

TOMASZÓW MAZOWIECKI 2024

RAPORT O STANIE MIASTA

WSTĘP	3
I. FUNDAMENTY	7
1. Ogólna charakterystyka	7
2. Uchwały i zarządzenia	12
3. Budżet miasta	14
4. Programy, strategie i projekty	20
II. GOSPODARKA – INFRASTRUKTURA – INWESTYCJE	30
1. Przedsiębiorczość	30
2. Gospodarka nieruchomościami	33
3. Gospodarka komunalna	42
4. Drogi	58
5. Inwestujemy w mieszkańców	61
6. Transport	77
III. SPOŁECZEŃSTWO – KULTURA – SPORT – EDUKACJA	84
1. Aktywny i zdrowy senior	84
2. Zdrowie i opieka nad najmłodszymi	93
3. Nauka to potęgi klucz	104
4. Miasto wysokiej kultury	155
5. Sport to zdrowie	174
6. Tomaszów atrakcyjny turystycznie	178
7. Świat przyjeżdża do Tomaszowa Mazowieckiego	180
8. Pomoc społeczna	184
9. Bezpieczeństwo	200
10. Aktywni mieszkańcy	212
IV. ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ	215
1. Zielony Tomaszów Mazowiecki	215
2. Zagospodarowanie przestrzeni	223
3. Walka o czyste powietrze	228
4. Gospodarka odpadami	235
5. Nie kupuj – adoptuj!	245
V. INFORMACJE DODATKOWE	251

WSTĘP

Szanowni Mieszkańcy Tomaszowa Mazowieckiego,

oddaję w Państwa ręce „Raport o stanie miasta za rok 2024” – dokument, który nie tylko podsumowuje minione dwanaście miesięcy, lecz także ukazuje kierunek, w jakim zmierza Tomaszów Mazowiecki. To zapis konkretnych decyzji, inwestycji, wydarzeń i wartości, które wspólnie tworzymy jako lokalna wspólnota.

Tomaszów Mazowiecki to miasto ludzi zaangażowanych, gościnnych i przedsiębiorczych. Każda rozmowa, sugestia, zgłoszenie – a także konstruktywna krytyka – są nieodłączną częścią procesu, dzięki któremu możemy wspólnie budować nowoczesne, otwarte i przyjazne miasto.

Rok 2024 był czasem wyjątkowej pracy i konsekwentnej realizacji przedsięwzięć odpowiadających na rzeczywiste potrzeby tomaszowian. Jednym z najważniejszych wydarzeń była budowa hospicjum – miejsca szczególnego, które zapewnia opiekę, ulgę i wsparcie w najtrudniejszych momentach życia. To inwestycja nie tylko w infrastrukturę, lecz przede wszystkim w człowieka – w godność, empatię i solidarność. Środki na budowę pozyskaliśmy z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Obecnie hospicjum przyjmuje już pacjentów.

Równolegle prowadziliśmy rewitalizację Parku „Solidarność” – przestrzeni, która zyskała nowe życie. Park staje się nie tylko miejscem odpoczynku i rekreacji, lecz także symbolem troski o zieleń i jakość wspólnej przestrzeni.

Dzięki pozyskanym przed końcem 2023 roku środkom zrealizowaliśmy lub rozpoczęliśmy szereg inwestycji, które realnie wpływają na codzienne życie mieszkańców. Modernizowaliśmy infrastrukturę edukacyjną, doposażaliśmy przedszkola i szkoły, tworzyliśmy bezpieczne i atrakcyjne place zabaw, rozwijaliśmy ofertę edukacyjną i terapeutyczną. Rozpoczęliśmy również budowę kolejnego żłobka, do którego najmłodszy mieszkańcy trafią już we wrześniu 2025 roku.

W 2024 roku w Tomaszowie funkcjonowały dwie placówki dziennego wsparcia dla seniorów. Dzięki intensywnym pracom w roku ubiegłym, w 2025 roku oddaliśmy do użytku

już trzecią taką placówkę – zapewniając osobom starszym większy dostęp do opieki, aktywności i kontaktu z drugim człowiekiem.

Dynamicznie rozwija się również nasza oferta kulturalna i sportowa. Tomaszowskie Centrum Sportu w 2024 roku gościło prestiżowe wydarzenia międzynarodowe, w tym Puchar Świata Juniorów w łyżwiarstwie szybkim, z udziałem zawodników z 26 krajów. Według danych Instytutu Monitorowania Mediów, wartość medialna publikacji dotyczących wydarzeń w TCS za 2024 osiągnęła ekwiwalent reklamowy w wysokości 7,16 mln zł. Oznacza to, że aby uzyskać porównywalny efekt promocyjny, miasto musiałoby wydać taką właśnie kwotę na reklamę. Informacje o Arenie i naszym mieście dotarły do 19 mln odbiorców.

Zliczając ekwiwalent reklamowy od momentu powstania Areny, przekracza on już koszt jej budowy – wynosi około 63 mln zł. Oprócz wartości promocyjnej mamy również konkretną ofertę dla mieszkańców. Cieszy nas rosnąca liczba tomaszowian korzystających z obiektu – to już nie tylko łyżwy, ale także rolki, zajęcia WF, ścianka wspinaczkowa, gokarty elektryczne, tor ninja, siłownia, bieżnia, siatkówka i wiele innych atrakcji. Obiekt, zarówno w ferie, jak i wakacje, przygotowuje bogatą ofertę dla mieszkańców.

Tomaszów Mazowiecki był również gospodarzem wielu koncertów, spektakli, wydarzeń plenerowych i inicjatyw kulturalnych. Wspieraliśmy rozwój lokalnych instytucji kultury, organizacji pozarządowych oraz niezależnych twórców. Nasza TM Orchestra to już rozpoznawalna marka – artyści występują w różnych miejscach kraju i najbardziej rozpoznawalnych polskich scenach, promując przy tym nasze miasto.

Ważną kwestią pozostaje także bezpieczeństwo mieszkańców. Obecnie czuwa nad nim 130 kamer obsługiwanych przez doświadczonych operatorów. Ostatnio prawie 30 nowych kamer zamontowano w Parku „Solidarność”. To urządzenia nowej generacji, które pozwalają na sprawniejsze ustalanie sprawców przestępstw i wykroczeń oraz lokalizowanie osób potrzebujących nagłej pomocy. Dodatkowe kamery pojawiły się także m.in. w Parku Rodego. Służby podkreślają, że system monitoringu w Tomaszowie należy do najlepszych w województwie łódzkim i pomaga w rozwiązywaniu wielu spraw.

Choć wiele udało się osiągnąć, nie możemy pominąć wyzwań, przed którymi stoimy. W 2024 roku Tomaszów Mazowiecki liczył 56 681 mieszkańców – to kolejny rok, w którym odnotowaliśmy stopniowy spadek liczby ludności. Zjawisko wyludniania dotyka wiele

średnich miast w Polsce. Jego przyczyny są złożone: zmieniająca się struktura demograficzna, niski przyrost naturalny, migracje młodych ludzi do większych miast, a także przeprowadzki do sąsiednich gmin. Jako samorząd nie pozostajemy wobec tego trendu obojętni. Dzięki pozyskanym do tej pory środkom wspieramy rodziny, inwestujemy w jakość życia, rozwijamy infrastrukturę społeczną i budujemy miasto, które daje swoim mieszkańcom realne powody, by tu zostać – i by tu wracać.

To nie jedyne wyzwanie, które stoi i stać będzie przed naszym samorządem. Obecnie realizujemy inwestycje, na które środki – jak już wspomniałem – w większości pozyskaliśmy przed grudniem 2023 roku. W najbliższych latach planujemy ich zakończenie – m.in. budowę stadionu i hali dla siatkarzy, modernizację części dróg, schroniska dla zwierząt oraz kolejnego nowoczesnego żłobka.

Dziś brakuje programów zewnętrznych, w których miasta wielkości Tomaszowa mogłyby skutecznie ubiegać się o środki inwestycyjne. Premiowane są przede wszystkim duże miasta. Dobrym przykładem jest kultura – złożyliśmy 10 wniosków o dofinansowanie na kwotę ponad 900 tys. zł, m.in. na Love Polish Jazz Festival, który wcześniej regularnie otrzymywał wsparcie Ministerstwa Kultury. Tym razem dofinansowanie otrzymał tylko jeden projekt – na kwotę 50 tys. zł. W przypadku LPJF przegraliśmy z wnioskami, które uzyskały mniej punktów. Dodatkowo, z niejasnych powodów, ze wsparcia festiwalu wycofały się Fundacje Orlen i PGE – mimo wcześniejszych umów i zaawansowanych rozmów.

Podobna sytuacja dotyczy inwestycji drogowych. Dotąd obowiązywała zasada finansowania 50/50. W wyjątkowych przypadkach samorządy w trudnej sytuacji finansowej mogły liczyć na większe wsparcie. Obecnie? Złożyliśmy wniosek na 12 mln zł – otrzymaliśmy 1 mln zł. Przy takim poziomie wsparcia budowa jest nierealna.

Niepokoi nas również sposób podziału tzw. „rządowej kroplówki” dla samorządów – subwencji z tytułu utraty dochodów z PIT. W 2023 roku Warszawa otrzymała 84,60 zł na mieszkańca, a w 2024 już 412,56 zł. Tomaszów w 2023 roku – 319,98 zł, a w 2024 jedynie 143,26 zł. Stolica świetnie radzi sobie bez tej pomocy – ma inne narzędzia i znacznie wyższe dochody, np. z CIT – 2 332,35 zł na mieszkańca, podczas gdy w Tomaszowie to 99,20 zł. Małe i średnie miasta nie mogą konkurować z metropoliami. Rządowe wsparcie miało m.in. niwelować te różnice. Obecnie ta przepaść tylko się pogłębia.

Podsumowując, rok 2024 był intensywny pod względem realizacji przedsięwzięć, ale trudny z uwagi na ograniczone możliwości pozyskiwania nowych środków zewnętrznych. Z niepokojem przyjęliśmy decyzję o likwidacji Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, z którego Tomaszów pozyskał w latach 2021–2023 ponad 93 mln zł.

Na koniec warto wspomnieć, że na terenie Tomaszowa Mazowieckiego inwestycje realizują lub będą realizować również inne instytucje – m.in. podległe Ministerstwu Infrastruktury, kierowanym przez ministra Dariusza Klimczaka. To długo wyczekiwane przez mieszkańców projekty: remont dworca i peronów, budowa parkingu przy nim, przebudowa drogi krajowej nr 48 – wjazdu do Tomaszowa, a także budowa tunelu w ciągu ulicy Warszawskiej.

Zapraszam do lektury całego raportu, bowiem we wstępie znajdują się tylko najistotniejsze elementy ubiegłorocznych działań oraz potencjalne zagrożenia i ryzyka.

Naszym obowiązkiem jest współdziałanie z każdym rządem i każdym kto chce wnieść coś dobrego w życie mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego. Są jak widać pewne ryzyka ale i są nadzieje. Z optymizmem patrzę w przyszłość.

Marcin Witko

Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego

I. FUNDAMENTY

1. Ogólna charakterystyka

Zgodnie z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2024 roku, poz. 1145 z późn. zm.), do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku, gminny zasób nieruchomości składa się z następujących kategorii gruntów: dróg, terenów mieszkaniowych, gruntów rolnych, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, lasów i gruntów zadrzewionych i zakrzewionych, sadów, łąk i pastwisk, innych terenów zabudowanych, zurbanizowanych terenów niezabudowanych, terenów różnych i nieużytków, gruntów pod wodami, gruntów rolnych zabudowanych oraz terenów przemysłowych. Łączna powierzchnia zasobu wnosi: 706,2761 ha. Nieruchomości wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości zostały zaewidencjonowane w grupach wyszczególnionych w poniższej tabeli.

Tabela. Powierzchnia nieruchomości zasobu oraz nieruchomości będących przedmiotem użytkowania wieczystego Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki, stan na dzień 31 grudnia 2024 roku

Zasób gminnych nieruchomości	Powierzchnia [ha]
Drogi	178,7359
w tym przekazane w użytkowanie ogrodów działkowym	0,3971
Tereny mieszkaniowe	46,0314
Grunty rolne	152,1023
w tym przekazane w użytkowanie ogrodów działkowym	55,0948
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	67,3653
Lasy i grunty zadrzewione i zakrzewione	29,6097
Sady, łąki, pastwiska	65,0112
w tym przekazane w użytkowanie ogrodów działkowym	8,1361
Inne tereny zabudowane	69,0230
Zurbanizowane tereny niezabudowane	22,5697
w tym przekazane w użytkowanie ogrodów działkowym	0,4872
Tereny różne i nieużytki	11,5069
w tym przekazane w użytkowanie ogrodów działkowym	3,2494
Grunty pod wodami	0,0626
Grunty rolne zabudowane	6,4471
w tym przekazane w użytkowanie ogrodów działkowym	0,6954

Zasób gminnych nieruchomości	Powierzchnia [ha]
Tereny przemysłowe	57,8110
Razem	706,2761
w tym przekazane w użytkowanie ogrodów działkowym	68,0600

Wartość brutto środków trwałych Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela. Wartość brutto środków trwałych

Stan na dzień:	01.01.2024 r. [zł]	31.12.2024 r. [zł]
Wartość brutto środków trwałych	701 690 914	772 042 470
z tego:		
Grunty własne	168 723 983	176 291 839
Budynki i lokale	189 826 703	200 912 772
Obiekty inżynierii lądowej	307 854 015	353 591 576
Maszyny i urządzenia techniczne	22 447 682	25 795 390
Środki transportu	4 833 479	5 600 036
Urządzenia i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane	8 005 052	9 850 857

Szczegółowe dane dotyczące majątku Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki, zawarte zostały w Informacji o stanie mienia komunalnego na koniec 2024 roku, stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 99/2025 Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 27 marca 2025 roku.

W Tomaszowie Mazowieckim na koniec 2024 roku zameldowanych było 54 128 osób, natomiast zamieszkiwało 56 681 – co wskazane zostało w poniższych tabelach.

Tabela. Wybrane dane demograficzne dla Tomaszowa Mazowieckiego w latach 2020-2024 (źródło: GUS)

Wybrane dane demograficzne	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Ludność	59 608	58 796	58 089	57 438	56 681
w tym kobiety	31 748	31 386	31 021	30 689	30 300
Urodzenia żywe	452	427	419	354	313
Zgony	1 011	973	849	800	812
Przyrost naturalny	-559	-546	-430	-446	-499
Saldo migracji ogółem	-170	-254	-315	-285	-240
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (do 18 lat)	10 025	9 920	9 696	9 491	9 175
Ludność w wieku produkcyjnym	33 529	32 782	32 275	31 734	31 250
Ludność w wieku poprodukcyjnym (kobiety od 60 lat, mężczyźni od 65 lat)	16 054	16 094	16 118	16 213	16 256

Tabela. Wybrane dane demograficzne (osoby zameldowane na pobyt stały) dla Tomaszowa Mazowieckiego w latach 2020-2024

Wybrane dane demograficzne	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Ludność	57 993	56 876	55 915	55 019	54 128
w tym kobiety	31 239	30 709	30 254	29 803	29 356
Urodzenia żywe	466	397	394	324	274
Zgony	1 034	936	865	750	750
Przyrost naturalny	-568	-539	-471	-426	-476
Saldo migracji ogółem	-257	-417	-329	-362	-208
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (do 18 lat)	9 731	9 534	9 239	8 943	8 617
Ludność w wieku produkcyjnym	32 484	31 576	30 907	30 251	29 679
Ludność w wieku poprodukcyjnym (kobiety od 60 lat, mężczyźni od 65 lat)	15 778	15 766	15 769	15 825	15 832

Wydział Ewidencji Ludności i Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta dysponuje danymi dotyczącymi zameldowań, natomiast Główny Urząd Statystyczny opiera dane o adresy zamieszkania.

Wybrane dane demograficzne

2024 rok

Ludność **56 681**

w tym kobiety
30 300

Urodzenia
żywe **313**

Saldo migracji ogółem
-240

Ludność w wieku
przedprodukcyjnym **9 175**
(do 18 lat)

Ludność w wieku
produkcyjnym **31 250**

Ludność w wieku
poprodukcyjnym **16 256**
kobiety od 60 lat,
mężczyźni od 65 lat

Tabela. Wybrane dane demograficzne dla wybranych miast województwa łódzkiego
(źródło: GUS)

Wybrane dane demograficzne	Piotrków Trybunalski			Pabianice			Radomsko			Zgierz		
Rok	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Ludność	67264	66519	66022	61353	60598	59910	43417	42973	42412	54012	53543	52938
Przyrost naturalny	-480	-468	-367	-616	-501	-553	-358	-275	-324	-421	-404	-487
Saldo migracji ogółem	-511	-283	-208	-269	-257	-154	-173	-175	-154	-90	-48	-70

Wydział Ewidencji Ludności i Działalności Gospodarczej w przeważającej części realizuje zadania zlecone z zakresu spraw obywatelskich, takie jak ewidencja ludności, dowody osobiste, Centralny Rejestr Wyborców oraz zadania dotyczące rejestracji działalności gospodarczej. W pozostałej części realizowane są zadania własne Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki dotyczące wydawania licencji taxi oraz potwierdzania profilu zaufanego. W Wydziale działa Punkt Potwierdzający Profil Zaufany.

W ramach pracy Wydziału zapewniona jest sprawna i nieprzerwana obsługa mieszkańców miasta Tomaszowa Mazowieckiego w zakresie działania Wydziału oraz osób spoza gminy w zakresie dowodów osobistych, zastrzegania i cofania numerów PESEL i działalności gospodarczej oraz potwierdzania profilu zaufanego. Po wybuchu wojny na Ukrainie w Wydziale odbywa się wzmożona obsługa obywateli Ukrainy w związku z nadawaniem numerów PESEL.

W roku 2024 zostało przyjętych 2 764 zgłoszeń meldunkowych, nadanych zostało 477 numerów PESEL, obsłużonych zostało 693 obywateli Ukrainy, przyjętych zostało 1 297 wniosków w sprawie zastrzeżenia i cofania zastrzeżenia numeru PESEL, wydanych zostało 867 zaświadczeń, udostępniono 1 451 danych osobowych, wydane zostały 104 decyzje w sprawach meldunkowych, 16 decyzji o odmowie udostępnienia danych. Liczba wydanych dowodów osobistych wyniosła 6 660, z czego 58 wniosków o wydanie dowodu osobistego zostało przyjętych w trybie mobilnym. Ponadto przyjętych zostało 518 zgłoszeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego, oraz dokonano 223 unieważnień dowodu osobistego w Rejestrze Dowodów Osobistych. Czas oczekiwania na wydanie dowodu osobistego wynosił około 3 tygodni. Zostało potwierdzonych lub unieważnionych 478 profili zaufanych.

2024 ROKU ZOSTAŁY PRZYJĘTE

7 972 WNIOSKI
PASZPORTOWE

WYDANE ZOSTAŁY

8 004 DOKUMENTY
PASZPORTOWE

Terenowy Punkt Paszportowy w Tomaszowie Mazowieckim działa od 19 września 2023 roku. Punkt jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-15:00. Od otwarcia punktu do końca 2024 roku zostało przyjętych 9 315 wniosków paszportowych. W 2024 roku zostały przyjęte 7 972 wnioski paszportowe, wydane zostały 8 004 dokumenty paszportowe.

Liczba osób obsłużonych (przyjęcie wniosku + wydanie paszportu) w punkcie paszportowym wyniosła 15 976. Szacunkowa liczba osób, które zostały przyjęte w punkcie paszportowym, to około 19 000 (+ osoby pozyskujące informacje w zakresie zasad wydania dokumentu paszportowego oraz zasad odpłatności za dokumenty paszportowe).

Ilość realizowanych czynności przez Urząd Stanu Cywilnego pozostaje na tym samym poziomie. Z roku na rok obserwuje się wzrost liczby Jubilatów odznaczonych Medalem za długoletnie pożycie małżeńskie. Zestawienie danych za lata 2021-2024 znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela. Zestawienie czynności realizowanych przez Urząd Stanu Cywilnego w latach 2021-2024

Czynności	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Akty urodzenia	615	593	515	490
Akty małżeństwa	373	291	287	265
Akty zgonu	1 482	1 287	1 214	1 231
Rozwody	159	151	133	152
Wydane odpisy	11 927	11 460	11 516	11 098
Zmigrowane akty stanu cywilnego	6 379	5 801	7 336	7 662

Czynności	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Decyzje o zmianie nazwiska	40	30	46	43
Decyzje o zmianie imienia	3	6	12	4
Sprostowania aktu stanu cywilnego	47	47	63	49
Uzupełnienia aktu stanu cywilnego	116	159	125	147
Skrócenie terminu na zawarcie małżeństwa	6	3	7	8
Zaświadczenia o stanie cywilnym	30	28	38	24
Zaświadczenia o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą	10	8	16	15
Zaświadczenia konkordatowe	196	144	140	125
Oświadczenia o uznaniu ojcostwa	188	181	173	162
Oświadczenia o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa	18	11	16	20
Oświadczenia o zmianie imion dziecka	2	2	6	0
Usuwanie niezgodności w rejestrze PESEL	1 440	1 570	2 029	2 447
Udzielone śluby w lokalu USC	156	145	122	108
Udzielone śluby poza lokalem USC	3	7	4	6
Kwota przyjętych opłat skarbowych w kasie USC [zł]	152 024	147 018	151 056	158 196
Liczba odznaczonych par małżeńskich za długoletnie pożycie małżeńskie	33	30	45	51

2. Uchwały i zarządzenia

Rada Miejska Tomaszowa Mazowieckiego w 2024 roku obradowała na 17 sesjach, w tym na 6 sesjach zwołanych na wniosek Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego. W 2024 roku Rada Miejska Tomaszowa Mazowieckiego podjęła 121 uchwał. Do każdej z podjętych uchwał określony został status realizacji, który zgodnie ze stanem na koniec roku kalendarzowego wyniósł:

- uchwały zrealizowane – 93,
- uchwały w trakcie realizacji (ze względu m.in. na ich ciągły charakter) – 26,
- niezrealizowane (rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Łódzkiego stwierdzono ich nieważność) – 2.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie uchwał podjętych przez Radę Miejską z podziałem na obszary tematyczne:

Tabela. Zestawienie uchwał podjętych przez Radę Miejską w 2024 roku

Obszar	Liczba uchwał
Finanse i uchwały o budżecie	27
Gospodarka nieruchomościami, mieszkaniowa oraz zagospodarowanie przestrzenne	16
Rozwój, programy, plany, projekty, strategie	17
Skargi i petycje	1
Oświata, wychowanie, kultura	5
Nadawanie nazw ulicom i obiektom, tytułu mieszkańcom „Zasłużony dla miasta”	1
Organizacja pracy Rady Miejskiej oraz Młodzieżowej Rady Miasta	24
Gospodarka komunalna, transportowa, drogowa	8
Sprawy społeczne	10
Współpraca z innymi samorządami, pomoc	4
Wotum zaufania	1
Wybór ławników sądowych	5
Pozostałe	2

Informacja z realizacji uchwał podjętych w 2024 roku znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta w zakładce: raporty, sprawozdania, plany, programy, polityki, strategie.

W 2024 roku Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego wydał łącznie 402 zarządzenia. Poniższa tabela przedstawia zarządzenia w podziale na wybrane obszary.

Tabela. Zestawienie zarządzeń wydanych w 2024 roku przez Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego

Obszar	Liczba zarządzeń
Gospodarka nieruchomościami	110
Finanse	80
Sprawy społeczne	54
Oświata, kultura, sport	47
Organizacja Urzędu Miasta i Gminy	31
Inne	80

Najwięcej zarządzeń dotyczyło gospodarki nieruchomościami Gminy. Większość z nich została wydana w sprawie wydzierżawienia nieruchomości gruntowych i budynkowych oraz sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki.

Były to zarządzenia wykazowe podlegające wywieszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta w Tomaszowie Mazowieckim na okres 21 dni.

Kolejną dużą grupę zarządzeń stanowiły zarządzenia z zakresu finansów Gminy. Odnosiły się one głównie do zmian w budżecie na 2024 rok, zmian wieloletniej prognozy finansowej oraz planu finansowego Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki.

Część dokumentów dotyczyła również m.in. działań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych Tomaszowa Mazowieckiego oraz obszaru oświaty, kultury i sportu.

Ponadto, Prezydent jako organ wykonawczy Gminy, realizował również zadania własne określone w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, których charakterystyka znajduje się w dalszej części raportu.

3. Budżet miasta

Budżet miasta na 2024 rok w zakresie dochodów ogółem uchwalony został na poziomie 353 014 854,67 zł. W trakcie roku budżetowego plan dochodów podwyższono o kwotę 63 179 679,69 zł, tj. o 17,90% i ostatecznie ustalono na poziomie 416 194 534,36 zł. Dochody ogółem zostały wykonane na poziomie 415 007 373,27 zł, co stanowi 99,71% planu.

DOCHODY OGÓŁEM
zostały wykonane na poziomie
415 007 373,27 zł

Dochody bieżące uchwalone zostały w kwocie 294 612 030,66 zł. W trakcie roku budżetowego plan został podwyższony o 61 079 604,02 zł, tj. o 20,73% i na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosił 355 691 634,68 zł. Dochody bieżące zostały wykonane w kwocie 354 498 430,48 zł, tj. 99,66% planu rocznego.

Dochody majątkowe zostały uchwalone w kwocie 58 402 824,01 zł. Plan dochodów w ciągu roku został zwiększony o kwotę 2 100 075,67 zł, tj. o 3,60% i zamknął się kwotą 60 502 899,68 zł. Dochody majątkowe zostały wykonane w kwocie 60 508 942,79 zł, tj. 100,01% planu.

Tabela. Zestawienie dochodów Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki za rok 2024

Wyszczególnienie	Plan po zmianach [zł]	Wykonanie planu [zł]	Wykonanie planu [%]
Dochody ogółem	416 194 534,36	415 007 373,27	99,71
Dochody bieżące, z tego:	355 691 634,68	354 498 430,48	99,66
dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	80 133 210,00	80 133 210,00	100,00
dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	6 971 514,00	6 971 514,00	100,00
z subwencji ogólnej	80 506 213,00	80 506 213,00	100,00
z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	82 330 409,50	80 931 591,65	98,30
pozostałe dochody bieżące, w tym:	105 750 288,18	105 955 901,83	100,19
z podatku od nieruchomości	50 250 000,00	50 273 882,72	100,05
Dochody majątkowe, w tym:	60 502 899,68	60 508 942,79	100,01
ze sprzedaży majątku	6 352 336,36	6 352 675,97	100,01
z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	53 526 247,58	53 525 509,58	100,00

Wydatki ogółem uchwalono w wysokości 390 023 654,67 zł. W trakcie roku budżetowego podwyższono plan wydatków o 49 968 403,34 zł, tj. 12,81%. Plan wydatków ogółem zamknął się kwotą 439 992 058,01 zł. Wydatki zostały zrealizowane na poziomie 430 629 435,51 zł tj. 97,87%.

Wydatki bieżące zostały pierwotnie zaplanowane na poziomie 288 996 093,70 zł. W trakcie roku budżetowego podwyższono plan wydatków o kwotę 46 690 480,18 zł, tj. 16,16%. Plan zamknął się kwotą 335 686 573,88 zł. Wydatki bieżące zostały wykonane w kwocie 326 705 690,84 zł tj. 97,32% planu rocznego.

Wydatki majątkowe na 2024 rok zostały uchwalone w kwocie 101 027 560,97 zł, a po wprowadzonych w trakcie roku budżetowego zmianach na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosiły 104 305 484,13 zł. Wydatki majątkowe zostały zrealizowane w kwocie 103 923 744,67 zł tj. 99,63% planu po zmianach.

Tabela. Zestawienie wydatków Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki za rok 2024

Wyszczególnienie	Plan po zmianach [zł]	Wykonanie planu [zł]	Wykonanie planu [%]
Wydatki ogółem	439 992 058,01	430 629 435,51	97,87%
Wydatki bieżące, z tego:	335 686 573,88	326 705 690,84	97,32%
wynagrodzenia i składki od nich naliczane	133 634 348,76	131 407 706,07	98,33%
na realizację zadań statutowych	97 690 620,82	92 949 387,47	95,15%
świadczenia na rzecz osób fizycznych	51 268 412,28	50 960 510,15	99,40%
dotacje na zadania bieżące	41 024 052,78	40 703 666,03	99,22%
na programy finansowane ze środków UE	6 215 613,24	5 082 571,98	81,77%
wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	200 676,00	0,00	0,00%
obsługa długu	5 652 850,00	5 601 849,14	99,10%
Wydatki majątkowe	104 305 484,13	103 923 744,67	99,63%

Uchwalony budżet miasta na rok 2024 zakładał planowany deficyt budżetowy w wysokości 37 008 800,00 zł, po zmianach dokonanych w trakcie roku budżetowego po stronie dochodów i wydatków budżet miasta zamknął się planowanym deficytem budżetu w kwocie 23 797 523,65 zł. Po zakończeniu roku budżetowego 2024 Miasto odnotowało deficyt budżetu w wysokości 15 622 062,24 zł.

Plan pierwotny zakładał nadwyżkę operacyjną w wysokości 5 615 936,96 zł. W wyniku dokonanych zmian w trakcie roku budżetowego nadwyżka wzrosła o kwotę 14 389 123,84 zł i na koniec roku planowana była w kwocie 20 005 060,80 zł. Po zakończeniu roku nadwyżka operacyjna wynosi 27 792 739,64 zł.

W 2024 roku planowano zaciągnięcie kredytu bankowego w kwocie 49 000 000,00 zł z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i obligacji. Po dokonanych zmianach po stronie dochodów i wydatków, kredyt został zaciągnięty w wysokości 25 600 000,00 zł.

Zaplanowane w budżecie miasta rozchody w kwocie 11 991 200,00 zł w trakcie roku budżetowego zmniejszono o kwotę 1 076 000,00 zł, tj. do kwoty 10 915 200,00 zł, w związku ze zmniejszeniem kwoty kredytu zaciągniętego w 2023 roku.

W ciągu roku 2024 dokonano spłaty kredytów na łączną kwotę 7 915 200,00 zł oraz wykupu obligacji na łączną kwotę 3 000 000,00 zł, tj. 100,00% planu, zgodnie z zawartymi umowami.

Pierwotnie planowany wskaźnik poziomu zadłużenia wynosił 39,98%. Po dokonaniu zmian w zakresie planowanych dochodów, wskaźnik ten wg planu na dzień 31 grudnia 2024 roku był prognozowany w wysokości 24,47%.

Stan zadłużenia na dzień 31 grudnia 2024 roku z tytułu kredytów i obligacji wynosił 101 824 605,00 zł i stanowił 24,54% zrealizowanych dochodów ogółem.

W 2024 roku realizowane były na bieżąco uchwały podjęte przez Radę Miejską Tomaszowa Mazowieckiego na wniosek Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości, tj.:

- Uchwała Nr XXVII/212/2020 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 27 kwietnia 2020 roku w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości budynków mieszkalnych lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej.

W latach 2020-2024 wpłynęło 159 wniosków w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości budynków mieszkalnych lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej. Łączna kwota zwolnienia w latach obowiązywania uchwały - wyniosła 51 790,82 zł. Natomiast tylko w roku 2024 kwota zwolnienia wyniosła 18 184,18 zł.

- Uchwała Nr XXXVI/326/2016 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 24 listopada 2016 roku w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w zakresie budynków lub ich części zlokalizowanych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego, w których wykonano remont elewacji.

Ww. uchwała obowiązywała do końca roku 2020. Wpłynęło wówczas 7 zgłoszeń zamiaru korzystania ze zwolnienia. Podatnicy, którzy nabyli prawo do zwolnienia w ostatnim roku obowiązywania tej uchwały (2020 rok), będą mogli korzystać ze zwolnienia z podatku od nieruchomości do 2025 roku. W 2024 roku kwota zwolnienia wynosiła 18 589,62 zł.

Natomiast ogólna kwota zwolnienia w latach obowiązywania uchwały – 191 165,84 zł. (łącznie 32 wnioski).

Z inicjatywy Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2018 podjęta została przez Radę Miejską Uchwała Nr LXXI/629/2018 w sprawie ustalenia wysokości stawek podatku od środków transportowych. W rezultacie wprowadzone zostały stawki minimalne określone w obwieszczeniu Ministra Finansów oraz obniżone zostały pozostałe stawki, dla których minimalne stawki nie są określone. Przyjęcie tak odmiennej niż dotychczas polityki podatkowej miało na celu pozyskanie jak największej liczby nowych podatników. Rezultatem tego jest pozyskiwanie nowych przedsiębiorców i intensyfikacja rejestracji pojazdów na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Od 2022 roku Uchwałą Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego kontynuowane jest na bieżąco naliczanie podatku od środków transportowych w oparciu o stawki minimalne określone w obwieszczeniu Ministra Finansów.

Stan na dzień 31 grudnia 2024 roku – 1 349 (osoby fizyczne) i 1 052 (podatnicy niebędący osobami fizycznymi). Dla porównania:

- 2020 rok – 1 330 (osoby fizyczne) i 694 (podatnicy niebędący osobami fizycznymi),
- 2021 rok – 1 273 (osoby fizyczne) i 768 (podatnicy niebędący osobami fizycznymi),
- 2022 rok – 1 421 (osoby fizyczne) i 943 (podatnicy niebędący osobami fizycznymi),
- 2023 rok – 1 449 (osoby fizyczne) i 997 (podatnicy niebędący osobami fizycznymi).

Udogodnienia dla podatnika (powiadomienia sms)

W roku 2024 kontynuowany był wdrożony wcześniej system powiadamiania podatników o terminach zapłaty zobowiązania lub o powstałych zaległościach z tytułu podatków i opłat, tj. podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego, łącznego zobowiązania pieniężnego, podatku od środków transportowych, dzierżawy, użytkowania wieczystego, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi itp.

Przynosi to wymierne efekty w postaci większej ilości wpłat bez konieczności wystawiania upomnień i wezwań do zapłaty.

Inne działania w obszarze podatków i opłat

Wydział Podatków i Opłat kontynuował realizację podjętej na wniosek Prezydenta Miasta uchwały Nr XIX/151/2019 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 31 października 2019 roku w sprawie częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ponoszonej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałej przez członków rodzin wielodzietnych. Zwolnienie wynosi 20% miesięcznej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przypadającej na każdego członka rodziny wielodzietnej.

Zmiana przepisów prawa w tym zakresie spowodowała, że lawinowo wzrosło zainteresowanie i liczba złożonych wniosków o przyznanie powyższej ulgi, w tym przede wszystkim osób, które co prawda są członkami rodzin wielodzietnych, ale w wielu przypadkach, już od lat, nie tworzą wspólnych gospodarstw domowych, ponieważ dzieci założyły już swoje rodziny.

Dla porównania:

- na dzień 31 grudnia 2018 roku z przysługującej ulgi skorzystało 1 512 osób,
- na dzień 31 grudnia 2019 roku z przysługującej ulgi skorzystało 2 465 osób,
- na dzień 31 grudnia 2020 roku z przysługującej ulgi skorzystało 2 655 osób,
- na dzień 31 grudnia 2021 roku z przysługującej ulgi skorzystało 2 980 osób,
- na dzień 31 grudnia 2022 roku z przysługującej ulgi skorzystało 3 138 osób,
- na dzień 31 grudnia 2023 roku z przysługującej ulgi skorzystało 3 468 osób,
- na dzień 31 grudnia 2024 roku z przysługującej ulgi skorzystało 3 767 osób.

W 2024 roku kontynuowano zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Łączna kwota zwolnienia w roku 2024 wyniosła 25 911,00 zł (w okresie od I – do IV 2024 – 3,00 zł, w okresie od V do XII 2024 – 6,00 zł). Kompostownik zgłoszono w 447 nieruchomościach zamieszkiwanych przez 1 129 osób.

Dla porównania:

- 2021 rok – kwota zwolnienia wynosiła 10 275,00 zł. (318 nieruchomości zamieszkałych przez 838 osób),

- 2022 rok – kwota zwolnienia wynosiła 12 342,00 zł. (359 nieruchomości zamieszkałych przez 906 osób),
- 2023 rok - kwota zwolnienia wynosiła 13 089,00 zł. (400 nieruchomości zamieszkałych przez 988 osób).

Załącznik nr 1 zawiera zestawienie dot. stawek podatku od nieruchomości na 2024 rok podjętych Uchwałą Nr LXVI/512/2022 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 1 grudnia 2022 roku, na tle innych miast.

4. Programy, strategie i projekty

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2023 – 2030

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2023 - 2030 został opracowany na podstawie ustawy o rewitalizacji w ramach Działania II.5 projektu pn. „Tomaszów Mazowiecki – opracowanie dokumentacji w ramach wsparcia rozwoju miast POPT 2014 – 2020” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna POPT 2014 – 2020. Program został przyjęty przez Radę Miejską uchwałą LXXV/606/2023 w dniu 22 czerwca 2023 roku i zmieniony uchwałą Rady Miejskiej XCI/700/2024 w dniu 25 kwietnia 2024 roku oraz zmieniony uchwałą Rady Miejskiej III/59/2024 w dniu 26 września 2024 roku. W roku 2024 nie poniesiono żadnych wydatków.

Opracowanie dokumentu strategicznego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki – Opoczno

W 2022 roku zabezpieczono środki w wysokości 34 440,00 zł na opracowanie Strategii ZIT – dokumentu strategicznego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki – Opoczno na lata 2021 – 2027, zgodnie z zawartą umową. Środki w wysokości 31 980,00 zł stanowią wkład własny porozumienia NR WRIK.3.3.2022.WI z dnia 26 stycznia 2022 roku, w sprawie wspólnego opracowania i finansowania dokumentu strategicznego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki - Opoczno do 2030 roku zawierającego Zintegrowane Inwestycje Terytorialne. W roku 2024 roku nie poniesiono wydatków w zakresie realizacji projektu.

Projekt TOMASZÓW MAZOWIECKI - ARENA POZYTYWNEJ ENERGII: wzmocnienie spójności społecznej i gospodarczej oraz podniesienie jakości środowiska naturalnego w Tomaszowie Mazowieckim

Na podstawie umowy nr 5/2021/RL z dnia 30 listopada 2021 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki kontynuowała realizację projektu pn. „TOMASZÓW MAZOWIECKI – ARENA POZYTYWNEJ ENERGII: wzmocnienie spójności społecznej i gospodarczej oraz podniesienie jakości środowiska naturalnego w Tomaszowie Mazowieckim” w ramach Programu „Rozwój Lokalny” finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021.

Zgodnie z założeniami zaplanowane działania podzielone zostały na dwa obszary:

- 1) Plan Rozwoju Instytucjonalnego (PRI), w ramach którego realizowany był cel strategiczny Tomaszów Mazowiecki – miasto gotowe na rozwój i wrażliwe na potrzeby mieszkańców.
- 2) Plan Rozwoju Lokalnego (PRL), w ramach którego realizowane były trzy cele strategiczne:
 - a) łączy nas aktywność – poprawa jakości życia w Tomaszowie Mazowieckim – rozwój aktywności społecznej, gospodarczej, kulturowej i sportowo-rekreacyjnej;
 - b) stawiamy na zdrowie – zwiększenie dostępności, poprawa usług zdrowotnych i jakości środowiska oraz zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców;
 - c) silne więzi, silne społeczeństwo – wzmocnienie lokalnego kapitału społecznego.

W 2024 roku Miasto kontynuowało realizację działań, zarówno w obszarze instytucjonalnym, jak i lokalnym. W 2024 roku realizacja projektu objęła następujące działania:

- 1) W ramach Planu Rozwoju Instytucjonalnego:
 - a) przeprowadzono III etap badania opinii pracowników Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim;
 - b) kontynuowano pracę Zespołu ds. danych miejskich (2 etaty) w zakresie pozyskiwania, agregacji, analizowania i udostępniania danych;
 - c) opracowano Podręcznik dobrych praktyk dla zadań zrealizowanych w ramach projektu.
- 2) W ramach Planu Rozwoju Lokalnego:
 - a) kontynuowano prace związane z rewitalizacją Parku Miejskiego "Solidarność";

- b) przeprowadzono ewaluację i aktualizację dokumentu pn. „Standardy komunikacji i partycypacji społecznej Tomaszowa Mazowieckiego”;
- c) przeprowadzono ewaluację i aktualizację Programu wsparcia seniorów „TOMASZÓW DLA SENIORÓW”;
- d) zakończono działania związane z kampanią społeczną EKOpozytywny Tomaszów oraz przeprowadzono ewaluację i aktualizację Programu edukacji ekologicznej EKOpozytywny Tomaszów;
- e) kontynuowano spotkania przedstawicieli sektora Przemysłów Czasu Wolnego, których celem było m. in. wypracowanie wspólnej oferty turystycznej, kompleksowych rozwiązań promocyjnych, nawiązanie kooperacji marketingowej i wzmacnianie potencjału branży;
- f) opracowano i wdrożono we współpracy z przedstawicielami sektora PCW serwis internetowy do obsługi ruchu turystycznego kochamtomaszow.pl.

Program „Rozwój Lokalny” realizowany był w partnerstwie z Gminą Tomaszów Mazowiecki, Filią Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim oraz Fundacją „Widzieć Więcej”. Umowa o zawarciu partnerstwa została podpisana w dniu 8 października 2021 roku. Przedstawiciele partnerów projektu uczestniczyli aktywnie w wykonanych działaniach i wnieśli bogaty wkład merytoryczny w realizację poszczególnych przedsięwzięć.

Zgodnie z założeniami projektu w 2024 roku realizowana była także współpraca bilateralna z norweskim miastem Hamar. W dniach 31 stycznia 2024 roku – 2 lutego 2024 roku odbyła się wizyta przedstawicieli Hamar w Tomaszowie Mazowieckim, natomiast w dniach 4 – 7 marca 2024 roku zorganizowana została wizyta studyjna pracowników tutejszego urzędu w Hamar. Celem spotkań była wymiana doświadczeń w obszarach rozwojowych istotnych dla obu samorządów.

Po zakończeniu projektu Operator Projektu – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej dokonał ostatecznego zatwierdzenia kwalifikowalności wydatków poniesionych w ramach projektu pn. „TOMASZÓW MAZOWIECKI – ARENA POZYTYWNEJ ENERGII: wzmocnienie spójności społecznej i gospodarczej oraz podniesienie jakości środowiska naturalnego w Tomaszowie Mazowieckim”.

Wartość projektu: 19 776 500,04 zł.

Wartość dofinansowania: 19 354 965,79 zł.

„Podnoszenie jakości zasobów turystycznych Doliny Rzeki Pilicy poprzez rozwój infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej w Tomaszowie Mazowieckim – etap II”

Wniosek został złożony do konkursu FELD.06.04-IZ.00-001/23 o dofinansowanie projektów w ramach Działania FELD.06.04 Kultura i turystyka Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027.

Projekt został pozytywnie zaopiniowany na etapie oceny formalnej. W wyniku oceny merytorycznej otrzymał 55,56% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania. Z uwagi na wyczerpanie kwoty alokacji przeznaczonej na realizację projektów, wniosek nie uzyskał dofinansowania. Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego poinformował, iż w momencie uwolnienia się środków finansowych w ramach przedmiotowego naboru, złożony projekt będzie miał możliwość otrzymania dofinansowania. Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki wniosła protest od wyniku oceny do instytucji zarządzającej. Odwołanie jest w trakcie rozpatrywania.

Celem projektu jest poprawa jakości i zwiększenie dostępności infrastruktury służącej prowadzeniu działalności turystycznej, w tym dostosowanie całego ośrodka dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działania posłużą aktywizowaniu i integrowaniu lokalnej społeczności poprzez umożliwienie aktywnego spędzania czasu wolnego w kontakcie z przyrodą. W ramach projektu rozwijane będą produkty turystyczne, bazujące w szczególności na lokalnych walorach przyrodniczych.

Środki wydatkowane w 2024 roku w wysokości 24 600,00 zł, dotyczyły przygotowania dokumentacji aplikacyjnej.

Wartość projektu: 13 610 100,00 zł.

Wartość dofinansowania: 7 196 855,00 zł.

Hrabski Ogród – rewitalizacja i aranżacja parku przy Pałacu Ostrowskich w Tomaszowie Mazowieckim

Projekt został złożony do konkursu FELD.06.04-IZ.00-001/23 o dofinansowanie w ramach Działania FELD.06.04 Kultura i turystyka Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 i uzyskał dofinansowanie.

W dniu 31 grudnia 2024 roku została podpisana umowa o dofinansowanie projektu, zgodnie z którą zadanie realizowane będzie w latach 2025-2026.

Projekt ma na celu podniesienie jakości i dostępności zasobów dziedzictwa kulturowego miasta poprzez wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich infrastruktury zabytkowej o znaczeniu historycznym i kulturowym. Przedsięwzięcie jest kontynuacją (II etapem) koncepcji rewitalizacji Parku Miejskiego Solidarność i terenu przy pałacu rodziny Ostrowskich, w którym obecnie znajduje się Muzeum im. Antoniego hr. Ostrowskiego w Tomaszowie Mazowieckim.

Środki wydatkowane w 2024 roku w wysokości 18 450,00 zł, dotyczyły przygotowania dokumentacji aplikacyjnej.

Wartość projektu: 4 950 697,31 zł.

Wartość dofinansowania: 4 191 730,21 zł.

Funkcjonowanie Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki – Opoczno

W dniu 31 października 2024 roku zostało podpisane Porozumienie Międzygminne nr FE.031.1.2024 w sprawie powołania Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), przyjęcia strategii ZIT oraz zarządzania ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki – Opoczno, określające zasady i finansowanie działalności związku. Biuro związku znajduje się w siedzibie Lidera MOF – Gminie Opoczno.

Środki wydatkowane w 2024 roku w wysokości 6 493,37 zł stanowiły koszty funkcjonowania biura MOF ponoszone w ramach partnerstwa przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki.

Termomodernizacja obiektu oświatowego - Szkoły Podstawowej nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim

Wniosek o dofinansowanie projektu pod nazwą „Termomodernizacja obiektu oświatowego - Szkoły Podstawowej nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim” w ramach programu priorytetowego „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół” (program realizujący Inwestycję B1.1.3. Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności” w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności) został złożony w dniu 15 października 2024 roku. Projekt przewiduje kompleksową termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim. Projekt oczekuje na rozstrzygnięcie.

Środki wydatkowane w 2024 roku w wysokości 15 978,04 zł, dotyczyły przygotowania dokumentacji aplikacyjnej, audytu energetycznego i ekspertyz przyrodniczych.

Wartość projektu: 3 762 349,90 zł.

Wartość dofinansowania: 3 058 821,06 zł.

Termomodernizacja obiektu oświatowego - Przedszkola nr 14 w Tomaszowie Mazowieckim

Wniosek o dotację na realizację projektu pod nazwą „Termomodernizacja obiektu oświatowego - Przedszkola nr 14 w Tomaszowie Mazowieckim” w ramach programu priorytetowego „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół” (program realizujący Inwestycję B1.1.3. Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności” w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności) został złożony w dniu 15 października 2024 roku. Projekt przewiduje kompleksową termomodernizację budynku Przedszkola nr 14 w Tomaszowie Mazowieckim. Projekt oczekuje na rozstrzygnięcie.

Środki wydatkowane w 2024 roku w wysokości 15 990,00 zł, dotyczyły przygotowania dokumentacji aplikacyjnej, audytu energetycznego i ekspertyz przyrodniczych.

Wartość projektu: 2 032 701,69 zł.

Wartość dofinansowania: 1 652 603,00 zł.

Termomodernizacja wraz z wentylacją mechaniczną w Ośrodku Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim

Projekt złożony został w ramach naboru FELD.02.01-IZ.00-001/24 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Priorytet FELD.02 Fundusze europejskie dla zielonego Łódzkiego, Działanie FELD.02.01 Efektywność energetyczna.

Projekt dotyczy kompleksowej termomodernizacji oraz modernizacji systemu wentylacji Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych zlokalizowanego przy ul. Jana Pawła II nr 64/66 w Tomaszowie Mazowieckim. Projekt jest w trakcie oceny.

Środki wydatkowane w 2024 roku – w wysokości 19 609,34 zł, dotyczyły przygotowania dokumentacji aplikacyjnej, audytu energetycznego i ekspertyz przyrodniczych.

Wartość projektu: 3 030 263,88 zł.

Wartość dofinansowania: 2 406 010,64 zł.

Rozbudowa, przebudowa budynku i jego adaptacja na cele kulturalne – kinoteatr Włókniarz

Projekt obejmuje rozbudowę, przebudowę oraz adaptację budynku dawnego kinoteatru „Włókniarz” w Tomaszowie Mazowieckim, zlokalizowanego przy ul. Prezydenta Ignacego Mościckiego 6, na niekomercyjne cele kulturalne. Celem inwestycji jest przywrócenie funkcji obiektu, dzięki czemu powstanie nowoczesne centrum społeczno-kulturowe służące mieszkańcom miasta i regionu. Zakres projektu obejmuje szereg działań mających na celu dostosowanie obiektu do współczesnych potrzeb i standardów, w tym m. in. modernizację istniejącej sali kinowo-teatralnej z uwzględnieniem rozwiązań dla osób ze specjalnymi potrzebami. W ramach projektu przewidziano również adaptację pomieszczeń na przestrzenie wielofunkcyjne. Ważnym elementem inwestycji jest modernizacja biblioteki publicznej zlokalizowanej w budynku, w tym w zakresie usuwania barier architektonicznych i komunikacyjnych. Projekt jest w trakcie oceny.

Środki wydatkowane w 2024 roku w wysokości 24 600,00 zł, dotyczyły przygotowania dokumentacji aplikacyjnej.

Wartość projektu: 45 723 244,20 zł.

Wartość dofinansowania: 41 150 919,78 zł.

Opracowanie Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego

W celu opracowania Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki – Opoczno w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych podpisane zostało porozumienie w zakresie współdziałania przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki, Gminę Lubochnia i Gminę Opoczno.

Realizacja planu ma na celu wypracowanie spójnej koncepcji systemu transportowego wraz z wyznaczeniem kierunków działań oraz kreowanie przyszłej współpracy dla zrównoważonego rozwoju w dziedzinie mobilności miejskiej, które stanowiąc będą podstawę pozyskiwania funduszy unijnych przez partnerów.

Dokument został opracowany zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej wyrażonymi w Wytycznych „Opracowanie i wdrożenie planu zrównoważonej mobilności miejskiej”.

Środki wydatkowane w 2024 roku w wysokości 147 600,00 zł dotyczyły przygotowania dokumentu (wkład Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki stanowiła kwota 88 545,24 zł, wkład Gminy Opoczno wynosił 48 767,04 zł, natomiast wkład Gminy Lubochnia 10 287,72 zł brutto).

Modernizacja / remont boisk przy Szkole Podstawowej nr 1, Szkole Podstawowej nr 9 i Szkole Podstawowej nr 14 w Tomaszowie Mazowieckim

Wniosek o dofinansowanie zadania inwestycyjnego złożony został w ramach Programu Sportowa Polska Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej edycja 2024 do Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Zadanie dotyczy modernizacji / remontu boisk przy Szkole Podstawowej nr 1 w Tomaszowie Mazowieckim, przy Szkole Podstawowej nr 9 w Tomaszowie Mazowieckim i przy Szkole Podstawowej nr 14 w Tomaszowie Mazowieckim.

Wniosek nie został zakwalifikowany do dofinansowania w roku 2024.

Modernizacja kręgielni w Tomaszowie Mazowieckim

Wniosek o dofinansowanie zadania inwestycyjnego w ramach Programu Sportowa Polska Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej edycja 2024 złożony został do Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Zadanie obejmuje modernizację kręgielni w Tomaszowie Mazowieckim. Wniosek nie został zakwalifikowany do dofinansowania w roku 2024.

Rozwój lokalnej infrastruktury sportowej poprzez przebudowę boiska piłkarskiego przy ul. Nowowiejskiej w Tomaszowie Mazowieckim

Wniosek o dofinansowanie zadania pn. „Rozwój lokalnej infrastruktury sportowej poprzez przebudowę boiska piłkarskiego przy ul. Nowowiejskiej w Tomaszowie Mazowieckim” złożony został do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego w ramach programu „Infrastruktura sportowa PLUS” na 2024 rok.

Projekt obejmował renowację murawy, wykonanie systemu automatycznego nawadniania ze sterowaniem, modułem Wi-Fi oraz czujnikiem deszczu oraz zakup specjalistycznej kosiarki wielofunkcyjnej.

Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z założeniami do 31 grudnia 2024 roku.

Wartość projektu: 350 919,87 zł.

Wartość dofinansowania: 280 735,90 zł.

Pożyczka wspierająca zieloną transformację miast

Wniosek o przyznanie pożyczki złożony został do Banku Gospodarstwa Krajowego. Ma on na celu refundację kosztów poniesionych na realizację siedmiu zadań, które sfinansowane zostały ze środków budżetu miasta. Obejmował on następujące zadania:

- 1) Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz budynków komunalnych znajdujących się w zasobach Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki.
- 2) Przyłączenie kanalizacji sanitarnej do budynków komunalnych znajdujących się w zasobach Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki.
- 3) Rewitalizacja przestrzeni zielonych na terenie miasta Tomaszów Mazowiecki.
- 4) Zwiększenie potencjału miasta poprzez rozbudowę infrastruktury pieszo – rowerowej.
- 5) Wdrożenie działań mających na celu ograniczenie wykorzystania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energooszczędnego oświetlenia ulicznego typu LED.
- 6) Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w kaplicy cmentarnej na terenie cmentarza miejskiego.
- 7) Wykorzystanie elementów OZE w budynkach użyteczności publicznej na terenie miasta.

Wniosek jest w trakcie oceny.

Wartość projektu: 20 787 024,24 zł.

Wartość dofinansowania: 20 787 024,24 zł.

Nasze Ekologiczne Pracownie

W ramach konkursu ogłoszonego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2024 roku wsparcie na utworzenie ekopracowni lub punktu dydaktycznego otrzymały:

- Szkoła Podstawowa nr 10 w Tomaszowie Mazowieckim – 55 852,05 zł,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Tomaszowie Mazowieckim – 59 850,00 zł,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 w Tomaszowie Mazowieckim – 59 899,98 zł,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim – 59 850,00 zł,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9 w Tomaszowie Mazowieckim – 59 905,00 zł.

Wydatki w ramach wkładu własnego poniesione zostały w 2023 roku.

Zadania zostały zakończone zgodnie z zaplanowanym terminem i rozliczone.

Wymiana oświetlenia w placówkach edukacyjnych

W ramach konkursu realizowanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych dotyczącego dofinansowania działań płatnika składek na poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy wsparcie na wymianę oświetlenia uzyskało pięć placówek edukacyjnych:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 – 59 025,49 zł,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7 – 61 000,00 zł,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8 – 61 000,00 zł,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10 – 59 013,68 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 10 – 61 000,00 zł.

Jedna placówka - Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 z wnioskowanym dofinansowaniem w wysokości 60 146,27 zł nie została zakwalifikowana, pozostaje jednak na liście rezerwowej. Wydatki poniesione w ramach wkładu własnego w 2024 roku dla każdej placówki wyniosły 7 380,00 zł i przeznaczone były na dokonanie pomiarów technicznych oraz opracowanie wniosków. Działania inwestycyjne zaplanowane zostały na rok 2025. Planowane wydatki w ramach wkładu własnego w 2025 roku dla każdej placówki wyniosą 18 450,00 zł.

II. GOSPODARKA – INFRASTRUKTURA – INWESTYCJE

1. Przedsiębiorczość

Wnioski i zezwolenia dotyczące działalności gospodarczej

Przedsiębiorcy złożyli 1 309 wniosków dot. działalności gospodarczej. Liczba przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta według stałego głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej – 3 991.

Wydanych zostało 7 nowych licencji taxi, zgłoszono 11 zmian licencji i wypisów z licencji taxi.

Przedsiębiorcy złożyli **1 309 wniosków** dotyczących założenia działalności gospodarczej.

Liczba przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta, według stałego głównego miejsca jej wykonywania, wynosi **3 991**

Na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego na dzień 31 grudnia 2024 roku znajdowały się 173 punkty sprzedaży napojów alkoholowych. Przedsiębiorcom wydano łącznie 468 zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

Tabela. Zestawienie wydanych zezwoleń na sprzedaż alkoholu w 2024 roku

Spożycie poza miejscem sprzedaży Według zawartości alkoholu				Spożycie w miejscu sprzedaży Według zawartości alkoholu				Ogółem
Do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow 18%	razem	do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow 18%	razem	
129	123	129	381	41	26	20	87	468

Procent wykorzystania ustalonej przez Radę Miejską Tomaszowa Mazowieckiego maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniósł na dzień 31 grudnia 2024 roku w przypadku sklepów 96,70%, w przypadku gastronomii 69,60%.

W 2024 roku wydano:

- 100 zezwoleń przeznaczonych na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy),
- 25 zezwoleń przeznaczonych na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne),
- 66 decyzji o wygaśnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym 51 decyzji dotyczyło likwidacji sklepów, natomiast 15 likwidacji lokali gastronomicznych,
- 3 decyzje o cofnięciu zezwoleń z tytułu nieprzestrzegania określonych w ustawie warunków sprzedaży napojów alkoholowych,
- 9 zezwoleń jednorazowych.

Informacje dot. prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców za rok 2024 – handel na Targowiskach Miejskich w Tomaszowie Mazowieckim”

Na terenie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki funkcjonują trzy targowiska: na Placu Gabriela Narutowicza, przy ulicy Akacyjowej i ulicy Mazowieckiej.

Z tytułu korzystania z targowisk miejskich do miasta wnoszone są opłaty: czynszu dzierżawnego gruntu, opłaty rezerwacyjnej, opłaty targowej, opłaty z tytułu bezumownego korzystania z pawilonów handlowych, wpływy z toalet miejskich.

Tabela. Zestawienie liczby kiosków i dochodów w latach 2021-2024

Rok	Liczba kiosków ogółem	Liczba kiosków czynnych	Dochód netto [zł]
2021	144	133	1 091 797,38
2022	138	126	1 059 660,47
2023	137	124	1 077 826,45
2024	135	125	1 123 990,50

Miejsz rezerwacyjnych na targowiskach tomaszowskich w 2024 roku było 276.

Są to wyznaczone na stałe stanowiska rezerwacyjne (dla osób nie posiadających naniesień w postaci kiosków handlowych), na których handlują osoby prowadzące działalność gospodarczą oraz rolnicy sprzedający własne płody rolne. Wpływy z tytułu rezerwacji za 2024 rok stanowiły kwotę 206 245,48 zł (netto).

Tabela. Zestawienie ilości miejsc rezerwacyjnych w latach 2021-2024

Rok	Liczba miejsc rezerwacyjnych ogółem	Dochody netto z rezerwacji [zł]
2021	276	188 035,98
2022	276	190 657,59
2023	276	189 476,46
2024	276	206 245,48

Ponadto osoby handlujące na targowiskach miejskich i na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego wnoszą dzienną opłatę targową. Wpływy w 2024 roku wyniosły 590 055,80 zł. Dane dotyczące wpływu z tytułu opłaty targowej w latach 2021-2024 przedstawiono w poniższej tabeli.

Rok	Dochody netto z dziennej opłaty targowej [zł]
2021	nie była pobierana
2022	594 158,60
2023	570 285,50
2024	590 055,80

Dochody w 2024 roku jakie wpłynęły do miasta z tytułu funkcjonowania targowisk miejskich to:

- wpływy z tytułu bezumownego korzystania z gruntu – 1 897,91 zł,
- wpływy z pięciu toalet publicznych (dwie zlokalizowane przy targowisku na pl. Narutowicza, jedna w Parku Rodego, jedna na Św. Antoniego oraz jedna na pl. Kościuszki) – 37 430,97 zł.

W 2024 roku na potrzeby targowiska zakupiono:

- posypywarę Quad 300 litrów wraz z wibracją kosza o wartości 5 720,00 zł,

- 3 sztuki znaków drogowo - informacyjnych na kwotę 1 119,47 zł,
- 300 sztuk kolców odstrasżających gołębie w celu montażu pod zadaszeniem na kwotę 1 452,00 zł.

2. Gospodarka nieruchomościami

Gospodarka nieruchomościami Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki następuje poprzez sprzedaż, zamianę, oddanie w użytkowanie wieczyste, trwałe zarząd, dzierżawę, najem, użyczenie, a także przekazanie w formie darowizny – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości prowadzone jest w oparciu o przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami, Kodeksu cywilnego oraz uchwał Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego.

Nabywanie nieruchomości

W 2024 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki pozyskała:

- w drodze zasiedzenia - 4,6049 ha gruntów,
- w drodze komunalizacji - 2 działki o łącznej pow. 0,3354 ha,
- w drodze umowy kupna – sprzedaży - działki: - o pow. 0,6600 ha – przy ul. Pod Grotami 1-13,
- w drodze przekazania do zarządzania nieruchomości będących drogami publicznymi: - o pow. 2,2523 ha – ul. Orzeszkowej.

Zbywanie nieruchomości

W 2024 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki zbyła 20 nieruchomości w tym:

- 1) w drodze przetargów ustnych nieograniczonych, położonych przy:
 - a) ul. Klonowa 29 (działka ewidencyjna nr 348 w obrębie 6),
 - b) ul. Na Skarpie 61 (działka ewidencyjna nr 823 w obrębie 21),
 - c) ul. Spalska 71 (działka ewidencyjna nr 109 w obrębie 6),
 - d) ul. Przędzalniana 13 (działka ewidencyjna nr 46/1 w obrębie 11),
 - e) ul. Jana (działka ewidencyjna nr 346/8 w obrębie 21),
 - f) ul. Jana (działka ewidencyjna nr 346/15 i 346/16 w obrębie 21),

- g) ul. Jana (działka ewidencyjna nr 346/5 w obrębie 21),
- h) ul. Jana (działka ewidencyjna nr 346/4 w obrębie 21),
- i) ul. Jana (działka ewidencyjna nr 346/3 w obrębie 21),
- j) ul. Jana (działka ewidencyjna nr 346/2 w obrębie 21),
- k) ul. Spalska 18 (działka ewidencyjna nr 319 w obrębie 7),
- l) ul. Leśna 6-10 (działka ewidencyjna nr 45 w obrębie 4),
- m) ul. Farbiarska 49 (działka ewidencyjna nr 787 w obrębie 10),
- n) ul. Hallera 15 (działka ewidencyjna nr 771 w obrębie 10),
- o) ul. Słowackiego 28/30 (działka ewidencyjna nr 594/1 w obrębie 11),
- p) ul. Głowackiego 13 (działka ewidencyjna nr 201 w obrębie 13),
- q) ul. Szeroka/Borek (działki ewidencyjne nr 150/2,152/1,152/2, 153/1,154/2,154/1 w obrębie 9);

2) w drodze bezprzetargowej, położonych przy:

- a) ul. Warszawska (działka ewidencyjna nr 224/13 w obrębie 3),
- b) ul. Lipowa (działka ewidencyjna nr 398 w obrębie 6),
- c) ul. Legionów 78a (działka ewidencyjna nr 566/2 w obrębie 11),

oraz 17 lokali mieszkalnych w budynkach wielomieszkaniowych wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej na rzecz dotychczasowych najemców, z których uzyskała dochód w wysokości: 767 090,80 zł.

Gospodarka mieszkaniowa

Mieszkaniowy zasób Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki w roku 2024 tworzyło łącznie 333 budynków, w tym:

- 211 budynków będących w 100% własnością Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki,
- 34 budynki będące współwłasnością Gminy,
- 16 budynków będących w zarządzie tymczasowym Gminy,
- 72 budynki będące własnością Wspólnot Mieszkaniowych, w których Gmina jest właścicielem lokali mieszkalnych.

W mieszkaniowym zasobie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki na koniec 2024 roku znajdowało się 2 221 lokali mieszkalnych, w tym 206 przeznaczonych było na najem socjalny.

Działalność Tomaszowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.

Spółka na podstawie umowy dzierżawy nr WNOŚ.6845.23.M.2018 z dnia 17 września 2018 roku administrowała 261 budynkami stanowiącymi własność, współwłasność lub będącymi w zarządzie tymczasowym gminy, w których na koniec 2024 roku znajdowało się 1 694 lokali mieszkalnych i 63 lokali użytkowych. Dodatkowo w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych znajdowało się 527 lokali mieszkalnych i 29 lokali użytkowych. Wymienione lokale mieszkalne wchodziły w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Tomaszów Mazowiecki.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku na liście osób oczekujących na mieszkania komunalne znajdowało się łącznie 342 gospodarstwa domowe, w tym 46 zakwalifikowanych do najmu lokalu mieszkalnego i 296 do najmu socjalnego. Gospodarstwa domowe znajdujące się na liście oczekujących na najem socjalny to 12 gospodarstw umieszczonych na liście ze względu na niski dochód, natomiast pozostałe 284 gospodarstw posiada wyroki eksmisyjne z prawem do lokalu z najmem socjalnym. Wśród tych wyroków 135 jest z wniosku Tomaszowskiego TBS Spółka z o.o. Są to wyroki uprawniające dłużników Spółki do innego lokalu o najmie socjalnym, który musi zapewnić Tomaszowskie TBS Spółka z o.o. w zasobie dzierżawionym(komunalnym) przez Spółkę.

Tomaszowskie TBS Spółka z o.o. realizując zadanie własne Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki w zakresie zapewniania lokali socjalnych i lokali zamiennych, a także zaspokajania potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach, decyduje się na wykonanie eksmisji z lokalu mieszkalnego tylko wtedy, kiedy inne formy porozumienia z dłużnikiem nie przynoszą żadnych rezultatów.

W roku 2024 wykonano 11 wyroków o eksmisji z uprawnieniem do najmu socjalnego lokalu z zasobów dzierżawionych przez Spółkę. Zrealizowano również 1 wyrok bez uprawnienia do najmu socjalnego lokalu z zasobu prywatnego. Osoba została skierowana do pomieszczenia tymczasowego.

W roku 2024 przydzielono do najmu ogółem 62 lokale komunalne z zasobu mieszkaniowego gminy, w tym:

- 37 lokali w ramach realizacji listy osób oczekujących na najem lokalu komunalnego,
- 1 lokal - indywidualna decyzja Prezydenta ze względu na sytuację zdrowotną osoby,

- 18 lokali z przeznaczeniem na najem socjalny (5 lokali dla gospodarstw z listy osób o niskich dochodach, 11 lokali w ramach realizacji wyroków eksmisyjnych i 2 dla Koła Tomaszowskiego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta),
- 1 lokal w ramach regulacji tytułu prawnego,
- 3 lokale zamienne,
- 1 lokal przyległy celem poprawy warunków mieszkaniowych sąsiedniego gospodarstwa domowego,
- 1 lokal na pomieszczenie tymczasowe.

Warto wskazać, że wśród mieszkań przydzielonych z listy osób uprawnionych do najmu lokali komunalnych 5 lokali zostało wskazanych dla wychowanków Domu Dziecka „Słoneczko”, Rodzinnych Domów Dziecka, pieczy zastępczej.

Administrowanie Wspólnotami Mieszkaniowymi

Tomaszowskie TBS Spółka z o.o. podobnie jak w latach wcześniejszych administruje na podstawie umów o administrowanie 62 Wspólnotami Mieszkaniowymi z 2 361 mieszkaniami (łącznie lokale własnościowe i gminne) oraz 36 lokalami usługowymi znajdującymi się w budynkach Wspólnot.

Zasób własny Tomaszowskiego TBS Spółka z o.o.

W roku 2024 własny zasób mieszkaniowy Tomaszowskiego TBS Spółka z o.o. nie uległ zmianie i składa się z:

- 12 wielorodzinnych budynków mieszkalnych pięcio i czterokondygnacyjnych (łącznie 401 lokali mieszkalnych, 9 lokali użytkowych oraz 2 garaże naziemne, wielostanowiskowe),
- 1 budynku o niskiej zabudowie (18 lokali mieszkalnych).

Osiem z tych budynków zostało wybudowanych z kredytów preferencyjnych udzielonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, trzy zostały wybudowane ze środków własnych Spółki. Dwa budynki wybudowano przy udziale kredytu budowlanego z Banku Gospodarstwa Krajowego. Jest to inwestycja realizowana jako I Etap Projektu „Mieszkanie TM Plus” z opcją dojścia do własności.

Tomaszowskie TBS Spółka z o.o. jest również właścicielem 3 kamienic. Dwie kamienice znajdują się na posesji przy ul. Św. Antoniego 28 (budynek frontowy i oficyna, w których znajduje się łącznie 18 lokali mieszkalnych i 6 lokali użytkowych) oraz jedna na nieruchomości przy ul. Barlickiego 20 (22 lokale mieszkalne i 1 lokal użytkowy). Budynek ten jest przeznaczony do remontu i działania te zostaną podjęte z chwilą otrzymania stosownego wsparcia, o które wnioskuje zarówno Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki jak i sama Spółka. Dodatkowo Spółka jest właścicielem lokalu mieszkalnego w budynku przy ul. Polnej 21/23 i 10 lokali użytkowych przy ul. Jerozolimskiej 11/15. Te nieruchomości budynkowe lub lokalowe Spółka otrzymała na własność w formie aportu od Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki. Na koniec 2024 roku własnością Spółki było: 460 lokali mieszkalnych i 30 lokali użytkowych.

Odpracowania długu z tytułu najmu lokalu mieszkalnego lub z tytułu odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu w ramach świadczenia zastępczego

Tomaszowskie TBS Spółka z o.o. kolejny rok kontynuuje program odpracowywania zadłużeń najemców mieszkań komunalnych w formie świadczenia zastępczego. Aktualnie realizuje zadania wynikające z „Programu rozwiązywania problemu bezdomności i łagodzenia jej skutków na lata 2021-2027” przyjętego przez Radę Miejską Tomaszowa Mazowieckiego Uchwałą nr XL/292/2021 z dnia 28 stycznia 2021 roku poprzez umożliwienie odpracowania długu z tytułu najmu lokalu mieszkalnego lub z tytułu odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu w ramach świadczenia zastępczego (Porozumienie z dnia 29 stycznia 2021 roku z kolejnymi aneksami pomiędzy Gminą Miasto Tomaszów Mazowiecki a Tomaszowskim TBS Spółka z o.o.).

W 2024 roku dłużnicy wykonali świadczenia zastępcze w ramach odpracowania na łączną kwotę 39 980 zł (odpracowania w ZDiUM – 17 000 zł, odpracowania w TTBS – 22 980 zł).

W roku 2024 stawka godzinowa za odpracowanie zadłużenia w formie świadczenia wynosiła 20 zł.

Program „Mieszkanie za remont”

W 2024 roku kontynuowano realizację edycji programu „Mieszkanie za remont” z ubiegłego roku oraz przygotowano kolejną, ósmą edycję. Znalazło się w niej 5 lokali

mieszkalnych znajdujących się w budynkach kamienic. Zakres niezbędnego remontu do wykonania przez przyszłych najemców był szeroki, a co się z tym wiąże wymagał przeznaczenia znacznej kwoty na ich remont. Osoby chętne do przystąpienia do programu musiały liczyć się z kosztami materiałów niezbędnych do wykonania prac określonych w umowie na remont lokalu oscylującymi pomiędzy 11 500 zł a 25 300 zł. Zgodnie z zasadami programu powyższe koszty będą zwracane po podpisaniu umowy na najem lokalu w ramach czynszu.

Tabela. Lokale mieszkalne – VIII edycja programu „Mieszkanie za remont”

Adres	Pow. użytkowa [m ²]	Struktura lokalu	Kondygnacja
Mościckiego 12 m. 3	41,82	jeden pokój, kuchnia, łazienka z WC	I piętro
Piłsudskiego 21 m. 8	36,97	jeden pokój, kuchnia, łazienka z WC	parter
Św. Antoniego 35 m. 14	22,29	jeden pokój, kuchnia, łazienka z WC	I piętro
Warszawska 11 m. 6	41,20	jeden pokój, kuchnia, łazienka z WC	I piętro
Warszawska 11 m. 8	40,46	jeden pokój, kuchnia, łazienka z WC	I piętro

Zmiany sposobu użytkowania lokali użytkowych na lokale mieszkalne

Mając na względzie stan techniczny niektórych lokali użytkowych znajdujących się w kamienicach komunalnych, ich niekorzystne położenie na wyższych piętrach oraz małe zainteresowanie lokalami użytkowymi w niektórych rejonach miasta, podjęto decyzję o wystąpieniu do Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki o wyrażenie zgody na ich przekwalifikowanie na mieszkania lub pomieszczenia gospodarcze. Po uzyskaniu zgody od właściciela zasobu na przeprowadzenie procedury zmiany sposobu użytkowania do końca 2024 roku dokonano odpowiednich zgłoszeń do organu administracji architektoniczno-budowlanej w Starostwie Powiatowym dla lokali na posesjach:

- lokal usługowy – na mieszkalny, ul. Al. Piłsudskiego 21, parter pow. 89,50 m²,
- lokal usługowy – na mieszkalny, ul. Jerozolimska 12, parter pow. 65,58 m²,
- lokal usługowy – na funkcję gospodarczo - magazynowa, ul. Al. Piłsudskiego 2A m. 28, parter pow. 27,24 m²,
- lokal usługowy – na funkcję gospodarczą, ul. Plac Kościuszki 1 m. 1A, parter pow. 70,11 m²,

- lokal usługowy – na mieszkalny, ul. Św. Antoniego 21/23, II piętro pow. 203,38 m², po przekształceniu powstaną dwa odrębne lokale mieszkalne.

Spółka w ramach corocznej analizy stanu zasobu mieszkaniowego Gminy typuje nieruchomości budynkowe kwalifikujące się do wyłączenia z użytkowania i sukcesywnego wyprowadzania lokatorów. Takie działania podyktowane są znacznym stopniem zużycia budynku bez uzasadnienia ekonomicznego jego remontu lub braku uzasadnienia ekonomicznego utrzymania pojedynczych lokali mieszkalnych na dużych posesjach komunalnych.

Działalność Tomaszowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. w zakresie inwestycji, remontów oraz konserwacji zasobu komunalnego i własnego

W 2024 roku Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego na remonty i konserwacje zasobu komunalnego oraz własnego poniosło łącznie z zaliczkami na fundusz remontowy na lokale gminne we wspólnotach mieszkaniowych koszty w wysokości 2 444 768,44 zł. Na zadania inwestycyjne na nieruchomościach własnych kwota poniesionych nakładów wyniosła 1 180 341,25 zł.

Spółka, podobnie jak w latach ubiegłych, ubiegała się również o środki zewnętrzne na remonty i termomodernizacje we własnym, w zarządzanym i dzierżawionym mieniu.

W marcu 2024 roku zakończono prace termomodernizacyjne budynku mieszkalnego wielorodzinnego położonego w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Stolarskiej 9. Jest to budynek stanowiący własność Spółki. Wykonanie inwestycji w zakresie prac dociepleniowych, modernizacji oświetlenia oraz montażu paneli fotowoltaicznych na budynku zaplanowano z własnych środków pieniężnych Spółki oraz przy pomocy dofinansowań m.in. z WFOŚiGW w Łodzi, jak również przy pomocy dofinansowania z BGK w postaci premii i grantu termomodernizacyjnego oraz grantu OZE.

W 2023 roku w ramach ogłoszonego postępowania przetargowego wyłoniono wykonawcę prac termomodernizacyjnych. Wartość całkowita prac remontowo-inwestycyjnych wyniosła 1 459 430,79 zł. Prace rozpoczęły się w lipcu 2023 roku i zakończyły się w dniu 31 marca 2024 roku. W celu pozyskania części środków na wykonanie ww. inwestycji podjęto rozmowy z WFOŚiGW w Łodzi o wyrażenie zgody na aneksowanie umowy pożyczkowej na wykonanie zadania: „Termomodernizacja budynków mieszkalnych wraz z wykonaniem instalacji

sanitarnych na posesji przy ul. Farbiarskiej 18 i Farbiarskiej 18a w Tomaszowie Mazowieckim” celem skrócenia spłaty pożyczki. Po uzyskaniu stosownych zgód i podpisaniu aneksu do umowy w maju 2023 roku. Spółka złożyła wniosek o umorzenie części pożyczki i wykorzystania całej kwoty umorzenia na kolejne zadanie związane z ochroną środowiska w jaką wpisywała się termomodernizacja przy ul. Stolarskiej 9. Kwota umorzenia pożyczki z WFOŚiGW wynosi 352 737,15 zł. Złożono również wniosek o premię termomodernizacyjną z grantem termomodernizacyjnym do BOŚ Banku oraz wniosek o grant OZE do BGK. W ramach finansowania można było uzyskać łącznie 36% dotacji na prace termomodernizacyjne kwalifikowane na podstawie posiadanego audytu oraz 50% dotacji na montaż instalacji fotowoltaicznej. Spółka pozyskała premię termomodernizacyjną w wysokości 577 000,00 zł, w tym grant termomodernizacyjny w kwocie 132 471,43 zł oraz grant OZE w wysokości 62 647,50 zł. Łączna wartość pozyskanych środków zewnętrznych z BGK oraz umorzonych w WFOŚiGW wyniosła 992 067,91 zł. Spółka oczekuje również, po pozytywnej weryfikacji złożonych dokumentów, na podpisanie kolejnej umowy pożyczkowej z WFOŚiGW na kwotę 294 883,00 Kwota ta docelowo pokryje w części już poniesione koszty na tej inwestycji.

W ramach prac prowadzonych przez działającą w Spółce grupę remontową wykonano remonty o różnych zakresach w 36 lokalach mieszkalnych. Ponadto wykonywane były naprawy dachów na budynku mieszkalnym oraz na wielu komórkach gospodarczych. Na dwunastu posesjach wykonano wyrównanie i utwardzenie podwórka kruszywem. Wymieniono ponadto drzwi do komórek na dziewięciu posesjach. Na materiały do przeprowadzenia ww. prac remontowych spółka poniosła koszty w wysokości 179 227,98 zł netto.

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki w październiku 2023 roku złożyła w Banku Gospodarstwa Krajowego dwa wnioski o otrzymanie dofinansowania, w ramach Funduszu Dopłat, do budowy jednego budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Barlickiego 22 (22 lokale mieszkalne) przy wnioskowanej kwocie wsparcia 7 133 286,45 zł oraz do przebudowy kamienicy przy ul. Barlickiego 20 (17 lokali mieszkalnych) przy wnioskowanej kwocie wsparcia 9 052 230,36 zł. Łączna kwota wnioskowanego i przyznanego wsparcia to 16 185 516,81 zł, co stanowi 80% szacowanych kosztów obu inwestycji.

Dzięki przyznanemu dofinansowaniu inwestor, którym będzie Tomaszowskie TBS Spółka z o.o., wybuduje i przebuduje łącznie 39 lokali mieszkalnych przeznaczonych na wynajem na zasadach określonych przez Gminę. Oba budynki będą wyposażone w windy a stan lokali mieszkalnych z wykończeniem gotowym do zasiedlenia.

Zgodnie ze złożonymi wnioskami o dofinansowanie koszt budowy bloku został oszacowany na kwotę 8 916 608,07 zł, a koszt przebudowy wraz z termomodernizacją kamienicy na kwotę 11 315 287,95 zł. Szacowany łączny koszt obu inwestycji to 20 321 896,02 zł.

W roku 2023 Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki, przy współpracy z Tomaszowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego, pozyskała prawie 6 300 000,00 zł dofinansowania z Rządowego Programu Bezzwrotnego Finansowego Wsparcia Budownictwa na wykonanie remontów kapitalnych kamienic przy Placu Kościuszki 14-15 i Placu Kościuszki 25.

Celem rządowego programu jest między innymi pomoc w zwiększeniu zasobu gminnych lokali mieszkalnych, służących zaspokajaniu potrzeb osób o niskich i przeciętnych dochodach.

Dla budynku mieszkalno-usługowego przy ul. Plac Kościuszki 14/15 uzyskano dofinansowanie w kwocie około 4 360 000,00 zł. W 2024 roku były wykonywane prace projektowe oraz trwały prace rozbiórkowe i konstrukcyjne. Wartość wykonanych prac w 2024 roku wyniosła 556 tys. zł. Planowany termin zakończenia inwestycji to I kwartał 2026 roku. W ramach prac uzyska się 10 lokali mieszkalnych oraz 3 lokale użytkowe na parterze.

W przypadku budynku mieszkalno-usługowego przy ul. Plac Kościuszki 25 uzyskano dofinansowanie w wysokości około 1 910 000 zł. Wartość wykonanych prac w 2024 roku wyniosła 792 tys. zł. Planowany termin zakończenia inwestycji to II kwartał 2025 roku. W ramach prac uzyska się 4 lokale mieszkalne oraz 4 lokale użytkowe na parterze.

W 2024 roku na mocy porozumienia wynikającego z zapisów umowy dzierżawy zawartej pomiędzy Gminą Miasto Tomaszów Mazowiecki a Tomaszowskim TBS Spółka z o.o. wydatkowano 1 053 961,74 zł.

Ponadto, pod koniec 2024 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki, przy współpracy z Tomaszowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego złożyła wnioski do Banku Gospodarstwa Krajowego o przyznanie premii MZG wraz grantem MZG na

termomodernizację budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Grota Roweckiego 7 oraz przy ul. Farbiarskiej 9/11. W przypadku realizacji inwestycji przy ul. Grota Roweckiego 7 usuniętych zostanie 13 nieekologicznych źródeł ciepła. Planowany koszt – 1,2 mln zł brutto (1,1 mln zł netto). Premia MZG do uzyskania – 50% wartości brutto – 0,60 mln zł i grant MZG – 30% wartości netto - 0,33 mln zł. Maksymalna kwota dotacji do pozyskania wynosi 930 000 zł.

W przypadku realizacji inwestycji przy ul. Farbiarskiej 9/11 usuniętych zostanie 20 nieekologicznych źródeł ciepła. Planowany koszt – 2,0 mln zł brutto (1,8 mln zł netto). Premia MZG do uzyskania – 60% wartości brutto – 1,2 mln zł i grant MZG – 30% wartości netto - 0,54 mln zł. Maksymalna kwota dotacji do pozyskania wynosi 1 740 000 zł.

W lutym 2025 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki otrzymała informacje z Banku BGK o otrzymaniu premii MZG wraz grantem MZG na termomodernizację budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Grota Roweckiego 7 oraz przy ul. Farbiarskiej 9/11.

Łącznie w 2024 roku na mieszkaniowy zasób gminny i własnościowy Spółki wydatkowano (środki Spółki i Gminy) na niezbędne remonty, inwestycje i konserwacje kwotę w wysokości 4 679 071,43 zł.

Szczegółowe informacje dotyczące działalności Tomaszowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. zawarte zostaną w corocznej Informacji o stanie finansowym spółek z udziałem Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki przekazywanej Radzie Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego.

3. Gospodarka komunalna

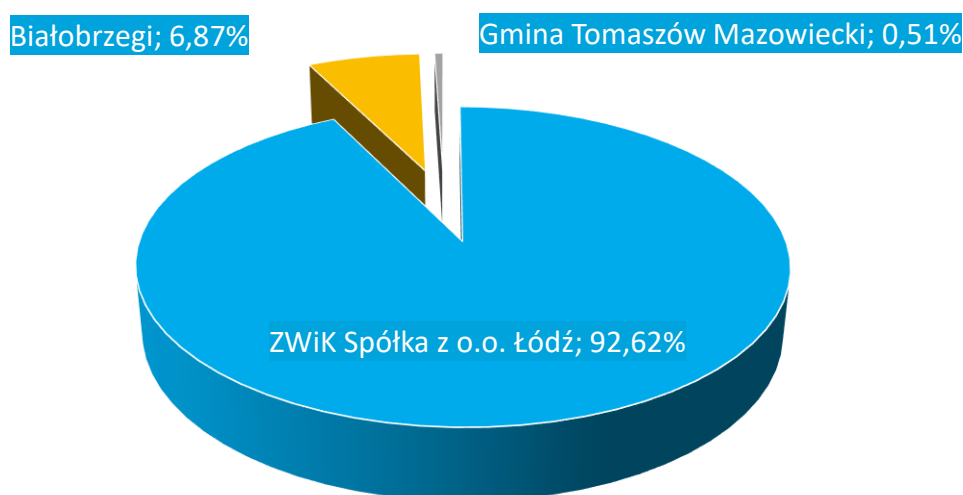
Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. działa od 1 maja 2000 roku, w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Funkcje swoje spełnia za pomocą urządzeń wodociągowych, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, które stanowią majątek spółki. Nieoczyszczone ścieki bytowe i przemysłowe odprowadzane są bezpośrednio do biologicznej oczyszczalni ścieków przy ulicy Henrykowskiej 2/4 w Tomaszowie Mazowieckim. Natomiast od 1 października 2019 roku spółka odpowiada także za odbiór

odpadów komunalnych od mieszkańców z terenów zamieszkałych nieruchomości. Od 1 lipca 2021 roku prowadzi Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Gospodarka wodno-ściekowa

1) Gospodarka wodna

System zaopatrzenia w wodę miasta Tomaszowa Mazowieckiego oparty jest na trzech ujęciach wody. Miasto zaopatrywane jest w wodę w 92,62% z ujęcia obcego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Łodzi (Zakład Produkcji Wody Tomaszów Mazowiecki) zlokalizowanego w południowo-zachodniej części miasta, w 6,87% z własnego ujęcia wody głębinowej zlokalizowanego na osiedlu Białobrzegi w południowo-wschodniej części miasta oraz w 0,51% z ujęcia należącego do Gminnego Zakładu Komunalnego – dla osiedla Nagórzyce.

Rysunek. Struktura zakupu i wydobycia wody

Istniejące ujęcia zapewniają całkowite pokrycie obecnych potrzeb zaopatrzenia w wodę pitną mieszkańców miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Inwestycje w spółce prowadzone były w 2024 roku w oparciu o Wieloletni plan rozwoju i modernizacji gminnych urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2024-2026, podjęty Uchwałą Nr LXXXII/643/2023 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z 26 października 2023 roku. Plan na 2024 rok przewidywał realizację przedsięwzięć rozwojowo – modernizacyjnych na kwotę 6 670 000,00 zł, racjonalizujących zużycie wody, wprowadzanie ścieków na kwotę 610 000,00 zł oraz nakładów inwestycyjnych na kwotę 900 000,00 zł.

W zakresie rozbudowy sieci wodociągowej w 2024 roku łącznie wykonano, wykupiono i zakończono budowę sieci wodociągowej o długości 2 229,69 m wraz z przyłączami, ponosząc koszty całkowite w wysokości 952 181,36 zł. Długość sieci wodociągowej na terenie miasta od 2021 roku wzrosła o 3,70 km.

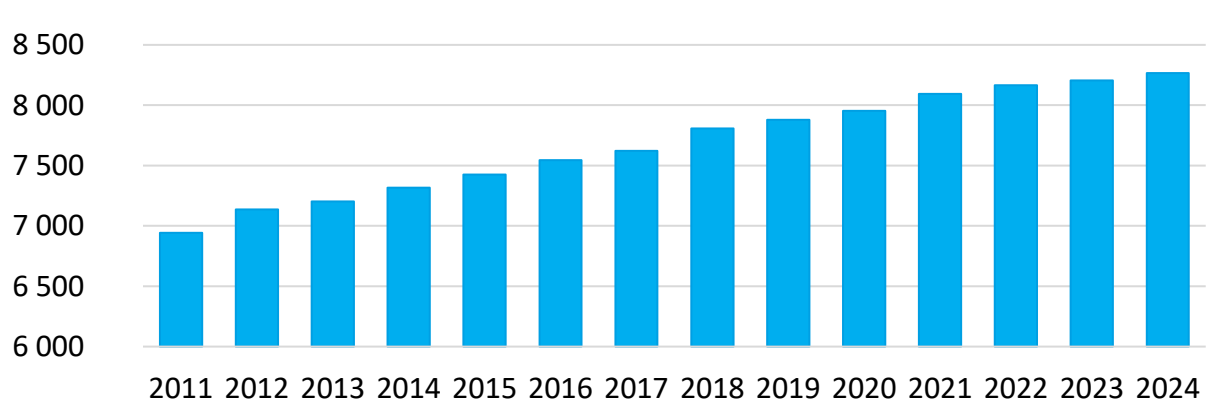
W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku wybudowano „siłami własnymi” spółki odcinki sieci wodociągowych w sięgaczu ul. Siedmiodomki (152,53 m) oraz w ul. Bogumiła (180,80 m), a także przebudowano odcinki sieci wodociągowej z rur azbestowo-cementowych na rury PE w ulicach: Fabrycznej (693,00 m), Dobrej (336,00) i ul. Długiej (431,90 m).

Tabela. Długość sieci wodociągowej na terenie Miasta w latach 2021-2024

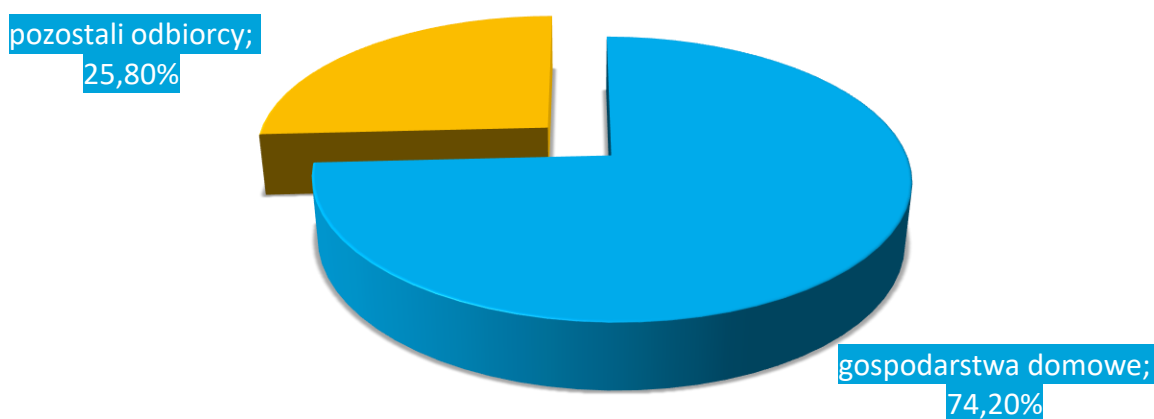
Rok	Długość sieci wodociągowej [km]	
	Na terenie Miasta	Wybudowanej w danym roku
2021	185,1	2,2
2022	186,6	1,5
2023	186,6	0,0
2024	188,8	2,2

W zakresie sieci wodociągowej w 2024 roku dokonano odbioru technicznego 50 szt. przyłączy wodociągowych o łącznej długości 580,00 m.

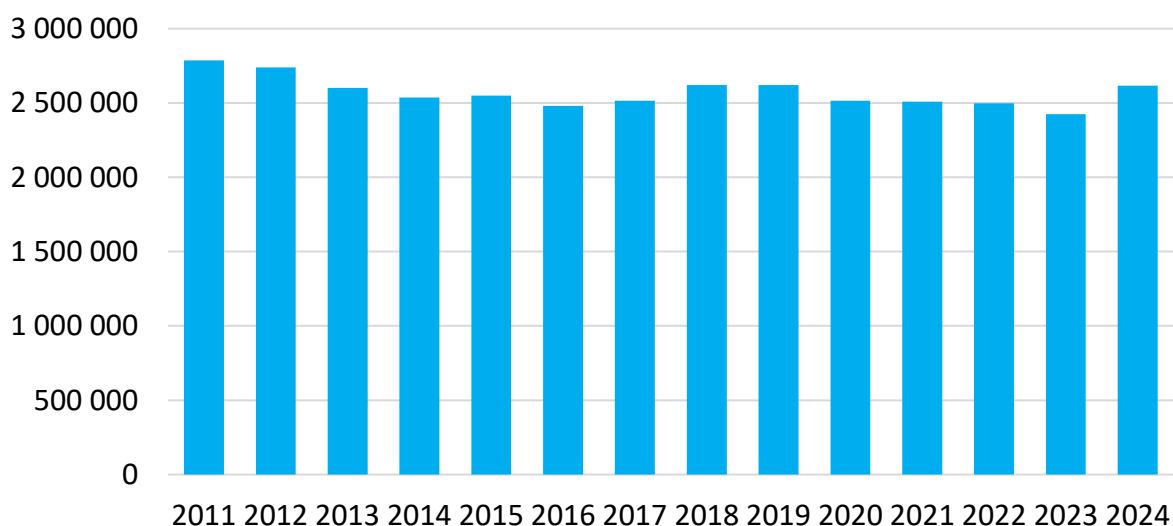
System pierścieniowy sieci zapewnia większą niezawodność dostawy wody, odpowiednią jej jakość i wyrównuje ciśnienie w sieci. Stan sieci jest stabilny, a awaryjność nie odbiega od średniej w innych miastach podobnej wielkości. Stopień zaopatrzenia w wodę terenu miasta uznaje się za bardzo dobry. Z sieci wodociągowej korzysta 8 267 odbiorców usług. Poniższe wykresy przedstawiają ilość klientów zaopatrywanych w wodę, strukturę zaopatrzenia odbiorców w wodę, ilość sprzedanej wody oraz przychody z jej sprzedaży.

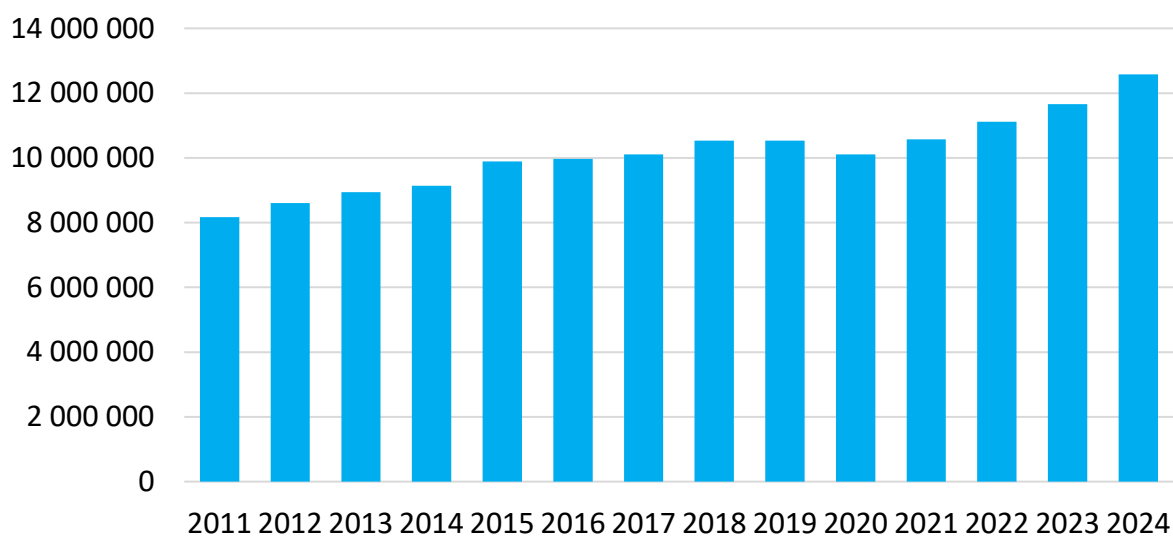
Rysunek. Liczba klientów zaopatrywanych w wodę [os.] w latach 2011-2024

Rysunek. Struktura zaopatrzenia odbiorców w wodę w 2024 roku

Rysunek. Ilościowa sprzedaż wody [m³] w latach 2011-2024

Rysunek. Przychody [zł] ze sprzedaży wody w latach 2011-2024

W 2024 roku wykonano dokumentację projektową dla sieci wodociągowej w ul. Konstytucji 3 Maja, w ul. Szczęśliwej (na odcinku od ul. Spalskiej do ul. Wrzosowej), w ul. Górnej w Tomaszowie Mazowieckim (od ul. Legionów do ul. Zgorzelickiej), w ul. Browarnej (na odcinku ok. 80 m od ul. Ignacego Mościckiego), w ul. Farbiarskiej (na odcinku od ul. Zgorzelickiej do ul. Legionów), w ul. Zakątnej (na odcinku od ul. Spalskiej do Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 8), w ul. Mostowej (od ul. Zawadzkiej do połączenia z zaprojektowanym odcinkiem sieci wodociągowej w ul. Mostowej (etap II), w ul. Tulipanowej (spinka). Ponadto rozpoczęto prace projektowe w zakresie budowy i przebudowy sieci wodociągowej dla lewobrzeżnej części miasta Tomaszowa Mazowieckiego z ujęcia wody Białobrzegi.

2) Ujęcia wód głębinowych

Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. od lat podejmuje szereg działań dotyczących możliwości zmiany systemu zasilania Tomaszowa Mazowieckiego w wodę w ramach ulepszania istniejących, budowy nowych ujęć głębinowych i rezygnacji z zakupu wody od Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Łodzi.

W latach 2022-2024 w ramach budowy Stacji Uzdatniania Wody „SUW-Milenijna” dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego została odwiercona studnia S-13 o głębokości 275 m p.p.t. ujmująca wody podziemne z otworów górnojurajskich. Całkowita wartość realizacji przedsięwzięcia wyniosła 886 500,00 zł netto. Zasoby eksploatacyjne studni S-13 zostały zatwierdzone decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 5 stycznia 2024 roku. Dla ujęcia S-13 ustalono zasoby eksploatacyjne na $Q_e = 80,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji w otworze wynoszącej $S_e = 60,92 \text{ m}$. Wykonana studnia S-13 ma stanowić część zespołu 4 studni głębinowych: S-11, S-11A (studnia rezerwowa), S-12 i S-13 dla Stacji Uzdatniania Wody SUW Milenijna o łącznej wydajności $Q=300 \text{ m}^3$.

Spółka uzyskała finansowanie w formie pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie dla zadania „Budowa stacji uzdatniania wody dla miasta Tomaszów Mazowiecki wraz z ujęciami głębinowymi” zawierając 12 listopada 2024 roku umowę na kwotę 73 800 000,00 zł. W ramach ww. projektu realizowane jest zadanie polegające na kompleksowym wykonaniu kolejnych otworów studziennych dla ujęcia Milenijna tj.: S-11, S-11A (studnia rezerwowa) i S-12 wraz z prowadzeniem obserwacji,

opróbowaniem i badaniami hydrogeologicznymi podczas wiercenia, na podstawie zatwierdzonej dokumentacji hydrogeologicznej:

- Studni S-11 i S-11A (studnia awaryjna) ujmujących wodę z utworów górn jurajskich na działce ewid. nr 73/3 obręb 0002 w Tomaszowie Mazowieckim, przy ul. Warszawskiej, w pow. tomaszowski, w woj. łódzkim,
- Studni S-12 ujmującej wodę z utworów górn jurajskich na działce ewid. nr 73/21 obręb 0002 w Tomaszowie Mazowieckim, przy ul. Milenijnej, w pow. tomaszowskim, w woj. łódzkim.

Projektowana głębokość każdego z otworów wynosi 280 m p.p.t. i wydajność studni $Q=100 \text{ m}^3/\text{h}=0,02778 \text{ m}^3/\text{s}$. Dla przedmiotowego zadania spółka uzyskała decyzje Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego o środowiskowych uwarunkowaniach, tj.: decyzja środowiskowa nr 9/S/2024 z dnia 12 grudnia 2024 roku znak: WAR.6220.5.2024.KG i decyzja środowiskowa nr 10/S/2024 z dnia 12 grudnia 2024 roku znak: WAR.6220.6.2024.KG.

W ramach przetargu otwartego na kompleksowe wykonanie 3 studni głębinowych dla Stacji Uzdatniania Wody – Milenijna wyłoniony został wykonawca robót, z którym Spółka podpisała zawarła 3 grudnia 2024 roku na realizację zadania za kwotę 4 587 800,00 zł netto, z terminem wykonania 18 miesięcy od dnia podpisania umowy.

W celu zasilenia lewobrzeżnej południowej części miasta w wodę głębinową spółka planuje rozbudowę istniejącej infrastruktury z ujęcia wody Białobrzegi oraz zwiększenie wydajności ujęcia poprzez usprawnienie i włączenie w pracę ujęcia studni nr 5. W tym celu zlecono opracowanie kompleksowej dokumentacji projektowej, której zakres jest bardzo obszerny i uwzględnia m.in.: projekt zagospodarowania terenu dla odcinka sieci łączącej lewobrzeżną stronę miasta z ujęciem wody Białobrzegi w Tomaszowie Mazowieckim - ok. 1300 m.b., analizę obszaru, który zostanie wyodrębniony w celu przetłoczenia zasilania w wodę z ujęcia wody Białobrzegi wraz z wykazem odcinków sieci wymagających przebudowy lub budowy w danym obszarze, opracowanie dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych ujmującego wodę z utworów jury górnej – studni nr 5 na ujęciu wody Białobrzegi w Tomaszowie Mazowieckim wraz z ich zatwierdzeniem zgodnie z przepisami prawa, sporządzenie dokumentacji wodno-prawnej na pobór wody na ujęciu wody Białobrzegi z uwzględnieniem zasobów eksploatacyjnych studni

nr 5 wraz z uzyskaniem niezbędnych decyzji wymaganych przepisami prawa oraz uzyskanie wszelkich uzgodnień, pozwoleń i decyzji.

Równolegle z pracami projektowymi prowadzone są prace związane z usprawnieniem studni S-5 na podstawie zatwierdzonego „Projektu robót geologicznych na wykonanie próbnego pompowania studni S-5 ujęcia „Białobrzegi” ujmującego wodę z utworów górnopaleozoicznych na działkach ewid. nr 164/1 i 164/2 w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Wilczej, w pow. tomaszowskim, w woj. łódzkim”. Projekt zakłada przeprowadzenie zabiegów intensyfikujących przepływ w studni S-5 – tzw. kwasowania w celu zwiększenia wydajności studni. Zapotrzebowanie inwestora na wodę: 95 m³/h ze studni S-5; 180 m³/h z całego ujęcia wody. W ramach przetargu otwartego wyłoniony został Wykonawca robót, z którym Spółka zawarła umowę 15 listopada 2024 roku na realizację zadania za kwotę 165 000,00 zł netto. Zakończenie zadania planowane jest w marcu 2025 roku.

3) Gospodarka ściekowa

Sieć kanalizacji sanitarnej pokrywa już swoim zasięgiem niemalże cały obszar miasta Tomaszowa Mazowieckiego wraz z terenem aglomeracji Tomaszowa Mazowieckiego w skład której wchodzi wsie: Wiaderno, Twarda, Tresta, Swolszewice Małe, Komorów, Smardzewice, Wąwał, Zaborów I i Zaborów II.

Tabela. Długość sieci kanalizacji sanitarnej [km] na terenie Miasta i Gminy w latach 2021-2024

Rok	Długość sieci kanalizacji sanitarnej [km]				Wybudowanej w danym roku
	Na terenie Miasta	Na terenie Gminy	Na terenie Miasta i Gminy Ogółem	W tym sieć grawitacyjna	
2021	172,20	41,60	213,80	183,40	4,10
2022	173,80	41,60	215,40	184,90	1,60
2023	174,00	41,60	215,60	185,10	0,20
2024	178,45	41,60	220,05	189,03	4,45

W zakresie rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej łącznie w 2024 roku wykonano, wykupiono i przyjęto aportem sieci kanalizacji sanitarnej o długości 4 450,21 m.b. wraz z odgałęzieniami w pasach drogowych ponosząc koszty całkowite w wysokości 4 874 028,31 zł. W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku wybudowano i odebrano pod względem technicznym „siłami własnymi” spółki odcinki sieci kanalizacji sanitarnej w ulicach: sięgaczu ul. Siedmiodomki (152,84 m), Bogumiła (176,40 m), tranzyt od ul. Wola Wiaderna

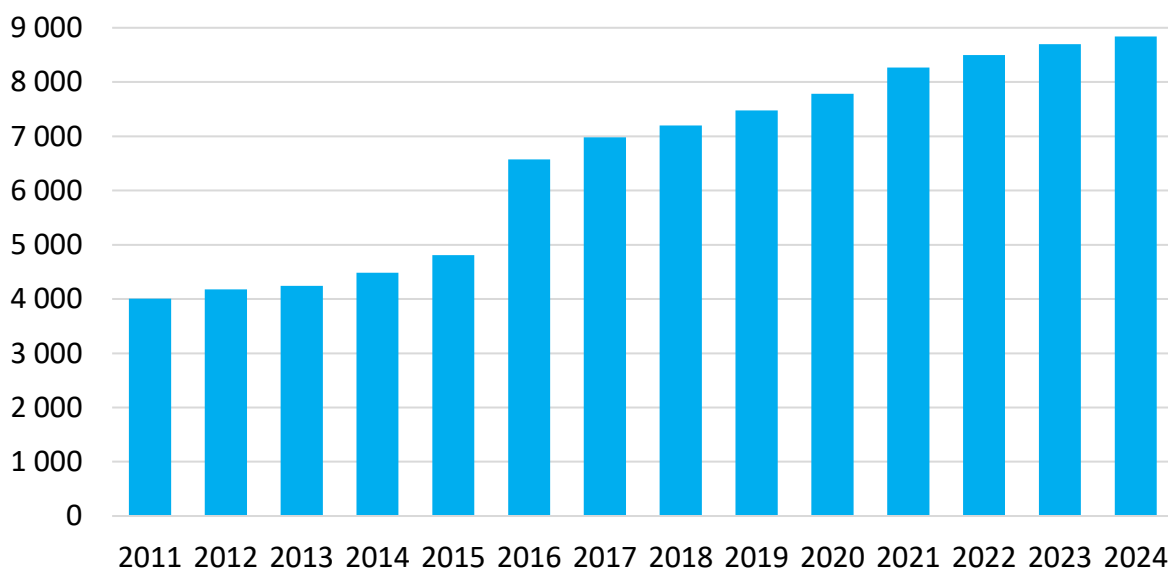
do kolektora K.O. w ulicy Józefowskiej -Etap Ia ZGW-K (2 182,00 m) oraz wybudowano i odebrano pod względem technicznym budowę sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w pasie drogowym w ul Wola Wiaderna – Etap Ib ZGW-K (1 458,92 m) oraz wybudowano odgałęzienia sieci kanalizacji sanitarnej w ramach Programu Priorytetowego WFOŚiGW w Łodzi (w ramach VII naboru) o długości 87,9 m.b.

W ramach odpłatnego przejęcia na majątek Spółki urządzeń kanalizacji sanitarnej od osób fizycznych bądź prawnych w 2024 roku poniesiono koszty całkowite w wysokości 70 732,25 zł związane z nabyciem sieci kanalizacji sanitarnej w ulicach: Nagórzyckiej o długości 333,14 m i w sięgaczu ul. Siedmiodomki o długości 152,84 m.

W 2024 roku wykonano dokumentację projektową dla odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Krańcowej (130 m). W fazie projektowej jest zadanie dotyczące budowy kanalizacji sanitarnej w obszarze ulic: Kolejowej (ok. 1 620 m), Torowej (ok. 1 650 m) i Podoba (ok. 690 m).

Spółka odprowadza ścieki z terenu aglomeracji od 8 842 odbiorców usług. Przyjmuje również ścieki dostarczane wozami asenizacyjnymi.

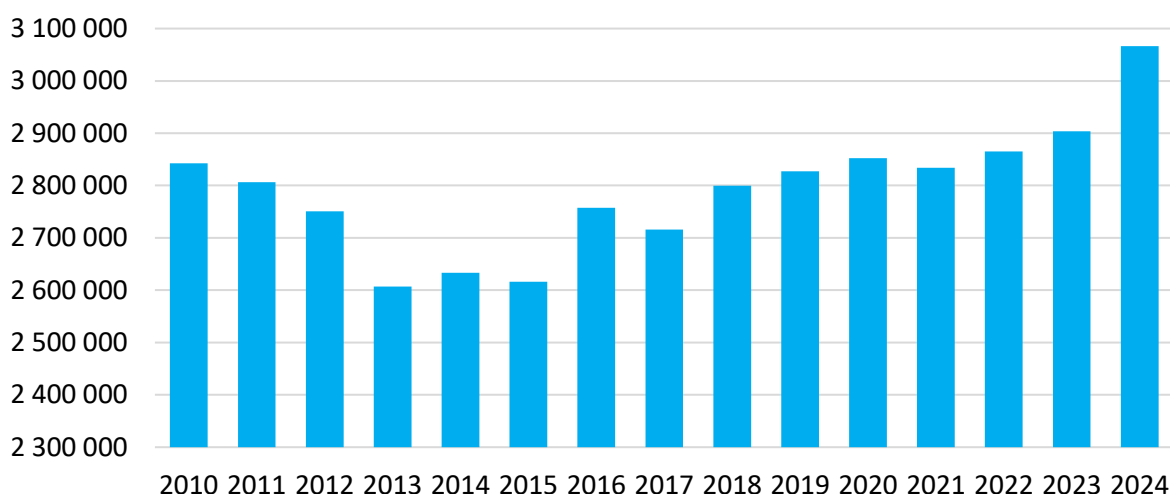
Na poniższych wykresach zostały przedstawione dane dotyczące ścieków.

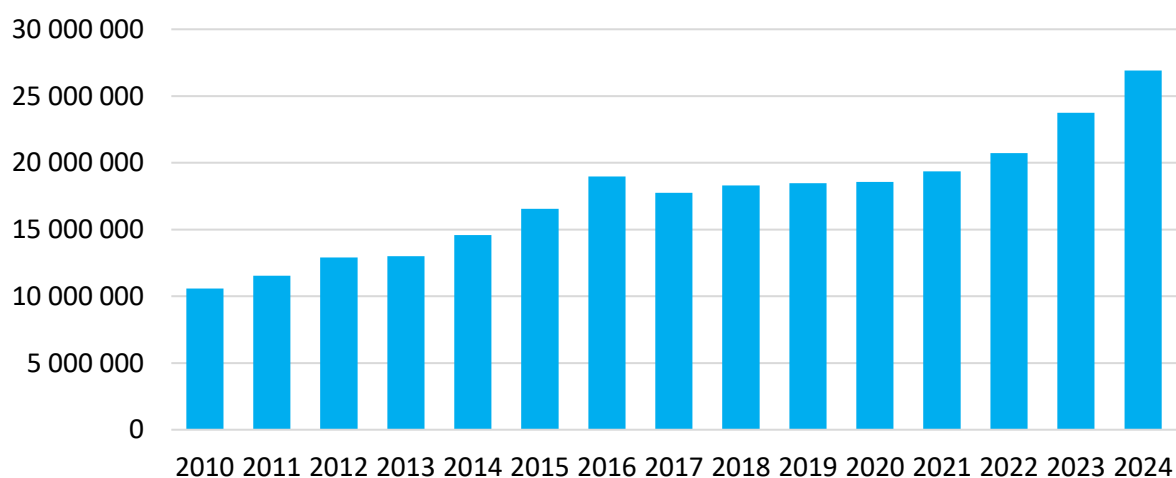
Rysunek. Ilość klientów dostarczających ścieki [os.] w latach 2010-2024

Rysunek. Struktura ilości odprowadzonych ścieków w 2024 roku

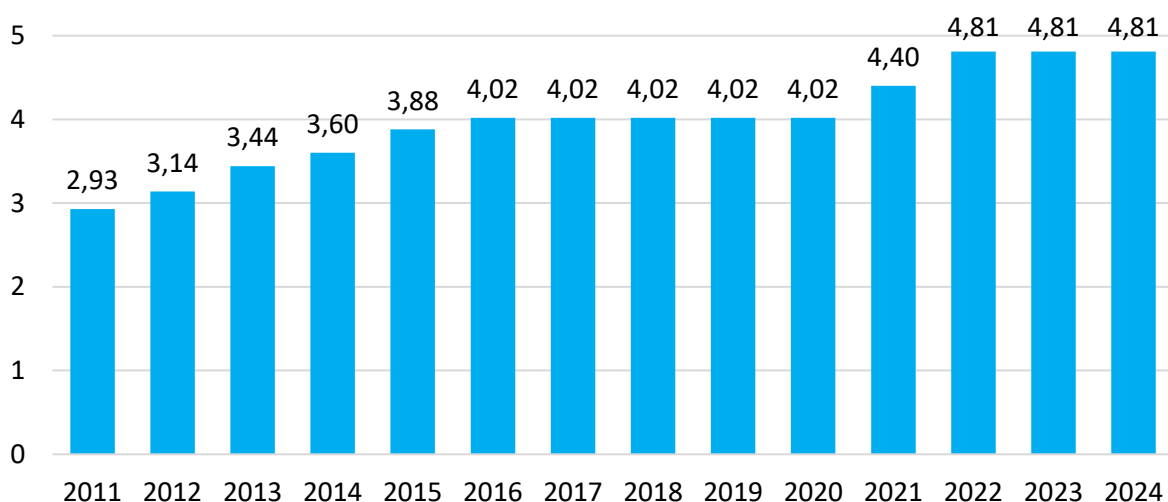

Rysunek. Ilościowa sprzedaż ścieków [m³] w latach 2010-2024

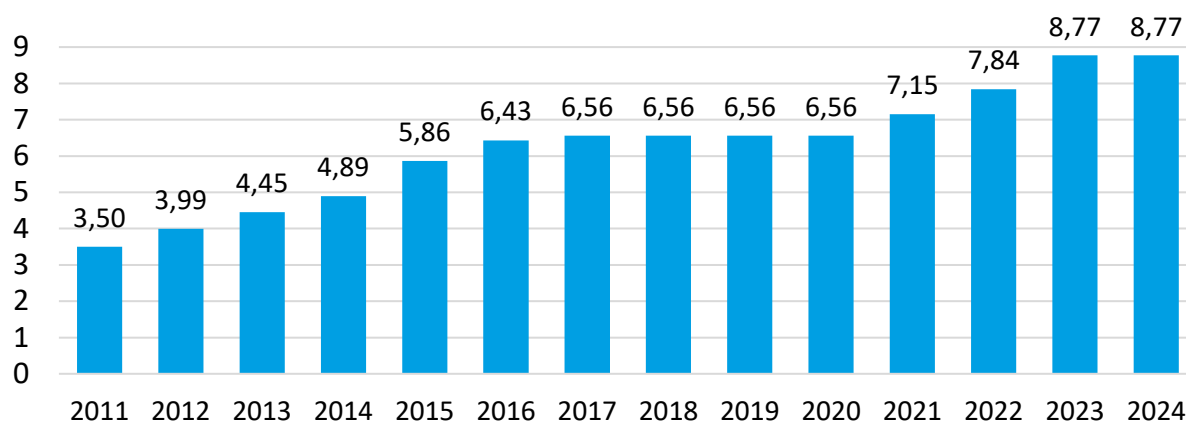
Rysunek. Przychody ze sprzedaży ścieków [zł] w latach 2010-2024

Odbiorcy usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków są obciążani na podstawie zatwierdzonych taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. Od 1 stycznia 2018 roku organem regulacyjnym dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków zostało PGW Wody Polskie RZGW w Warszawie a od sierpnia 2022 roku opiniują również projekty wieloletnich planów modernizacji i rozwoju urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych. Okres obowiązywania zatwierdzonych taryfy wynosi 3 lata. Przy obecnie dynamicznie zmieniających się warunkach ekonomiczno-gospodarczych w postaci wysokiej inflacji, wysokich cenach energii elektrycznej czy gazu a dla mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego ciągle zmieniającej się cenie zakupu hurtowego wody tak długi okres niesie ze sobą wiele problemów. W Tomaszowie Mazowieckim cena wody pozostaje na niezmiennym poziomie od 2022 roku i wynosi 4,81 zł/m³ netto.

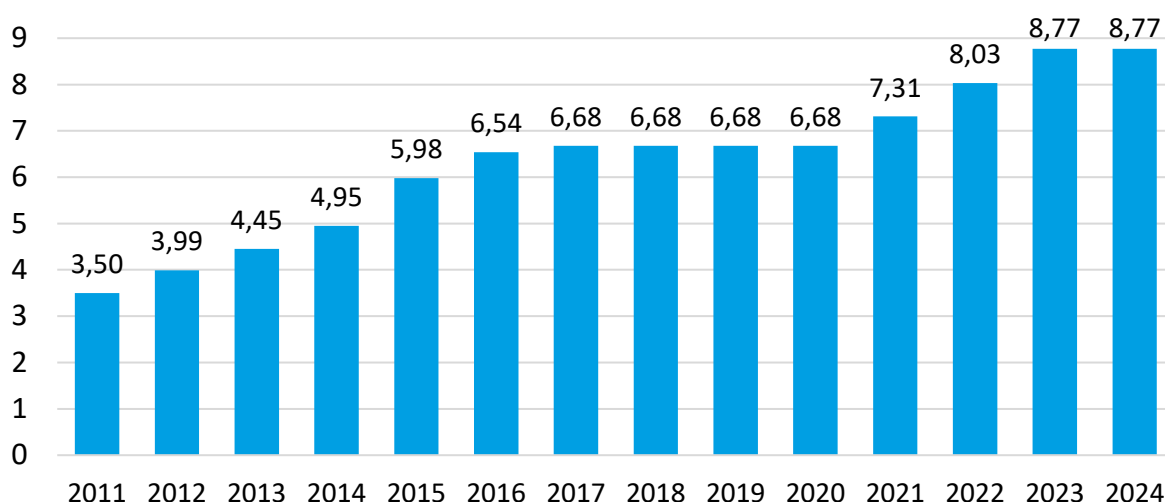

Rysunek. Cena dostarczania wody [zł/m³] w latach 2011-2024

W przypadku ścieków cena pozostawała na niezmiennym poziomie od 1 stycznia 2017 roku do 25 czerwca 2021 roku i wynosiła dla ścieków bytowych 6,56 zł/m³ netto a dla ścieków przemysłowych 6,68 zł/m³ netto. Od 26 czerwca 2020 roku cena za 1 m³ ścieków bytowych wynosiła 7,15 zł netto a ścieków przemysłowych 7,31 zł netto. Po 4,5 roku cena wzrosła odpowiednio o 9,0% i 9,5%

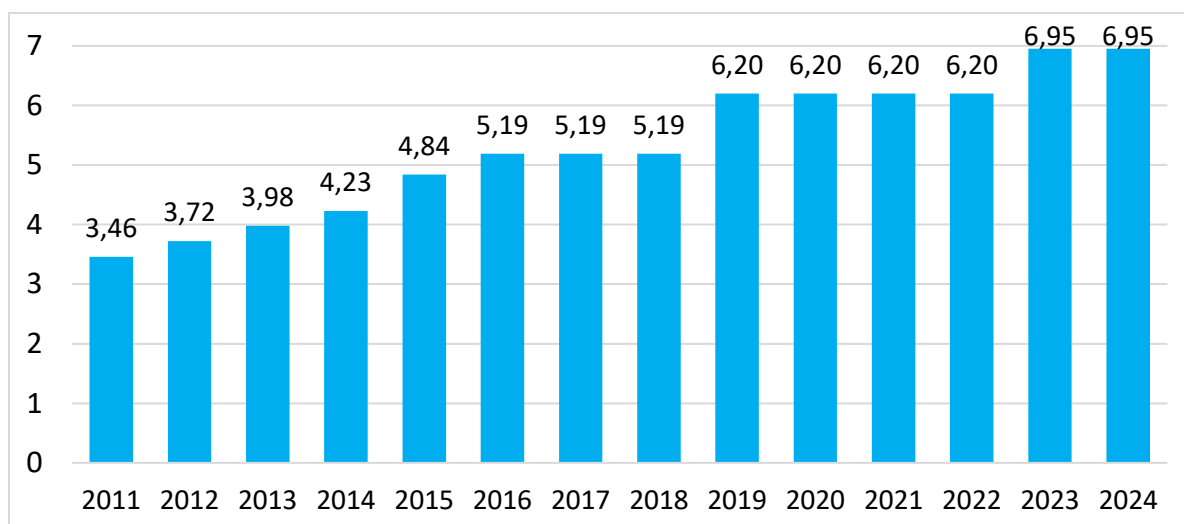

Rysunek. Cena odprowadzania ścieków bytowych [zł/m³] w latach 2011-2024

Rysunek. Cena odprowadzania ścieków przemysłowych [zł/m³] w latach 2011-2024

Sieć kanalizacji deszczowej obejmuje swym zasięgiem o wiele mniejszy obszar miasta niż kanalizacja sanitarna. Ogranicza się do obszarów silnie zurbanizowanych i terenów utwardzonych, gdzie niemożliwe jest odprowadzanie wód opadowych i roztopowych w sposób powierzchniowy. Długość sieci kanalizacji deszczowej wynosi 104,27 km (wraz z przykanalikami). Obecnie czynnie korzysta z niej 174 podmiotów gospodarczych i instytucji. Największymi odbiorcami usług odprowadzania wód opadowych i roztopowych na terenie naszego miasta są poszczególni zarządcy i właściciele dróg. W roku 2024 dokonano odbioru technicznego 4 szt. przyłączy kanalizacji deszczowej o łącznej długości 52,00 m.b. Cena za odprowadzanie wód opadowych i roztopowych pozostaje niezmienną od 2023 roku i wynosi 6,95 zł.

Rysunek. Cena za odprowadzanie wód opadowych i roztopowych [zł]

Oczyszczalnia ścieków

Ścieki bytowe i przemysłowe prowadzone są kanalizacją sanitarną i odprowadzane są do oczyszczalni ścieków przy ulicy Henrykowskiej 2/4. Proces oczyszczania ścieków jest oparty o technologię osadu czynnego niskoobciążonego obejmującą zintegrowane usuwanie związków węgla, azotu i fosforu na drodze biologicznej z możliwością usuwania związków biogennych w niskich temperaturach.

Jednym z ważniejszych zadań jakie postawił sobie w swojej działalności Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. jest dbanie o ochronę środowiska, m.in. poprzez sposób prowadzenia technologii oczyszczania ścieków komunalnych. Pomimo zwiększonej ilości ścieków oczyszczonych w porównaniu do 2023 roku, o około 3,9% uzyskane parametry zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych kierowanych do odbiornika, tj. rzeki Pilicy, w 2024 roku były o kilkanaście procent niższe w porównaniu do roku ubiegłego. Jest to poziom dużo mniejszy niż określony w obowiązującym pozwoleniu wodnoprawnym. Powoduje to zmniejszenie o kilkaset ton w roku substancji biogennych odprowadzanych ze ściekami oczyszczonymi do odbiornika rzeki Pilicy. Potwierdzają to wykonywane zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym wyniki badań ścieków zlewanych całodobowo, jak również systematycznie prowadzone badania wód rzeki Pilicy powyżej i poniżej zrzutu ścieków oczyszczonych.

Dbając o utrzymanie pełnej sprawności technicznej urządzeń w należytym stanie, w 2024 roku zmodernizowano reaktor biologiczny 10B w zakresie wymiany paneli

napowietrzających na jednej z jego komór, a na drugiej dokonano wymiany uszkodzonych paneli. Uzyskano w efekcie skuteczniejszy sposób napowietrzania ścieków oczyszczonych w tym reaktorze i stworzono korzystniejsze warunki dla procesów biologicznych zachodzących w czasie oczyszczania ścieków.

Poprawne prowadzenie przez Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. gospodarki osadowej potwierdza fakt, że spółka podjęła stosowne działania i kontynuuje wytwarzanie polepszacza glebowego „Novatom”. W 2024 roku wyprodukowano 2 626 Mg „Novatomu”. Jest to ilość o 1 310 Mg większa niż w roku ubiegłym. Spowodowało to zmniejszenie w 2024 roku ilości wytworzonego osadu odwodnionego, który jest odpadem, o 4 690 Mg.

Oczyszczalnia Ścieków dąży do wprowadzenia modelu gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ) m.in. poprzez modernizację zmierzającą do usprawnienia ciągu osadowego w celu uzyskania biogazu na potrzeby energetyczne, odzysku surowców organicznych i mineralnych.

Kontynuowano rozpoczęte w roku ubiegłym działania, zmierzające do realizacji inwestycji w zakresie samowystarczalności energetycznej. Rezultatem tych działań będzie budowa biogazowni wraz z towarzyszącą jej instalacją pozwalającą uzyskać biogaz z osadów pościekowych, który będzie wykorzystany do produkcji energii elektrycznej i ciepłej.

W ramach działań edukacyjno-promocyjnych Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. organizował także wycieczki przedmiotowo-edukacyjne na oczyszczalnię ścieków dla uczniów szkół średnich, podstawowych i przedszkoli, w celu przybliżenia wiedzy związanej z ochroną środowiska oraz promowania postaw proekologicznych zwiedzających oczyszczalnię. Dodatkowo uczniowie szkół średnich oraz studenci mogli poszerzać swoją wiedzę teoretyczną o doświadczenia praktyczne, które realizowali w ramach praktyk na terenie oczyszczalni ścieków. Wspólna odpowiedzialność za stan środowiska naturalnego oraz świadome korzystanie z zasobów naturalnych we wszystkich sferach życia to cel prowadzonych przez Spółkę działań edukacyjnych.

Szczegółowe informacje dotyczące działalności Zakładu Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej Sp. z o.o. zawarte zostaną w corocznej Informacji o stanie finansowym spółek z udziałem Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki przekazywanej Radzie Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego.

Zbiorniki bezodpływowe

Na terenie miasta występują 1 112 zbiorniki bezodpływowe, korzysta z nich 2 516 osób z czego 1 646 osoby mieszkają na terenie skanalizowanym zaś 870 osób mieszka na terenie nieskanalizowanym. Zgodnie z ewidencją przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miasta jest 184 przydomowych oczyszczalni ścieków, z których korzysta ok. 472 osób.

W 2024 roku pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska i Klimatu Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim przy udziale funkcjonariuszy Straży Miejskiej przeprowadzili 810 kontroli zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie posiadania przez właścicieli umów na usługi obejmujące opróżnianie zbiorników bezodpływowych z nieczystości ciekłych oraz osadów z osadników z przydomowych oczyszczalni ścieków, realizowanych przez podmioty posiadające zezwolenie na prowadzenie takich usług na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego, częstotliwość opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników z przydomowych oczyszczalni ścieków z nieczystości ciekłych oraz posiadania dowodów uiszczenia opłat za te usługi.

Infrastruktura ciepłownicza

Zakład Gospodarki Ciepłowniczej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o. o. prowadzi działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu i przesyle ciepła ze źródeł własnych i zewnętrznych. Głównym źródłem jest ciepłownia rejonowa przy ul. Wierzbowej 136, wyposażona w 5 kotłów wodnych WR-10 o łącznej mocy znamionowej 58 MW (moc osiągalna 66,6 MW). Kotłownia opalana jest miałem węglowym sortymentu miał II A klasy 23–18–07 oraz miał II A klasy 22–18–07. W 2024 roku spółka spalała również paliwo biomasowe w oparciu o zmienione pozwolenie zintegrowane oraz zmienioną koncesję na wytwarzanie ciepła. Spalanie tego paliwa przyczyniło się do obniżenia zużycia praw do emisji CO₂. Ponadto w ramach działań zmierzających do ograniczenia wprowadzania szkodliwych substancji do powietrza atmosferycznego Zakład Gospodarki Ciepłowniczej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o. o. zakupuje od zewnętrznego dostawcy ciepło wytwarzane z instalacji OZE (z biomasy).

Moc zamówiona przez odbiorców według stanu na 31 grudnia 2024 roku wyniosła 55,29 MW. W roku poprzedzającym moc zamówiona wynosiła 57,1 MW.

Sieć systemu ciepłowniczego zbudowana jest jako pierścieniowo-promieniowa i obejmuje południową część miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Praktycznie cała miejska sieć jest siecią wysokoparametrową. Stan na koniec 2024 roku: długość sieci wraz z przyłączami to 37 421,5 mb., w tym 22,5725 mb. w technologii preizolowanej.

Tabela. Zapotrzebowanie na ciepło dla poszczególnych grup odbiorców na koniec 2024 roku

Grupa odbiorców	Zapotrzebowanie [MW]	[%]
Spółdzielnie mieszkaniowe	15,67	28,35
Wspólnoty mieszkaniowe	16,01	28,96
Obiekty budżetowe	5,87	10,61
Szkoły	5,44	9,85
Komunalne	2,22	4,01
Odbiorcy indywidualni	0,84	1,51
Przedszkola	0,82	1,48
Pozostałe	8,42	15,23
Razem	55,29	100,00

Tabela. Liczba budynków podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej w latach 2023-2024

Grupa odbiorców	2023 rok	2024 rok
Odbiorcy indywidualni	64	57
Spółdzielnie mieszkaniowe	96	95
Wspólnoty mieszkaniowe	111	112
Szkoły i przedszkola	21	21
Komunalne	20	20
Budżetowe*	19	20
Pozostałe**	57	56
Razem	388	381

* budynki należące do: Gminy Tomaszów Mazowiecki, Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki, Starostwa Powiatowego, Wojska, Policji, Sądu, ZUS-u

** budynki należące do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą

Cmentarz Miejski

Cała powierzchnia cmentarza obejmuje 119 222 m². Zgodnie z inwentaryzacją grobów - obecnie na Cmentarzu znajduje się ponad 7 892 grobów i jest pochowanych blisko 13 000 osób co stanowi około 2/3 całego terenu cmentarza.

Tabela. Liczba osób pochowanych na Cmentarzu Miejskim ogółem oraz ilości grobów ogółem, porównanie w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób pochowanych ogółem	Liczba grobów ogółem
2022	12 308	7 569
2023	12 610	7 665
2024	12 933	7 892

W ramach bieżącej działalności Cmentarza Miejskiego w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Dąbrowskiej 71/81 w 2024 roku zarejestrowano 323 pogrzeby:

- 94 pogrzeby z udostępnieniem nowego miejsca pochówku,
- 227 pogrzebów z dochowaniem do istniejących grobów pozostających w dyspozycji członków rodziny osób zmarłych,
- 2 pogrzeby z udostępnieniem niszy w kolumbarium.

Tabela. Liczba osób pochowanych na Cmentarzu Miejskim w latach 2022-2024 z uwzględnieniem ilości udostępnionych nowych miejsc pochówku

Rok	Liczba osób pochowanych w danym roku	Ilość grobów w nowych miejscach pochówku
2022	348	100
2023	302	96
2024	323	96

Uwzględniając powyższe, szacuje się, że daje to możliwość stworzenia w następnych latach około 500 nowych grobów pojedynczych. Szacuje się, że miejsca na nowe pochówki zostaną na okres około 7 - 8 lat.

Kontynuowano udostępnianie miejsc pod bieżące pochówki i rezerwacje w kwaterze XXIII. 4 listopada 2024 roku uruchomiono sprzedaż nisz w kolumbarium. Jest to pierwsze kolumbarium w Tomaszowie Mazowieckim. Możliwość pochowania zmarłych bliskich w niszy jest bardzo ekonomiczną formą pochówku i jednocześnie ekologiczną. Pozwala również na oszczędne wykorzystanie miejsc przeznaczonych pod pochówki na cmentarzu. W jednej niszy możliwe jest pochowanie dwóch urn z prochami zmarłych.

Do końca 2024 roku udostępniono łącznie 32 miejsca w kolumbarium z możliwością pochowania w nich dwóch urn. 5 nisz zostało wykorzystanych do przeniesienia spopielionych szczątków osób ekshumowanych z grobów ziemnych, odbyły się dwa pogrzeby a 25 nisz pozostaje zarezerwowanych pod pochówki w przyszłości. Ważność miejsca w kolumbarium przeznaczonym do pochowania dwóch urn wynosi 99 lat oraz jeden rok karencji.

W ramach bieżącej działalności z usług świadczonych na cmentarzu uzyskano dochód brutto 1 023 880,00 zł. Dochód z tytułu dzierżawy pod handel kwiatami przed cmentarzem od ul. Dąbrowskiej wyniósł 45 264,24 zł

Tabela. Dochody osiągnięte na cmentarzu miejskim w latach 2022-2024

Rok	Dochód brutto z tytułu usług świadczonych na cmentarzu [zł]	Dochód brutto tytułu z dzierżawy pod handel kwiatami [zł]
2022	534 309,80	35 178,67
2023	663 250,00	40 368,37
2024	1 023 880,00	45 264,24

4. Drogi

Przez Tomaszów Mazowiecki przebiega 206,64 km dróg. Jednym z zadań własnych Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta jest wykonywanie robót interwencyjnych związanych z utrzymaniem i bezpieczeństwem na 244 drogach gminnych i 104 drogach wewnętrznych, a także na trzech obiektach mostowych (w ciągu ulicy Milenijnej, Gminnej oraz nad rzeką Czarna-Bielina – droga bez nazwy), trzech kładkach dla pieszych (dwie nad rzeką Czarną – ul. Czarna oraz ul. Czysta i jedna nad rzeką Wolbórką – ulica Nadrzeczna), dwóch przepustach drogowych – ul. Milenijna.

Do najważniejszych prac w Dziale inżynierii drogowej zaliczyć należy: profilowanie dróg o nawierzchni gruntowej wraz z zagęszczeniem tłucznia walcem, remonty częściowe nawierzchni jezdni masą mineralno-bitumiczną, układanie płyt, naprawa chodników, a w okresach nie sprzyjających warunków atmosferycznych duże wyzwanie stanowi tak zwane zimowe utrzymanie dróg gminnych i wewnętrznych, stanowiących własność Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki. Wykonanie ostatniego zadania wymaga dużej sprawności w wymiarze logistycznym jak również angażuje znaczne środki finansowe. Sumaryczne wydatki poniesione w 2024 roku na ten cel na drogach gminnych i wewnętrznych wyniosły 594 364,62 zł.

W ramach wyżej wymienionych prac w 2024 roku wyrównano nawierzchnie dróg nieutwardzonych o łącznej powierzchni 223 574 m² wykorzystując przy tym 982,44 ton tłucznia. Wyremontowano w ten sposób min. ulice: Kolejową, Wilczą, Lisią, Henrykowską, Kotlinową, Starowiejską, Jasną, Orzeszkową, Aliny, Działkową Gdyńską, Peryferyjną, Boczna, Krańcową, Odległą, Spalską, Dziubałtowskiego, Tamka, Romanówek, Północną, Migdałową, Żurawia, Szewską.

W 2024 roku wyrównano
nawierzchnie dróg
nieutwardzonych o łącznej
powierzchni

223 574 m²

wykorzystując przy tym

982,44 ton tłucznia

Przeprowadzono również remonty częściowe nawierzchni jezdni masą mineralno-bitumiczną w pasie drogowym następujących ulic: Wspólna, Elizy Orzeszkowej, Piaskowa, Kwiatowa, Romualda Mielczarskiego, Hugo Kołłątaja, Ligi Morskiej i Rzecznej, Cisowa, Lewa, Różana, Jana Pawła II, Luboszewska, Stefana Żeromskiego, Browarna, Dworcowa. Do tego celu zużyto 46,85 ton masy bitumicznej. Zakres prac wygenerował wydatki w kwocie 404 553,62 zł.

Ponadto dokonano ułożenia płyt ażurowych na ulicach: Torowa, Peryferyjna, sięgacz ul. Popiełuszki na obszarze 1 882 m². Wydatki na to zadanie wyniosły 465 433,37 zł.

Bardzo ważnym aspektem w funkcjonowaniu ZDiUM jest dbałość o właściwe oznakowanie i bezpieczeństwo naszych dróg. W celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego przygotowano i uzgodniono 36 stałych organizacji ruchu drogowego oraz wprowadzono 184 czasowych. Dodatkowo poprawiono oznakowanie pionowe poprzez zakup i wymianę 138 znaków na drogach gminnych i wewnętrznych jak również dokonano poprawy oznakowania poziomego na obszarze 2 360,88 m².

Oprócz prac związanych z infrastrukturą drogową w kompetencjach Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta jest również prowadzenie postępowań administracyjnych, do najważniejszych z nich należy wydawanie decyzji lokalizacyjnych: 52 szt. drogi wewnętrzne (DW), 123 szt. drogi gminne (DG), zezwoleń na zajęcie pasa drogowego: 120 szt. (DG), 75 szt. (DW) oraz na handel uliczny – 67 szt. i decyzji dot. awarii – 37 szt. Dodatkowo opiniowano decyzje o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu – 55 sztuk, opiniowano decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego – 24 sztuk, a także wydano opinie dotyczące projektów budowlanych – 30 sztuki.

Sumaryczne wydatki na prace związane z utrzymaniem w 2024 roku wyniosły odpowiednio:

- drogi gminne – 3 611 081,84 zł,
- drogi wewnętrzne – 34 800,00 zł.

Infrastruktura drogowa – 4 479 665,62 zł

W 2024 roku samorząd tomaszowski realizował zadania inwestycyjne i remontowe w zakresie budowy, rozbudowy, przebudowy, modernizacji i remontu dróg miejskich. Były to zadania o różnorodnym charakterze. Realizowane były duże zadania inwestycyjne, jak i te służące poprawie infrastruktury poprzez utwardzenie dróg płytami wielootworowymi.

- 1) Przebudowa ul. Smolnej i Północnej w Tomaszowie Mazowieckim W ramach zadania wykonano przebudowę ul. Smolnej na odcinku od ul. Piaskowej do ul. Wysokiej wraz z przebudową ul. Północnej o nawierzchni z betonu asfaltowego wraz z budową kanalizacji deszczowej i odwodnienia, a także utwardzono płytami wielootworowymi typu YOMB odcinek ul. Północnej - od ul. Wysokiej do granic miasta. Zadanie zostało zrealizowane w terminie. Wykonanie: 1 587 497,76 zł.
- 2) Przebudowa chodników przy ul. Polnej w Tomaszowie Mazowieckim W ramach zadania wykonano przebudowę chodników przy ul. Polnej na podbudowie o nawierzchni z kostki betonowej wraz z obrzeżami betonowymi. Zadanie zostało zrealizowane w terminie. Wykonanie: 154 700,00 zł.
- 3) Przebudowa ulicy Fabrycznej wraz z budową ciągu pieszo – rowerowego Zadanie realizowane w latach 2023-2024. Środki w wysokości 1 330 992,00 zł wydatkowano na wykonanie II etapu rozbudowy drogi gminnej nr 116591E - ulicy Fabrycznej na odcinku od

ul. Rudej do ul. Bema w Tomaszowie Mazowieckim wraz z częściową przebudową sieci elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej. W ramach zadania wykonano jezdnię z betonu asfaltowego, pobocza z kruszywa łamanego, zjazdy z betonu asfaltowego, ciąg pieszo rowerowy, chodniki i zjazdy bramowe, rów odwadniający i progi zwalniające. Została również przebudowana sieć elektroenergetyczna i infrastruktura telekomunikacyjna. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

Wykonanie: 1 330 992,00 zł.

- 4) Utwardzenie ulic i chodników na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Środki w wysokości 1 316 462,86 zł zostały wydatkowane na wykonanie utwardzenia ulic i chodników płytami typu YOMB w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach zostały utwardzone ulice: Źródłana, Poprzeczna, Nagórzycka, Aliny, Torowa, Boczna Barlickiego – sięgacz, Zagłoby, Wilcza, Niemcewicza – sięgacz, Myśliwska. Zadanie zostało zrealizowane.

Wykonanie: 1 316 462,86 zł.

- 5) Utwardzenie terenu przy ul. Gen. Grota Roweckiego 58 w Tomaszowie Mazowieckim. Środki w wysokości 90 013,00 zł zostały wydatkowane na wykonanie utwardzenia terenu przy ul. Gen. Grota Roweckiego 58 płytami ażurowymi na podsypce wraz z wykonaniem podbudowy. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

Wykonanie: 90 013,00 zł.

5. Inwestujemy w mieszkańców

Zadania realizowane z udziałem środków zewnętrznych

Dofinansowania krajowe i inne

Dofinansowanie: 108 084 729,10 zł.

Całkowita wartość inwestycji: 217 259 291,69 zł.

Program Inwestycji Strategicznych „POLSKI ŁĄD”

Dofinansowanie: 89 502 919,01 zł.

Całkowita wartość inwestycji: 178 760 768,99 zł.

Budowa schroniska dla zwierząt

wartość dofinansowania

8 000 000 zł

- 1) Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki złożyła wnioski o dofinansowanie inwestycji w ramach ogłoszonej przez Prezesa Rady Ministrów I edycji Programu Inwestycji Strategicznych „POLSKI ŁAD”. W dniu 20 listopada 2023 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki otrzymała promesę na dofinansowanie zadania pn.: „Wymiana oświetlenia ulicznego ze sterowaniem logicznym wraz ze skablowaniem sieci wysokiego i średniego napięcia”. Wartość dofinansowania po przetargu wyniosła 14 830 479,00 zł, a całość inwestycji wynosi 16 478 310,00 zł. Zakończenie realizacji inwestycji planowane jest w I półroczu 2025 roku.
- 2) W ramach II edycji Programu Inwestycji Strategicznych „POLSKI ŁAD” Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki otrzymała w dniu 3 lipca 2023 roku promesę na dofinansowanie zadania pn.: „Budowa hospicjum w Tomaszowie Mazowieckim wraz z infrastrukturą drogową”. Wartość dofinansowania po przetargu wyniosła 29 999 169,75 zł, a całość inwestycji określona została na 43 156 162,61 zł. Zgodnie

z zawartymi umowami z wykonawcami całe zadanie zostanie zakończone w I półroczu 2025 roku.

- 3) W ramach VII edycji Programu Inwestycji Strategicznych „POLSKI ŁAD” – Rozwój Stref Przemysłowych Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki otrzymała w dniu 2 października 2024 roku promesę na dofinansowanie zadania pn.: „Rozbudowa ulicy Luboszewskiej wraz ze skrzyżowaniem z ulicą Spalską – Rozwój strefy przemysłowej w Tomaszowie Mazowieckim”. Wartość dofinansowania wynosi 5 000 000,00 zł, a całość inwestycji po przetargu wynosi 9 274 800,00 zł. Zakończenie realizacji przedmiotowej inwestycji planowane jest na koniec 2026 rok.
- 4) W ramach VIII edycji Programu Inwestycji Strategicznych „POLSKI ŁAD” Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki otrzymała w dniu 26 lipca 2024 roku promesę na dofinansowanie „Budowa schroniska dla zwierząt w Tomaszowie Mazowieckim”. Wartość dofinansowania wynosi 8 000 000,00 zł, a całość inwestycji po przetargu wynosi 15 744 000,00 zł. Planowany termin zakończenia realizacji inwestycji przypada na II półrocze 2026 roku. Drugie zadanie pn.: „Budowa obiektu „Termy Niebieskie Źródła” w Tomaszowie Mazowieckim – etap I” otrzymało wstępną promesę dofinansowania na kwotę 30 000 000,00 zł, natomiast wartość inwestycji oszacowana została na 90 000 000,00 zł. W związku z nieotrzymaniem akceptacji Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego na realizację przedmiotowej inwestycji Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki w dniu 3 września 2024 roku złożyła wniosek o zmianę inwestycji na zadanie pn.: „Budowa bazy sportowej wraz infrastrukturą towarzyszącą w Tomaszowie Mazowieckim oraz wykonanie Systemu Informacji Miejskiej”, na które w dniu 3 października 2024 roku otrzymała promesę wstępną. Dofinansowanie planowane jest na kwotę 30 000 000,00 zł, natomiast wartość inwestycji oszacowana została na 90 000 000,00 zł. W 2025 roku zostanie ogłoszony przetarg na realizację przedmiotowej inwestycji.
- 5) W ramach I edycji Rządowego Programu Odbudowy Zabytków ogłoszonego w ramach Programu Inwestycji Strategicznych „POLSKI ŁAD” Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki otrzymała promesę wstępną na dofinansowanie zadania pn.: „Remont kościoła pw. Św. Marcina w Tomaszowie Mazowieckim – etap II”. W lipcu 2024 roku dotacjobiorca za pośrednictwem Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki ogłosił

postępowanie na realizację przedmiotowej inwestycji. Ostateczna wartość zadania ustalona została na kwotę 1 299 255,37 zł. Zgodnie z promesą z dnia 10 grudnia 2024 roku dofinansowanie zadania wynosi 1 273 270,26 zł, natomiast na wkład własny z budżetu Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki przeznaczono kwotę 25 985,11 zł.

- 6) W ramach II edycji Rządowego Programu Odbudowy Zabytków ogłoszonego w ramach Programu Inwestycji Strategicznych „POLSKI ŁAD” Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki otrzymała promesę na dofinansowanie zadania pn.: „Rewitalizacja Pałacu dr Rode w Tomaszowie Mazowieckim”. Promesa zapewnia dofinansowanie realizacji zadania na kwotę 400 000,00 zł, natomiast całość inwestycji zakończyła się kwotą 2 808 241,01 zł. Zadanie zostało zrealizowane w 2024 roku.

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

Dofinansowanie: 2 990 332,00 zł.

Całkowita wartość inwestycji: 4 398 784,00 zł.

- 1) W dniu 17 października 2023 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki podpisała z Wojewodą Łódzkim dwie umowy na dofinansowanie zadań: „Przebudowa ciągów pieszych w Tomaszowie Mazowieckim – etap I” i „Przebudowa ciągów pieszych w Tomaszowie Mazowieckim – etap II”. W 2024 roku zadania zostały zrealizowane i zatwierdzone przez Wojewodę Łódzkiego.

Wartość realizowanych działań:

- „Przebudowa ciągów pieszych w Tomaszowie Mazowieckim – etap I” – wartość zadania: 1 820 556,40 zł, dofinansowanie: 1 149 447,00 zł.
 - „Przebudowa ciągów pieszych w Tomaszowie Mazowieckim – etap II” – wartość zadania: 1 001 958,00 zł, dofinansowanie – 800 063,00 zł.
- 2) Decyzją z dnia 4 grudnia 2023 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki otrzymała dofinansowanie na zadanie pn.: „Przebudowa ulicy Długiej w Tomaszowie Mazowieckim - etap I”. Zadanie zostało zrealizowane i zatwierdzone przez Wojewodę Łódzkiego w 2024 roku.

Wartość całkowita zadania wyniosła 1 576 269,60 zł, a dofinansowanie wyniosło 1 040 822,00 zł.

Rezerwa celowa budżetu państwa

Dofinansowanie: 9 223 128,49 zł.

Całkowita wartość zadań: 18 860 738,70 zł.

„Przebudowa układu drogowego zwiększającego dostęp do terenów rekreacyjno-sportowych w Tomaszowie Mazowieckim”

W 2024 roku zakres realizacji obejmował roboty budowlane z wyłączeniem włączenia drogi do drogi powiatowej nr 4328E – ulicy Św. Antoniego, w tym: sieć kanalizacji deszczowej wraz z wylotem do rzeki Pilicy, konstrukcje chodników oraz ścieżek rowerowych, konstrukcje jezdni z wyłączeniem warstwy ścieralnej, kanał technologiczny, oświetlenie uliczne, wodociąg, przebudowę urządzeń teletechnicznych, przebudowę linii kablowej nN, prace projektowe w zakresie etapu I÷III dokumentacji. Zadanie dofinansowane jest z rezerwy celowej budżetu państwa, a jego zakończenie planowane jest na I półrocze 2025 roku.

Wykonanie w 2024 roku: 7 470 000,00 zł.

Całkowita wartość zadania: 9 201 729,00 zł.

Kwota dofinansowania: 5 223 128,49 zł.

„Przebudowa obiektu sportowego przy ulicy Nowowiejskiej w Tomaszowie Mazowieckim – etap I”

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki w ramach zadania wykonała: prace rozbiórkowe w obrębie bieżni, roboty ziemne i przygotowawcze, budowę 6 torowej bieżni o długości 400 m wraz z bieżnią 100 m. W ramach robót dodatkowych wykonano zabudowanie zasilaczy oraz zabezpieczeń w dodatkowych szafach instalacyjnych umiejscowionych w pobliżu masztów oświetleniowych, wykonanie dodatkowej trasy kablowej przyłącza elektrycznego, budowę boiska piłkarskiego wraz z instalacją drenażu oraz nawodnienia, koło do pchnięcia kulą oraz dodatkowo dostarczono i zamontowano telebim, oraz ustawiono wiaty dla zawodników rezerwowych i obsługi / służb medycznych.

Zadanie zostało zakończone i zatwierdzone przez Wojewodę Łódzkiego.

Całkowita wartość zadania: 9 659 009,70 zł.

Kwota dofinansowania: 4 000 000,00 zł.

Przebudowa obiektu sportowego przy ulicy Nowowiejskiej – etap I

**Całkowita wartość zadania:
9 659 009,70 zł**

**Kwota dofinansowania:
4 000 000,00 zł**

Utworzenie 90 miejsc opieki dla dzieci do lat 3 w Żłobku przy ul. Kombatantów 5 w Tomaszowie Mazowieckim

Zadanie realizowane jest od roku 2020.

W 2023 roku zostały poniesione wydatki w wysokości 25 488,86 zł na wynagrodzenie w związku z pełnieniem nadzoru inwestorskiego nad realizacją ww. zadania. Zadanie uzyskało dofinansowanie w roku 2024 ze środków zewnętrznych w ramach Programu Maluch + 2022 – 2029. Dofinansowanie realizacji zadania będzie realizowane z KPO i budżetu państwa. Realizacja zadania nastąpi w latach 2024-2025.

W ramach inwestycji przewiduje się:

- rozbiórkę istniejącego budynku byłego Przedszkola Nr 3 wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- budowę budynku żłobka, chodników, placu zabaw, elementów małej architektury, ogrodzenia, przyłącza wodociągowego i zewnętrznej instalacji wodociągowej,
- przebudowę przyłącza gazowego,
- budowę instalacji gazowej (skrzynka na punkt pomiarowy w ogrodzeniu oraz skrzynka z zaworem MAG na budynku),
- budowę przyłącza kanalizacji sanitarnej oraz instalacji zewnętrznej kanalizacji sanitarnej, przyłącza kanalizacji deszczowej, instalacji kanalizacji deszczowej, instalacji

elektrycznej, przyłącza ze złącza kablowo-pomiarowego oraz przyłącza telekomunikacyjnego,

- budowę instalacji fotowoltaicznej,
- wycinkę drzew i wykonanie nasadzeń.

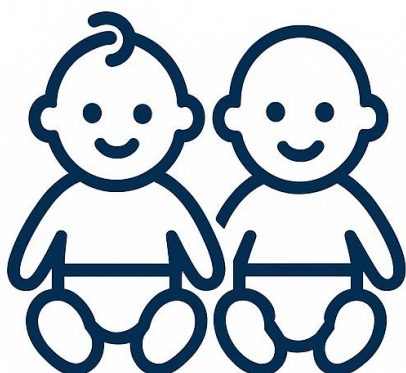
Dodatkowo w ramach inwestycji, lecz wg oddzielnego opracowania (nie objętego wnioskiem o pozwolenie na budowę), przewidziano przyłącze ciepłe.

Budynek został przystosowany do potrzeb osób poruszających się na wózkach (w pełni dostępny dla osób niepełnosprawnych).

Planowane zakończenie realizacji zadania przypada na I półrocze 2025 roku.

Wartość zadania ogółem: 15 239 000,00 zł.

Dofinansowanie: 6 368 349,60 zł.

**Kolejny żłobek –
wartość zadania ogółem:
15 239 000 zł**

Inwestycje i remonty w placówkach oświatowych – 1 186 957,05 zł

- 1) Środki w wysokości 214 020,00 zł zostały wydatkowane na wymianę dźwigów kuchennych – towarowych w Przedszkolu nr 14 (1 szt.) i w Przedszkolu nr 20 (2 szt.) w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach zadania zostały zdementowane stare dźwigi kuchenne, pomalowano szyby, wymieniono instalację elektryczną i oświetleniową oraz zamontowano nowe dźwigi kuchenne na miejscu starych.
Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

- 2) Tynkowanie, malowanie ścian i sufitu sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 11 w Tomaszowie Mazowieckim. Wartość umowy 29 464,80 zł.
Prace zrealizowano w terminie.
- 3) Wykonanie ogrodzenia placu zabaw znajdującego się na terenie Szkoły Podstawowej nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim. Wartość umowy 7 380,00 zł.
Prace zrealizowano w terminie.
- 4) Środki w wysokości 35 900,00 zł zostały wydatkowane na wykonaniu budowy ogrodzenia placu zabaw z paneli lekkich w Przedszkolu nr 19 w Tomaszowie Mazowieckim.
Zadanie zostało zrealizowane.
- 5) Środki w wysokości 100 000,00 zł zostały wydatkowane na wymianę i modernizację podłogi w pomieszczeniach Przedszkola nr 20. W ramach zadania został zerwany stary parkiet, wylana wylewka samopoziomująca oraz zamontowano panele winylowe wraz z podkładem i olistwowaniem. Zadanie zostało zrealizowane.
- 6) Środki w wysokości 80 792,55 zł zostały wydatkowane na wykonanie utwardzenia terenu Przedszkola nr 2. W ramach zadania zostało wykonane utwardzenie terenu z kostki brukowej na podsypce i podbudowie. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 7) Środki w wysokości 272 656,59 zł zostały wydatkowane na wykonanie przyłącza gazowego wraz z instalacjami oraz z wymianą kotłowni w Szkole Podstawowej nr 7 przy ul. Ludwikowskiej 113/115 w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach zadania wybudowano wewnętrzną i zewnętrzną instalację gazu ziemnego wraz z wymianą kotłów w dwóch kotłowniach szkolnych oraz podłączeniem urządzeń gazowych w kuchni szkolnej oraz opłacono wynagrodzenie inspektora nadzorującego ww. zadanie. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 8) Środki w wysokości 297 448,07 zł zostały przeznaczone na prace budowlane w zakresie zaprojektowania i wykonania kompaktowych węzłów cieplnych opartych na zasilaniu z istniejącego przyłącza wysokoparametrowego zewnętrznej sieci ciepłowniczej z Zakładu Gospodarki Ciepłowniczej w Tomaszowie Mazowieckim, a dostarczających ciepło do basenu i Szkoły Podstawowej nr 12 przy ul. Wiejskiej 29/31 w Tomaszowie Mazowieckim.
- 9) Środki w wysokości 51 320,00 zł zostały wydatkowane na wykonanie ogrodzeń w Przedszkolu nr 11, w Szkole Podstawowej nr 1 oraz na działce ewidencyjnej

nr 450/2 ob. 8 przy ul. Grota Roweckiego w Tomaszowie Mazowieckim w Tomaszowie Mazowieckim. Zadanie zostało zrealizowane.

- 10) Środki w wysokości 312 225,04 zł zostały wydatkowane na wykonanie modernizacji dachów w: Szkole Podstawowej nr 9, Szkole Podstawowej nr 7, Szkole Podstawowej nr 6 oraz budynku hali sportowej w Szkole Podstawowej nr 1. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 11) Środki w wysokości 30 750,00 zł zostały wydatkowane na opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej przebudowy instalacji elektrycznych w Szkole Podstawowej nr 7 w Tomaszowie Mazowieckim. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

Inwestycje i remonty w placówkach kultury – 348 060,00 zł

- 1) Środki w wysokości 258 300,00 zł zostały wydatkowane na wykonanie dostosowania obiektu Skansenu Rzeki Pilicy do przepisów p. poż. W ramach zadania zainstalowano zespół 12 podziemnych zbiorników przeciwpożarowych wraz z instalacjami. Zbiorniki te pełnią ochronę przeciwpożarową dla istniejących obiektów Skansenu oraz przyległych terenów. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 2) Środki w wysokości 14 760,00 zł wydatkowano na: wykonanie prac konserwatorskich i malarskich sztukaterii ozdobnej na ścianach i suficie w Sali Koncertowej Miejskiego Centrum Kultury pl. Kościuszki 18. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 3) Środki w wysokości 75 000,00 zł zostały wydatkowane na wymianę kotła olejowego w Dzielnicowym Ośrodku Kultury w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach zadania został zdemontowany stary i zamontowany nowy kondensacyjny kocioł olejowy centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej w siedzibie DOK przy ul. Gminnej 37/39. Zadanie zostało zrealizowane w terenie.

Pozostałe inwestycje i remonty – 3 175 581,88 zł

- 1) Środki w wysokości 2 015 221,74 zł zostały wydatkowane na wykonanie prac wykończeniowych budynku kaplicy cmentarnej przy ul. Dąbrowskiej, wykonaniem prac związanych z zagospodarowaniem terenu wokół kaplicy, wyposażeniem budynku kaplicy oraz nadzorem w branży elektrycznej. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 2) Środki w wysokości 58 105,20 zł zostały wydatkowane na wykonanie oświetlenia ul. Józefowskiej w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach zadania wykonano projekt

oświetlenia ulicznego oraz nowe oświetlenie ul. Józefowskiej, zamontowano 10 opraw LED na wysięgnikach na istniejących słupach. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

- 3) Środki w wysokości 26 291,02 zł wydatkowano na wykonanie remontu placu zabaw przy ul. Krzyżowej (wymiana korpusu urządzeń – bujak – 2 szt., czyszczenie, malowanie elementów stalowych urządzeń, dostawa i montaż brakujących elementów) oraz placu zabaw w Parku Rodego (dostawa i montaż brakujących elementów placu zabaw).
Z uwagi na niekorzystne warunki pogodowe w miesiącu grudniu termin prac związanych z wymianą nawierzchni poliuretanowej (bezpiecznej) placów zabaw znajdujących się przy ul. Krzyżowej oraz w Parku Rodego został wydłużony do kwietnia 2025 roku, a środki zostały zabezpieczone w budżecie, jako wydatki, które nie wygasają z upływem roku 2024.
- 4) W ramach inwestycji budżetowych wykonano remont I i II piętra budynku Urzędu Miasta przy ul. POW 10/16 w Tomaszowie Mazowieckim. Wymieniono prace związane z remontem I piętra oraz całą klatką schodową (parter – II piętro) w zakresie: renowacji oryginalnych drzwi do pomieszczeń biurowych i Sali obrad, wykonanie nowej lamperii / tynków, malowania ścian i sufitów, wymiany posadzek, modernizację oświetlenia, wykonanie nowej zabudowy, dostawę i ustawienie mebli – pufy, krzesła i stoliki.
Została wydatkowana kwota w wysokości 416 643,47 zł.
Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 5) Środki w wysokości 8 000,00 zł zostały wydatkowane na remont placu zabaw przy ul. Strzeleckiej w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach prac wykonano czyszczenie i malowanie elementów stalowych urządzeń – zabawek, wymianę płyt podłogowych drewnianych, dostawę i montaż brakujących elementów placu zabaw.
Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 6) Środki w wysokości 243 902,44 zł zostały wydatkowane na realizację dodatkowych prac i dostaw wyposażenia: zmianę szyb na przyciemnione na fasadzie kaplicy cmentarnej, zmianę przebiegu trasy kabla energetycznego, dostawę i montaż dodatkowego agregatu chłodniczego, zmianę zagospodarowania terenu, wykonanie instalacji nagłośnienia przy ołtarzu w kaplicy, opłatę za przyłączenie do sieci dystrybucyjnej obiektu, dostawę i montaż dodatkowego wyposażenia – dodatkowej instalacji wodno-kanalizacyjnej oraz

montażu dwóch umywalek zgodnie z zaleceniami Powiatowego Państwowego Inspektora Sanitarnego. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

- 7) Budowa oświetlenia ulicznego w ul. Modrzewskiego w Tomaszowie Mazowieckim.
W ramach zadania wydatkowano środki w wysokości 132 460,13 zł. Wykonano oświetlenie uliczne na długości ok. 500 mb, wbudowano 10 lamp oświetleniowych z oświetleniem LED. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 8) Budowa oświetlenia ulicznego w ul. Kolejowej i Cisowej w Tomaszowie Mazowieckim.
W ramach zadania wydatkowano środki w wysokości 159 967,88 zł. Wykonano oświetlenie uliczne na ul. Kolejowej na długości ok. 510 mb, wbudowano 13 lamp oświetleniowych z oświetleniem LED. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 9) Modernizacja oświetlenia ul. Źródlanej w Tomaszowie Mazowieckim W ramach zadania została wydatkowana kwota w wysokości 40 000,00 zł na modernizację oświetlenia w ul. Źródlanej. Środki przeznaczone zostały na dostawę i montaż 6 szt. latarni oświetleniowych z oprawami oświetleniowymi typu LED.
Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 10) Kieszonkowy „Park Różany” Środki w wysokości 75 000,00 zł zostały wydatkowane na wykonanie zagospodarowania terenu z małą architekturą z elementami zieleni przy ul. Zagajnikowej 7 i Akacyjowej 6, 8 w Tomaszowie Mazowieckim. Zadanie realizowane było w ramach Romaszewskiego Budżetu Obywatelskiego. W ramach zadania wykonano plantowanie terenu, obrzeża, założono trawniki, wykonano nawodnieniem posadzono rośliny cebulkowe, krzewy, drzewa, zamontowano pergolę, ławki, kosze na śmieci, lampy solarne, poidła dla ptaków, budki dla ptaków, tablicę informacyjną. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

Przeprowadzenie remontów, rozbiórek, przebudowy i modernizacji budynków komunalnego zasobu mieszkaniowego w 2024 roku – 1 221 661,70 zł.

Na podstawie porozumień zawartych z Tomaszowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. których przedmiotem jest przeprowadzenie remontów, rozbiórek, przebudowy i modernizacji budynków komunalnego zasobu mieszkaniowego zostały zabezpieczone środki w wysokości 1 221 661,70 zł.

Dokumentacje projektowe – 1 781 587,38 zł

- 1) Środki w wysokości 147 016,00 zł zostały wydatkowane na wykonanie dokumentacji projektowej rozbudowy ul. Dziubałtowskiego w Tomaszowie Mazowieckim dla zadania pn. „Opracowanie dokumentacji projektowej w zakresie dróg w osiedlu Białobrzegi – etap I”. W ramach etapu wykonano opracowania projektowe oraz inne dokumenty: opracowanie koncepcji, projekt budowlany poszczególnych branż, projekt techniczny, stałą organizację ruchu, przedmiary robót, kosztorysy, specyfikacje techniczne, pozwolenie na budowę. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 2) Środki w wysokości 67 035,00 zł zostały wydatkowane na wykonanie aktualizacji dokumentacji projektowej przebudowy ulicy Jasnej w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach zadania wykonano projekt w branży drogowej, sanitarnej w zakresie sieci kanalizacji deszczowej, odwodnienia oraz wylotu wód opadowych do rzeki Czarna Bielina, projekt techniczny, projekt wykonawczy, przedmiary robót, kosztorysy ślepe oraz inwestorskie, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót, decyzję o pozwolenie na budowę. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 3) Środki w wysokości 105 000,00 zł zostały wydatkowane na wykonanie wielobranżowej dokumentacji projektowej przebudowy ul. Gdyńskiej z uwzględnieniem budowy odwodnienia i rozbudowy ul. Romanówek z uwzględnieniem budowy odwodnienia i oświetlenia ulicznego oraz uzyskanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). W ramach zadania wykonano projekt budowlany, projekt wykonawczy, przedmiary robót, kosztorysy ślepe oraz inwestorskie, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót, decyzję ZRID. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 4) Środki w wysokości 148 500,00 zł zostały wydatkowane na opracowanie wielobranżowej dokumentacji projektowej przebudowy ul. Górnej na odcinku od ul. Bema do ul. Zgorzelickiej oraz ul. Przędzalnianiej w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach zadania wykonano projekt budowlany, projekt techniczny, opracowanie specyfikacji technicznych, kosztorysu inwestorskiego i nakładczego, uzyskaniu pozwolenia na budowę. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 5) Środki w wysokości 25 000,00 zł zostały wydatkowane na opracowanie dokumentacji projektowej budowy ścieżki rowerowej w poszerzeniu pasa drogowego ul. Nagórzyckiej w Tomaszowie Mazowieckim na odcinku od ul. Tęczowej do działki o nr ewid. 80 ob. 30.

W ramach zadania wykonano projekt budowlany, projekt techniczny, opracowanie specyfikacji technicznych, kosztorysu inwestorskiego i nakładczego, decyzję ZRiD.

Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

- 6) Środki w wysokości 26 445,00 zł zostały wydatkowane na wykonanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej dotyczącej remontu elewacji budynku Muzeum im. Antoniego hr. Ostrowskiego w Tomaszowie Mazowieckim.

Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

- 7) W ramach zadania wydatkowano środki w wysokości 30 900,00 zł. W ramach zadania wykonano I etap dokumentacji projektowej przebudowy ul. Słonecznej wraz z kanalizacją deszczową i odwodnieniem. W ramach I etapu wykonano mapy do celów projektowych, dokumentację geologiczno-inżynierską z geotechnicznymi warunkami posadowienia projektowanych obiektów oraz wstępny projekt branży drogowej. Zadanie zostało zrealizowane w terminie. Termin realizacji II etapu dokumentacji przewidziany jest do lipca 2025 roku.

- 8) W ramach zadania wydatkowano środki w wysokości 47 700,00 zł. W ramach zadania wykonano I etap wielobranżowej dokumentacji projektowej rozbudowy drogi gminnej nr 16743E - ul. Zielonej w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach I etapu wykonano mapy do celów projektowych, dokumentację geologiczno-inżynierską z geotechnicznymi warunkami posadowienia projektowanych obiektów oraz wstępny projekt branży drogowej. Zadanie zostało zrealizowane w terminie. Termin realizacji II etapu dokumentacji przewidziany jest do lipca 2025 roku.

- 9) W ramach zadania wydatkowano środki w wysokości 39 600,00 zł. W ramach zadania wykonano I etap dokumentacji projektowej przebudowy ul. Niecałej w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach I etapu wykonano mapy do celów projektowych, dokumentację geologiczno-inżynierską z geotechnicznymi warunkami posadowienia projektowanych obiektów oraz wstępny projekt branży drogowej. Zadanie zostało zrealizowane w terminie. Termin realizacji II etapu dokumentacji przewidziany jest do maja 2025 roku.

- 10) W ramach zadania wykonano I etap dokumentacji projektowej przebudowy ul. Żwirowej w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach I etapu wykonano mapy do celów projektowych, dokumentację geologiczno-inżynierską z geotechnicznymi warunkami posadowienia projektowanych obiektów oraz wstępny projekt branży drogowej. Zadanie zostało

zrealizowane w terminie. Termin realizacji II etapu dokumentacji przewidziany jest do sierpnia 2025 roku. Wykonanie: 40 000,00 zł

- 11) Środki w wysokości 150 000,00 zł zostały wydatkowane na wykonanie koncepcji układu drogowego wraz z odwodnieniem ulic: Jana Pawła II (na odcinku od ul. Podleśnej do ul. Pod Grotami), ul. Pod Grotami i ul. Nagórzyckiej. Powyższe opracowanie stanowić będzie podstawę dokumentacji technicznej ulic wraz z infrastrukturą techniczną. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 12) W ramach zadania wykonano I etap dokumentacji projektowej przebudowy ul. Żurawiej w Tomaszowie Mazowieckim wraz z odwodnieniem. W ramach I etapu wykonano mapy do celów projektowych, dokumentację geologiczno-inżynierską z geotechnicznymi warunkami posadowienia projektowanych obiektów oraz wstępny projekt branży drogowej. Zadanie zostało zrealizowane w terminie. Termin realizacji II etapu dokumentacji przewidziany jest do sierpnia 2025 roku. Wykonanie: 20 000,00 zł
- 13) W 2024 wydatkowano środki w wysokości 391 140,00 zł na wykonanie II i III etapu wielobranżowej dokumentacji projektowej układu drogowego wraz z dwoma obiektami mostowymi na terenie byłych Zakładów Włókien Chemicznych WISTOM oraz uzyskaniem decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). W ramach zadania wykonano wielobranżowy projekt budowlany oraz złożono wnioski o wydanie decyzji ZRID dla dokumentacji pn. „Budowa drogi z pełnym uzbrojeniem na terenie byłych Zakładów Włókien Chemicznych WISTOM w Tomaszowie Mazowieckim – Etap II obejmującą odcinek drogi od ul. Spalskiej do zrealizowanego odcinka nr 1. Jest to zadanie realizowane w latach 2023-2024 Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 14) Środki w wysokości 119 691,00 zł zostały wydatkowane na wykonanie II etapu dokumentacji projektowej przebudowy dróg wewnętrznych – ul. Konopnickiej i ul. Wolnej wraz z budową kanalizacji deszczowej i odwodnienia. W ramach drugiego etapu wykonano mapę do celów projektowych oraz projekt wstępny zagospodarowania terenu w branży drogowej, projekt budowlany, przedmiary robót, kosztorysy ślepe, kosztorysy inwestorskie, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót, pozwolenie na realizację inwestycji drogowej. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 15) Środki w wysokości 50 000,00 zł zostały wydatkowane na wykonanie koncepcji odwodnienia osiedla Wola Wiaderna w Tomaszowie Mazowieckim na obszarze

ograniczonym: od strony północnej drogą powiatową - ul. Dąbrowską i cegielnianą, od strony wschodniej drogą wewnętrzną na dz. o nr ewid. 43 w obrębie 0025, od strony południowej drogą gminną – ul. Wola Wiaderna, od strony zachodniej drogą powiatową – ul. Piotrkowską. Zadanie zostało zrealizowane w terminie. Powyższe opracowanie stanowi podstawę dokumentacji budowy kanalizacji deszczowej oraz budowy ulic w osiedlu Wola Wiaderna.

- 16) Środki w wysokości 12 454,38 zł zostały wydatkowane na opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej attyki stropodachu w budynku ORDN (Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych) w Tomaszowie Mazowieckim.
- Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- 17) Opracowanie koncepcji architektonicznej i Programu Funkcjonalno-Użytkowego rewitalizacji Stawu Starzyckiego w Tomaszowie Mazowieckim Środki w wysokości 49 815,00 zł zostały wydatkowane na wykonanie I etapu zadania. W ramach I etapu została wykonana koncepcja architektoniczna rewitalizacji Stawu Starzyckiego w Tomaszowie Mazowieckim. Termin realizacji zadania został wydłużony z uwagi na oczekiwanie na wykonanie opracowania dokumentacji hydrologicznej i hydrotechnicznej zlewni Stawu Starzyckiego przez podmioty zewnętrzne, tj. przez Europejskie Regionalne Centrum Ehydrologii PAN w Łodzi. Opracowana koncepcja architektoniczna i program funkcjonalno-użytkowy rewitalizacji Stawu Starzyckiego musi uwzględniać wymagania, wytyczne i wnioski wskazane w modelach hydrologicznych opracowanych przez Europejskie Regionalne Centrum Ehydrologii PAN w Łodzi. W związku z powyższym środki w wysokości 49 815,00 zł zostały zabezpieczone w budżecie miasta jako wydatki, które nie wygasają z upływem roku 2024.
- 18) Boisko ogólnodostępne „Niebrów”. Termin realizacji zadania został wydłużony do roku 2025. Środki w wysokości 9 490,00 zł zostały wydatkowane na wykonanie dokumentacji dla odstępstwa od przepisów technicznych boiska o nawierzchni trawiastej przy ul. Kwiatowej w Tomaszowie Mazowieckim. Zadanie realizowane w ramach Tomaszewskiego Budżetu Obywatelskiego.
- 19) Środki w wysokości 154 800,00 zł zostały wydatkowane na opracowanie koncepcji architektonicznej i programu funkcjonalno-użytkowego zadanej trybuny sportowej

wraz z zapleczem szatniowym obiektu sportowego przy ul. Nowowiejskiej w Tomaszowie Mazowieckim. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

20) Środki w wysokości 147 000,00 zł zostały wydatkowane na opracowanie aktualizacji koncepcji architektonicznej i programu funkcjonalno-użytkowego obiektu Termy Niebieskie Źródła przy ul. Strzeleckiej w Tomaszowie Mazowieckim, w ramach zadania pn. "Wykonanie programu Funkcjonalno-Użytkowego i koncepcji Termy Niebieskie Źródła". Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

Dofinansowanie infrastruktury służącej do wspólnego użytkowania przez użytkowników rodzinnych ogrodów działkowych

W 2024 roku dotacja celowa przeznaczona była na dofinansowanie infrastruktury w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę służącej do wspólnego użytkowania przez członków rodzinnych ogrodów działkowych. Dofinansowanie otrzymały:

- PZD Stowarzyszenie Ogrodowe w Warszawie Rodzinny Ogród Działkowy „Malwa” przy ul. Milenijnej 15/21 na modernizację instalacji energetycznej – 15 000,00 zł,
- PZD Stowarzyszenie Ogrodowe w Warszawie Rodzinny Ogród Działkowy „Nad Czarną” przy ul. Milenijnej 24/28 na budowę źródła wody pitnej – 35 000,00 zł,
- PZD ZARZĄD Rodzinnego Ogrodu Działkowego „WAPIENNIKI” przy ul. Batalionów Chłopskich 9/11 na montaż nowych rozdzielnic elektrycznych – 5 000,00 zł,
- PZD Stowarzyszenie Ogrodowe w Warszawie Rodzinny Ogród Działkowy „Michałówek” przy ul. Nadrzecznej 32/34 na wymianę rur wodnych w alei działkowej – 5 000,00 zł,
- PZD Stowarzyszenie Ogrodowe w Warszawie Rodzinny Ogród Działkowy im. A. Mickiewicza przy ul. Farbiarskiej 38/40 na wykonanie zasilania i wymianę liczników na terenie ogrodów – 5 000,00 zł,
- PZD Rodzinny Ogród Działkowy im. Stefana Żeromskiego przy ul. Krzywej 8 na modernizację sieci wodnej – 5 000,00 zł,
- PZD Stowarzyszenie Ogrodowe w Warszawie Rodzinny Ogród Działkowy im. J. Tuwima” przy ul. Wierzbowej 90/134 na modernizację sieci wodnej - 14 500,00 zł,

- PZD Stowarzyszenie Ogrodowe w Warszawie Rodzinny Ogród Działkowy „WILANÓW” przy ul. Żelaznej b/n na wykonanie oświetlenia parkingu i wejść na teren ogrodu – 3 500,00 zł,
- PZD Stowarzyszenie Ogrodowe w Warszawie Rodzinny Ogród Działkowy „WILANÓW” przy ul. Żelaznej b/n na zakup pompy zasilającej instalację wodną ogrodu – 2 000,00 zł.

Tomaszowski Budżet Obywatelski 2025

W 2024 roku przeprowadzono kolejną edycję Tomaszowskiego Budżetu Obywatelskiego. Pula środków w TBO 2025 przeznaczona na projekty infrastrukturalne wynosiła 1 200 000,00 zł natomiast na projekty społeczne 300 000,00 zł.

Mieszkańcy miasta złożyli 11 prawidłowo zweryfikowanych projektów infrastrukturalnych oraz 7 prawidłowo zweryfikowanych projektów społecznych.

W głosowaniu wzięło udział ponad pięć tysięcy mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego. Na projekty infrastrukturalne zostały oddane 4 492 ważne głosy, a na projekty społeczne 3 823.

W kategorii zadań infrastrukturalnych pierwsze miejsce zajął projekt pn. „Z MYŚLĄ O NAJMŁODSZYCH Z NIEBROWA, STARZYC I NIE TYLKO” otrzymując 1 576 głosów. Wartość projektu wynosi 1 200 000,00 zł.

Z kolei w kategorii zadań społecznych pierwsze miejsce zajął projekt pn. „CZERWONOBIAŁO-CZERWONE DNI TOMASZOWSKIEJ RODZINY – TOMASZÓW MIASTEM WIDZEWA”, na który oddano 1 435 głosów. Wartość projektu wynosi 300 000,00 zł.

6. Transport

Organizatorem autobusowej komunikacji miejskiej w Tomaszowie Mazowieckim jest Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki, której zadania wykonuje Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta w Tomaszowie Mazowieckim. Przewozy pasażerów w tomaszowskiej komunikacji miejskiej realizuje wyłącznie operator będący podmiotem wewnętrznym – Miejski Zakład Komunikacyjny w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o. o., realizujący przewozy na podstawie umowy wykonawczej zawartej na okres 15 lat. W ramach komunikacji miejskiej Operator

wykonuje około 1,6 mln wozokilometrów rocznie przy flocie 37 pojazdów komunikacji miejskiej, w tym 25 autobusów hybrydowych.

Sieć połączeń tomaszowskiej komunikacji miejskiej tworzą 22 linie autobusowe. Spośród nich 14 obsługuje okoliczne miejscowości w gminach ościennych, które powierzyły organizację komunikacji miejskiej na swoim obszarze gminy: Tomaszów Mazowiecki, Wolbórz, Inowódz, Lubochnia, Ujazd w zakresie określonym w zawartych porozumieniach międzygminnych.

W 2024 roku w ramach inwestycji w infrastrukturę przystankową zakupiono wiatę typu EOS na przystanek Nagórzycka – OSP o wartości 9 500,00 zł, dwie wiaty typu Giewont na przystanki Smugowa - pętla i Główna - Warszawska o łącznej wartości 13 905,15 zł. Ponadto zakupiono 8 sztuk ławek za kwotę 5 950 zł, 40 sztuk listew wraz z zaślepkami do ławek przystankowych na kwotę 2 253,00 zł, 10 sztuk znaków tabliczek informacyjnych „Na Żądanie” do znaków D-15 o wartości 1 463,70 zł, zakupiono również myjkę ciśnieniową marki KARCHER do mycia szyb w wiatach przystankowych za 1 164,00 zł. Na wniosek mieszkańców miasta postawiono wiatę na ul. Dz. Polskich – rondo, w celu poprawy komfortu podróżowania. W ramach naprawy i modernizacji istniejących przystanków dokonano wymiany uszkodzonych listew w ławkach przystankowych, odmalowano ławki oraz wymieniono szyby w przystankach o łącznej wartości 6 436,82 zł.

Usługi MZK dla mieszkańców

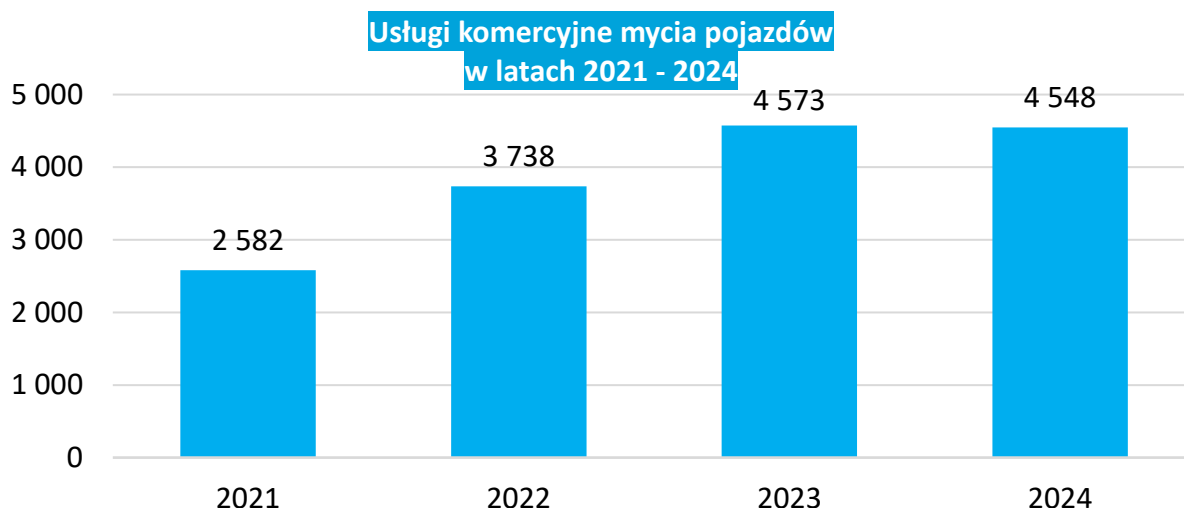
Samoobsługowa Stacja Paliw

W 2024 roku Miejski Zakład Komunikacyjny w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. kontynuował działalność komercyjną na ogólnodostępnej dla klientów indywidualnych i przedsiębiorców Samoobsługowej Stacji Paliw.

Spółka w dalszym ciągu pozyskiwała nowych klientów flotowych oraz kontynuowała współpracę z dotychczasowymi kontrahentami przedłużając umowy flotowe na sprzedaż paliwa zarówno z jednostkami podległymi Gminie Miasto Tomaszów Mazowiecki jak i lokalnymi przedsiębiorcami, którzy mogli liczyć na bardzo atrakcyjne warunki współpracy.

Usługi mycia pojazdów

Miejski Zakład Komunikacyjny w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o. o. w 2024 roku w dalszym ciągu wykonywał usługi mycia pojazdów dla odbiorców komercyjnych: klientów indywidualnych i przedsiębiorców w zakresie mycia ciągników siodłowych, ciągników siodłowych z naczepą, samochodów ciężarowych, autobusów, busów, samochodów dostawczych oraz samochodów osobowych w myjni zlokalizowanej na terenie Spółki.

W okresie od dnia 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku na myjni MZK wykonano łącznie 9 089 usług mycia pojazdów, z czego 4 548 usług dotyczyło pojazdów klientów zewnętrznych. W 2023 roku wykonano 4 573 usługi komercyjne. Liczba wykonanych usług komercyjnych myć pojazdów nieznacznie spadła w stosunku do 2023 roku.

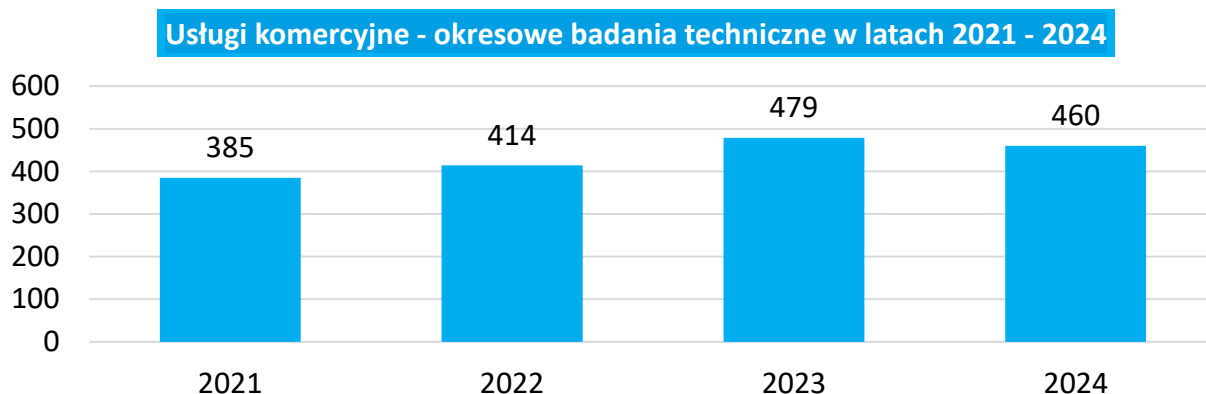
Usługi badania technicznego pojazdów

MZK w dalszym ciągu realizował usługi badania technicznego wszystkich typów pojazdów na terenie Okręgowej Stacji Kontroli Pojazdów zarówno dla mieszkańców miasta, jak i lokalnych przedsiębiorców. Stacja Kontroli Pojazdów jest czynna dla klientów zewnętrznych od poniedziałku do soboty. Posiada najnowocześniejszą linię diagnostyczną Upline Quantum 5000, która spełnia najwyższe standardy, zwłaszcza jeżeli chodzi o ograniczenie zużycia energii, a co za tym idzie świadomą ochronę środowiska.

Warty podkreślenia jest fakt, że na stacji oprócz przeglądów technicznych pojazdów, na bieżąco wykonywana jest diagnostyka taboru stanowiącego własność Spółki, co pozwala na optymalizację kosztów i czasu pracy pracowników. Spółka realizuje zadania z zakresu

przeglądów technicznych taboru we własnym zakresie, bez ponoszenia dodatkowych kosztów u podmiotów zewnętrznych.

W okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku na Okręgowej Stacji Kontroli Pojazdów wykonano łącznie 528 okresowych badań technicznych, w tym 460 usług komercyjnych i 68 usług okresowych badań technicznych taboru własnego.

Reklama

Miejski Zakład Komunikacyjny w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. świadczy usługę udostępnienia powierzchni reklamowej na autobusach, jako formę reklamy mobilnej, która swoim zasięgiem obejmuje obszar całego miasta oraz część gmin powiatu tomaszowskiego, a także usługę udostępnienia powierzchni reklamowej wewnątrz autobusu oraz na ogrodzeniu MZK. Rozwój usług komercyjnych wykazanych powyżej obniża koszty funkcjonowania podstawowej działalności Spółki.

Strefa Płatnego Parkowania

Miejski Zakład Komunikacyjny w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. na mocy zmiany umowy Spółki, a następnie podpisanej z Gminą umowy wykonawczej jest administratorem Strefy Płatnego Parkowania w Tomaszowie Mazowieckim, która rozpoczęła funkcjonowanie od 1 czerwca 2018 roku. Strefa Płatnego parkowania obejmuje ścisłe centrum miasta. W ramach zadania na terenie miasta funkcjonuje 26 parkomatów.

Łączne przychody ze Strefy Płatnego Parkowania w 2024 roku wyniosły 995 281,81 zł, z czego 73,43% ogólnych przychodów SPP pochodzi z transakcji zakupu biletów w parkomatach. 15,56% to wpływy z wezwań, 4,23% ze sprzedanych abonamentów, 5,88%

z transakcji dokonanych za pomocą aplikacji MoBILET, a pozostałe 0,90% z zakupu biletów za pośrednictwem aplikacji ePARK.

Poniższe zestawienia przedstawiają przychody w Strefie Płatnego Parkowania w okresie 01.01.2024 – 31.12.2024 roku z podziałem na abonamenty, sprzedane bilety i wezwania.

Przychody SPP za rok 2024 [zł]	
Abonamenty (w tym:)	42 125,00
abonamenty karta płatnicza	12 045,00
abonamenty gotówka	30 080,00
Wartość sprzedanych biletów (w tym:)	798 270,67
MoBILET	58 536,63
ePARK	8 908,94
bilety w parkomatach (gotówka)	548 873,80
bilety w parkomatach (karta płatnicza)	181 951,30
Wezwania (w tym:)	154 886,14
wezwania gotówka	33 305,00
wezwania karta płatnicza	10 090,00
wezwania przelew bankowy	111 491,14
Przychody (razem)	995 281,81

Poniższe zestawienie przedstawia przychody ze Strefy Płatnego Parkowania w latach 2021-2024.

Rok	2021	2022	2023	2024
Przychody w SPP ogółem [zł]	651 052,58	891 377,42	919 691,18	995 281,81
Dynamika przychodów w SPP [%]	x	36,91	3,18	8,22

W 2024 roku Biuro Strefy Płatnego Parkowania wydało łącznie 1 636 sztuk kart abonamentowych, z czego największą popularnością cieszyły się karty N+, które wydawane są dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności i uprawniają do bezpłatnego parkowania w Strefie poza miejscami wyznaczonymi dla pojazdów osób niepełnosprawnych.

Abonamenty SPP 2024		
Rodzaj	Liczba [szt.]	Wartość [zł]
N+	1 396	19 915,00
P+	97	1 940,00
MIESZKANIEC STREFY A	36	4 580,00
MIESZKANIEC STREFY B	3	180,00
MIESZKANIEC SPOZA STREFY (uprawniony do parkowania w podstrefie A)	6	3 120,00
PRZEDSIĘBIORCA (uprawniony do parkowania w podstrefie A)	38	11 280,00
KARTA DUŻEJ RODZINY 3+	9	1 080,00

Abonamenty SPP 2024		
KARTA OPŁATY ZRYCZAŁTOWANEJ	0	-
BEZTERMINOWY	48	-
DUPLIKAT KARTY	3	30,00
Suma	1 636	42 125,00

Podstawowe dane statystyczne działalności MZK w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

Dane	rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024
Liczba linii	21	21	21	22
Długość linii	399	399	387	380
Liczba kursów	155 868	151 058	143 924	135 400
Liczba obsługiwanych przystanków	450	452	460	476
Liczba autobusów	37	37	37	37
w tym: autobusów niskoemisyjnych	25	25	25	25
Średnie zużycie paliwa dla 1 autobusu hybrydowego (l/100km)	27,00	29,20	29,72	29,49
Średnie zużycie paliwa dla 1 autobusu – stary tabor (l/100 km)	36,00	36,73	37,15	35,77

Wykaz taboru

Posiadany stan inwentarzowy taboru autobusowego w swoich parametrach techniczno-eksploatacyjnych jest przystosowany do obsługi regularnej komunikacji miejskiej. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku spółka dysponowała 37 autobusami do przewozów pasażerskich, z czego 25 autobusów stanowiły autobusy niskoemisyjne.

Plan przewozowy wykonywany jest w ponad 99% autobusami hybrydowymi, pozostałe autobusy stanowią rezerwę użytkowaną (na wypadek na przykład szkód powypadkowych).

Typ	Rok produkcji	Liczba miejsc	Ilość
MAN A21 (40)	1999	70-82	1
NEOPLAN N4411 (29, 30)	2003		2
DAB SILKEBORG (43,44 i 45,46)	1995 i 1996		4
SOLARIS (101 – 125)*	2017	90-105	25*
MAN A78 (24, 25)	2006		2
MAN NL202 (14, 15)	1998		2
NEOPLAN N4016 (33)	1999		1
		Ogółem:	37

*autobusy niskoemisyjne

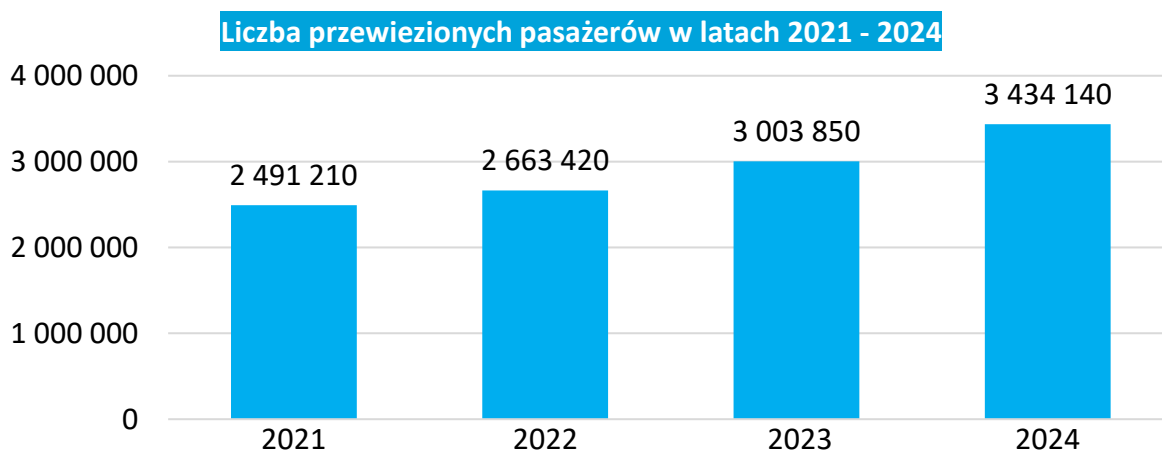
a) Średni wiek taboru

Średni wiek taboru obsługującego transport zbiorowy w Tomaszowie Mazowieckim wynosił na dzień 31 grudnia 2024 roku - 12,7 lat.

b) Liczba przejechanych wozokilometrów

Liczba przejechanych wozokilometrów w okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku z podziałem na poszczególne Gminy:

	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki	1 223 042	1 164 573	1 109 182	1 281 049
Gmina Tomaszów Mazowiecki	284 037	287 582	259 863	257 818
Gmina Wolbórz	2 802	2 457	887	914
Gmina Ujazd	3 738	3 720	3 821	3 994
Gmina Lubochnia	36 207	36 767	37 655	41 373
Gmina Inowłódz	8 687	8 618	8 584	8 516
Razem	1 558 513	1 503 718	1 419 992	1 593 664

Szczegółowe informacje dotyczące działalności Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. zawarte zostaną w corocznej Informacji o stanie finansowym spółek z udziałem Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki przekazywanej Radzie Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego.

III. SPOŁECZEŃSTWO – KULTURA – SPORT – EDUKACJA

1. Aktywny i zdrowy senior

Wsparcie stowarzyszeń organizujących działania skierowane do seniorów

W 2024 roku działało 6 stowarzyszeń senioralnych i 3 kluby senioralne, które otrzymały w różnych formach wsparcie od miasta.

W ramach otwartych konkursów ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych przyznano m. in. środki dla organizacji pozarządowych wspierających aktywność osób starszych.

Powyższe wsparcie wyniosło 70 000,00 zł. Dla porównania w 2023 roku na ten cel przeznaczono 65 000,00 zł, 2022 roku – 55 000,00 zł, w 2021 roku również 55 000,00 zł.

Wśród podmiotów korzystających ze środków znalazły się następujące organizacje pozarządowe:

- Tomaszowski Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- Powiatowe Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim,
- Krajowe Stowarzyszenie Seniorów „PASJA”.

Na terenie miasta w 2024 roku działały trzy kluby senioralne:

- Klub Seniora przy MCK,
- Klub Seniora „Słoneczna Jedyńka”,
- Klub Seniora 50+.

Stowarzyszenie Rodzin Dzieci i Osób Niepełnosprawnych oraz Fundacja Educator im. ks. St. Grada otrzymały środki finansowe w wysokości 16.000,00 zł na zakup usług na wsparcie działań rekreacyjnych, edukacyjnych i kulturalnych na rzecz seniorów.

W ramach wsparcia przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki zadań publicznych stowarzyszenia przeprowadzały również szereg różnorodnych działań mających na celu integrację środowisk senioralnych oraz podniesienie sprawności psychicznej i fizycznej wśród osób starszych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Poza wsparciem stowarzyszeń senioralnych działających na terenie naszego Miasta Prezydent Tomaszowa Mazowieckiego przekazał również środki na zakup usług dla innych stowarzyszeń działających w obszarze pomocy społecznej, zrzeszających jednak w większości osoby starsze.

Na te zadania przeznaczono kwotę 49 999,99 zł. Realizacja powyższych zadań także polegała na procedurze zakupu usług.

Wśród podmiotów korzystających ze środków znalazły się następujące organizacje pozarządowe:

- Tomaszowskie Stowarzyszenie Amazonek,
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Miejskie Nr 2,
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Miejsko – Powiatowy,
- Polski Związek Niewidomych Okręg Łódzki Koło Miejskie Nr 2,
- Fundacja „Widzieć więcej”,
- Fundacja Nu-Med,
- Polski Związek Głuchych Oddział Łódzki.

Bon zdrowia dla seniora

W 2024 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki realizowała program „Bon zdrowia dla seniora” skierowany do osób powyżej 60. roku życia, posiadających Kartę Tomaszowianina Senior, którego celem było wsparcie i aktywizacja seniorów, zaangażowanie w formy aktywnego spędzania czasu wolnego oraz udostępnienie świadczeń rehabilitacyjnych. Bony przygotowane w ramach programu uprawniały do:

- zabiegów rehabilitacyjnych w ORDN. Seniorzy mieli możliwość skorzystania z 10 zabiegów wskazanych przez fizjoterapeutę po wcześniejszej konsultacji (z projektu skorzystało 429 osób),
- wejścia na kręgielnię przy TCS. Bon dla jednej osoby uprawniał do 10 wejść (z projektu skorzystało 312 osób),
- wejścia na basen Złota Rybka w każdą środę w godz. 13.45-14.30 (z projektu skorzystało 477 osób).

Spartakiada zdrowia dla Seniorów

Dnia 9 grudnia 2024 roku w kręgielni przy ul. Strzeleckiej już po raz kolejny odbyła się Spartakiada Zdrowia dla Seniorów. Zawody miały charakter turnieju kręglarskiego. Wystartowały 33 drużyn w 3-osobowych składach reprezentujące 8 organizacji, klubów i grup senioralnych. Podczas spartakiady można było skorzystać z badań prowadzonych przez Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Miejsko – Powiatowy oraz skorzystać z porad profilaktycznych Tomaszowskiego Stowarzyszenia Amazonek.

Realizacja projektu „Kawka za 1 zł”

W każdy roboczy pierwszy dzień miesiąca przedstawiciele organizacje pozarządowych zrzeszających seniorów odbierali z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia bilet na kawę za symboliczną złotówkę. W okresie maj – grudzień 2024 w projekcie wzięły udział następujące kawiarnie: Galeria Tomaszów „Prawdziwe Lody” przy ul. Warszawskiej 1 oraz Capone przy ul. Browarnej 11/13 lok. U7. Głównym celem projektu była aktywizacja osób starszych oraz zwiększenie poczucia przynależności do społeczności lokalnej.

Aktywny senior w Łódzkiem

Łódzka Federacja Sportu w 2024 roku przeprowadziła rekrutację do kolejnej edycji projektu "Aktywny Senior w Łódzkiem".

W okresie od 23 października do 18 grudnia 2024 roku, aż 30 grup seniorów z 15 gmin województwa łódzkiego miało okazję uczestniczyć w różnorodnych zajęciach sportowo-rekreacyjnych w tym grupa seniorów z Tomaszowa Mazowieckiego.

Projekt realizowany dla naszych mieszkańców polegał na zajęciach na kręgielni przy ul. Strzeleckiej 24/26 w każdą środę i czwartek w godzinach 14.00 – 15.00 w okresie 30 października – 18 grudnia 2024 roku. Ponadto uczestnicy wzięli udział w podsumowującym projekt spotkaniu seniorów w „Zatoce Sportu” w Łodzi.

Projekt skierowany był do osób od 60 roku życia, które chciały zadbać o swoje zdrowie i kondycję fizyczną.

Korpus Wsparcia Seniorów

W 2024 roku 6 osób starszych skorzystało ze wsparcia w formie świadczenia usług sąsiedzkich w ramach Modułu I Programu „Korpus Wsparcia Seniora”.

Natomiast w ramach Modułu II Programu z pozyskanych środków finansowych zakupiono i przekazano seniorom 75 opasek bezpieczeństwa SOS. Ponadto opłacono abonament centrum powiadomienia ratunkowego za 149 opasek bezpieczeństwa SOS, jako kontynuacja powyższego programu za 2022 i 2023 roku.

Celem programu jest zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie miasta, wpisujących się we wskazane w programie obszary oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. W tym celu seniorom został zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Paczki świąteczne dla seniora

Po raz kolejny ponad 300 najbardziej potrzebujących i samotnych mieszkańców naszego miasta otrzymało przed świętami Bożego Narodzenia paczki, w których znajdują się m.in. produkty żywnościowe, a także artykuły chemiczne i słodyczne. W zbiorce darów udział wzięli uczniowie i rodzice z placówek oświatowych w Tomaszowie Mazowieckim.

Paczki trafiły do osób wytypowanych m.in. przez tomaszowskie organizacje pozarządowe, oraz grupy nieformalne działające na rzecz seniorów.

Karta Tomaszowianina Senior

Karta Tomaszowianina Senior dla osób powyżej 60 roku życia wyodrębniona została w ramach programu Tomaszowska Karta Mieszkańca. W 2024 roku wydano 2014 kart, w tym 798 kart rocznych i 1216 kart trzyletnich. W 2023 roku wydano 1382 kart, w tym 102 karty roczne i 1280 trzyletnie. W 2022 roku wydano 689 karty seniora w tym 604 karty trzyletnie i 85 kart rocznych. W 2021 roku wydano 2579 kart, w tym 142 kart rocznych oraz 2437 kart trzyletnich.

Działalność Tomaszowskiego Centrum Usług Środowiskowych dla seniorów

Działalność Tomaszowskiego Centrum Usług Środowiskowych skierowana jest do seniorów tj. osób po 50. roku życia, niesamodzielných, niepełnosprawnych oraz ich opiekunów faktycznych. Na ofertę centrum składają się:

- dwa dzienne domy pomocy zapewniające kompleksową opiekę oraz aktywizację, zarówno w sferze fizycznej jak i społecznej dla łącznie 60 osób, w których uczestnikom zapewniono: miejsce do bezpiecznego i godnego spędzania czasu, w tym zajęcia terapeutyczne, plastyczne, muzyczne i wspierające ruchowo, dwa posiłki dziennie, poczęstunek, dostęp do książek i środków przekazu ale również udział w imprezach kulturalnych, rekreacyjnych i towarzyskich, pomoc w rozwinięciu i wzmacnianiu aktywności oraz samodzielności życiowej, pomoc psychologiczną, poradnictwo i wsparcie w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych czy bieżących spraw życia codziennego oraz doraźną pomoc pielęgniarce, masażysty i fizjoterapeuty oraz instruktora tańca,
- utworzone i w pełni wyposażone mieszkania wspomagane przeznaczone dla 8 osób, w których zapewniona jest uczestnikom całodzienna opieka, dwudaniowy obiad, środki czystości, wsparcie finansowe w postaci pokrycia części kosztów utrzymania pomieszczeń oraz różnego rodzaju treningi w ramach świadczonej pracy socjalnej zmierzające do utrzymania lub poprawy ich funkcjonowania w życiu społecznym; usługi opiekuńcze w mieszkaniach wspomaganych świadczą 2 opiekunki,
- usługi opiekuńcze i asystenckie świadczone w miejscu zamieszkania stanowiące m. in. pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem czy też wsparcie zlecone przez

lekarza. W 2024 roku 21 opiekunki świadczyły usługi opiekuńcze oraz 3 opiekunki świadczyły specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym 1 w formie asystenta osoby niepełnosprawnej,

- kluby seniora realizujące różnego rodzaju warsztaty, w tym zajęcia ruchowe, warsztaty muzyczne, rękodzieła, teatralne, florystyczne, kulinarne, z zakresu bezpieczeństwa czy autoprezentacji. Organizowane są również wyjazdy kulturalne do teatru i kina, ale też na basen,
- wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, sprzętu pierwszej potrzeby oraz bezpłatne porady prawne i psychologiczne.

W 2024 roku z powyższego wsparcia skorzystało ponad 590 mieszkańców miasta.

Wychodząc naprzeciw potrzebom grupy tak szczególnie dotkniętej wykluczeniem społecznym, ubóstwem i izolacją, której potrzeby wymagają wysoce indywidualnego podejścia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim poczynił wszelkie starania, aby każdy, komu można udzielić wsparcia w ramach Centrum mógł skorzystać z usług społecznych niwelujących bariery z jakimi spotyka się na co dzień, aby nikt nie czuł się sam.

Działalność Centrum była możliwa od miesiąca lipca 2024 roku dzięki pozyskaniu ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 projekt pn. „Tomaszowskie Centrum Usług Środowiskowych” nr FELD.07.09-IP.01-0005/23.

Usługi społeczne i zdrowotne w okresie od stycznia do czerwca 2024 roku były finansowane ze środków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim, który jako główny realizator czuwał nad całością przebiegu działań.

W 2023 roku z powyższego wsparcia skorzystało ponad 480 mieszkańców miasta, w 2022 roku – 700 osób.

Zabiegi rehabilitacyjne i zniżki dla seniorów w ORDNI

Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim w 2024 roku udzielił ulg zgodnie z obowiązującym cennikiem usług (Karta Tomaszowianina Senior – 30% zniżki) dla 161 seniorów, w zakresie świadczeń usług zdrowotnych w ilości:

- fizykoterapia – 3 028 świadczeń zdrowotnych,
- hydrojet – 164 świadczenia zdrowotne,
- hydroterapia – 309 świadczeń zdrowotnych,
- kinesiотaping – 4 świadczenia zdrowotne,
- kinezyterapia – 457 świadczeń zdrowotnych,
- masaż leczniczy – 434 świadczenia zdrowotne,
- terapia ręki – 10 świadczeń zdrowotnych,
- terapia tlenowa – 24 świadczenia zdrowotne,
- wyciąg Sandersa – 50 świadczeń zdrowotnych.

Łącznie w ramach ulg wykonanych zostało 4 480 świadczeń zdrowotnych dla seniorów.

Ponadto Ośrodek realizował w 2024 roku, w ramach porozumienia z Gminą Miasto Tomaszów Mazowiecki projekt w postaci świadczeń rehabilitacyjnych dla osób starszych powyżej 60. roku życia posiadających Tomaszowską Kartę Mieszkańca. Jak już wykazano w niniejszym raporcie w ramach niego udzielił świadczeń usług zdrowotnych dla 429 seniorów, w ilości:

- fizykoterapia – 3 228 świadczeń zdrowotnych,
- kinezyterapia – 427 świadczeń zdrowotnych,
- hydroterapia – 442 świadczenia zdrowotne.

Łącznie w ramach projektu zostało wykonanych 4 097 świadczeń zdrowotnych dla seniorów. Suma wszystkich świadczeń zdrowotnych wyniosła 8 577 świadczeń.

W 2023 roku zrealizowano 3 654 świadczeń dla 178 seniorów, w 2022 roku

3 645 świadczeń dla 146 seniorów, zaś w 2021 roku 3 033 świadczeń dla 142 osób.

Rozwój wolontariatu osób starszych i na rzecz osób starszych

5 grudnia obchodzimy Międzynarodowy Dzień Wolontariusza. Z tej okazji w Miejskim Centrum Kultury „Tkacz” odbyła się Gala Honorowa Wolontariatu „Anioły są wśród nas”. Wolontariuszom działającym na terenie naszego miasta podziękowano za bezinteresowne zaangażowanie w pracę na rzecz najbardziej potrzebujących. Podczas Gali uhonorowani i nagrodzeni zostali najaktywniejsi wolontariusze. Jest to wyraz podziękowania im za poświęcony czas oraz zaangażowanie, z jakim pracują na rzecz drugiego człowieka.

Na imprezie obok najbardziej aktywnych wolontariuszy wytypowanych przez organizacje pozarządowe, placówki oświatowe i osoby prywatne, obecni byli także przedstawiciele władz miasta i powiatu, organizacji i instytucji współpracujących na co dzień z tomaszowskim wolontariatem. Gala wolontariatu była świętem nie tylko wolontariuszy, ale także koordynatorów wolontariatu oraz instytucji współpracujących z wolontariuszami. Galę uświetniły występy wokalne wokalistów MCK. W 2024 roku wśród laureatów znaleźli się przedstawiciele następujących organizacji senioralnych: Tomaszowskie Stowarzyszenie „Amazonek”, Fundacja Educator im. Ks. St. Grada oraz Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów.

Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób starszych

Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi, liczba godzin sprawowanych usług przez opiekunki oraz liczba zatrudnionych opiekunek w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej na przestrzeni roku od stycznia do grudnia systematycznie wzrastała.

Tabela. Usługi opiekuńcze realizowane w 2024 roku

Miesiąc	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	Łączna liczba godzin sprawowanych usług opiekuńczych	Liczba opiekunek sprawujących usługi opiekuńcze w danym miesiącu
Styczeń	158	1 899	22
Luty	161	1 908	22
Marzec	164	1 924	22
Kwiecień	164	1 905	22
Maj	172	1 671	22
Czerwiec	167	1 797	23
Lipiec	167	1 947	23
Sierpień	170	1 870	25
Wrzesień	172	2 049	25
Październik	182	2 375	26
Listopad	182	2 052	26
Grudzień	180	1 974	26

W ramach usług pomagano w utrzymaniu czystości w pomieszczeniach, pomagano w utrzymaniu higieny osobistej, przygotowywano i podawano posiłki oraz leki, kupowano artykuły spożywcze i inne, realizowano recepty, kontaktowano się z lekarzem i pielęgniarką środowiskową, załatwiano urzędowe sprawy.

Udzielenie pomocy społecznej osobom starszym

Tabela. Rodzaje pomocy udzielonej osobom starszym w 2024 roku

Rodzaje pomocy	Liczba seniorów korzystających z poszczególnych form pomocy [osoby]	Łączna wysokość przyznanej pomocy seniorom [zł]
Zasiłki celowe:		
na opał	10	3 650,00
na częściowy zwrot kosztów leczenia	4	1 367,40
na realizację recept	1	164,85
na żywność	1	150,00
na odzież	1	100,00
na zwrot kosztów opłat za energię	1	300,00
na zwrot kosztów wyrobienia zdjęć do dowodu	1	45,00
Zasiłki celowe specjalne:		
na opał	32	17.750
na żywność	11	4 300,00
na pokrycie kosztów leczenia	6	2 300,00
na zakup koncentratora z tlenem	1	900,00
na dofinansowanie do naprawy źródła ciepła	1	600,00
na dofinansowanie kosztów remontu	1	350,00
na skutek zdarzenia losowego	2	7 000,00
Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	52	109 730,00
Zasiłek okresowy	26	82 260,00
Zasiłek stały	70	416 172,45
Pomoc w zakresie dożywiania – posiłek dowożony do miejsca zamieszkania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	3	-
Pomoc w zakresie dożywiania – posiłek wydawany w punkcie wydawania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028”	21	-

Z osobami starszymi prowadzona była również praca socjalna w zakresie:

- kontakty z pracownikami instytucji świadczących opiekę medyczną – 22 osoby,
- kontakty z pracownikami socjalnymi domów pomocy społecznej i szpitali – 108 osób,
- konsultacje z pracownikami TTBS-u – 14 osób,

- kontakty z Powiatową Komendą Policji – 8 osób,
- kontakty z rodziną, członkami rodziny, opiekunami prawnymi i faktycznymi – 289 osób.

Ponadto wydano 71 skierowań na pobyt w domu pomocy społecznej.

Łączna liczba seniorów korzystających z dodatku mieszkaniowego wyniosła 367 osób.

Organizacja działań na rzecz rodzin opiekujących się osobami niesamodzielnymi.

W 2024 roku 483 osób pobierało świadczenie pielęgnacyjne w celu sprawowania stałej opieki na osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W 2023 roku 420 osób pobierało świadczenie pielęgnacyjne, w 2022 roku 331 osób.

Tomaszowska Rada Seniorów

W 2024 roku działała III kadencja Tomaszowskiej Rady Seniorów w składzie: Donata Domańska – Przewodnicząca Rady, Maria Szczygieł i Alicja Otręba – Wiceprzewodniczące Rady, Barbara Adamczyk – Sekretarz Rady, Anna Górecka, Alina Grzelka, Ewa Kacprzak, Wojciech Kuc, Iwona Małagowska, Krystyna Muchlada, Jan Rybak, Wanda Sil, Elżbieta Wróbel – Gniewisz. Odbyły się 2 posiedzenia, na których przeprowadzono spotkanie z Prezydentem Tomaszowa Mazowieckiego – Panem Marcinem Witko, przedstawiono programu skierowanego do tomaszowskich seniorów, opracowano plan pracy na kolejne miesiące.

2. Zdrowie i opieka nad najmłodszymi

Opieka nad dziećmi do lat 3

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki prowadzi rejestr żłobków i klubów dziecięcych działających na terenie miasta. Na koniec 2024 roku na terenie miasta funkcjonowały 4 żłobki niepubliczne, jeden samorządowy. Liczba żłobków niepublicznych w stosunku do roku poprzedniego zmalała o 3 podmioty.

łącznie na dzień 31 grudnia 2024 roku zapewnionych było 250 miejsc w tym 140 w żłobku samorządowym.

1 października 2024 roku weszła w życie ustawa z dnia 15 maja 2024 roku o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka - „Aktywny rodzic”, która wprowadziła do systemu prawnego trzy nowe świadczenia wspierające rodziców: „Aktywni rodzice w pracy”, „Aktywnie w żłobku” oraz „Aktywnie w domu”. Świadczenie „Aktywnie w żłobku” jest skierowane do wszystkich rodziców dzieci uczęszczających do instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 i wynosi do 1 500 zł miesięcznie na dziecko, jednak nie więcej niż wysokość faktycznej opłaty ponoszonej przez rodzica za pobyt dziecka w instytucji opieki. W związku z tym miesięczny koszt pobytu dziecka w Samorządowym Żłobku nr 1 to koszt w wysokości 1 500,00 zł. Kwota ta nie obciąża rodziców, ponieważ w całości jest pokryta świadczeniem „Aktywnie w żłobku”, po złożeniu przez rodzica wniosku w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Świadczenie to nie obejmuje jednak opłat za wyżywienie dziecka. W związku z tym nie uległa zmianie maksymalna wysokość opłaty za wyżywienie oraz dodatkowa opłata za każdą rozpoczętą godzinę opieki powyżej 10 godzin dziennie.

W 2024 roku z powyższego programu sfinansowano remont i wyposażenie budynku przy ul. Jerozolimskiej 6, w którym będzie funkcjonowało 2 dziennych opiekunów zapewniających opiekę dla 16 dzieci w wieku od 1 roku do lat 3.

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki w 2024 roku podpisała porozumienia z 14 gminami z powiatu tomaszowskiego (tj. Budziszewice, Czerniewice, Inowłódz, Lubochnia, Mniszków, Rzeczyca, Rokiciny, Wolbórz, Ujazd, Tomaszów Mazowiecki, Żelechlinek, Będków, Opoczno, Sławno) w sprawie wykonywania zadania publicznego z zakresu ochrony zdrowia polegającego na objęciu opieką rehabilitacyjną dzieci niepełnosprawnych do 24 roku życia z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. Gminy partycypowały w kosztach wykonywania zadania w formie dotacji celowej. W 2024 roku Gminy przekazały dotację w wysokości 359 784,00 zł, z rehabilitacji w ORDN skorzystało 761 dzieci. Oprócz zabiegów typowo rehabilitacyjnych w Ośrodku prowadzone są zajęcia logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne i psychologiczne.

Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych

Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim jest jednostką organizacyjną Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki prowadzoną w formie jednostki budżetowej, której nadano status podmiotu leczniczego w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej zgodnie z uchwałą na podstawie uchwały Nr XL/287/2021 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 stycznia 2021 roku o zmianie uchwały Nr 348/93 Rady Miasta Tomaszowa Mazowieckiego w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Ośrodek Rehabilitacyjny Dzieci Niepełnosprawnych (Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego, rocznik 2021, pozycja 896, data ogłoszenia 26 lutego 2021 roku).

Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim jest podmiotem leczniczym wpisanym do księgi RPWDL.

Ośrodek prowadził odpłatną działalność leczniczą poprzez udzielanie świadczeń zdrowotnych na rzecz innych osób, bądź też na rzecz innych podmiotów w zakresie wynikających z umów zawartych z podmiotami zlecającymi takie świadczenia.

Ośrodek może prowadzić działalność leczniczą poprzez udzielanie świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych na podstawie zawartych umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Zadania Ośrodka realizowane są w szczególności poprzez:

- prowadzenie zabiegów fizjoterapeutycznych, kinezyterapeutycznych, hydroterapeutycznych, masażu leczniczego, a także prowadzenie zajęć z gimnastyki korekcyjnej, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, usprawniających oraz innych zabiegów i zajęć niezbędnych do wykonywania statutowych zadań Ośrodka,
- prowadzenie zajęć indywidualnych i grupowych stymulujących rozwój psychiczny dzieci,
- udzielanie pacjentom Ośrodka pomocy psychologicznej i pedagogicznej.

Ośrodek prowadził także działalność w zakresie:

- najmu nieruchomości gruntowej, obiektów lub pomieszczeń Ośrodka,
- świadczenia usług przewozowych na rzecz osób niepełnosprawnych,

- zapewnienia niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego transportu i opieki w czasie przewozu w ramach realizacji zadań własnych Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki wynikających z artykułu 32 ustęp 6 oraz artykułu 39 ustęp 4 ustawy – Prawo oświatowe,
- usług zaopatrzenia w wyroby medyczne,
- usług udostępniania obiektu basenu otwartego zlokalizowanego na terenie Ośrodka.

Narodowy Fundusz Zdrowia

Pracownia fizjoterapii (054/240060/05/010/24)

Umowa z Łódzkim Oddziałem Wojewódzki zawarta została na okres od dnia 1 kwietnia 2023 roku do 31 marca 2028 roku. Wartość pierwotnego planu rzeczowo – finansowego na okres 1 stycznia – 31 grudnia 2024 roku wynosiła odpowiednio:

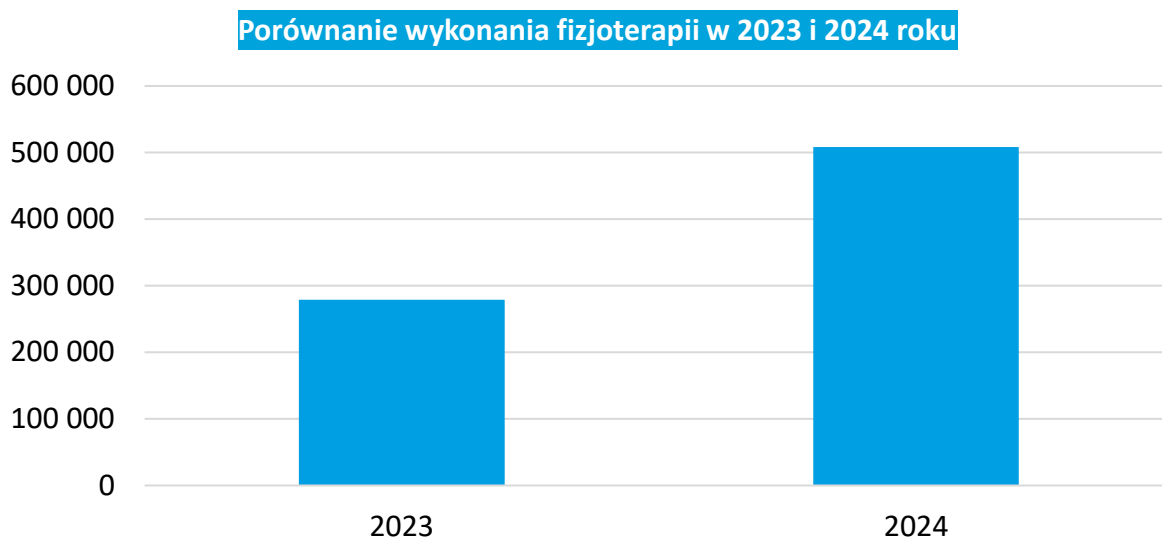
- dla zakresu fizjoterapia ambulatoryjna 50 994 punkty, to jest 70 371,72 złotych
- dla zakresu fizjoterapia ambulatoryjna dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności 12 591 punktów, to jest 17 375,58 złotych

łącznie pierwotna wartość umowy z NFZ wynosiła: 87 747,30 złotych.

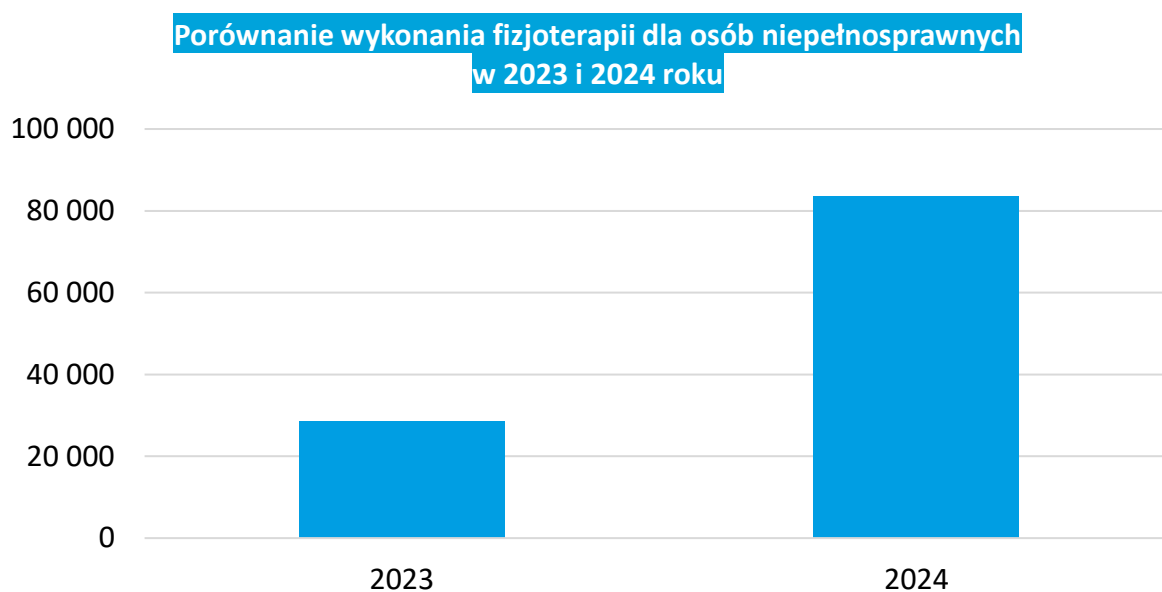
Zaangażowanie oraz doświadczenie pracy zdobyte w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia całego personelu Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim pozwoliło na wypracowanie nadwykonań w zakresie fizjoterapii, co na chwilę obecną przełożyło się na zwiększenie pierwotnej wartości umowy o 146% - fizjoterapia oraz 210% w przypadku realizacji świadczeń dla osób niepełnosprawnych. łącznie wartość kontraktu z NFZ została zwiększona o 312 555,46 złotych.

W 2024 roku w zakresie fizjoterapii wpracowane zostały nadwykonania w wysokości 400 302,76 złotych, w tym 165 737,09 złotych wartości świadczeń udzielanych dla osób poniżej 18 roku życia, które sfinansowane były w 100% - Tabela 7: Wykonanie umowy NFZ

W chwili obecnej zgodnie z Ogólnymi Warunkami Umów ORDN oczekuje na propozycję ugód dotyczących wypracowanych nadwykonań. Zawarcie ugód możliwe jest 45 dni po zakończeniu okresu rozliczeniowego to jest zgodnie z § 27 ustęp 2 OWU, ostateczny termin rozliczenia świadczeń zakontraktowanych w 2024 roku upływa 14 lutego 2024 roku.

Rysunek. Wykonania fizjoterapii w 2023 i 2024 roku.

Rysunek. Wykonania fizjoterapii dla osób niepełnosprawnych w 2023 i 2024 roku.

W okresie obowiązywania umowy w 2024 roku przyjęto 1 280 pacjentów, u których wykonano 3 031 wizyt fizjoterapeutycznych oraz 45 232 zabiegi fizjoterapeutyczne. Warto podkreślić, że 51% udzielonych świadczeń to świadczenia na rzecz osób do 18 roku życia, co powoduje, że ORDN jest wiodącym ośrodkiem w powiecie tomaszowskim udzielającym świadczeń dla dzieci w ramach kontraktu z NFZ.

Tabela. Ilość wykonanych procedur w 2024 roku w Pracowni Fizjoterapii

Produkt jednostkowy	Ilość
Ćwiczenia czynne w odciążeniu i czynne w odciążeniu z oporem - produkt statystyczny	1 293
Ćwiczenia czynne wolne i czynne z oporem - produkt statystyczny	6 073
Ćwiczenia grupowe ogólnoustrojowe	2 723
Ćwiczenia izometryczne - produkt statystyczny	116
Ćwiczenia wspomagane - produkt statystyczny	447
Diatermia krótkofalowa, mikrofalowa - produkt statystyczny	140
Elektrostymulacja - produkt statystyczny	282
Impulsowe pole elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości - produkt statystyczny	71
Impulsowe pole magnetyczne niskiej częstotliwości - produkt statystyczny	2 911
Indywidualna praca z pacjentem (np. Ćwiczenia bierne, czynno-bierne, ćwiczenia według metod neurofizjologicznych, metody reedukacji nerwowo-mięśniowej, ćwiczenia specjalne, mobilizacje i manipulacje - produkt statystyczny	6 265
Inne formy usprawniania - produkt statystyczny	3 869
Jonoforeza - produkt statystyczny	710
Kąpiel wirowa kończyn - produkt statystyczny	2 229
Krioterapia miejscowa (pary azotu) - produkt statystyczny	2 251
Laseroterapia - skaner - produkt statystyczny	4 899
Laseroterapia punktowa - produkt statystyczny	374
Masaż limfatyczny mechaniczny - leczniczy - produkt statystyczny	20
Masaż limfatyczny ręczny - leczniczy - produkt statystyczny	50
Masaż podwodny miejscowy - produkt statystyczny	10
Masaż suchy - częściowy - produkt statystyczny	2 940
Naświetlanie promieniem widzialnym, podczerwonym lub ultrafioletowym - miejscowe - produkt statystyczny	2 280
Nauka czynności lokomocji - produkt statystyczny	138
Pionizacja - produkt statystyczny	20
Prądy diadynamiczne - produkt statystyczny	204
Prądy interferencyjne - produkt statystyczny	263
Prądy tens - produkt statystyczny	2 455
Prądy traberta - produkt statystyczny	184
Tonoliza - produkt statystyczny	30
Ultradźwięki miejscowe - produkt statystyczny	1 849
Ultrafonoforeza - produkt statystyczny	86
Wyciągi - produkt statystyczny	50
Wizyta fizjoterapeutyczna	3 031
Razem	48 263

Poradnia Wad Postawy (054/240060/02/010/24)

Umowa z Łódzkim Oddziałem Wojewódzki zawarta została na okres od dnia 1 stycznia 2023 roku do 30 czerwca 2025 roku. Wartość pierwotnego planu rzeczowo – finansowego na okres 1 listopada – 31 grudnia 2024 roku wynosiła odpowiednio:

- dla zakresu świadczenia leczenia wad postawy u dzieci i młodzieży 10 500 punktów, to jest 17 115,00 złotych,
- dla zakresu dla zakresu świadczenia leczenia wad postawy u dzieci i młodzieży - świadczenia pierwszorazowe 13 500 punktów, to jest 22 005,00 złotych.

Łącznie pierwotna wartość umowy z NFZ wynosiła: 36 120,00 złotych

Zaangażowanie, profesjonalizm pracy całego personelu Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych oraz duże zainteresowanie pacjentów pozwoliło na wypracowanie nadwykonań, które zostały zgodnie z zarządzeniem Prezes NFZ (świadczenia nielimitowane) zostały w 100% sfinansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Łącznie wartość kontraktu z NFZ została zwiększona o 251% to jest 94 459,91 złotych.

W 2024 roku w Porani Wad Postawy przyjęto 713 pacjentów.

Usługi przewozowe na rzecz osób niepełnosprawnych

Jednym z elementów statutowej działalności jednostki jest zapewnienia niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego transportu i opieki w czasie przewozu w ramach realizacji zadań własnych Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki wynikających z art. 32 ust. 6 oraz art. 39 ust. 4 ustawy - Prawo oświatowe.

Transport wraz z opiekunem do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tomaszowie Mazowieckim dla 12 dzieci niepełnosprawnych w wieku: 7-15 lat.

Czas realizacji zadania: rok szkolny 2023/2024.

Transport dla grupy rewalidacyjno-wychowawczej z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 10 w Tomaszowie Mazowieckim – Szkoły Podstawowej nr 3 w Tomaszowie Mazowieckim (dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim): 4 osoby.

Kształcenie odbywa się w wynajmowanych pomieszczeniach ORDN na podstawie artykułu 71 b punkt 2c ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku w zakresie zawartej umowy - Zasad Współpracy pomiędzy placówkami (całorocznie).

Na terenie Ośrodka znajduje się odkryty kompleks basenowy udostępniany w okresie letnim, cieszący się dużym zainteresowaniem nie tylko wśród pacjentów, lecz również wśród mieszkańców miasta i okolicznych gmin.

W ramach prowadzonej działalności komercyjnej Ośrodek oferuje możliwość skorzystania z atrakcyjnie zagospodarowanego terenu m.in.:

- plac zabaw dla dzieci,
- wiata grillowa jako miejsce dedykowane na imprezy okolicznościowe i integracyjne,
- amfiteatr.

Rada Społeczna Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim

Rada Społeczna powołana została Uchwałą Nr XLIX/361/2021 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 23 września 2021 roku.

Rada Społeczna jest organem inicjującym i opiniodawczym podmiotu tworzącego oraz doradczym Dyrektora Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim.

W 2024 roku odbyły się trzy posiedzenia Rady Społecznej Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim.

Pierwsze posiedzenie – 18 marca 2024 roku

Podczas posiedzenia omówiono m.in. procedurę zbycia aktywów trwałych w podmiocie leczniczym zgodnie z przepisami prawa - Uchwała nr 1/2024 Rady Społecznej Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 18 marca 2024 roku w sprawie wyrażenia opinii w przedmiocie zbycia (likwidacji) środków trwałych Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim

Drugie posiedzenie – 7 października 2024 roku

Podczas posiedzenia zapoznano się z Uchwałą nr VII/45/2024 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 29 sierpnia 2024 roku o zmianie Uchwały Nr

XLIX/361/2021 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 23 września 2021 roku w sprawie powołania Rady Społecznej - odwołującą Pana Michała Czechowicza, a powołującym Pana Adriana Witczaka jako Przedstawiciela Wojewody łódzkiego

Trzecie posiedzenie – 18 listopada 2024 roku

Podczas posiedzenia omówiono m.in. procedurę zbycia aktywów trwałych w podmiocie leczniczym zgodnie z przepisami prawa - Uchwała nr 2/2024 Rady Społecznej Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 18 listopada 2024 roku w sprawie wyrażenia opinii w przedmiocie zbycia (likwidacji) środków trwałych Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim

Współpraca z partnerami zewnętrznymi

Systematyczna współpraca kontynuowana jest także z lokalnymi organizacjami pozarządowymi. Kooperacja z różnymi uczelniami i placówkami oświatowymi z terenu całego kraju jest także widoczna na płaszczyźnie medyczno-terapeutycznej w postaci umożliwienia realizacji zajęć godzinowych odbywania wolontariatu, staży i praktyk zawodowych dla słuchaczy/studentów, których ORDN objął w roku 2024 swoją opieką w liczbie 25 osób.

Program polityki zdrowotnej z zakresu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w latach 2022-2024

Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim zawarł umowę nr 109/HPV/2023 z dnia 21 kwietnia 2023 roku z Samorządem Województwa łódzkiego w sprawie realizacji programu polityki zdrowotnej pn.: „Program polityki zdrowotnej z zakresu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w latach 2022-2024”.

Programem szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego objęta została populacja dziewczynek urodzonych w 2010 roku, zamieszkałych na terenie powiatu tomaszowskiego, którego rodzice/opiekunowie prawni wyrazili pisemną zgodę na udział ich dziecka w Programie oraz zostali poinformowani o celu szczepienia.

Celem Programu jest zwiększenie dostępności do szczepień przeciwko HPV, a także, zwiększenie poziomu wiedzy na temat zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego.

Cykl działań w ramach Programu obejmował:

- zapisy dziecka przez rodziców/opiekunów prawnych do udziału w Programie (osobiście/telefonicznie/ w formie elektronicznej),
- zebranie zgód rodziców/opiekunów prawnych dzieci na szczepienia,
- edukację w zakresie profilaktyki nowotworów szyjki macicy skierowaną do dziecka i rodziców/opiekunów prawnych wraz z informacją dotyczącą możliwości wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych,
- każdorazowe badanie lekarskie kwalifikujące do szczepienia, poprzedzające podanie preparatu szczepionkowego,
- podanie szczepionki wg właściwości produktu leczniczego – GARDASIL 9.

Kompletne uczestnictwo w Programie polega na zrealizowaniu pełnego schematu szczepienia przeciwko wirusowi HPV zgodnie z Charakterystyką Produktu Leczniczego wybranej szczepionki to jest podanie dwóch dawek szczepionki. Do szczepień użyta została szczepionka 9 - walentna, dwudawkowa w odstępie 6 miesięcy.

W 2024 roku w ramach realizowanego programu zaszczepiono łącznie 62 dziewczynki.

Źródłem finansowania programu był Samorząd Województwa Łódzkiego. Ośrodek na ten cel pozyskał 348 520,00 złotych. Niewykorzystana kwota została zwrócona na konto Samorządu Województwa Łódzkiego.

Tabela. Zestawienie kwot realizacji projektu w latach 2023-2024

	Rok 2023	Rok 2024
Kwota	35 005,00 zł	34 125,00 zł

W roku budżetowym 2024 Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim osiągnął dochody w wysokości 950 140,60 złotych. Dochody pochodziły z następujących wpływów:

Nazwa	Kwota [zł]
Usługi medycznych, fizjoterapeutyczne, ksero, transportowe, bilety wstępu na basen oraz teren rekreacyjny, świadczenia zdrowotne w ramach zawartych umów z NFZ, szczepienia w związku z realizacją umowy w sprawie realizacji programu polityki zdrowotnej HPV	899 798,61
Wynajem terenu i pomieszczeń	24 840,53
Odsetki od należności uregulowanych po terminie zapłaty oraz odsetki od środków na rachunkach bankowych	2 967,95
Sprzedaż składników majątkowych (zbędnych i zużytych)	66,90

Nazwa	Kwota [zł]
Zwrot wydatków lat ubiegłych	171,60
Darowizna pieniężna	50,00
Pozostałe dochody	22 245,01
łącznie	950 140,60

Do końca 2024 roku liczba wykonanych świadczeń zdrowotnych wynosiła 82 440 w tym:

- 48 273 z realizacji umowy z Narodowego Funduszu Zdrowia – rehabilitacja lecznicza,
- 4 097 z realizacji Projektu pod nazwą: Program wsparcia seniorów na lata 2022 – 2026 „Tomaszów dla Seniorów”,
- 9 994 z porozumienia z gmin lub ze zgodami władz gminnych,
- 713 z realizacji umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia – Poradnia Wad Postawy,
- 8 677 pacjenci komercyjni,
- 10 696 pacjenci z orzeczeniem o niepełnosprawności z Tomaszowa Mazowieckiego oraz pacjenci powypadkowi.

Inwestycje i remonty

Warunkiem koniecznym dla dalszego systematycznego rozwoju Jednostki, jest stałe inwestowanie umożliwiające wykorzystanie istniejącego potencjału i stworzenie szerszej oferty dla pacjentów. Realizując powyższe z uwzględnieniem podnoszenia komfortu obsługi pacjentów w 2024 roku dokonano kolejnych remontów.

Należy podkreślić dużą skalę poczynionych remontów wykonanych tylko i wyłącznie we własnym zakresie przez pracowników Ośrodka. Do najważniejszych należą: remont Sali kinezyterapii, remont części sanitarnej gabinetu masażu leczniczego

Podsumowując wyżej wyszczególnione działania można stwierdzić, iż dynamika rozwoju Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych jest widoczna. Dzięki zaangażowaniu i dobrej współpracy zatrudnionych w placówce pracowników oraz pomocy ze strony osób przychylnych dla Ośrodka udało się zrealizować wiele zamierzeń, które przyczyniły się do lepszego funkcjonowania jednostki. Większość tych działań stanowiło jedynie aktywny początek, gdyż ORDN w dalszym ciągu zamierza kontynuować działania związane z pozyskiwaniem nowych darczyńców, promocję świadczonych usług oraz świadczeń zdrowotnych, w tym odpłatną działalność leczniczą w celu dotarcia do jeszcze szerszej grupy indywidualnych pacjentów, bądź też na rzecz innych podmiotów.

Niewątpliwie istotne znaczenie dla działalności placówki, w najbliższej przyszłości, będą wszystkie planowane inwestycje, dalsze doposażanie i zakup sprzętu i aparatury medycznej, które, choć będą stanowiły istotne wydatki w prowadzonej działalności, to jednak jeszcze bardziej wpłyną na poprawę wizerunku Ośrodka i wysoce korzystnie podziałają na jakość udzielanych świadczeń.

Szczegółowe informacje dotyczące działalności zawarte zostały w sprawozdaniach za rok 2024 składanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim oraz Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych.

3. Nauka to potęgi klucz

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki jest organem prowadzącym dla następujących jednostek oświatowych:

- 9 zespołów szkolno-przedszkolnych, w skład których wchodzi: szkoła podstawowa i przedszkole,
- zespołu przedszkolnego, w skład którego wchodzi 2 przedszkola,
- 2 szkół podstawowych.

Organizacja szkół i przedszkoli (stan na 30.09.2024 roku)

- Przedszkole nr 20 – 1 oddział integracyjny,
- Szkoła Podstawowa nr 3 – 1 grupa rewalidacyjno-wychowawcza,
- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Aleksandra Kamińskiego – 1 oddział integracyjny.

Zespół/Szkoła/ Przedszkole	Placówka wchodząca w skład zespołu	Uczniowie /Wychowankowie	Oddziały	Etaty pedagogiczne	Etaty admin.- obsł.
Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 1	Szkoła Podstawowa nr 13 Pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego	423	18	45,97	17,50
	Przedszkole nr 16	100	4		
Suma		523	22	45,97	17,50
Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 2	Szkoła Podstawowa nr 12 im. Jana Pawła II	445	19	59,14	34,075
	Przedszkole nr 7	117	5		
Suma		562	24	59,14	34,075
	Szkoła Podstawowa nr 7	243	11	31,42	12,25

Zespół/Szkoła/ Przedszkole	Placówka wchodząca w skład zespołu	Uczniowie /Wychowankowie	Oddziały	Etaty pedagogiczne	Etaty admin.- obsł.
Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 3	Przedszkole nr 9 im. Jana Pawła II	38	2		
Suma		281	13	31,42	12,25
Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 4	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Aleksandra Kamińskiego	841	34	106,41	42,125
	Przedszkole nr 14	123	5		
	Przedszkole nr 20	119	5		
Suma		1 083	44	106,41	42,125
Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 6	Szkoła Podstawowa nr 14 im. Orła Białego	305	13	40,27	19,50
	Przedszkole nr 2 im. Marii Kownackiej	71	3		
Suma		376	16	40,27	19,50
Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 7	Szkoła Podstawowa nr 11	563	23	60,79	25,50
	Przedszkole nr 19	125	5		
Suma		688	28	60,79	25,50
Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 8	Szkoła Podstawowa nr 6	344	17	39,97	16,00
	Przedszkole nr 10	50	2		
Suma		394	19	39,97	16,00
Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 9	Szkoła Podstawowa nr 9 im. ks. Jana Twardowskiego	293	13	41,53	16,50
	Przedszkole nr 5	100	4		
Suma		393	17	41,53	16,50
Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 10	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Józefa Piłsudskiego	368	15	45,73	19,50
	Przedszkole nr 11	99	4		
Suma		467	19	45,73	19,50
Zespół Przedszkolny	Przedszkole nr 12	149	6	21,76	22,50
	Przedszkole nr 17	99	4		
Suma		248	10	21,76	22,50
Szkoła Podstawowa nr 8		313	14	34,92	11,50
Szkoła Podstawowa nr 10 im. Tomaszowskich Olimpijczyków		714	28	64,08	39,60
Łącznie:		6 042	254	592,01	276,55

Szkoły	4 852	205	592,01	276,55
Przedszkola	1 190	49		

2023/2024	Szkoły	4 586	196	569,53	280,30
	Przedszkola	1 245	52		
2022/2023	Szkoły	4 806	206	580,12	286,85
	Przedszkola	1 313	53		

Informacja na temat absolwentów szkół w roku szkolnym 2023/2024 oraz uczniów rozpoczynających naukę w roku szkolnym 2024/2025

Liczba absolwentów klas VIII szkół podstawowych – 319

Liczba uczniów rozpoczynających naukę w klasach pierwszych szkół podstawowych - 573

Liczba dzieci rozpoczynających edukację w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych – 325

Tabela. Szkoły i placówki oświatowe publiczne i niepubliczne niesamorządowe dotowane przez Gminę - Miasto Tomaszów Mazowiecki

Lata	2024/2025	2023/2024	2022/2023
Liczba przedszkoli niepublicznych	11	11	11
Liczba punktów przedszkolnych	1	1	1
Liczba szkół niepublicznych	2	2	3
Liczba szkół publicznych	2	2	2

Tabela. Liczba uczniów i wychowanków samorządowych i niesamorządowych przedszkoli i szkół

Liczba uczniów /wychowanków	2024/2025		2023/2024		2022/2023	
	Samorządowe	Niesamorządowe	Samorządowe	Niesamorządowe	Samorządowe	Niesamorządowe
Przedszkola, niezależnie od typu placówki wychowania przedszkolnego, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	1 515	742	1 611	741	1 674	748
Szkoły podstawowe	4 527	407	4 220	378	4 445	394

Awans zawodowy w roku szkolnym 2023/2024

W roku szkolnym 2023/2024 pięcioro nauczycieli uzyskało awans na stopień nauczyciela dyplomowanego i sześcioro na stopień nauczyciela mianowanego.

Tabela. Oddziały sportowe – 2024/2025

Szkoła	Liczba grup	Liczba uczniów	Klasa-dyscyplina
Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 1	4	26	IVs – piłka siatkowa - dziewczynki i chłopcy
		24	VIs – piłka siatkowa - dziewczynki i chłopcy
Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 2	4	24	Va – piłka siatkowa - dziewczynki i chłopcy
		22	VIa – piłka siatkowa - dziewczynki i chłopcy
Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 4	4	25	IVa – łyżwiarstwo - dziewczynki i chłopcy
		20	VIa – łyżwiarstwo - dziewczynki i chłopcy
Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 9	4	24	IVa – łyżwiarstwo - dziewczynki i chłopcy
		24	VIa – łyżwiarstwo - dziewczynki i chłopcy
Szkoła Podstawowa nr 10	5	26	IVs – piłka siatkowa - dziewczynki i chłopcy
		24	Vs – piłka siatkowa - dziewczynki i chłopcy
		21	VIs – piłka siatkowa - dziewczynki i chłopcy
Razem:	21	260	

Rok szkolny	Liczba grup	Liczba uczniów
2023/2024	22	270
2022/2023	16	224

Klasy sportowe w dyscyplinach strategicznych:

- piłka siatkowa dziewcząt i chłopców,
- łyżwiarstwo szybkie dziewcząt i chłopców.

Zasady i warunki kształcenia uczniów niepełnosprawnych

Rokrocznie w samorządowych publicznych szkołach i przedszkolach dla uczniów niepełnosprawnych, którzy posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego organizuje się specjalistyczne wsparcie. To uczniowie: niesłyszący, słabosłyszący, słabowidzący, niepełnosprawni ruchowo, z afazją, niepełnosprawni intelektualnie, z autyzmem, zespołem Aspergera czy też z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Dla nich opracowuje się Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny oraz organizuje, oprócz kształcenia ogólnego, zajęcia specjalistyczne: rewalidacyjne, logopedyczne, inne wynikające z pomocy psychologiczno-pedagogicznej (np. dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne), a także dostosowuje się wymagania oraz treści programowe do ich potrzeb i możliwości.

W trakcie bieżącej pracy z uczniem stosuje się indywidualizację oraz dostosowuje warunki przeprowadzania egzaminów zewnętrznych. Do potrzeb uczniów

niepełnosprawnych, w tym ruchowo, dostosowano placówki: SP nr 1, SP nr 9, Przedszkole nr 17 oraz Przedszkole nr 20.

Rok szkolny 2023/2024

Zespół	Szkoła Przedszkole	Liczba dzieci niepełnosprawnych z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego	Nauczyciele specjaliści *** Etaty	Logopeda	Pedagog	Pedagog specjalny	Psycholog
ZSP nr 1	SP nr 13	4	0,55	0,50	0,59	0,34	0,34
	P nr 16	0	0,04	0,23	0,14	0,18	0,00
ZSP nr 2	SP nr 12	7	1,23	0,45	0,55	0,92	0,64
	P nr 7	1	0,08	0,18	0,00	0,05	0,09
ZSP nr 3	SP nr 7	7	2,05	0,32	0,52	0,55	0,50
	P nr 9	0	0,00	0,16	0,00	0,10	0,14
ZSP nr 4	SP nr 1	14	6,00	1,00	0,45	0,55	0,64
	P nr 14	7	2,71	0,38	0,00	0,36	0,36
	P nr 20						
ZSP nr 6	SP nr 14	11	3,99	0,21	0,87	0,52	0,57
	P nr 2	0	0,01	0,08	0,00	0,10	0,05
ZSP nr 7	SP nr 11	9	3,47	0,58	0,64	0,52	0,73
	P nr 19	0	0,00	0,21	0,00	0,10	0,09
ZSP nr 8	SP nr 6	5	1,20	0,32	0,50	0,32	0,55
	P nr 10	0	0,05	0,16	0,09	0,09	0,09
ZSP nr 9	SP nr 9	8	3,75	0,32	0,50	0,30	0,55
	P nr 5	0	0,00	0,21	0,00	0,14	0,14
ZSP nr 10	SP nr 3 R*	4	2,34	0,42	0,50	0,76	0,43
	P nr 11	0	0,00	0,12	0,00	0,14	0,16
SP nr 8		7	2,55	0,79	0,27	0,50	0,64
SP nr 10		7	3,05	0,70	0,80	0,53	0,80
ZP	P nr 17	1	0,44	0,55	0,39	0,58	0,53
	P nr 12						
Razem:		92	33,51	7,89	7,33	7,65	8,04

2023/2024	76	28,70	6,45	6,21	6,81	6,22
2022/2023	83	22,03	6,54	6,75	6,11	6,41

Specjaliści od współorganizowania kształcenia specjalnego*** – oligofrenopedagog, surdopedagog, tyflopedagog, nauczyciel współorganizujący kształcenie ucznia niepełnosprawnego lub integracyjne

R* – Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze prowadzone są w Ośrodku Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych dla grupy organizacyjnie przypisanej do Szkoły Podstawowej nr 3 im. Józefa Piłsudskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 10 w Tomaszowie Mazowieckim. Objęte są nimi dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim. Dzieci te przede wszystkim uczą się i przygotowują do funkcjonowania w społeczeństwie.

Tabela. Liczba uczniów żywionych w szkołach – stan na 30 września 2024 roku

Szkoła	Liczba uczniów (średnia miesięczna)
ZSP nr 1 (SP13)	266
ZSP nr 2 (SP12)	320
ZSP nr 3 (SP7)	179
ZSP nr 4 (SP1)	598
ZSP nr 6 (SP14)	191
ZSP nr 7 (SP11)	453
ZSP nr 8 (SP6)	173
ZSP nr 9 (SP9)	196
ZSP nr 10 (SP3)	294
SP nr 8	186
SP nr 10	356
Razem:	3 212
Rok 2023	2 891
Rok 2022	2 781

Żywnienie prowadzone jest we wszystkich szkołach i przedszkolach w oparciu o własne kuchnie i zatrudniony personel. Cena posiłku dwudaniowego w szkołach wynosi 5,50 zł. Z wyżywienia w przedszkolach korzysta ok. 1 167 dzieci. Całodniowe wyżywienie wynosi 11,00 zł. Cenę posiłku ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym.

Tabela. Liczba uczniów cudzoziemców – kraj pochodzenia Ukraina

Rok szkolny	2023/2024	2022/2023	2021/2022
Liczba uczniów w szkołach podstawowych	237	220	252
Liczba dzieci w przedszkolach	52	75	83

Formy wsparcia materialnego dla uczniów

Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w 2024 roku

Gmina – Miasto Tomaszów Mazowiecki otrzymała dotację w wysokości 32 338,74 zł na dofinansowanie zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów niepełnosprawnych.

Programem objęci byli uczniowie: słabowidzący; niesłyszący; słabosłyszący; z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym; z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją; z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi w przypadku, gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku - Prawo oświatowe, albo orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, uczęszczający w roku szkolnym 2024/2025 do: liceum ogólnokształcącego, technikum, branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, liceum sztuk plastycznych.

Rok	Kwota wypłaconej dotacji [zł]	Liczba uczniów, którzy otrzymali dofinansowanie
2024	32 338,74	93
2023	29 192,29	83
2022	23 287,12	71

Wypożyczenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki realizuje zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, polegające na wypożyczeniu szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe oraz na sfinansowaniu kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych - w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne. W roku 2024 dotacją celową objęte były klasy: II, V i VIII szkoły podstawowej oraz pozostałe klasy, w przypadku wzrostu liczby uczniów w danej klasie, w stosunku do poprzedniego roku szkolnego. Dotacja celowa jest udzielana z uwzględnieniem kosztów obsługi zadania, które wynoszą 1% otrzymanych środków.

Rok	Kwota wykorzystanej dotacji celowej [zł]	w tym: na podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe [zł]	w ramach 1% - koszty obsługi zadania [zł]	Liczba szkół, w których realizowano zadanie	Liczba uczniów, którzy skorzystali z programu
2024	683 771,72	676 961,85	6 809,87	14	4 898
2023	573 467,62	567 748,63	5 718,99	14	4 380
2022	463 773,98	459 182,20	4 591,78	14	4 852

Pomoc materialna o charakterze motywacyjnym

Szkoła może przyznawać stypendium za wyniki w nauce lub osiągnięcia sportowe. Stypendium za wyniki w nauce może być przydzielone uczniowi, który uzyskał wysoką średnią ocen w półroczu, a stypendium za osiągnięcia sportowe – uczniowi, który uzyskał wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym na szczeblu co najmniej międzyszkolnym. Przydzielaniem stypendiów zajmuje się powołana przez Dyrektora Szkoły „Szkolna Komisja Stypendialna”, a stypendium przyznaje się po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej, w ramach środków finansowych przekazanych szkole na ten cel przez organ prowadzący.

Łączna kwota przyznanych środków na stypendia motywacyjne wyniosła 40 500,00 zł.

Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników

Zadaniem gminy jest dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników. Pracodawca otrzymuje dofinansowanie, jeżeli młodociany ukończył naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin.

Środki na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników pochodzą z budżetu państwa z Funduszu Pracy.

Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba wydanych decyzji	Kwota wypłaconych środków [zł]
2024	51	50	448 075,46
2023	57	54	405 496,99
2022	89	91	623 642,95

Tabela. Dowóz dzieci niepełnosprawnych przez rodziców do przedszkoli, szkół i ośrodków

Okres	Wnioski	Umowy	Koszt dowozu [zł]
I-VI.2024	33	19	52 154,31
IX-XII.2024	25	14	28 199,84
Razem:			80 354,15
Okres	Wnioski	Umowy	Koszt dowozu [zł]
I-VI.2023	27	15	45 068,25
IX-XII.2023	29	15	35 486,01
Razem:			80 554,26
Okres	Wnioski	Umowy	Koszt dowozu [zł]
I-VI.2022	22	13	14 366,98
IX-XII.2022	25	13	11 975,13
Razem:			26 342,11

Zgodnie z art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe obowiązkiem gminy jest zapewnienie: niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześciioletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka lub zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej oraz uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, niepełnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21 rok życia.

Realizując ustawowy obowiązek wynikający z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku w zakresie zapewnienia dowozu uczniom z domu do szkoły, w której obwodzie mieszka, zostało podpisane porozumienie z Gminą Lubochnia. Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki powierzyło Gminie Lubochnia wykonanie tego zadania. Dowozem zostali objęci mieszkańcy Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki - uczniowie Szkoły Podstawowej nr 13 Pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Tomaszowie Mazowieckim ul. J. U. Niemcewicza 50/56. Koszt w [zł] tego zadania wyniósł:

Rok	Koszt zadania [zł]
2024	20 776,36
2023	18 882,11
2022	18 584,11

Finansowanie innej działalności edukacyjnej samorządowych jednostek oświatowych przez organ prowadzący

Tabela. Tygodniowa liczba godzin zajęć finansowanych przez organ prowadzący - stan na 30 września 2024 roku

Lp.	Szkoła	Rodzaj zajęć	Tygodniowy wymiar godzin
1	ZSP 1	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	1
		Język polski dla uczniów z Ukrainy	8
		Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	2
		Innowacja pedagogiczna „Nastoletnie emocje w obiektywie”	1
		Innowacja pedagogiczna „Mały przedsiębiorca”	1
		Innowacja pedagogiczna „Wycieczka do szachowej krainy”	1
		Innowacja pedagogiczna „Okaż kulturę i chroń naturę”	1
		Innowacja pedagogiczna „Mały człowiek-wielki biznes”	1
		Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	2
		Razem:	18
2	ZSP 2	Język polski dla uczniów z Ukrainy	4
		Język polski dla obcokrajowców	2
		Innowacja pedagogiczna „Mały siatkarz”	2
		Innowacja pedagogiczna „Trzymaj się prosto”	2
		Innowacja pedagogiczna „12-tkowe wiadomości”	2
		Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze	6,5
		Nauczanie indywidualne	20
		Razem:	38,5
3	ZSP 3	Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze	2
		Język polski dla uczniów z Ukrainy	4
		Język polski dla obcokrajowców	2
		Innowacja pedagogiczna „Tworzymy teatr”	2
		Innowacja pedagogiczna „Logika w matematyce-matematyka w logice”	1
		Razem:	11
4	ZSP 4	Innowacja pedagogiczna „Nasze jest piękne”	2
		Innowacja pedagogiczna „Europa i ja”	1
		Język polski dla obcokrajowców	2
		Język polski dla uczniów z Ukrainy	8
		Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	4
		Razem:	17
5	SP8	Język polski dla ucznia z Ukrainy i obcokrajowców	8
		Zajęcia dydaktyczno – wychowawcze	1,5
		Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne	3

Lp.	Szkoła	Rodzaj zajęć	Tygodniowy wymiar godzin
		Razem:	12,5
6	ZSP 6	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	6
		Język polski dla obcokrajowca	2
		Innowacja pedagogiczna „Przyjaciele korespondencji”	1
		Razem:	9
7	ZSP 7	Innowacja pedagogiczna „Projektowanie 3D”	2
		Innowacja pedagogiczna „Mistrz Kreatywności Explorer”	1
		Innowacja pedagogiczna „Akademia LEGO Robotyki”	1
		Innowacja pedagogiczna „Ekoprzygoda”	1
		Innowacja pedagogiczna „Zielona Akademia”	1
		Innowacja pedagogiczna „Z teatrem za pan brat”	2
		Innowacja pedagogiczna „Mistrzowie programowania”	1
		Innowacja pedagogiczna „Zabawy z językiem migowym”	1
		Innowacja pedagogiczna „Młody Europejczyk”	1
		Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze	4
		Język polski dla ucznia z Ukrainy	8
		Język polski dla obcokrajowców	2
		Zindywidualizowana ścieżka kształcenia	2,5
		Razem:	27,5
8	ZSP 8	Język polski dla obcokrajowców	6
		Innowacja pedagogiczna „Terapia ręki z elementami sensoryki mózgu”	1
		Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	1
		Zajęcia rozwijające uzdolnienia	1
		Razem:	9
9	ZSP 9	Innowacja pedagogiczna „A teatr jest po to, żeby wszystko było inne niż dotąd”	2
		Innowacja pedagogiczna „Blżej teatru”	1
		Innowacja pedagogiczna „Muzyka jest dobra na wszystko”	1
		Innowacja pedagogiczna „Dolina Pilicy-malarstwo, fotografia i sztuka użytkowa regionu”	2
		Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	3
		Język polski dla ucznia z Ukrainy	8
		Razem:	17
10	ZSP nr 10	Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze	3
		Innowacja pedagogiczna „Od kodowania do drukowania”	2
		Język polski dla ucznia z Ukrainy	4

Lp.	Szkoła	Rodzaj zajęć	Tygodniowy wymiar godzin
		Razem:	9
11	SP 10	Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze	5
		Język polski dla obcokrajowców	12
		Innowacja pedagogiczna „Pływam jak złota Rybka”	1
		Innowacja pedagogiczna „Matematyka dla Olimpijczyka”	1
		Indywidualny program nauczania - matematyka	2
		Nauczanie indywidualne	18
		Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze	10
		Razem:	49
Łącznie:			217,5

Tabela. Nauczanie indywidualne

Szkoła	Liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	1
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	2
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6	1
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8	1
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10	2
Szkoła Podstawowa nr 8	0
Szkoła Podstawowa nr 10	2
Razem	9
2023/2024	11
2022/2023	16

Tabela. Zindywidualizowana ścieżka kształcenia

Szkoła	Liczba uczniów
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4	2
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6	2
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7	1
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8	4
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10	0
Szkoła Podstawowa nr 8	0
Szkoła Podstawowa nr 10	0
Razem	9

Rok szkolny	Liczba uczniów
2023/2024	8
2022/2023	8

Wypoczynek zimowy w szkołach podstawowych, na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego, odbył się pod hasłem „Zimowo bajkowo”. Celem zorganizowanych zajęć było propagowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i alternatywnych od nałogów form spędzania czasu wolnego.

Akcja wypoczynku zimowego w szkołach rozpoczęła się 29 stycznia i trwała do 9 lutego 2024 roku. Zajęcia w szkołach odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 9.00 do 14.00. Zimową opiekę na dziećmi objęły: Szkoła Podstawowa nr 13 Pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 1, Szkoła Podstawowa nr 12 im. Jana Pawła II w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 2, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Aleksandra Kamińskiego w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 4, Szkoła Podstawowa nr 8, Szkoła Podstawowa nr 14 im. Orła Białego w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 6, Szkoła Podstawowa nr 11 w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 7, Szkoła Podstawowa nr 6 w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 8, Szkoła Podstawowa nr 9 im. ks. Jana Twardowskiego w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 9, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Józefa Piłsudskiego w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 10 i Szkoła Podstawowa nr 10 im. Tomaszowskich Olimpijczyków. W zajęciach udział wzięło 519 dzieci.

W czasie zajęć uczestnicy zapoznali się z tematyką prozdrowotną i profilaktyką uzależnień. Zajęcia prowadzone były nie tylko w pomieszczeniach, ale również na świeżym powietrzu. Uczniowie pod opieką wychowawców skorzystali z basenu „Złota Rybka”, obiektów Tomaszowskiego Centrum Sportu, odwiedzili Park Bulwary, Przystań Miejską, Powiatowe Centrum Animacji Społecznej, Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim im. Antoniego hr. Ostrowskiego, MCK „Tkacz” oraz Miejskie Centrum Kultury. Oprócz zajęć sportowych dzieci uczestniczyły w zajęciach plastycznych i muzycznych. Przeprowadzone zostały warsztaty związane z poznaniem zagrożeń podczas użytkowania Internetu oraz warsztaty podejmujące problem agresji, przemocy a także warsztaty z asertywności. Uczestnicy mieli zapewniony ciepły posiłek w postaci obiadu. Koszty poniesione w związku z organizacją wypoczynku zimowego wyniosły 58 228,56 zł.

Organizacja wypoczynku letniego dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego z elementami profilaktyki dotyczącej przeciwdziałaniu alkoholizmowi w roku szkolnym 2023/2024 odbyła się pod hasłem „Radosna szkoła na półkolonie woła!!”.

Zajęcia oparte były na złożonych w formie oferty programach opiekuńczo - wychowawczych uwzględniających zajęcia sportowe, rekreacyjne i profilaktyczne.

Organizacja wypoczynku letniego w tomaszowskich szkołach została przeprowadzona w dwóch turnusach: I turnus: 24 czerwca – 28 czerwca 2024 roku i II turnus: 1 lipca – 5 lipca 2024 roku. Wakacyjną opiekę nad dziećmi zgodnie ze zgłoszonymi ofertami objęły: Szkoła Podstawowa nr 13 Pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 1, Szkoła Podstawowa nr 12 im. Jana Pawła II w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 2, Szkoła Podstawowa nr 1 im. A. Kamińskiego w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 4, Szkoła Podstawowa nr 8, Szkoła Podstawowa nr 14 im. Orła Białego w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 6, Szkoła Podstawowa nr 11 w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 7, Szkoła Podstawowa nr 6 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 8, Szkoła Podstawowa nr 9 im. ks. Jana Twardowskiego w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 9, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Józefa Piłsudskiego w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 10, Szkoła Podstawowa nr 10 im. Tomaszowskich Olimpijczyków.

W zajęciach udział wzięło łącznie 575 uczniów. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 9.00 do 14.00. Uczestnicy półkolonii codziennie mieli zapewniony ciepły posiłek w formie obiadu.

W czasie zajęć uczestnicy letniego wypoczynku kontynuowali tematykę prozdrowotną i profilaktykę uzależnień. W ramach zajęć profilaktyczno–zdrowotnych zrealizowano tematykę, tj.: zdrowy styl życia, pokonywanie bezczynności, aktywne spędzanie czasu wolnego, uczenie sztuki odmawiania i opierania się naciskom używania przemocy oraz środków uzależniających, np. alkoholu, skuteczne komunikowanie się, uczenie umiejętności i motywacji do radzenia sobie w sytuacjach problemowych, pokonywania stresu i trudności życiowych. Zajęcia odbywały się na pływalni "Dwunastka na fali", basenie "Złota Rybka", boiskach "Orlik", w kręgielni, w Skansenie Rzeki Pilicy, na Przystani Miejskiej, w parku Bulwary, w Leśnym Ośrodku Rehabilitacji Zwierząt i Osady Edukacyjnej w Kole, w Parku Miejskim im. dr Jana Rodego, Rezerwacie "Niebieskie Źródła", na miejskich obiektach

rekreacyjno-sportowych, w Grotach Nagórzyckich jak i szkolnych pomieszczeniach oraz boiskach.

Wypoczynek letni w formie półkolonii w szkołach podstawowych z terenu Tomaszowa Mazowieckiego sfinansowany został ze środków pochodzących z opłat pobieranych za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Koszty poniesione w związku z organizacją wypoczynku letniego wyniosły 62 145,99 zł.

Zadanie realizowane było w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich na 2024 rok.

Tabela. Średnie wyniki procentowe i staninowe egzaminu ósmoklasisty samorządowych i niesamorządowych szkół podstawowych w roku szkolnym 2023/2024 na podstawie opublikowanej przez CKE mapy wyników

Szkoła	Jęz. polski wynik [%]	Jęz. Polski liczba zdających	Matematyka wynik [%]	Matematyka liczba zdających	Jęz. angielski wynik [%]	Jęz. angielski liczba zdających	Jęz. niemiecki wynik [%]	Jęz. niemiecki liczba zdających	Jęz. rosyjski wynik [%]	Jęz. rosyjski liczba zdających
Szkoła Podstawowa nr 1 w ZSP nr 4	64,98	60	50,27	60	73,17	60	-	-	-	-
Szkoła Podstawowa nr 3 w ZSP nr 10	59,76	25	51,84	25	71,92	25	-	-	-	-
Szkoła Podstawowa nr 6 w ZSP nr 8	63,50	18	58,44	18	59,89	18	-	-	-	-
Szkoła Podstawowa nr 7 w ZSP nr 3	49,44	18	41,11	18	55,67	18	-	-	-	-
Szkoła Podstawowa nr 8	31,28	18	23,11	18	51,58	19	-	-	-	-
Szkoła Podstawowa nr 9 w ZSP nr 9	53,85	13	45,54	13	51,54	13	-	-	-	-
Szkoła Podstawowa nr 10	46,20	35	43,77	35	53,33	40	-	-	W przypadku mniej niż 5 zdających, wynik nie jest podawany	4
Szkoła Podstawowa nr 11 w ZSP nr 7	74,56	18	69,78	18	82,35	17	W przypadku mniej niż 5 zdających, wynik nie jest podawany	1	-	-
Szkoła Podstawowa nr 12 w ZSP nr 2	63,81	21	69,71	21	69,63	16	61,60	5		
Szkoła Podstawowa nr 13 w ZSP nr 1	47,58	24	37,33	24	51,21	24	-	-	-	-
Szkoła Podstawowa nr 14 w ZSP nr 6	50,38	13	20,92	13	44,46	13	-		-	-

Szkoła	Jęz. polski wynik [%]	Jęz. Polski liczba zdających	Matematyka wynik [%]	Matematyka liczba zdających	Jęz. angielski wynik [%]	Jęz. angielski liczba zdających	Jęz. niemiecki wynik [%]	Jęz. niemiecki liczba zdających	Jęz. rosyjski wynik [%]	Jęz. rosyjski liczba zdających
Szkoła Podstawowa Tomek w Tomaszowie Mazowieckim	70,71	17	63,29	17	90,53	17	-	-	W przypadku mniej niż 5 zdających, wynik nie jest podawany	1
Archidiecezjalna Katolicka Publiczna Szkoła Podstawowa w Tomaszowie Mazowieckim im. Św. Maksymiliana Marii Kolbego	66,00	11	65,09	11	80,09	11	-	-	-	-
Katolicka Szkoła Podstawowa im. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski i Św. Ojca Pio w Tomaszowie Mazowieckim	W przypadku mniej niż 5 zdających, wynik nie jest podawany	4	W przypadku mniej niż 5 zdających, wynik nie jest podawany	4	W przypadku mniej niż 5 zdających, wyniki nie jest podawany	4	-	-	-	-
kraj – Polska	61	x	52	x	66	x	53	x	79	x
województwo łódzkie	58,86	x	51,67	x	65,04	x	65,15	x	81,80	x
Tomaszów Mazowiecki – gmina miejska	56,91	x	48,77	x	64,26	x	65,50	x	91,20	x
powiat tomaszowski	57,67	x	49,64	x	60,65	x	57,50	x	92,44	x

Legenda: czerwona czcionka – wynik procentowy powyżej średniej krajowej

Analiza wyników procentowych szkół

Szkoły z wynikiem procentowym wyższym niż średnia krajowa ze wszystkich części egzaminu to: Szkoła Podstawowa nr 11, Szkoła Podstawowa nr 12, Szkoła Podstawowa Tomek, Archidiecezjalna Katolicka Publiczna Szkoła Podstawowa.

Szkoły z wynikiem procentowym wyższym niż średnia krajowa z dwóch części egzaminu to: Szkoła Podstawowa nr 1, Szkoła Podstawowa nr 6.

Szkoły z wynikiem procentowym wyższym niż średnia krajowa z jednej części egzaminu to: Szkoła Podstawowa nr 3.

Szkoły z wynikiem procentowym wyższym niż średnia krajowa z języka polskiego: Szkoła Podstawowa nr 1, Szkoła Podstawowa nr 6, Szkoła Podstawowa nr 11, Szkoła Podstawowa nr 12, Szkoła Podstawowa Tomek, Archidiecezjalna Katolicka Publiczna Szkoła Podstawowa.

Szkoły z wynikiem procentowym wyższym niż średnia krajowa z matematyki: Szkoła Podstawowa nr 6, Szkoła Podstawowa nr 11, Szkoła Podstawowa nr 12, Szkoła Podstawowa Tomek, Archidiecezjalna Katolicka Publiczna Szkoła Podstawowa.

Szkoły z wynikiem procentowym wyższym niż średnia krajowa z języka angielskiego: Szkoła Podstawowa nr 1, Szkoła Podstawowa nr 3, Szkoła Podstawowa nr 11, Szkoła Podstawowa nr 12, Szkoła Podstawowa Tomek, Archidiecezjalna Katolicka Publiczna Szkoła Podstawowa.

Szkoły z wynikiem procentowym wyższym niż średnia krajowa z języka niemieckiego: Szkoła Podstawowa nr 12.

Średnie wyniki staninowe egzaminu ósmoklasisty samorządowych i niesamorządowych szkół podstawowych w roku szkolnym 2023/2024

Szkoła	Jęz. polski przedział staninowy	Matematyka przedział staninowy	Jęz. angielski przedział staninowy	Jęz. niemiecki przedział staninowy	Jęz. rosyjski przedział staninowy
Szkoła Podstawowa nr 1 w ZSP nr 4	6 – wyżej średni	5 – średni	6 – wyżej średni	-	-
Szkoła Podstawowa nr 3 w ZSP nr 10	5 – średni	5 – średni	6 – wyżej średni	-	-
Szkoła Podstawowa nr 6 w ZSP nr 8	6 – wyżej średni	6 – wyżej średni	5 – średni	-	-
Szkoła Podstawowa nr 7 w ZSP nr 3	3 – niski	4 – niżej średni	4 – niżej średni	-	-
Szkoła Podstawowa nr 8	1 – najniższy	2 – bardzo niski	3 – niski	-	-
Szkoła Podstawowa nr 9 w ZSP nr 9	4 – niżej średni	5 – średni	3 – niski	-	-
Szkoła Podstawowa nr 10	3 – niski	4 – niżej średni	4 – niżej średni	-	CKE - nie ustalono
Szkoła Podstawowa nr 11 w ZSP nr 7	8 – bardzo wysoki	8 – bardzo wysoki	7 – wysoki	CKE - nie ustalono	-
Szkoła Podstawowa nr 12 w ZSP nr 2	6 – wyżej średni	8 – bardzo wysoki	6 – wyżej średni	CKE - nie podano	CKE - nie ustalono
Szkoła Podstawowa nr 13 w ZSP nr 1	3 – niski	3 – niski	3 – niski	-	-
Szkoła Podstawowa nr 14 w ZSP nr 6	3 – niski	1 – najniższy	2 – bardzo niski	CKE - nie ustalono	-
Szkoła Podstawowa Tomek w Tomaszowie Mazowieckim	7 – wysoki	7 – wysoki	9 – najwyższy	-	CKE - nie ustalono
Archidiecezjalna Katolicka Publiczna Szkoła Podstawowa w Tomaszowie Mazowieckim im. Św. Maksymiliana Marii Kolbego	6 – wyżej średni	7 – wysoki	7 – wysoki	-	-
Katolicka Szkoła Podstawowa im. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski i Św. Ojca Pio w Tomaszowie Mazowieckim	CKE - nie ustalono	CKE - nie ustalono	CKE - nie ustalono	-	-

Analiza wyników szkół w skali staninowej

Skala staninowa stosowana w pomiarze dydaktycznym odpowiada na pytanie: jaką pozycję zajmuje wynik osiągnięty przez szkołę na tle wyników osiągniętych przez całą badaną populację. Skala staninowa wprowadza 9 przedziałów wyników.

Stanin 9 – najwyższy: Szkoła Podstawowa Tomek nr 6 (j. angielski).

Stanin 8 – bardzo wysoki: Szkoła Podstawowa nr 11 (j. polski, matematyka), Szkoła Podstawowa nr 12 (matematyka).

Stanin 7 – wysoki: Szkoła Podstawowa nr 11 (j. angielski), Archidiecezjalna Katolicka Publiczna Szkoła Podstawowa (matematyka, j. angielski), Szkoła Podstawowa Tomek (j. polski, matematyka).

Stanin 6 – wyżej średni: Szkoła Podstawowa nr 1 (j. polski, j. angielski), Szkoła Podstawowa nr 3 (j. angielski), Szkoła Podstawowa nr 6 (j. polski, matematyka), Szkoła Podstawowa nr 12 (j. polski, j. angielski), Archidiecezjalna Katolicka Publiczna Szkoła Podstawowa (j. polski).

Stanin 5 – średni: Szkoła Podstawowa nr 1 (matematyka), Szkoła Podstawowa nr 3 (j. polski, matematyka), Szkoła Podstawowa nr 6 (j. angielski), Szkoła Podstawowa nr 9 (matematyka).

Stanin 4 – niżej średni: Szkoła Podstawowa nr 7 (matematyka, j. angielski), Szkoła Podstawowa nr 9 (j. polski), Szkoła Podstawowa nr 10 (matematyka, j. angielski).

Stanin 3 – niski: Szkoła Podstawowa nr 7 (j. polski), Szkoła Podstawowa nr 8 (j. angielski), Szkoła Podstawowa nr 9 (j. angielski), Szkoła Podstawowa nr 10 (j. polski), Szkoła Podstawowa nr 13 (j. polski, matematyka, j. angielski), Szkoła Podstawowa nr 14 (j. polski).

Stanin 2 – bardzo niski: Szkoła Podstawowa nr 8 (matematyka), Szkoła Podstawowa nr 14 (j. angielski).

Stanin 1 – najniższy – Szkoła Podstawowa nr 8 (j. polski), Szkoła Podstawowa nr 14 (matematyka).

Dane nie obejmują: mniej niż 5 zdających oraz zdających, którzy są obywatelami Ukrainy i przyjechali do Polski po 24 lutego 2022 roku.

Wyniki szkół w skali staninowej opracowano przez WE UM w Tomaszowie Mazowieckim na podstawie ustalonej przez CKE skali staninowej średnich wyników szkół (w %). Do przyporządkowania wyników do skali staninowej przyjęto zaokrąglenia wyników procentowych do liczb całkowitych.

Osiągnięcia uczniów

Tabela. Osiągnięcia uczniów w konkursach przedmiotowych, interdyscyplinarnych i tematycznych organizowanych przez Łódzkiego Kuratora Oświaty w roku szkolnym 2023/2024

Szkoła	Finaliści
Szkoła Podstawowa nr 1	4
Szkoła Podstawowa nr 3	3
Szkoła Podstawowa nr 11	3
Szkoła Podstawowa nr 12	5

W roku szkolnym 2023/2024 uczniowie szkół podstawowych zostali uhonorowani zaszczytnymi tytułami i wyróżnieniami przyznawanymi w ramach „Tomaszowskiego Programu wspierania uzdolnionych uczniów – Nie zagubić talentów” tj.:

Statuetka Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego „Pomocna Dłoń”

Szkoła	Liczba uczniów
Szkoła Podstawowa nr 1	1
Szkoła Podstawowa nr 3	1
Szkoła Podstawowa nr 6	1
Szkoła Podstawowa nr 7	1
Szkoła Podstawowa nr 10	1
Szkoła Podstawowa nr 11	1
Szkoła Podstawowa nr 12	1
Szkoła Podstawowa nr 13	1
Szkoła Podstawowa nr 14	1

Statuetkę Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego „Pomocna Dłoń” może otrzymać uczeń, który w bieżącym roku szkolnym spełnił łącznie następujące warunki:

- działa aktywnie na rzecz innych, zwłaszcza w formie wolontariatu w szkole czy poza szkołą,
- został wytypowany do tego wyróżnienia przez radę pedagogiczną lub radę rodziców lub samorząd uczniowski szkoły,
- uzyskał w klasyfikacji rocznej ocenę z zachowania nie niższą niż bardzo dobrą.

Nagroda „Olimpijski Laur”

Szkoła	Liczba uczniów
Szkoła Podstawowa nr 1	3
Szkoła Podstawowa nr 7	1
Szkoła Podstawowa nr 10	2
Szkoła Podstawowa nr 11	1
Szkoła Podstawowa nr 12	1

Nagroda „Olimpijski Laur” - za szczególne osiągnięcia w konkursach, olimpiadach, przyznawana jest uczniowi, który jest laureatem najwyższego stopnia konkursu lub olimpiady zorganizowanego w sposób przewidziany rozporządzeniem wydanym na podstawie ustawy o systemie oświaty. Nagrodę przyznaje się w formie pieniężnej, a wartość nagrody dla uczniów spełniających kryteria o jej otrzymania wynosi: 500 zł za konkurs lub olimpiadę i 250 zł za każdy kolejny konkurs lub olimpiadę.

Ósmoklasista – Absolwent 100%

Szkoła	Liczba uczniów
Szkoła Podstawowa nr 1	1
Szkoła Podstawowa nr 3	1

Nagroda „Ósmoklasista - Absolwent 100%” jest szczególną nagrodą dla uczniów klas VIII szkół podstawowych, którzy uzyskali z egzaminu ósmoklasisty średni wynik procentowy mieszczący się w przedziale 96% - 100%. Uczeń otrzymuje nagrodę pieniężną w wysokości 500 zł, a w minionym roku szkolnym bardzo wysokie wyniki ze wszystkich części egzaminu.

Nagroda Edukacyjna Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego „Tomaszowski Diament”

Szkoła	Liczba uczniów
Szkoła Podstawowa nr 10	1
Szkoła Podstawowa nr 12	1

Nagroda Edukacyjna Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego „Tomaszowski Diament” przyznawana jest uczniowi, który w bieżącym roku szkolnym spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest laureatem najwyższego stopnia konkursu, olimpiady, turnieju zorganizowanych w sposób przewidziany Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 roku w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad oraz
- 2) wywiązuje się z obowiązków ucznia, uzyskując w klasyfikacji rocznej średnią ocenę z obowiązkowych zajęć edukacyjnych na poziomie nie niższym niż 5,4 bez ocen dostatecznych, ocenę wzorową z zachowania oraz nie ma nieusprawiedliwionych nieobecności z zajęć edukacyjnych. Nagroda przyznawana jest jednorazowo w formie pieniężnej w wysokości 900 złotych.

Finansowanie oświaty

Doskonalenie zawodowe nauczycieli

Lp.	Środki przeznaczone na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli [zł] (zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta)	Rok
1	289 337,00 (257 985,00 przekazane do jednostek oświatowych, 31 352,00 w Budżecie Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu na doskonalenie zawodowe kadry kierowniczej jednostek oświatowych)	2022
2	330 000,00 (306 500,00 przekazane do jednostek oświatowych, 23 500,00 w Budżecie Wydziału Edukacji na doskonalenie zawodowe kadry kierowniczej jednostek oświatowych)	2023
3	501 534,00 (471 914,00 przekazane do jednostek oświatowych, 29 620,00 zł w Budżecie Wydziału Edukacji na doskonalenie zawodowe kadry kierowniczej jednostek oświatowych)	2024

Pomoc zdrowotna dla nauczycieli

Lp.	Środki wydatkowane na pomoc zdrowotną dla nauczycieli [zł]	Rok
1	40 000,00 (złożono 87 wniosków)	2022
2	37 850,00 (złożono 71 wniosków)	2023
3	35 000,00 (złożono 64 wniosków)	2024

Wydatki bieżące ponoszone przez Gminę – Miasto Tomaszów Mazowiecki na funkcjonowanie samorządowych jednostek oświatowych za 2024 rok (rok budżetowy)

Lp.	Przedszkole		Wydatki bieżące za 2024 rok [zł]	w tym finansowane ze środków z Funduszu Pomocy dla dzieci z Ukrainy [zł]
1	ZSP nr 1	P nr 16	1 664 659,11	60 111,26
2	ZSP nr 2	P nr 7	2 312 097,78	94 445,65
3	ZSP nr 3	P nr 9	983 197,70	21 130,56
4	ZSP nr 4	P nr 14	2 877 124,90	67 886,81
		P nr 20	2 844 792,52	15 118,21
5	ZSP nr 6	P nr 2	1 673 834,62	25 260,03
6	ZSP nr 7	P nr 19	2 158 338,93	37 937,46
7	ZSP nr 8	P nr 10	884 760,68	20 515,27
8	ZSP nr 9	P nr 5	1 703 621,31	101 897,75
9	ZSP nr 10	P nr 11	1 860 412,17	67 711,39
10	ZP	P nr 12	2 860 255,70	121 458,35
		P nr 17	2 123 022,11	54 569,78
Razem:			23 946 117,53	688 042,52
2023				
Razem:			20 545 370,34	
2022				
Razem:			17 644 643,53	

Lp.	Szkoła	Wydatki bieżące za 2024 rok [zł]	w tym finansowane ze środków z Funduszu Pomocy dla dzieci z Ukrainy [zł]
1	SP nr 1 w ZSP nr 4	12 514 596,44	250 348,32
2	SP nr 3 w ZSP nr 10	5 692 227,42	94 967,09
3	SP nr 6 w ZSP nr 8	5 681 584,59	95 621,99
4	SP nr 7 w ZSP nr 3	4 173 105,36	120 748,71
5	SP nr 8 w ZSP nr 5	5 667 212,71	303 800,30
6	SP nr 9 w ZSP nr 9	5 080 632,75	293 604,82
7	SP nr 10	13 697 284,70	664 098,47
8	SP nr 11 w ZSP nr 7	7 787 429,38	204 629,07
9	SP nr 12 w ZSP nr 2	9 106 654,91	313 331,96
10	SP nr 13 w ZSP nr 1	5 954 851,27	420 678,85
11	SP nr 14 w ZSP nr 6	5 467 303,09	289 746,36
Razem:		80 822 882,62	3 051 575,94
2023			
Razem:		66 631 579,73	
2022			
Razem:		58 697 826,55	

Tabela. Liczba etatów nauczycieli, wg stanowisk oraz koszty za 2024 rok

Szkoła	Liczba et. bibliotek arz	Koszty [zł]	Liczba et. światlica	Koszty [zł]	Liczba et. logoped y	Koszty [zł]
ZSP nr 1	1,00	89 289,44	1,80	198 126,75	0,73	47 328,77
ZSP nr 2	1,00	120 657,25	2,89	257 545,24	0,64	31 233,40
ZSP nr 3	0,54	52 834,32	1,85	168 504,22	0,38	64 748,97
ZSP nr 4	2,00	231 411,57	6,12	522 909,07	1,51	175 228,10
ZSP nr 6	1,35	188 919,99	3,29	157 097,54	0,32	11 231,55
ZSP nr 7	1,00	112 622,92	3,08	416 000,72	0,71	93 459,85
ZSP nr 8	0,83	58 227,58	1,74	178 422,22	0,46	71 602,48
ZSP nr 9	1,00	112 110,09	2,79	158 608,40	0,49	60 420,47
ZSP nr 10	1,00	121 589,72	2,11	212 140,42	0,54	56 262,23
SP nr 8	1,00	71 154,46	2,98	179 947,23	0,75	111 639,61
SP nr 10	1,00	108 801,62	3,01	297 261,87	0,73	80 962,09
ZP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,61	52 459,75
Razem:	11,72	1 267 618,96	31,66	2 746 563,68	7,87	856 577,27

Szkoła	Liczba et. pedagog	Koszty [zł]	Liczba et. psycholog	Koszty [zł]	Liczba et. współorg. kształceni e specj.	Koszty [zł]
ZSP nr 1	0,73	99 745,54	0,34	12 340,90	0,00	0,00
ZSP nr 2	0,58	65 876,54	1,24	48 748,68	2,01	213 710,46
ZSP nr 3	0,43	60 069,01	0,57	41 724,00	1,12	95 762,07
ZSP nr 4	0,48	67 736,65	1,00	107 270,79	7,75	856 451,80
ZSP nr 6	0,83	86 892,98	0,54	42 526,56	4,37	334 251,19
ZSP nr 7	0,63	50 613,81	0,81	60 577,84	2,52	192 070,78
ZSP nr 8	0,59	80 986,52	0,21	18 061,73	0,75	98 943,69
ZSP nr 9	0,50	54 986,32	0,56	42 430,95	4,90	397 444,14
ZSP nr 10	0,50	62 960,18	0,67	35 514,61	1,28	231 479,98
SP nr 8	0,21	31 932,40	0,55	38 991,88	2,59	280 414,45
SP nr 10	0,61	78 032,61	0,69	38 468,67	2,11	273 835,37
ZP	0,27	31 562,16	0,24	16 828,78	1,25	72 984,15
Razem:	6,36	771 394,72	7,42	503 485,39	30,65	3 047 348,08

Szkoła	Liczba et. pedagog specjalny	Koszty [zł]
ZSP nr 1	0,74	82 367,34
ZSP nr 2	0,84	95 729,49
ZSP nr 3	0,55	70 271,34
ZSP nr 4	0,95	141 045,85
ZSP nr 6	0,54	55 752,58
ZSP nr 7	0,86	97 658,26
ZSP nr 8	0,59	80 986,52
ZSP nr 9	0,48	52 786,86
ZSP nr 10	0,91	118 228,87
SP nr 8	0,60	82 392,71
SP nr 10	0,75	88 744,61
ZP	0,77	65 887,75
Razem:	8,58	1 031 852,18

Tabela. Liczba nauczycieli, którzy przebywali na urloпах dla poratowania zdrowia oraz koszty za 2024 rok.

Nazwa placówki	Liczba nauczycieli na urloпах dla poratowania zdrowia	Koszty [zł]
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	1	54 826,01
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	7	350 235,18
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3	3	204 831,84
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4	6	252 989,43

Nazwa placówki	Liczba nauczycieli na urloпах dla poratowania zdrowia	Koszty [zł]
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6	3	119 695,57
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7	4	162 634,11
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8	2	88 814,84
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9	2	77 822,17
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10	6	260 877,04
Szkoła Podstawowa nr 8	3	202 834,81
Szkoła Podstawowa nr 10	3	180 067,49
Zespół Przedszkolny	3	175 605,00
Razem:	43	2 131 233,49

Tabela. Liczba nauczycieli, zwolnionych z obowiązku świadczenia pracy zgodnie z art. 31 ustawy o związkach zawodowych oraz koszty za 2024 rok

Nazwa placówki	Liczba nauczycieli	Koszty [zł]
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	1	119 865,93
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10	0	0,00
Szkoła Podstawowa nr 8	1	106 724,88
Szkoła Podstawowa nr 10	0	0,00
Zespół Przedszkolny	0	0,00
Razem:	2	226 590,81

Tabela. Koszty wynagrodzeń

Placówka	Koszty wynagrodzeń w roku 2024 [zł]			w tym: finansowane ze środków z funduszu Pomocy dla dzieci z Ukrainy [zł]		
	pracownicy pedagogiczni	pracownicy administracji i obsługi	Razem	pracownicy pedagogiczni	pracownicy administracji i obsługi	Razem
ZSP 1	5 087 303,48	1 376 476,49	6 463 779,97	384 277,19	90 988,74	475 265,93
ZSP 2	6 471 912,26	2 542 871,68	9 014 783,94	286 239,51	112 454,40	398 693,91
ZSP 3	3 239 302,47	964 410,84	4 203 713,31	111 224,82	29 814,29	141 039,11
ZSP 4	11 813 538,17	3 138 558,99	14 952 097,16	260 765,99	64 389,45	325 155,44
ZSP 6	4 463 199,82	1 514 333,64	5 977 533,46	233 499,79	73 312,87	306 812,66
ZSP 7	6 106 457,32	2 059 239,86	8 165 697,18	182 571,53	53 932,26	236 503,79
ZSP 8	4 274 260,20	1 232 776,71	5 507 036,91	84 188,45	21 327,97	105 516,42
ZSP 9	4 178 557,43	1 317 353,54	5 495 910,97	292 164,96	92 236,61	384 401,57
ZSP 10	4 724 459,35	1 498 873,04	6 223 332,39	110 912,59	36 767,38	147 679,97
SP 8	3 750 582,82	961 194,62	4 711 777,44	232 214,45	63 850,85	296 065,30
SP 10	7 480 629,78	3 192 007,10	10 672 636,88	464 994,12	183 789,35	648 783,47
ZP	2 480 184,17	1 594 575,87	4 074 760,04	94 420,86	65 972,05	160 392,91
Razem:	64 070 387,27	21 392 672,38	85 463 059,65	2 737 474,26	888 836,22	3 626 310,48

Tabela. Wysokość dotacji udzielonych przez Gminę - Miasto Tomaszów Mazowiecki dla niesamorządowych szkół i placówek w 2024 roku

Lp.	Szkoła / Placówka	Liczba uczniów wg stanu na 30.09.2024 roku	Kwota dotacji [zł]
1	Przedszkole Tomaszek	97	1 721 962,91
2	Przedszkole BASIA	69	2 876 050,83
3	Niepubliczne Przedszkole „Iгнаś”	0	0,00
4	Przedszkole Niepubliczne „Bajeczka”	37	611 415,06
5	Przedszkole Niepubliczne „Promyczek”	69	2 220 786,44
6	Punkt Przedszkolny „Paprotka”	5	61 998,60
7	Niepubliczne Przedszkole „Bartek”	50	1 020 655,08
8	Niepubliczne Katolickie Przedszkole Językowe „Wyspa Szkrabów”	216	6 410 278,43
9	Niepubliczne Przedszkole NINKA	14	417 578,35
10	Przedszkole Integracyjne „Iskiereczki”	43	1 431 192,17
11	Przedszkole Zielony Gaj	107	2 853 444,77
12	Niepubliczne Przedszkole Entliczek Pentliczek	35	996 006,59
13	Szkoła Podstawowa Tomek	256	3 813 149,71
14	Katolicka Szkoła Podstawowa im. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski Św. Ojca Pio w Tomaszowie Mazowieckim	20	383 371,37
15	Archidiecezjalna Katolicka Publiczna Szkoła Podstawowa	131	4 294 594,70
16	Szkoła Podstawowa dla Dorosłych	0	0,00
Razem:		1 149	29 112 485,01
2023		1 119	20 118 889,26
2022		1 142	16 836 818,98

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki przekazała niesamorządowym placówkom oświatowym w 2024 roku ogółem środki finansowe w wysokości 29 112 485,01 zł, tj.: na niepubliczne przedszkola – 20 621 369,23 zł, na niepubliczne szkoły podstawowe – 8 491 115,78 zł.

Tabela. Środki zewnętrzne pozyskane na realizację zadań oświatowych – 2024 rok

Lp.	Zadanie oświatowe	Kwota pozyskanych środków [zł]	Źródło finansowania
1.	Dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw dla zwalnianych nauczycieli w szkołach i placówkach oświatowych w trybie art. 20 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela albo przechodzących na emeryturę na podstawie art. 88 ustawy – Karta Nauczyciela w związku z art. 20 ww. ustawy Karta Nauczyciela	42 588,00	rezerwa części oświatowej subwencji ogólnej

Lp.	Zadanie oświatowe	Kwota pozyskanych środków [zł]	Źródło finansowania
2.	Wzrost zadań szkolnych i pozaszkolnych, polegający na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych w odniesieniu do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na 2024 rok	534 739,00	rezerwa części oświatowej subwencji ogólnej
3.	Rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” – moduł 3	37 916,00	Łódzki Urząd Wojewódzki
4.	Dotacja celowa na realizację zadań w ramach Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0.” na lata 2021-2025	62 960,00	Łódzki Urząd Wojewódzki
5.	Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica”	105 000,00	Łódzki Urząd Wojewódzki
6.	Program powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”	60 000,00	Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów – Ministerstwo Sportu i Turystyki
7.	Program Aktywna szkoła-zakup sprzętu sportowego dla szkół	72 144,72	Ministerstwo Sportu i Turystyki
8.	Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, o których mowa w art. 50 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	4 324 477,00	Ministerstwo Finansów Fundusz Pomocy
Razem:		5 239 824,72	-

Wydatki na realizację zadań oświatowych (samorządowe przedszkola i szkoły) w roku 2024 wyniosły 104 769 000,15 zł. Otrzymana subwencja oświatowa w 2024 roku wyniosła 69 811 296,00 zł, co stanowi 66,63% kosztów ogółem.

Wydatki na realizację zadań oświatowych (samorządowe przedszkola i szkoły) w roku 2023 wyniosły 87 176 950,07 zł. Otrzymana subwencja oświatowa w 2023 roku wyniosła 51 699 950,00 zł, co stanowi 59,30% kosztów ogółem.

Wydatki na realizację zadań oświatowych (samorządowe przedszkola i szkoły) w roku 2022 wyniosły 76 342 470,08 zł. Otrzymana subwencja oświatowa w 2022 roku wyniosła 46 867 365,00 zł, co stanowi 61,39% kosztów ogółem.

Wydatki na realizację zadań oświatowych (samorządowe przedszkola i szkoły) w roku 2021 wyniosły 74 115 168,76 zł. Otrzymana subwencja oświatowa w 2021 roku wyniosła 45 029 783,00 zł, co stanowi 60,76% kosztów ogółem.

Rok szkolny	Wydatki [zł]			Dochody budżetu państwa [zł]						
	Wydatki bieżące ponoszone przez Gminę - Miasto Tomaszów Mazowiecki na funkcjonowanie publicznych jednostek oświatowych	Dotacje dla niepublicznych jednostek oświatowych	Razem wydatki (kol. 2 i 3)	Subwencja oświatowa	Dotacja na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego	Fundusz Pomocy	Razem dochody (kol. 5, 6 i 7)	Udział dochodów z budżetu państwa w wydatkach (kol. 8 i 4) [%]	Udział środków własnych Gminy – Miasto TM [%]	Udział kwotowy środków własnych Gminy – Miasto TM
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
2015/2016	64 884 770,34	5 798 184,63	70 682 954,97	38 555 538,67	2 583 692,64	0,00	41 139 231,31	58,20	41,80	29 543 723,66
2016/2017	68 952 527,16	7 406 800,08	76 359 327,24	39 802 308,33	2 327 094,00	0,00	42 129 402,33	55,17	44,83	34 229 924,91
2017/2018	64 664 099,46	8 893 286,56	73 557 386,02	41 060 015,67	2 234 357,28	0,00	43 294 372,95	58,86	41,14	30 263 013,07
2018/2019	71 488 654,79	10 104 129,94	81 592 784,73	42 296 951,34	2 251 863,27	0,00	44 548 814,61	54,60	45,40	37 043 970,12
2019/2020	71 971 931,25	11 891 959,14	83 863 890,39	43 146 772,34	2 365 921,00	0,00	45 512 693,34	54,27	45,73	38 351 197,05
2020/2021	73 713 288,40	13 814 773,41	87 528 061,81	44 475 276,66	2 493 937,00	0,00	46 969 213,66	53,66	46,34	40 558 848,15
2021/2022	77 785 373,10	16 446 030,85	94 231 403,95	45 602 308,00	2 622 461,33	1 836 960,00	50 061 729,33	53,13	46,87	44 169 674,62
2022/2023	83 154 378,83	18 967 642,05	102 122 020,88	49 602 308,00	2 687 632,67	4 941 561,00	57 231 501,67	56,04	43,96	44 890 519,21
2023/2024	98 400 691,91	26 309 425,39	124 710 117,30	63 220 493,33	3 922 724,97	4 294 161,00	71 437 379,30	57,28	42,72	53 272 738,00

Tabela. Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2023/2024

Zespół	Szkoła/ przedszkole	Nazwa programu/projektu	Opis/Efekt
ZSP nr 1	SP nr 13	MegaMisja – Zdrowe nawyki cyfrowe Org. Fundacja Orange	Certyfikat dla szkoły, pozyskane pomoce – książki, tablety.
		Leader100Sport – program ogólnopolski	Szkolenia dla nauczycieli klas 0-III, międzyszkolne spotkania robocze nauczycieli przy realizacji programu, rozwój kompetencji społ. u dzieci.
		„SuperKoderzy” – ogólnopolski program edukacyjny Fundacji Orange	Na potrzeby realizacji programu szkoła otrzymała od Fundacji 3000 zł na zakup pomocy dydaktycznych.
	P nr 16	Projekt przedszkolny – Festyn Rodzinny	Pozyskanie funduszy na zakup sprzętu nagłaśniającego do przedszkola na kwotę 5400 zł.
		Projekt edukacyjny „Kreatywne dni nietypowe	Rozwijanie u dzieci kreatywności, empatii, szacunku wobec otoczenia, wzmacnianie poczucia własnej wartości.
		Ogólnopolski program edukacyjny „Kubusiowi przyjaciele natury”	Certyfikat dla przedszkola.
ZSP nr 2	SP nr 12	WINIARY - klub pomagania i niemarnowania	Opieka i wsparcie ekspertów w dziedzinie gastronomii, oraz fundusze na realizację potrzeb wskazanych przez stołówkę szkolną.
		Edukacyjna Sieć Antysmogowa ESA	Program ekologiczny na rzecz czystego powietrza. Pozyskanie ekranu - monitora wewnętrznego, szkolenie dla koordynatorów, materiały edukacyjne.
		Nasze Ekologiczne Pracownie WFOŚiGW w Łodzi	Pozyskanie funduszy na organizację punktu obserwacyjnego “Brzozowy zagajnik” - 63.000,00 zł.
	P nr 7	Leader 100 Sport	Kształtowanie postaw społecznych poprzez wykorzystanie aktywności ruchowej dzieci.
		Aktywni gospodarczo i Eko pozytywny Tomaszów	Program w ramach "TOMASZÓW MAZOWIECKI - ARENA POZYTYWNEJ ENERGII. Rozwój uczniów w obszarze wiedzy o przedsiębiorczości, biznesie, finansach i ekologii. Pozyskanie sprzętu biurowego, materiałów edukacyjnych i biurowych, pomocy dydaktycznych.

Zespół	Szkoła/ przedszkole	Nazwa programu/projektu	Opis/Efekt
ZSP nr 3	SP nr 7	Program edukacji ekologicznej „EKOpozytywny Tomaszów”	Celem zajęć było budowanie u dzieci osobistej więzi z przyrodą a w efekcie kształtowanie aktywnej postawy i gotowości do działań na rzecz środowiska. Uczniowie przyswoili m.in. zasady oszczędzania wody w przyrodzie, sposoby redukowania zanieczyszczeń powietrza, odbyli cykl warsztatów terenowych.
		Teatr Kurtyna	Program profilaktyczny zakładający dbałość o zdrowie własne i innych, profilaktykę zdrowia psychicznego, zdrowe odżywianie oraz komunikację w zespole klasowym.
		Projekt LEADER 100 SPORT	Projekt umożliwia kształcenie postaw i kompetencji społecznych dzieci z grupy wiekowej 0-9 lat poprzez odpowiednio dobrane ćwiczenia i zadania na zajęciach sportowych oraz zakłada zwiększenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli, wychowawców i trenerów.
	P nr 9	„Skąd się biorą produkty ekologiczne?”	Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa eko oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.
		„Muzycznie – rytmicznie – tanecznie”	Program umożliwia wszechstronny rozwój dziecka, który najpełniej w naturalny sposób dokonuje się poprzez częste i szeroko pojęte kontakty dziecka z muzyką.
		„Zabawy z językiem angielskim”	Celem programu jest stworzenie atmosfery zabawy, która sprzyja nauce. Zapoznanie dzieci z podstawowym słownictwem w języku angielskim.
ZSP nr 4	SP nr 1	Ogólnopolski program profilaktyki czerniaka edycja 2023/2024	Program realizowany na zaproszenie Studenckiego Koła Naukowego Onkoma działającego przy Klinice Gastroenterologii Onkologicznej w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej – Curie w Warszawie – Państwowego Instytutu Badawczego (SKN ONKOMA). Ogólnopolski program profilaktyki czerniaka adresowany do uczniów klas 7 i 8 szkoły podstawowej. Jego celem jest budowanie świadomości występowania czerniaka, odpowiedzialnych zachowań oraz prozdrowotnych postaw wśród młodzieży.

Zespół	Szkoła/ przedszkole	Nazwa programu/projektu	Opis/Efekt
		„Przez sport do kompetencji” Program LEADER 100 SPORT	Podstawowym celem programu jest kształtowanie postaw społecznych poprzez wykorzystanie odpowiednich programów aktywności ruchowej dzieci w wieku 6-9 lat oraz zwiększenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli, wychowawców i trenerów. Nauczyciele wykorzystują sprzęt sportowy otrzymany w ramach projektu- kosz do koszykówki i zestaw piłek.
		Akademia Bezpiecznego Puchatka	Ogólnopolski program edukacyjny skierowany do uczniów klas I szkół podstawowych, obejmujący tematykę związaną z bezpieczeństwem dzieci w sześciu obszarach: w szkole, na drodze, w domu, w Internecie, w relacjach z rówieśnikami oraz podczas wypoczynku.
	P nr 14	„Dzieci w świecie matematyki – kraina liczb – OGRODY WILLY’EGO” - koncepcja wczesnego nauczania matematyki poprzez zabawy. Program własny.	Program zakłada naukę poprzez zabawę, działanie na konkretach i ćwiczeniach praktycznych. Cele: budzenie i rozwijanie zainteresowań matematycznych; budowanie motywacji do podejmowania działań z zakresu kształtowania pojęć matematycznych; stymulowanie rozwoju aktywności dzieci; kształtowanie wyobraźni dziecięcej i umiejętności matematycznych; rozbudzenie wiary dziecka we własne możliwości.
		„Kreatywne Dni Nietypowe” - Ogólnopolski Projekt Edukacyjny	Głównym celem projektu jest wszechstronny rozwój dzieci w różnym wieku poprzez stwarzanie sytuacji sprzyjających aktywizowaniu myślenia, rozwijaniu kreatywności,
		„Mały miś w świecie wielkiej literatury” – międzynarodowy projekt edukacyjny	Głównym celem projektu jest rozwijanie i promowanie czytelnictwa. Organizacja kącików tematycznych dla dzieci, spotkania z pracownikami biblioteki, comiesięczne czytanie utworów literackich przez dorosłych w każdej grupie.

Zespół	Szkoła/ przedszkole	Nazwa programu/projektu	Opis/Efekt
	P nr 20	Ogólnopolski projekt edukacyjny „Z kotem Amadeuszem przez świat wartości i emocji”	Projekt podejmuje tematy związane z emocjami dzieci: jak radzić sobie ze strachem, nieśmiałością, poczuciem porażki, nieśmiałością, jak rozwiązywać problemy, jak radzić sobie w stresujących sytuacjach, jak odnaleźć się w świecie.
		Ogólnopolski projekt edukacyjny „SensoSmyki II”	Celem projektu było dostarczenie dzieciom przedszkolnym, wychowawcom i rodzicom narzędzi i inspiracji, które będą zachętą do wielozmysłowego poznawania i odkrywania świata oraz wpłyną na harmonijną pracę układu nerwowego dzieci poprzez odpowiednią stymulację zmysłów oraz będą sprzyjały rozwojowi mowy. Zadania z projektu prowadzone były w salach dydaktycznych, Sali Doświadczenia Świata, ogrodzie przedszkolnym.
		Ogólnopolski projekt „Niebieskie Igrzyska”	Niebieskie igrzyska to ogólnopolskie wydarzenie będące częścią obchodów Światowego Miesiąca Wiedzy na temat Autyzmu, jakim jest miesiąc kwiecień. Głównym organizatorem tego wydarzenia jest Instytut Wspomagania Rozwoju Dziecka. Dzieci uczestniczyły zarówno w wydarzeniach edukacyjnych jak i sportowych.
ZSP nr 6	SP nr 14	„Przyjaciele korespondencyjni”	Innowacja pedagogiczna ma na celu nawiązanie współpracy i kontaktów z rówieśnikami ze szkoły w Hiszpani.
		Miejski Konkurs pod znakiem Orła Białego	Realizacja trzech konkursów: plastyczny, polonistyczny i historyczny, podsumowanie w święto szkoły.
		Programu W-F z AWF	Realizacja dodatkowych zajęć sportowo-rekreacyjnych.
	P nr 2	Międzynarodowy projekt Edukacyjny „Z kulturą mi do twarzy”	Ukształtowanie empatii i szacunku do drugiego człowieka.
		Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Mały miś w świecie wielkiej literatury”	Rozbudzanie w dzieciach pasji do słuchania literatury dziecięcej.

Zespół	Szkoła/ przedszkole	Nazwa programu/projektu	Opis/Efekt
		Udział w Międzynarodowej Edycji Ogólnopolskiej Akcji „Przerwa na czytanie”	Realizacja w ramach kampanii społecznej „Cała Polska Czyta dzieciom” w szkole i przedszkolu – czytanie najmłodszym
ZSP nr 7	SP nr 11	Ogólnopolski roczny Projekt Edukacyjny „EKO SZKOŁA 2024” pod patronatem Minister Edukacji oraz Ministerstwa Klimatu i Środowiska	Zadania, w dziesięciu obszarach: czysta i dostępna woda, zdrowe i czyste powietrze, przeciwdziałanie zmianom klimatu, odnawialne źródła energii, ekologiczny transport i podróże, zielona przestrzeń wokół, ochrona bioróżnorodności, zdrowa i ekologiczna żywność, odpowiedzialna konsumpcja, gospodarowanie odpadami. Szkoła otrzymała Certyfikat „EKOSZKOŁY 2024” natomiast nauczyciele tytuły „PROMOTORA EKOLOGII 2024”.
		BYĆ JAK IGNACY - VIII edycja programu oświatowego dla szkół organizowanego przez Fundację PGNIG im. Ignacego Łukasiewicza.	Udział w programie polegał na założeniu koła naukowego w szkole i prowadzeniu zajęć na podstawie dostarczonych scenariuszy. Finałem zajęć było przygotowanie pracy konkursowej w postaci filmu na wybrany temat z zajęć. Podczas realizacji zadań uczniowie poznawali, jak pracować przy pomocy metody naukowej, stawiać trafne pytania, formułować hipotezy i je weryfikować.
		Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025	Program ma na celu poprawę stanu czytelnictwa w Polsce. W szkole realizowany jest Priorytet 3 Kierunek interwencji 3.2., którego środki przeznaczone zostały na zakup nowości wydawniczych z uwzględnieniem książek historycznych, elementów wyposażenia do biblioteki szkolnej, zakup nagród dla uczniów biorących udział w akcjach promujących czytelnictwo. Przy realizacji działań z NPRC współpracowano z Miejską Biblioteką Publiczną.
	P nr 19	Międzynarodowy Projekt Edukacyjny „Z kulturą mi do twarzy”	Projekt wprowadza dzieci w świat wartości, promuje kulturę i wrażliwość na piękno. Działania pozwoliły na zapoznanie i utrwalanie u dzieci wartości i norm społecznych. Przyczyniły się do kształtowania u dzieci empatii, szacunku wobec osób starszych i niepełnosprawnych.

Zespół	Szkoła/ przedszkole	Nazwa programu/projektu	Opis/Efekt
ZSP nr 8		Projekt Edukacyjny „Klasa w terenie”	Projekt promuje wartości edukacyjne na świeżym powietrzu, zachęca nauczycieli do przeprowadzania zajęć dydaktyczno-wychowawczych poza budynkiem przedszkola. Zajęcia przeprowadzone w terenie wpłynęły na większe zainteresowanie dzieci przyrodą, ochroną środowiska- dbałością o otoczenie, w którym przebywają.
		Projekt czytelniczy „Magiczna moc bajek”	Projekt kształtuje wartości moralne i prospołeczne poprzez działania edukacyjne oparte o wspólną lekturę bajek i baśni. Udział w projekcie wpłynął na rozwój wyobraźni, koncentracji i uwagi u dzieci, poznawanie i nazywanie własnych emocji.
	SP nr 6	Czytamy z sercem	Cele akcji to promocja wśród dzieci i młodzieży literatury oraz czytelnictwa, a także: poszerzanie ich wiedzy na temat serca - budowy tego organu, jego funkcjonowania, chorób i symbolik, rozwijanie w uczestnikach wydarzenia wrażliwości na cierpienie i potrzeby osób chorych oraz propagowanie zdrowego stylu życia jako jednej z form przeciwdziałania chorobom układu sercowo-naczyniowego.
		Zdrowo i sportowo	Celem akcji jest promowanie aktywności fizycznej wśród dzieci do 10 roku życia oraz pokazanie, że sport daje dużo radości i wpływa na sprawności czy samopoczucie. Grupa przedszkolna „0”, która wzięła udział w programie systematycznie rozwijała aktywność ruchową poprzez codzienne zajęcia.
		Tydzień Pozytywnych Relacji	Jest to jedno z działań podjętych w ramach projektu edukacyjnego SZKOŁA ODPOWIEDZIALNA CYFROWO. Projekt wspiera szkoły we wdrażaniu nowych technologii i higieny cyfrowej w edukacji. Celem jest budowanie dobrych relacji między uczniami szkoły.

Zespół	Szkoła/ przedszkole	Nazwa programu/projektu	Opis/Efekt
	P nr 10	Sensoryczny „Kogel- mogel”	Celem projektu jest poznawanie otaczającego świata za pomocą zmysłów, wspieranie rozwoju zmysłów, normalizacja napięć układu nerwowego poprzez oddziaływanie na zmysły. W ramach projektu grupa trzylatków obchodziła między innymi Dzień Buraka, Dzień Afryki, Dzień Misia Pandy, Dzień Ryby.
		Słowo, gest i muzyka dla każdego smyka	Projekt realizowany w grupie 4-latków miał na celu wspomaganie edukacji językowej dziecka, rozbudzanie aktywności słownej, rozwijanie sprawności związanych z komunikacją językową, usprawnianie narządów mowy oraz aktywności językowej.
		Kreatywny Przedszkolak, Kreatywne Dziecko	Projekt realizowany w grupie pięciolatków, miał na celu kreatywne i twórcze działania nauczycieli z przedszkolakami oraz uruchamianie twórczości dzieci, by potrafiły zrobić „coś z niczego”.
ZSP nr 9	SP nr 9	„Posiłek w domu i szkole”	Wsparcie wykorzystano na zakup doposażenia stołówki szkolnej w sprzęt, który pozwolił nam na podniesienie jakości przygotowywanych posiłków uatrakcyjnienie oferty stołówki oraz usprawnienie pracy na poszczególnych stanowiskach, dbałość o właściwe warunki sanitarne oraz warunki pracy.
		„Trzymaj formę”	W programie brali udział uczniowie ze wszystkich klas. To inicjatywa propagująca zdrowy styl życia, promująca zbilansowane odżywianie połączone z regularną aktywnością fizyczną. Konkurs zdrowa przekąska odbył się w każdy ostatni piątek miesiąca.
		Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025	Zorganizowanie wydarzenia promującego czytelnictwo z udziałem twórcy literatury dla dzieci i młodzieży oraz kiermaszu taniej książki, konkursu „Duch książki na fotografii”, konkursu plastycznego „Mój ulubiony bohater książkowy i konkursu „Czytam, więc umiem” - konkurs wiedzy dla uczniów klas IV-VIII.

Zespół	Szkoła/ przedszkole	Nazwa programu/projektu	Opis/Efekt
	P nr 5	Innowacja pedagogiczna: „Mały szachista – granie nie tylko na dywanie”	W ramach innowacji dzieci poznały: budowę szachownicy, bierki i ich wartości, reguły gry w szachy, proces konstruowania gry planszowej, zasady fair play, współzawodnictwa. W innowację zostali włączeni rodzice i środowisko rodzinne wychowanków.
		Utworzenie punktu dydaktycznego „Zielona sala zajęć”	Punkt wyposażony w gry edukacyjne, altanę umożliwiającą prowadzenie zajęć na świeżym powietrzu w każdą pogodę. Stworzenie kącików zainteresowań mały ogrodek, przyjaciel zwierząt, łąka kwietna, relaksacyjno-sensoryczny ze ścieżką bosych nóg.
		Innowacja pedagogiczna: „Poznajemy świat z Darami Froebela”	Dary Froebela stanowią materiał, który pomaga zilustrować nabyć i utrwalić treści programowe. Za pomocą darów dzieci i nauczyciel ilustrują treść bajek, wierszy, opowiadań, ale również treści zadań matematycznych. Zajęcia w ramach innowacji pozwoliły m.in. na kształtowanie u dzieci umiejętności skupienia uwagi i ich wyciszenie.
ZSP nr 10	SP nr 3	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025	Pozyskanie dotacji na zakup nowości wydawniczych do biblioteki szkolnej oraz na realizację działań promujących czytelnictwo 15 000 zł.
		V edycja Powiatowego Konkursu Plastyczno- Językowego: „Najpiękniejsza kartka wielkanocna w jęz. angielskim i niemieckim”	Promowanie działań artystycznych uczniów, promowanie placówki w środowisku lokalnym. Pozyskiwanie sponsorów; Honorowy patronat nad konkursem objął Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Komisja poddała ocenie ponad 130 prac.
		Piknik rodzinny w Trójce	Zorganizowanie imprezy plenerowej, w którą zaangażowana była cała społeczność szkolna. Przygotowano szereg atrakcji: występy artystyczne utalentowanych uczniów, loteria fantowa, licytacja przedmiotów, kawiarenka, stacje: „Botaniczny Raj”, „Salon Piękności”, „Karaoke”, gry i zabawy dla najmłodszych mecz piłkarski: rodzice kontra dzieci.

Zespół	Szkoła/ przedszkole	Nazwa programu/projektu	Opis/Efekt
	P nr 11	„Magiczna moc bajek, czyli bajkowa podróż do krainy wartości i dziecięcej wyobraźni”	Patronami V edycji Międzynarodowego Projektu Czytelniczego są m.in. Rzecznik Praw Dziecka, Minister Edukacji i Nauki, Ośrodek Rozwoju Edukacji. Cel projektu to promowanie wśród dzieci czytelnictwa jako sposób na ich rozwój, zdobywanie wiedzy, kształtowanie postaw społecznych wobec osób z niepełnosprawnością
		Organizacja festynu rodzinnego na terenie przedszkola	Zorganizowanie imprezy plenerowej, w której wzięli udział rodzice i dzieci z P11. Przygotowano szereg atrakcji oraz występy artystyczne.
		Program „W krainie bajek”	Program propagujący głośne czytanie dzieciom w ramach kampanii społecznej: "Cała Polska czyta dzieciom". Promowanie wśród dzieci czytelnictwa, współpraca z MCK, rodzicami, zapraszanie uczniów do wspólnego czytania.
SP nr 8		Być jak Ignacy „Nauka pełna energii”	Uczniowie zdobyli XVIII miejsce w kategorii klas I – III na 950 szkół. Projekt pod patronatem MEiN.
		„Kreatywna matematyka”	Ogólnopolski projekt edukacyjny pod patronatem MEiN. Szkoła podjęła szereg działań rozbudzających kreatywność, rozwijających kluczowe kompetencje matematyczne i odkrywających matematykę z zupełnie innej strony. Efekt: certyfikat.
		„Drużyna energii”	Projekt, który ma za cel zachęcenie młodzieży do aktywności fizycznej poprzez wspólną zabawę i rywalizację z rówieśnikami ze szkół w całej Polsce. Efekt: Szkoła znalazła się wśród 10 najlepszych drużyn w Polsce i otrzymała 30 kompletów sportowych dla uczniów.
SP nr 10		Bohater ON	Propagowanie wiedzy o powstańcach warszawskich, tworzenie kartek upamiętniających wydarzenia sierpnia 1944r, dbałość o tożsamość narodową i więzy krwi.

Zespół	Szkoła/ przedszkole	Nazwa programu/projektu	Opis/Efekt
		Arsenał Pamięci	Projekt „Arsenał Pamięci” - poszukiwania rodzinne, genealogia połączona z historią rodów w kontekście przeżyć związanych z wydarzeniami II wojny światowej, dbałość o dziedzictwo własnej rodziny, a w szerszym pojęciu narodu polskiego. Projekt zakończył się sukcesem uczniów. Dwoje uczniów zostało laureatami XXI Ogólnopolskiego Konkursu „Arsenał Pamięci” pod patronatem Marszałka Województwa Łódzkiego.
		Innowacja „Matematyka dla olimpijczyka”	Rozwijanie umiejętności matematycznych u uzdolnionych uczniów. Zadania nietypowe o zróżnicowanym poziomie trudności. Jeden z uczniów został laureatem Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Matematyki.
Oddział przedszkolny SP nr 10		Mega Misja Fundacji Orange	Zdobycie przez dzieci sześciolatnie wiedzy na temat różnorodnych emocji i ich roli w naszym życiu. Rozumienie uczuć i odczuć innych ludzi. Integrowanie grupy rówieśniczej poprzez zabawy, w których ważne są odpowiedzialność za innych, zaufanie oraz empatia; Dla szkoły: pozyskanie dużej ilości książek dla dzieci, audiobooków, gier edukacyjnych oraz materiałów plastycznych.
		Mały Miś w świecie wielkiej literatury	Rozwijanie i promocja czytelnictwa wśród dzieci. Kształcenie umiejętności słuchania czytanego tekstu i rozwinięcie postaw obywatelskich i patriotycznych dzieci.
		Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej	Rozbudzanie ciekawości świata i zainteresowań ucznia, poznanie filmów wartościowych pod względem artystycznym i poznawczym, integracja zespołu klasowego.
ZP	P nr 12, 17	Program „Czyste Powietrze Wokół Nas”	Wzrost kompetencji dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, w których inni palą papierosy, zwiększenie świadomości.

Zespół	Szkoła/ przedszkole	Nazwa programu/projektu	Opis/Efekt
		Ogólnopolski program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”	Kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.
		„Tomaszów Mazowiecki – Arena Pozytywnej Energii”	Organizacja zajęć edukacyjnych z zakresu rozwoju przedsiębiorczości, Organizacja zajęć edukacyjnych z zakresu ekologii.

Egzamin ósmoklasisty 2024

W 2024 roku egzamin ósmoklasisty sprawdzał poziom opanowania wiadomości i umiejętności z języka polskiego, matematyki, języka obcego nowożytnego, określonych w wymaganiach egzaminacyjnych, które zostały wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 lipca 2022 roku w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu ósmoklasisty przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024. Został przeprowadzony od 14 do 16 maja 2024 roku.

Samorządowe szkoły podstawowe w perspektywie wieloletniej na ogół utrzymują stabilne wyniki egzaminów zewnętrznych ósmoklasisty. W roku szkolnym 2023/2024, niektóre z nich utrzymały stabilnie wysokie lub wyższe niż średnia krajowa wyniki. Jednakże, w przypadku niektórych szkół należy zwrócić również uwagę na powtarzalność niższych od średnich krajowych wyników egzaminów. Choć wyniki egzaminów zewnętrznych ósmoklasisty nie determinują całościowej oceny pracy szkoły w zakresie efektywności kształcenia, to jednak na ich podstawie zespoły nauczycielskie powinny wyciągać wnioski i formułować rekomendacje do dalszej pracy z uczniami oraz działań poprawiających tę efektywność.

Kształcenie, wychowanie i opieka dzieci i uczniów przybywających z Ukrainy

Od początku agresji Rosji na Ukrainę do polskiego systemu oświaty zostało włączonych w roku szkolnym 2021/2022 w tomaszowskich szkołach i przedszkolach 308 dzieci i młodzieży ukraińskich, w tym: 83 w przedszkolach oraz 225 w szkołach. W roku szkolnym 2023/2024 liczba dzieci ukraińskich wyniosła 237 w szkołach i 52 w przedszkolach. Uczniowie z Ukrainy w wieku 7-18 lat mają prawo do kontynuowania nauki na takich samych warunkach jak polscy uczniowie w już istniejących oddziałach samorządowych szkół i przedszkoli. Cudzoziemcy, którzy nie posługują się językiem polskim w stopniu umożliwiającym korzystanie z nauki w szkole oraz wymagają wsparcia psychologicznego mogą:

- uczestniczyć w dodatkowych zajęciach z języka polskiego (grupa do 15 uczniów 6 godz. tygodniowo),
- korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania organizowanych przez organ prowadzący,
- korzystać ze wsparcia psychologicznego – pedagogicznego (zajęcia specjalistyczne).

Programy i przedsięwzięcia związane z oświatą i wychowaniem

„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”

W ramach Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”, który realizuje Ministerstwo Edukacji i Nauki, w 2024 roku przekazano Gminie Miasto Tomaszów Mazowiecki 62 960,00 zł. Środki te zostały przeznaczone na zakup książek i wyposażenia do bibliotek szkolnych oraz na zakup książek do przedszkola. Dofinansowanie trafiło do Przedszkola nr 2 im. Marii Kownackiej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6, Szkoły Podstawowej nr 1 im. Aleksandra Kamińskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4, Szkoły Podstawowej nr 6 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 8, Szkoły Podstawowej nr 7 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3, Szkoły Podstawowej nr 9 im. ks. Jana Twardowskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 9, Szkoły Podstawowej nr 10 im. Tomaszowskich Olimpijczyków.

Rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” – moduł 3

W ramach modułu 3 Rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, który realizuje Ministerstwo Edukacji i Nauki, w 2024 roku przekazano Gminie Miasto Tomaszów Mazowiecki 37 916,00 zł. Środki te zostały przeznaczone na doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących kuchni szkolnych. Dofinansowanie trafiło do Szkoły Podstawowej nr 7 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 oraz Szkoły Podstawowej nr 9 im. ks. Jana Twardowskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 9.

Rządowy program „Aktywna tablica”

W ramach Rządowego Programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica” na lata 2020-2024, który realizuje Ministerstwo Edukacji i Nauki, w 2024 roku przekazano Gminie Miasto Tomaszów Mazowiecki 105 000,00 zł. Środki te zostały przeznaczone na zakup pomocy dydaktycznych, narzędzi do terapii, specjalistycznego oprogramowania lub materiałów edukacyjnych, wykorzystujących TIK. Dofinansowanie trafiło do Szkoły Podstawowej nr 1 im. Aleksandra Kamińskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4, Szkoły Podstawowej nr 3 im. Józefa Piłsudskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 10 oraz Szkoły Podstawowej nr 14 im. Orła Białego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6.

Rządowy Program „Aktywna Szkoła”

Trzy miejskie szkoły uczestniczyły w programie Aktywna Szkoła: Szkoła Podstawowa nr 3 im. Józefa Piłsudskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 10, Szkoła Podstawowa nr 12 im. Jana Pawła II w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 oraz Szkoła Podstawowa nr 10 im. Tomaszowskich Olimpijczyków. Program Aktywna Szkoła ma na celu stworzenie warunków do udostępnienia szkolnej infrastruktury sportowej oraz do aktywizacji społeczności lokalnych, a także wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie upowszechnienia aktywności fizycznej wśród społeczeństwa, w szczególności wśród dzieci i młodzieży. Dzięki działaniom prowadzonym w ramach Aktywnej Szkoły więcej dzieci, młodzieży i dorosłych ma szansę: skorzystać z bezpłatnych i różnorodnych zajęć sportowych, trenować pod okiem wykwalifikowanej kadry sportowej, regularnie uprawiać sport, poznać ludzi i dzielić z nimi sportowe pasje, dbać o zdrowie i formę fizyczną, spędzać aktywnie czas z bliskimi. W ramach programu realizowane są dwa zadania Aktywny Orlik oraz Aktywny Weekend.

Głównym założeniem zadania Aktywny Weekend jest udostępnienie przez organy prowadzące szkoły publicznej szkolnej infrastruktury sportowej, która będzie wykorzystywana do realizacji aktywności sportowych dla społeczności lokalnych, w szczególności dzieci i młodzieży podczas weekendów (soboty i niedziele). Aktywny Weekend to minimum 6 godzin weekendowych zajęć na terenie szkoły pod okiem wykwalifikowanej kadry i trenerów. Zajęcia mają charakter ogólnodostępny, a udział w nich jest bezpłatny.

Zadanie Aktywny Orlik realizowane jest na samorządowych obiektach sportowych powstałych w ramach rządowego programu inwestycyjnego „Moje Boisko – Orlik 2012”. Głównym założeniem zadania jest również udostępnienie przez jednostki samorządu terytorialnego infrastruktury, która jest wykorzystywana do realizacji ogólnodostępnych aktywności sportowych (zajęcia, wydarzenia sportowe) prowadzonych przez wykwalifikowaną kadrę sportową. Udział w zajęciach i wydarzeniach sportowych realizowanych w ramach zadania jest ogólnodostępny i bezpłatny. Zajęcia sportowe prowadzone są 7 dni w tygodniu z wyłączeniem dni świątecznych. W ramach zadania dofinansowanie obejmuje koszty wynagrodzenia osób prowadzących zajęcia na obiektach sportowych, tj. 60,00 zł brutto za jedną godzinę zajęć.

Program powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”

Na realizację Programu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”, z Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów, którego dysponentem jest Minister Sportu i Turystyki, w 2024 roku przekazano Gminie Miasto Tomaszów Mazowiecki 60 000,00 zł. Środki te zostały przeznaczone na wynagrodzenia dla instruktorów prowadzących zajęcia z nauki pływania dla uczniów klas I-III. Dofinansowanie trafiło do Szkoły Podstawowej nr 1 im. Aleksandra Kamińskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4, Szkoły Podstawowej nr 9 im. ks. Jana Twardowskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 9, Szkoły Podstawowej nr 10 im. Tomaszowskich Olimpijczyków, Szkoły Podstawowej nr 12 im. Jana Pawła II w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2, Szkoły Podstawowej nr 14 im. Orła Białego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6.

„TCS - Arena Lodowa” – zajęcia wychowania fizycznego

Od 1 września 2023 roku do 30 czerwca 2024 roku oraz od 1 września 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku uczniowie szkół podstawowych w ramach zajęć wychowania fizycznego i rozszerzonego szkolenia sportowego oddziałów sportowych korzystali z infrastruktury Tomaszowskiego Centrum Sportu (tor do jazdy szybkiej na łyżwach, boisko do hokeja, boisko do piłki ręcznej, siatkowej, koszykówki, korty tenisowe, bieżnia tartanowa) – łącznie w obiektach TCS w roku szkolnym 2023/2024 realizowano 200 godzin miesięcznie zajęć wychowania fizycznego. Od roku szkolnego 2014/2025 miesięczna liczba godzin realizowanych w obiektach TCS wynosi 173 godziny.

Innowacje pedagogiczne

W roku szkolnym 2023/2024 kontynuowano realizację w formie zajęć dodatkowych finansowanych przez organ prowadzący, innowacji pedagogicznych w szkołach. Wszyscy nauczyciele, którzy zgłosili swoje innowacyjne pomysły zrealizowali zajęcia dodatkowe dla swoich uczniów. Łącznie w 10 szkołach podstawowych zrealizowano 22 rodzaje przedsięwzięć innowacyjnych, na które organ prowadzący przyznał dodatkowo 38 godziny tygodniowo.

„Uniwersytet Dzieci i Młodzieży”

Od października 2024 roku w ramach inicjatywy miejskiego samorządu we współpracy z Uniwersytetem Łódzkim Filia w Tomaszowie Mazowieckim, dla uczniów szkół

podstawowych kontynuowano realizację cyklicznych zajęć oraz wykładów pod nazwą „Uniwersytet Dzieci i Młodzieży”. Uczniowie i nauczyciele mieli możliwość wyboru interesującej ich tematyki oraz formuły zajęć na Uniwersytecie. Inicjatywa zyskała uznanie zwłaszcza uczniów klas VII-VIII szkół podstawowych.

Projekt "Tomaszów Mazowiecki – Arena Pozytywnej Energii"- Zintegrowany system zarządzania oświatą Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki

W ramach realizacji projektu „Tomaszów Mazowiecki – Arena Pozytywnej Energii” nastąpiło wdrożenie, a obecnie wykorzystuje się moduły „Zintegrowanego Systemu Zarządzania Oświatą” – nowoczesnego narzędzia usprawniającego pracownikom samorządowym oraz kierownikom jednostek oświatowych zarządzanie szkołą, przedszkolem, a także komunikację z uczniami i ich prawnymi opiekunami. Ogólny koszt za lata 2022-2024 wynosi: 849 235,09 zł. Platforma informatyczna swoim zakresem obejmuje szkoły podstawowe, przedszkola, żłobek, Centrum Usług Wspólnych, placówki niepubliczne oraz organ prowadzący Gminę – Miasto Tomaszów Mazowiecki. W jej skład wchodzi: system do planowania i zatwierdzania organizacji oraz zarządzania budżetem w jednostkach oświatowych (SIGMA), obsługa kadrowo-płacowa podległych jednostek oświatowych, system zarządzania informacją o uczniu, w tym dziennik elektroniczny UONET+, obsługa magazynowa w placówkach oświatowych, system finansowo-księgowy, elektroniczny obieg listy płac, jednorazowy dodatek uzupełniający – art. 30a KN, elektroniczny nabór do żłobka, przedszkoli i szkół podstawowych, rejestracja i rozliczanie czasu pobytu dzieci w przedszkolach, naliczanie opłat za pobyt i wyżywienie w żłobku, rozliczanie dotacji dla placówek niepublicznych. Jest skierowana do uczniów, rodziców, nauczycieli, a także pracowników samorządowych.

„Tomaszowski Program Wsparcia Uzdolnionych Uczniów – Nie Zagubić talentów”

W dniu 30 sierpnia 2024 roku odbyła się uroczystość wręczenia nagród 21 uzdolnionym uczniom miejskich szkół podstawowych. Na podstawie przyjętej Uchwały Nr LXXII/567/2023 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 30 marca 2023 roku w sprawie przyjęcia „Tomaszowskiego Programu Wspierania Uzdolnionych Uczniów – Nie zagubić talentów” oraz Uchwały Nr LXXII/568/2023 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 30 marca 2023 roku określającej szczegółowe warunki wspierania edukacji uzdolnionych uczniów,

formy i zakres tego wsparcia przewidziano katalog nagród i wyróżnień uczniów: Nagrodę „Olimpijski Laur”, Nagrodę Edukacyjną Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego „Tomaszowski Diament”, Statuetkę Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego „Pomocna Dłoń”, Nagrodę „Ósmoklasista – Absolwent 100%”. Oprócz tego, na podstawie „Regulaminu nagradzania uczniów szkół podstawowych za szczególne osiągnięcia edukacyjne w roku szkolnym 2023/2024”, Prezydent nagrodił 23 uczniów, którzy uzyskali tytuły finalistów konkursów przedmiotowych, interdyscyplinarnych i tematycznych organizowanych przez Łódzkiego Kuratora Oświaty, bądź mogą poszczycić się najwyższą średnią ocen w szkole nie niższą niż 5,50 wraz z wzorowym zachowaniem.

„Cyfrowy rozwój oświaty w jednostkach samorządu terytorialnego - szkolenie i doradztwo dla kadry JST”

Tomaszów Mazowiecki znalazł się w gronie 51 JST zakwalifikowanych do pilotażowego projektu „Cyfrowy rozwój oświaty w jednostkach samorządu terytorialnego - szkolenie i doradztwo dla kadry JST”. Celem projektu jest: opracowanie koncepcji szkoleń i doradztwa wspomagającego jednostki samorządu terytorialnego w zarządzaniu cyfryzacją, a także ich przetestowanie, a w szczególności wsparcie kadry JST w procesie tworzenia warunków i wdrażania innowacyjnych rozwiązań strategicznych sprzyjających rozwojowi lokalnych systemów oświaty. Dzięki działaniom zaplanowanym w projekcie możliwe będzie usprawnienie procesów zarządzania cyfryzacją na poziomie JST oraz zarządzanie kompetencjami cyfrowymi. Projekt jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027, Priorytet FERS.01.00, Działanie 01.04 Rozwój systemu edukacji. Wartość projektu: 5 999 977,36 zł, w tym: wysokość wkładu z Funduszy Europejskich: 4 951 181,32 zł (82,52%), wysokość wkładu ze środków budżetu państwa: 1 048 796,04 zł (17,48%). Projekt realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie, w partnerstwie ze Związkiem Miast Polskich i Funduszami Europejskimi zakończy się 31 grudnia 2026 roku. Dla miejskiego samorządu projekt wiąże się z przeprowadzaniem pogłębionej diagnozy stanu cyfryzacji naszej oświaty, a także z opracowaniem i wdrożeniem harmonogramu działań rozwojowych w tym obszarze do kwietnia bieżącego roku.

Wnioski:

- 1) Podstawowym źródłem finansowania oświaty w jednostkach samorządu terytorialnego do 2024 roku była subwencja oświatowa. W praktyce subwencja nie wystarczała jednak na pokrycie wszystkich kosztów ponoszonych przez samorząd na zadania oświatowe. Brakującą część samorządy zobowiązane były pokryć ze środków własnych, kosztem innych zadań i inwestycji. Funkcjonowanie oświaty w 2024 roku w Gminie – Miasto Tomaszów Mazowiecki nie odbiegało od tej reguły – występował brak zabezpieczenia przez budżet państwa środków finansowych adekwatnych do skali prowadzonych przez JST zadań oświatowych.
- 2) Polityka oświatowa miejskiego samorządu kształtowana jest racjonalnie, w oparciu o rzeczywiste potrzeby najmłodszych mieszkańców i ich rodziców z odpowiedzialnym podejściem zarówno do spraw nauczycieli, pracowników niepedagogicznych, a przede wszystkim finansów miasta. Niemniej jednak podejmowanie określonych decyzji na pierwszym miejscu stawia jako cel nadrzędny zapewnienie uzyskania wysokiej jakości kształcenia, wychowania i opieki oraz właściwych warunków nauki, pracy.
- 3) Systematycznie prowadzone są analizy wydatków w celu poszukiwania optymalnych rozwiązań, umożliwiających uzyskiwanie wysokich efektów edukacyjnych, ze szczególnym naciskiem na optymalizowanie kosztów realizowanych zadań oświatowych, przy jednoczesnym uwzględnieniu pełnego zabezpieczenia potrzeb uczniów i wychowanków miejskich jednostek oświatowych.
- 4) Podkreślić należy, iż w okresie luty - marzec 2022 roku przeprowadzono „Analizę organizacji i finansów oświaty w Tomaszowie Mazowieckim”. Zewnętrzny audyt potwierdził, że organizacja samorządowych szkół i przedszkoli w mieście jest z ekonomicznego punktu widzenia – dobra. Uciążliwa dla budżetu samorządu bardzo duża luka między bieżącymi wydatkami a dochodami oświaty, ma przyczyny strukturalne (głównie niedopasowanie subwencji oświatowej i dotacji przedszkolnej do obiektywnych kosztów prowadzenia szkół i przedszkoli w dużych gminach miejskich), których nie da się usunąć z perspektywy jst. Analiza potwierdziła, że obrany od kilku lat kierunek organizacji samorządowych jednostek oświatowych jest właściwy, racjonalny i optymalny zarówno pod kątem miejskich finansów jak również jakości edukacji,

a rozwiązania organizacyjne przyjęte w tomaszowskich szkołach i przedszkolach mogą stanowić dobrą praktykę dla innych samorządów.

- 5) Kolejna zewnętrzna analiza wskazała, że w ostatnich 3 latach miasto ze środków własnych pokrywało średnio 39% wydatków na oświatę, tj. do 45 mln zł rocznie. Biorąc pod uwagę grupę porównawczą i tak plasuje się na dobrym miejscu. W innych miastach z grupy porównawczej średnio samorządy dokładają 50%, 49%, 47%. Szacuje się, że przy zachowaniu obecnej organizacji oświaty, przy niekorzystnych tendencjach demograficznych, zaangażowanie własne Miasta w 2029 roku może wynieść 66 mln zł, czyli o 21 mln zł więcej niż w 2023 roku zakładając, że kwota subwencji (obecnie potrzeb oświatowych) na ucznia od 2025 roku będzie rosła o wartość inflacji.
- 6) Dwa niezależne audyty potwierdziły, że miejska oświata jest zorganizowana na optymalnym poziomie. Łączy dbałość o finanse z jakością, a Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki nie ma zbyt wielu możliwości wprowadzenia takich zmian w organizacji, które przyniosłyby znaczne oszczędności.
- 7) Nieustannie przywiązuje się uwagę do zapewnienia szerokiego i różnorodnego zakresu opieki psychologiczno – pedagogicznej dzieciom w tomaszowskich przedszkolach i szkołach. Zatrudnienie nauczycieli specjalistów jest zgodne ze standardami wskazanymi przez ustawodawcę.
- 8) Adekwatnie do potrzeb finansuje się tzw. „etaty wsparcia” – to ważne dla dzieci korzystających z zajęć świetlicowych, biblioteki, opieki pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów oraz dodatkowo etaty nauczycieli współorganizujących kształcenie specjalne bądź integracyjne dla dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.
- 9) Odpowiednio do potrzeb rodziców przewidziano godziny pracy przedszkoli i oddziałów przedszkolnych (nie wyznacza się godzin ich funkcjonowania – wynikają one z deklaracji rodziców).
- 10) Zaplanowano różnorodną gamę zajęć dodatkowych, zwłaszcza wspierających, tj. zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, logopedycznych, rewalidacyjnych, rewalidacyjno – wychowawczych, zajęć kreatywnych, rozwijających zainteresowania, pomocy psychologiczno – pedagogicznej, dodatkowych zajęć

w ramach nauczania indywidualnego, zindywidualizowanej ścieżki kształcenia, czy też zajęć z języka polskiego dla dzieci cudzoziemskich oraz innowacji pedagogicznych.

- 11) W pełni wdrożono „Zintegrowany System Zarządzania Oświatą” - nowoczesne narzędzie usprawniające pracownikom samorządowym zarządzanie miejską oświatą oraz kierownikom jednostek oświatowych zarządzanie szkołą, przedszkolem, a także komunikację z uczniami i ich prawnymi opiekunami.
- 12) Na podkreślenie zasługują różnorodne oddolne inicjatywy szkół i przedszkoli, które w sposób istotny wpływają na podniesienie efektywności kształcenia oraz poszerzają ofertę edukacyjną kierowaną do dzieci i uczniów, dzięki czemu publiczne szkoły i przedszkola znajdują grupy swoich odbiorców.
- 13) Wysokość środków finansowych przekazywanych na dotowanie placówek prowadzonych przez podmioty inne niż Gmina – Miasto Tomaszów Mazowiecki sukcesywnie wzrasta. Obserwuje się przede wszystkim wzrost kosztów dotacji na uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub opinię o wczesnym wspomaganiu rozwoju. Na takiego ucznia dotacja nie może być niższa niż kwota przewidziana w 2024 roku w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy, a zależy od wagi subwencji na dany typ niepełnosprawności dziecka (ponad 7 tys. zł miesięcznie). Przeważnie w trakcie roku szkolnego kwota dotacji wzrastała, a wówczas gmina, choć bez zabezpieczenia w postaci większej subwencji, musi wypłacać dotację na podstawie wniosku placówki niepublicznej. W obecnym stanie prawnym, w 2024 roku samorządy zmuszone były finansować oświatę niepubliczną w dużej mierze ze środków własnych.
- 14) Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki przekazała niepublicznym placówkom oświatowym w roku 2022 ogółem środki finansowe w wysokości 16 836 818,98 zł, w roku 2023 – w wysokości 20 118 889,26 zł, a w roku 2024 – w wysokości 29 112 485,01 zł. Tak znaczące zwiększenie kwot dotacji w 2024 roku na placówki niepubliczne wynikało m.in. ze znacznego wzrostu podstawowej kwoty dotacji w przedszkolach (PKD na ucznia kolejno: aktualizacja listopad 2024 – 1 247,77 zł; aktualizacja kwiecień 2024 – 1 158,70 zł; styczeń 2024 – 1 055,54 zł), spowodowanego zwiększeniem wydatków bieżących jst w przedszkolach samorządowych, wygenerowanym m.in. znaczącymi podwyżkami dla nauczycieli w 2024 roku.

Należy podkreślić, że niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego są dotowane w odniesieniu do tzw. podstawowej kwoty dotacji, określającej wydatki bieżące samorządu na ucznia w placówkach wychowania przedszkolnego. W przypadku niepublicznych przedszkoli dotacja wynosi 75% wydatków samorządu na placówki wychowania przedszkolnego.

Dla pełnego zobrazowania funkcjonowania szkół i przedszkoli w niniejszym raporcie posłużono się danymi za lata szkolne, dopełniając je w określonych przypadkach danymi za rok budżetowy.

4. Miasto wysokiej kultury

Tomaszów Mazowiecki stoi kulturą, o czym świadczą dane za 2024 rok, który obfitował w wydarzenia kulturalne, patriotyczne, rozrywkowe i rekreacyjne, a oferta przygotowana przez miejskie placówki kulturalne: Miejskie Centrum Kultury, Miejską Bibliotekę Publiczną i Muzeum im. A. hr. Ostrowskiego cieszyła się rosnącym zainteresowaniem wśród mieszkańców oraz turystów. Wzrosła m.in. liczba uczestników zajęć w Miejskim Centrum Kultury, liczba osób biorących udział w wydarzeniach organizowanych przez Muzeum im. A. Ostrowskiego, a także odwiedzających Groty Nagórzyckie oraz Skansen Rzeki Pilicy.

Tomaszów Mazowiecki może się pochwalić Orkiestrą Symfoniczną TM Orchestra, która nie tylko daje koncerty w swoim rodzinnym mieście, ale także koncertuje w całym kraju w towarzystwie gwiazd muzyki rozrywkowej, będąc wizytówką naszego miasta.

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki w roku 2024 zorganizowała 8 uroczystości patriotyczno-religijnych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego takich jak:

- Bieg poświęcony Żołnierzom Wyklętym „Tropem Wilczym” – 3 marca 2024 roku,
- Narodowy Dzień Pamięci Polaków Ratujących Żydów – 22-24 marca 2024 roku,
- Święto Flagi Narodowej – 2 maja 2024 roku,
- 233. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja – 3 maja 2024 roku,
- 80. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego – 1 sierpnia 2024 roku,
- 85. rocznica agresji ZSRR na Polskę – Dzień Sybiraka – 17 września 2024 roku,
- 106. rocznica odzyskania Niepodległości – Bieg Niepodległości – 11 listopada 2024 roku,

- 43. rocznica wprowadzenia Stanu Wojennego – 13 grudnia 2024 roku.

Ponadto Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki współorganizowała z innymi podmiotami inne przedsięwzięcia, takie jak:

- Zjazd Dużych Rodzin połączony z obchodami Dnia Dziecka na Przystani nad Pilicą – 31 maja - 2 czerwca 2024 roku,
- Festiwal „A może byśmy tak... do Tomaszowa” – 22-23 czerwca 2024 roku,
- Koncert w ciemnościach w kościele św. Trójcy – 13 września 2024 roku,
- Mikołajki na pl. Kościuszki – 6 grudnia 2024 roku,
- Jarmark Bożonarodzeniowy na pl. Kościuszki – 7-8, 14-15 grudnia 2024 roku.

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki prowadzi merytoryczny oraz finansowy nadzór nad działalnością miejskich jednostek kultury w zakresie przyznawania dotacji podmiotowych.

Jednostka	2022 rok [zł]	2023 rok [zł]	2024 rok [zł]
MCK	3 094 000,00	3 372 460,00	3 825 000,00
MBP	1 637 110,00	1 912 450,00	2 130 000,00
Muzeum	886 210,00	965 969,00	1 056 000,00

Ponadto w 2024 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki ogłosiła otwarty konkurs ofert na wsparcie wykonania następujących zadań z zakresu:

- Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz turystyki i krajoznawstwa,
- Podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturalnej.

Wsparcie realizacji wyżej wymienionych zadań łącznie wyniosło 19 000 zł, w podziale na zadania:

Zadanie WKS/3/2024: Organizacja i wdrażanie powszechnych, amatorskich oraz profesjonalnych projektów i programów obejmujących wystawy, warsztaty i plenery – 7 000 zł.

Dotację otrzymało:

- Stowarzyszenie Amatorów Plastyków – 7 000 zł.

Zadanie WKS/4/2025: Wspieranie i realizacja inicjatyw lokalnych, a w szczególności festiwali, warsztatów, koncertów muzycznych, konkursów, przeglądów, imprez kulturalnych i działań turystyczno – rekreacyjnych – 6 000 zł. Dotację otrzymał:

- Związek Harcerstwa Polskiego - Chorągiew Łódzka Hufiec ZHP w Tomaszowie Mazowieckim – 6 000 zł.

Zadanie WKS/5/2024: Realizowanie programów dotyczących wychowania patriotycznego, wychowania w duchu społeczeństwa obywatelskiego oraz podtrzymywania tradycji narodowych - 6 000 zł.

Dotacje otrzymali:

- Związek Strzelecki „Strzelec” – 3 000 zł,
- Związek Harcerstwa Polskiego – Chorągiew Łódzka Hufiec ZHP w Tomaszowie Mazowieckim – 3 000 zł.

Dodatkowo 10 800 zł zostało rozdysponowane z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w ramach ofert uproszczonych.

Dotacje otrzymali:

- Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej „Tobie Ojczyzno” – 3 000 zł na zadanie pod hasłem „Żywy się w ich ręce nie oddam! – ostatnia walka plutonowego Stefana Karaszewskiego”,
- Związek Strzelecki „Strzelec JS 1002” – 4 000 zł na zadanie pod hasłem „Organizacja wystawy z okazji 110-lecia Związku Strzeleckiego na ziemi łódzkiej”,
- Fundacja TM-Innowacje – 1 800 zł zadanie pod hasłem „Koncert chóru Artis Gaudium w kościele ewangelickim pn. Koncert w ciemnościach”,
- ZHP Chorągiew Łódzka – 2 000 zł na organizację Festiwalu Piosenki Patriotycznej „Zielona nuta”.

Działalność Miejskiego Centrum Kultury w Tomaszowie Mazowieckim

Statystyki:

	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Odwiedzający Skansen Rzeki Pilicy	27 492	24 564	28 782
Odwiedzający PTT Groty Nagórzyckie	31 497	30 377	32 176
Uczestnicy zajęć MCK	650	918	1 045
Uczestnicy wydarzeń MCK	17 338	16 678	25 575
Razem uczestników	76 977	72 537	82 503
Liczba sekcji MCK	57	63	62
Liczba wydarzeń	122	127	131

W 2024 roku MCK pozyskało środki ze źródeł zewnętrznych:

Źródło	Kwota [zł]
PGE SA	50 000
Fundacja PZU	4 038
Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki: półkolonie letnie i zimowe	22 600

Zajęcia sekcyjne:

Liczba sekcji: 62

Liczba uczestników: 1 045

Wykaz sekcji MCK

1	Akademia Małego Tenisisty	32	Pracownia rysunku Bożeny Gajdy
2	Aktywny Senior	33	Pracownia rysunku i malarstwa Mirosława Bernackiego
3	Bajkowe poranki	34	Robotricks
4	Capoeira	35	Rysunek dla dzieci
5	Ceramika dla dzieci z Bożeną Gajdą	36	Rysunek i malarstwo dla dzieci i młodzieży Marcin Staniec
6	Ceramika dla dzieci z Marcinem Stańcem	37	Rysunek i malarstwo dla dzieci z Mirosławem Bernackim
7	Chór miejski „Artis Gaudium”	38	Sekcja Piłki Nożnej
8	Fit Mix na Browarnej	39	Sensoryka dla smyka
9	Fit Mix w Tkaczu	40	Studio wokalne Anny Gnatek
10	Gimnastyka 50plus	41	Studio wokalne Beaty Niedzielskiej
11	Gimnastyka dla seniorów TKACZ	42	Taniec nowoczesny dla dzieci
12	Gimnastyka dla seniorów ZA PILICĄ	43	Taniec nowoczesny dla dzieci w wieku 3-6 lat
13	Gimnastyka prozdrowotna	44	Teatr "Trzcina" Kariny Góry
14	Gra na gitarze z Marcinem Wójciakiem – Browarna	45	Teatr Piosenki

15	Gra na gitarze z Marcinem Wójciakiem – Tkacz	46	Tenis stołowy – rekreacja
16	Gra na gitarze z Marcinem Wójciakiem – Za Pilicą	47	Tenis stołowy – trening
17	Gra na pianinie z Kamilem Wroną	48	Zajęcia fotograficzne
18	Gra na pianinie z Katarzyną Goljat	49	Zajęcia kabaretowe 60+
19	Gra na trąbce z Kamilem Wroną	50	Zajęcia literackie
20	Klub Malucha	51	Zajęcia plastyczne dla dzieci "Kolorowe wariacje" – Tkacz
21	Klub Starszaka	52	Zajęcia plastyczne dla dzieci "Kolorowe wariacje"- Za Pilicą
22	Logorytmika dla najmłodszych	53	Zajęcia plastyczne dla dzieci EKO
23	Mindfulness - relaks i medytacja	54	Zajęcia relaksacyjno-medytacyjne Mindfulness
24	Minecraft	55	Zajęcia taneczne Starszaki
25	Nordic Walking	56	Zajęcia taneczne Mini mini
26	Orkiestra Symfoniczna	57	Zajęcia teatralne dla dzieci
27	Perkusja z Dominikiem Czwartkiem	58	Zajęcia teatralne dla dzieci "Czary Mary"
28	Piłkarskie ABC	59	Zajęcia teatralne dla dzieci "Magia Teatru"
29	Pracownia ceramiczna Bożeny Gajdy	60	Zajęcia teatralne dla młodzieży
30	Pracownia ceramiczna Marcina Stańca	61	Zajęcia teatralne dla seniorów
31	Pracownia Rekonstrukcji Historycznej	62	Zajęcia wokalne z Katarzyną Goljat

Ze stałej oferty zajęć Miejskiego Centrum Kultury w 2024 roku skorzystało ponad 1 000 osób w ponad 60 sekcjach. Jednostka zaproponowała m.in. zajęcia plastyczne, ceramiczne, muzyczne, wokalne, sportowo-rekreacyjne, taneczne, z których korzystają osoby w różnym wieku – od 3 do 80 lat. Swoje działania kontynuują: Chór Miejski Artis Gaudium i TM Orchestra.

W 2024 roku Miejskie Centrum Kultury zrealizowało 135 wydarzeń, w których uczestniczyło 25 575 osób.

Kategoria wydarzenia	Ilość wydarzeń	Ilość uczestników
Film	34	2 262
Koncert	25	6 763
Konkurs	3	580
Piknik	3	3 834
Sport i rekreacja	13	1 109
Teatr	7	700
Warsztaty	17	1 524
Wydarzenia interdyscyplinarne	26	8 418
Wystawy	5	320

Wydarzenia

Film – Sala Kinowa KiTKA

Cykl „Ale Kino”

13 projekcji filmów nagradzanych, poprzedzonych wprowadzeniem.

3 Projekcje filmów o RTS Widzew

Współorganizowane w ramach projektu z budżetu obywatelskiego Tomaszowa Mazowieckiego

Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej

14 projekcji dla dzieci z przedszkoli, klas 1-3 szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych poprzedzonych wprowadzeniem.

Koncert

8. Love Polish Jazz Festival

Koncerty festiwalowe – Bester Quartet, Mietek Szcześniak i Krzysztof Herdzin Trio, EABS, Urszula Dudziak, Motion Trio, Piotr Schmidt Sextet feat. Mino Cinelu

Wieczorne jam session w klubie festiwalowym

Koncert podsumowujący Wrześniowe Warsztaty Jazzowe

Koncert Noworoczny

Koncert „Zakochaj się we Flamenco”, Koncert Basi Kawy

Koncerty Teatru Piosenki

„Przetańczyć całą noc”, „Sen o życiu” – koncert w MCK Browarna

„Sen o życiu” – koncert w MCK Za Pilicą, „W starym kinie”

Koncerty Chóru Artis Gaudium

Koncert kolęd i pastorałek, Koncert sakralny, Koncert zimowy

Koncert Daniela Wysokińskiego „Każdemu wolno kochać”

Koncert świąteczny uczestników zajęć MCK Browarna „Rodzinne kolędowanie”

Koncert świąteczny uczestników zajęć MCK Tkacz „Maleńka miłość”

Koncert świąteczny uczestników zajęć MCK Za Pilicą „Przekażmy sobie znak pokoju”

Zaduszki jazzowe – koncert Maxa Mischczyka

„Wieczór z piosenką” – recital Beaty Dembowskiej, Koncert Karoliny Ziętek

Koncert edukacyjno-terapeutyczny „W świecie instrumentów muzycznych” w wykonaniu pedagogów i studentów kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi

Konkursy

Ekopocztówka

Konkurs Piosenki Religijnej

Mały Konkurs Recytatorski

Konkurs recytatorski i wywiedzione ze słowa dla uczniów szkół

69. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski eliminacje

XVII Tomaszowskie Teatralia, czyli artystyczne zdarzenia sceniczne

Piknik

Piknik rodzinny „Majówka rycerska”

Piknik Military w Skansenie Rzeki Pilicy „My, strzelecka gromada. 110-lecie Związku Strzeleckiego na Ziemi Łódzkiej”, Słodka Niedziela

Sport i rekreacja

„Między nami piratami” – I turnus półkolonii zimowych dla dzieci w wieku 7-12 lat

"Zaczarowane ogrody" – I turnus półkolonii letnich dla dzieci w wieku 7-12 lat

"Podróż w czasie" – II turnus półkolonii letnie dla dzieci w wieku 7-12 lat

"Jak w bajce" – III turnus półkolonii letnich dla dzieci w wieku 7-12 lat

"Zaczarowane ogrody" – IV turnus półkolonii letnie dla dzieci w wieku 7-12 lat

"Podróż w czasie" – V turnus półkolonii letnie dla dzieci w wieku 7-12 lat

„Jak w bajce" – VI turnus półkolonii letnich dla dzieci w wieku 7-12 lat

XIX Tomaszowski Bieg Niepodległości,

Spacery z kijami - Rajd Nordic walking

Teatr

Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi „Ifigenia ze Splot”, „Gra w Strinberga”

XVII Tomaszowskie Teatralia

Spektakl „Królowa jest tylko jedna” Teatr Muzyczny w Łodzi

Spektakl "Pchła szachrajka" w wyk. Teatru Lalki i Aktora w Kielcach

Spektakl „Bileterka”

Warsztaty

Warsztaty dla miłośników żywego słowa

Warsztaty fotograficzne w plenerze

Warsztaty „Jajko wielkanocne”

Warsztaty mindfulness

Warsztaty „Moja relacja z samym sobą”

Warsztaty „Trening relaksacyjny”

Warsztaty teatralne

Warsztaty „Od ziarenka do bochenka”

Warsztaty „Historie piaskiem malowane”

Warsztaty malowania na szkło, Warsztaty grawerowania szkła, Warsztaty barbórkowe

Wrześniowe Warsztaty Jazzowe 2024 przy 8. Love Polish Jazz Festival

XVII Tomaszowskie Teatralia

Warsztaty dla uczestników przeglądu - dzieci z klas I-III, IV-VI prowadzone przez Michalina Kowalczyk.

Warsztaty dla uczestników przeglądu - młodzieży, prowadzone przez Ewa Audakowska.

Warsztaty dla dorosłych uczestników przeglądu oraz instruktorów, prowadzone przez Annę Ciszowską.

Wydarzenia

XVII Tomaszowskie Teatralia, czyli artystyczne zdarzenia sceniczne - Gala podsumowująca przegląd.

„Trudne drogi do Niepodległości”

Andrzejki w Grotach Nagórzyckich

Biesiady dla dorosłych i seniorów - Imprezy taneczne dla najstarszej grupy wiekowej odbiorców.

Spotkanie z Beatą Strawą – autorką książki „Po Dzikim Zachodzie – podróże w czasie i przestrzeni”

„Herbertowska struna światła. Stulecie urodzin Zbigniewa Herberta”

Zabawa andrzejkowa w MCK Browarna

Mikołajkowy zawrót głowy

Fun Kids - „Jajko czy kura”, „W krainie dinozaura”, „Zimowa superfajda”

Dzień Dziecka, Zabawy, konkursy, gry, animacje, warsztaty dla dzieci, występy wokalne

Letnia Scena Artystyczna - 8 koncertów na przystani miejskiej

Koncert Noworoczny

Koncert tomaszowskiej orkiestry TM Orchestra z Filipem Lato

Koncert Antoniański

Koncert tomaszowskiej orkiestry TM Orchestra

Europejskie Dni Dziedzictwa

Jarmark Bożonarodzeniowy i świąteczny koncert jarmarkowy

Powitanie Nowego Roku 2025, Koncert Nowatora

Wystawy/wernisaże

Wernisaż malarstwa sekcji plastycznej TUTW i MCK „Zimą malowane”

Otwarcie wystawy o 25 Pułku Piechoty Armii Krajowej

Wernisaż wystawy malarstwa sekcji plastycznej TUTW i MCK „Morskie opowieści”

Drukowany jazz - polski plakat jazzowy - Wystawa plakatów jazzowych polskich autorów oraz wykład Jerzego Brukwickiego

Wernisaż wystawy "Pejzaż i jazz. Impresje" grupy Bohema

Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tomaszowie Mazowieckim im. Teresy Gabrysiewicz-Krzysztofikowej

Miejska Biblioteka Publiczna w 2024 roku realizowała swoje zadania poprzez sieć pięciu placówek bibliotecznych:

- Biblioteka Główna, ul. Prezydenta Ignacego Mościckiego 6,
- Oddział dla Dzieci i Młodzieży, Plac Kościuszki 18,
- Filia Biblioteczna Nr 1, ul. Akacyjowa 1,
- Filia Biblioteczna Nr 2, ul. Opoczyńska 22,
- Filia Biblioteczna Nr 3, ul. Koplina 1,

oraz poprzez pozostające w nadzorze merytorycznym biblioteki powiatu tomaszowskiego, zgodnie z uchwałą nr VI/49/2019 Rady Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 11 kwietnia 2019 roku w sprawie powierzenia Gminie Miasto Tomaszów Mazowiecki zadania w zakresie prowadzenia powiatowej biblioteki publicznej, oraz zgodnie z założeniami Porozumienia Nr KPP.031.1.2024 z dnia 10 stycznia 2024 roku w sprawie przyjęcia przez Miasto Tomaszów Mazowiecki zadań powiatowej biblioteki publicznej. MBP w 2024 roku sprawowała nadzór merytoryczny – opiekę merytoryczną nad siecią 20 bibliotek gminnych i ich filii w powiecie tomaszowskim.

Do najważniejszych, zrealizowanych działań przez Miejską Bibliotekę Publiczną w 2024 roku należały:

- 1) gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych służących rozwijaniu czytelnictwa oraz zaspakajaniu potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów informacyjnych dokumentujących dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy miasta i powiatu tomaszowskiego, w tym zakup nowości wydawniczych oraz zakup dostępu do ebooków i audiobooków na platformie Legimi,
- 2) prenumerata i udostępnianie prasy,
- 3) pomoc instrukcyjno – metodyczna w zakresie organizacji pracy biblioteki miejskiej oraz bibliotek w Powiecie Tomaszowskim,
- 4) prowadzenie działalności edukacyjno-kulturalnej służącej popularyzowaniu sztuki, nauki, czytelnictwa oraz upowszechnianiu dorobku kulturalnego miasta i powiatu poprzez działalność promocyjną, edukacyjną, animacyjną i kulturalną.

Stan zbiorów w latach 2022-2024

Stan zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej na koniec roku 2024 wynosi 192 052 jednostek inwentarzowych (książki, audiobooki, filmy). W tym książki tradycyjne stanowią liczbę 184 871 jednostek. Jest to księgozbiór aktywny, na bieżąco uzupełniany i poddawany selekcji. W miarę posiadanych środków realizowany jest plan zakupów nowości wydawniczych. Księgozbiór MBP jest także systematycznie oczyszczany z książek zniszczonych i zdezaktualizowanych. Posiadamy także zbiory specjalne w ilości 6 928 jednostek inwentarzowych. Są to audiobooki, filmy, mapy, płyty winylowe, CD i DVD.

Zakup zbiorów bibliotecznych jest w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tomaszowie Mazowieckim jedną z najistotniejszych form pozyskiwania zbiorów. Na dobór gromadzonych materiałów bibliotecznych mają wpływ takie czynniki jak: charakter biblioteki, znajomość potrzeb czytelniczych środowiska, w którym funkcjonuje biblioteka oraz planowana struktura zbiorów. Ostateczny dobór literatury oparty jest w dużej mierze na zapotrzebowaniu zgłaszanym przez klientów Biblioteki osobiście dyżurującym bibliotekarzom lub za pośrednictwem zakładki „zaproponuj książkę” na stronie www.mbp.tomaszow.pl. Zgromadzone tytuły tworzą wykaz książek – przedmiot zamówienia zapytania ofertowego, które jest przeprowadzane zgodnie z Regulaminem udzielania zamówień publicznych Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tomaszowie Mazowieckim.

Ogółem w 2024 roku Biblioteka zakupiła – 1 567 voluminów za kwotę 48 829,14 zł. Dużym zainteresowaniem wśród czytelników cieszą się również audiobooki i filmy. W 2024 roku zakupiono 6 928 egzemplarzy zbiorów specjalnych, w tym płyty CD, gry planszowe, audiobooki i filmy.

Tabela. Struktura zbiorów bibliotecznych w poszczególnych placówkach na dzień 31 grudnia 2024 roku

Nazwa biblioteki, filii	Razem zbiory		
	2022 rok	2023 rok	2024 rok
MBP biblioteka główna	122 477	124 371	124 393
w tym: Oddział dla Dzieci i Młodzieży	29 463	30 233	28 997
MBP Filia nr 1	26 600	26 600	25 128
MBP Filia nr 2	20 879	21 713	20 109
MBP Filia nr 3	23 063	23 431	22 422
Razem MBP	193 019	196 115	192 052

Tabela. Struktura księgozbioru (książki) na dzień 31 grudnia 2024 roku

Nazwa biblioteki, filii	Literatura piękna dla dzieci i młodzieży	Literatura piękna dla dorosłych	Literatura z innych działów	Ogółem książki
MBP w Tomaszowie Mazowieckim	15 140	59 509	42 564	117 213
w tym: Oddział dla Dzieci	13 866	7 457	5 667	26 990
Filia nr 1	4 137	15 083	5 908	25 128
Filia nr 2	5 272	10 852	3 984	20 108
Filia nr 3	3 745	14 298	4 379	22 422
Razem miasto	28 294	99 742	56 835	184 871
Ogółem [%]	15,30	53,96	30,74	100

MBP systematycznie stara się powiększać zasoby pozyskując na ten cel środki zewnętrzne, w formie dotacji celowej przekazywanej przez Bibliotekę Narodową w ramach Wieloletniego Programu MKiDN „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021 - 2025.

Priorytet 1 – Poprawa oferty bibliotek publicznych.

Kierunek Interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych”:

- 2022 rok, kwota dotacji - 16 750 zł,
- 2023 rok, kwota dotacji - 17 500 zł,
- 2024 rok, kwota dotacji - 17 500 zł.

Wysokość dotacji MKiDN uzależniona jest od wymaganego, minimalnego wkładu własnego wyliczanego na podstawie „zamożności” jednostki samorządu terytorialnego, którą określa się poprzez procentowe odniesienie wielkości dochodów podatkowych jednostki gminy do średnich dochodów podatkowych obliczonych odpowiednio dla gmin, powiatów i województw. Biorąc pod uwagę „zamożność” naszego miasta, znajdujemy się w II grupie kategorii zamożności, gdzie minimalny wkład własny nie może być niższy niż 65% kosztów na realizację zadania.

Wyjątkowy wzrost kosztów utrzymania i funkcjonowania instytucji, mimo wprowadzenia licznych działań oszczędnościowych, w dalszym ciągu skutkuje brakiem środków na zwiększenie wkładu własnego, a tym samym wnioskowania o większą dotację z przeznaczeniem na podstawową działalność biblioteki tj. zakup i udostępnianie nowości wydawniczych.

Przekłada się to na niewielki wzrost wskaźników zakupu książek na 100 mieszkańców:

- 2022 rok – 2,69 voluminów,
- 2023 rok – 3 voluminy,
- 2024 rok – 2,85 voluminów.

W niewielkim stopniu księgozbiór MBP powiększany jest dzięki przekazywanym darom książkowym czytelników, instytucji oraz przekazanym książkom w zamian za ich zagubienie. W 2024 roku wpłynęło do MBP z tego źródła 2 226 voluminów za kwotę 48 277,20 zł.

MBP w 2024 roku ponownie przystąpiła do Konsorcjum Legimi Bibliotek Województwa Łódzkiego i wykupiła usługę: dostęp do ebooków i audiobooków w serwisie Legimi. Bezpłatne kody dostępu umożliwiają czytelnikom korzystanie z 250 000 ebooków i audiobooków na dwóch urządzeniach przez 30 dni. Po tym okresie ponownie można pobrać nieodpłatny kod dostępu. W 2024 roku liczba wypożyczeń za pośrednictwem LEGIMI wyniosła 5 677, łączna liczba przeczytanych stron – 409 403, 64 czytelnikom wydano 231 kodów, czytelników aktywnych było 62 osoby. Na ten cel przeznaczono w 2024 roku kwotę 4 896,00 zł, co daje jedynie 23 sztuki kodów dla mieszkańców miasta i powiatu w jednym miesiącu.

Kontynuowana jest współpraca w projekcie Biblioteki Narodowej: cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych ACDEMICA. Terminale wypożyczalni cyfrowej, z których czytelnicy mogą korzystać bezpłatnie, znajdują się w każdej placówce MBP. W Bibliotece nie są pobierane żadne opłaty od czytelników za dostęp do komputera i Internetu.

Pozabudżetowe źródła pozyskiwania środków na działalność bieżącą.

Biblioteka	Nazwa i krótki opis projektu	Dotacja [zł]	Wkład własny [zł]
MBP Tomaszów Mazowiecki Źródło dotacji: MKiDN – operator priorytetu Biblioteka Narodowa	Program Wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 ”Priorytet 1 – Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek Interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych”. Cele i założenia Priorytetu to zakup i zdalny dostęp nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych, który ma się przyczynić do wzrostu aktywności czytelniczej w bibliotekach poprzez kreowanie wzrostu liczby czytelników bibliotek. Stały dopływ nowości wydawniczych ma sprzyjać kształtowaniu „żywego” księgozbioru, umożliwiać również sukcesywne przeprowadzanie procesu ubytowania. Dzięki dotacji BN zostały zakupione książki głównie z zakresu literatury pięknej dla dorosłych, co jest odzwierciedleniem potrzeb grona czytelników.	16 700	31 540

Biblioteka	Nazwa i krótki opis projektu	Dotacja [zł]	Wkład własny [zł]
MBP Tomaszów Mazowiecki Źródło dotacji: MKiDN – operator priorytetu Instytut Książki	„I Wańkowicz zaczynałby na Wattpadzie” zadanie realizowane od 01.07.2024 do 09.12.2024, ze środków pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego PARTNERSTWO DLA KSIĄŻKI 2024. Projekt odwoływał się do 50. rocznicy śmierci jednego z najwybitniejszych polskich pisarzy i publicystów Melchiora Wańkowicza. Nawiązując do popularnego obecnie nurtu Young Adult, w nowatorski sposób została przybliżona postać pisarza. Wychodząc od literatury młodzieżowej, skierowano uwagę beneficjentów na kanon literatury polskiej. W ramach projektu zaproponowano głównie młodzieży zróżnicowane formy edukacyjne: warsztaty, spotkania autorskie, prelekcje, wystawę i czytanie tekstów króla reportażu. W wydarzeniach wzięło udział 250 osób.	12 000	6 200
MBP Tomaszów Maz. Źródło dotacji: Gmina Miasto Tomaszów Maz.	Realizacja zadania: Organizacja wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Maz. - warsztaty biblioteczne	6 000	
MBP Oddział dla Dzieci i Młodzieży Źródło dotacji: Wydawnictwo Ezop	„Nasza Mała Biblioteka” autorski, międzynarodowy projekt edukacyjny przeznaczony dla dzieci w wieku 6-9 lat, który opiera się na współpracy wydawcy z bibliotekarzami oraz rodzicami. Tytułowa „mała biblioteka” to starannie wybrane pod względem literackim i ilustracyjnym książki, które mają zapoczątkować biblioteczkę młodego czytelnika. Najważniejszym celem projektu jest zainteresowanie dzieci czytaniem książek. Biblioteka otrzymała materiały edukacyjno-kreatywne, w tym scenariusze wykorzystywane podczas tematycznych zajęć warsztatowych.	Materiały dydaktyczne	169

Biblioteka	Nazwa i krótki opis projektu	Dotacja [zł]	Wkład własny [zł]
MBP Oddział dla Dzieci i Młodzieży Źródło dotacji: MKiDN – operator priorytetu Instytut Książki	Mała Książka Wielki Człowiek – jeden z największych programów bookstartowych w Europie, w którym MBP bierze udział od 2021 roku. W ramach programu prowadzone są spotkania czytelnicze, warsztaty, a nowi, najmłodsi czytelnicy otrzymują Wyprawki Czytelnicze.		Materiały promujące akcję, książki dla najmłodszych, dyplomy

Działania na rzecz osób chorych i niepełnosprawnych

MBP na mocy porozumienia ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „LARIX” udostępnia swoim użytkownikom odtwarzacze książki mówionej. Niewidomi i niedowidzący korzystają z bazy tytułów Stowarzyszenia, które są zapisywane na kartach SD i wypożyczane wraz z odtwarzaczem książki mówionej.

Obsługa czytelnicza specjalnych grup użytkowników : książki z dużą czcionką, audiobooki, e-booki, wyposażenie w sprzęt i oprogramowanie specjalistyczne.

W siedzibie głównej Miejskiej Biblioteki Publicznej znajduje się profesjonalny sprzęt przeznaczony dla osób niewidomych i niedowidzących : powiększalnik tekstu, lektor tekstu. Dodatkowo w Wypożyczalni MBP i w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży udostępniane są audiobooki na płytach CD – 4 569 jednostek inwentarzowych plus 52 kart SD, a także książki z dużą czcionką – 454 voluminy z serii Duże Litery.

Kontynuowana jest usługa Książka na telefon, dzięki której stworzono możliwość dostarczania książek do domu za pośrednictwem pracowników MBP. Dodatkowo, każdy czytelnik, który ma problem z wejściem do wypożyczalni (I piętro) może za pośrednictwem dyżurującego w Czytelni (parter) bibliotekarza dokonać wymiany książek, a sam w tym czasie może skorzystać z zasobów Czytelni. Dwóch pracowników z Działu Udostępniania Zbiorów ukończyło w 2022 roku kurs języka migowego zorganizowany przez Urząd Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

MBP jest również organizatorem spotkań szkoleniowych dla seniorów z zakresu podstaw obsługi komputerów, internetu oraz smartfona. Prowadzone są spotkania dla starszych osób pod nazwą „Gry stolikowe”.

Książka mówiona:

Nazwa biblioteki, filii	Stan książki mówionej						Wpływy książki mówionej					
	Liczba tytułów			Liczba kaset/płyt CD			Zakupy			Dary		
MBP	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
	3 763	3 889	3 941	4 367	4 517	4 569	74	127	53	28	21	6

Czasopisma – prenumerata

W tym zakresie działalności, MBP odnotowuje kolejny rok wyjątkowego spadku liczby zakupionych i prenumerowanych tytułów czasopism. Skutkuje to brakiem ofert z firm kolportujących prasę na dostawę czasopism, a tym samym znaczny wzrost kosztów zakupu i dostarczenia prenumeraty z tzw. „wolnej ręki”. W porównaniu do 2020 roku, gdzie prenumerata sięgał 68 tytułów prasowych, kolejne lata charakteryzują się wyjątkowym spadkiem.

Czasopisma od 2021 roku udostępniane są czytelnikom jedynie w Czytelni w siedzibie głównej MBP.

Nazwa biblioteki/filii/oddziału dla dzieci	Ilość prenumerowanych i zakupionych czasopism			Wydatkowana kwota na prenumeratę [zł]		
	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
MBP w Tomaszów	12	8	8	3 739,05	4 942,85	5 196,26

Czytelnicy

Tabela. Czytelnicy ogółem – aktywni

Nazwa biblioteki, filii	Czytelnicy ogółem		Różnica 2023/2024
	2023 rok	2024 rok	
MBP	3 533	3 349	- 184
w tym: Oddział dla Dzieci	1 807	1 716	- 91
MBP - Filia nr 1	866	815	- 51
MBP - Filia nr 2	152	133	+ 19
MBP - Filia nr 3	839	779	- 60
Razem Miasto	5 390	5 076	- 314

Tabela. Struktura czytelników wg wieku (dane dotyczące całego miasta)

	Liczba czytelników			Struktura procentowa [%]		
	2023 rok	2024 rok	Różnica	2023 rok	2024 rok	Różnica
Do 5 lat	71	84	+ 13	1,31	1,65	+ 0,34
6-12 lat	380	381	+ 1	7,05	7,51	+ 0,46
13-15 lat	253	220	- 33	4,70	4,33	- 0,37
16-19 lat	303	254	- 49	5,63	5	- 0,63
20-24 lata	183	136	- 47	3,39	2,68	- 0,71
25-44 lata	1 248	1 205	- 43	23,16	23,74	+ 0,58
45-60 lat	1 295	1 203	- 92	24,02	23,70	- 0,32
Powyżej 60 lat	1 657	1 593	- 64	30,74	31,39	+ 0,65
Ogółem	5 390	5 076	- 314	100	100	x

Analizując powyższe dane, można zauważyć, iż najwięcej czytelników mamy w grupie wiekowej powyżej 60 lat. Jest to skutek ogólnopolskiej tendencji starzejącego się społeczeństwa, co również można zauważyć w naszym mieście. Sukcesywnie wzrasta liczba czytelników do 5 roku życia, co wiąże się z prowadzoną ogólnopolską akcją promującą czytelnictwo „Mała książka, Wielki Człowiek”.

Tabela. Wypożyczenia książek na zewnątrz i udostępnienia na miejscu

Nazwa biblioteki, filii	Wypożyczenia książek na zewnątrz			Udostępnienia książek na miejscu		
	2023 rok	2024 rok	Różnica	2023 rok	2024 rok	Różnica
MBP	62 174	61 017	1 157	68	130	+ 62
w tym: Oddział	26 326	23 193	3 133	19	60	+ 42
MBP. Filia nr 1	17 560	15 819	1 741	x	x	x
MBP. Filia nr 2	2 109	1 981	128	9	24	+ 15
MBP. Filia nr 3	20 219	17 443	2 776	2	2	0
Razem miasto	102 062	96 260	- 5 802	79	156	+ 77

Tabela. Odwiedziny w bibliotece:

Miejska Biblioteka Publiczna	Odwiedziny ogółem w tym w tym wypożyczalnia i czytelnia oraz udział w imprezach		
	2022 rok	2023 rok	2024 rok
	56 381	58 498	58 680

Biorąc powyższe dane pod uwagę można stwierdzić, że w 2024 roku zmalała liczba aktywnych czytelników o 314 osób w stosunku do 2023 roku. W dużej mierze spowodowane jest to spadkiem liczby mieszkańców naszego miasta oraz okresowym zamknięciem w 2024 roku czterech placówek bibliotecznych z powodu przeprowadzanych inwentaryzacji zbiorów (skontrum).

Tabela. Zestawienie liczbowe działań z zakresu edukacji, kultury, promocji

Rok	Ilość wydarzeń	Frekwencja na imprezach, wydarzeniach w formie tradycyjnej
2022	254	7 519
2023	359	13 677
2024	390	8 906

Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim im. Antoniego hr. Ostrowskiego

W 2024 roku w Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim im. Antoniego hr. Ostrowskiego funkcjonowało 6 działów naukowo-merytorycznych, tj. archeologiczny, historyczno-numizmatyczny, etnograficzny, sztuki, przyrodniczy i biblioteka. W placówce prezentowano 6 wystaw stałych: etnograficzną, archeologiczną, historyczną, numizmatyczną, sztuki i przyrodniczą. Tomaszowskie Muzeum prowadzi, obok działalności naukowo-badawczej i wystawienniczej, działalność wydawniczą i edukacyjną, upowszechniając dziedzictwo kulturowe miasta i regionu.

Muzeum włączyło się w obchody Święta Flagi, Święta Konstytucji 3 Maja, Dnia Sybiraka, Święta Niepodległości, rocznic wydarzeń historycznych oraz wydarzeń związanych z Dniem Dziecka i Dniami Tomaszowa Mazowieckiego.

Muzeum uczestniczyło jako partner w projektach społeczno-kulturalnych organizowanych przez Miejskie Centrum Kultury i Miejską Bibliotekę Publiczną w Tomaszowie Mazowieckim.

W 2024 roku prezentowane były wystawy czasowe: „Kobieta wczoraj i dziś” (Stowarzyszenie Miłośników Haftu „Kanwa” w Łodzi; kontynuacja od 2023 roku), „Nadpilickie opowieści” (fotografia przyrodnicza Dariusza Dorosza), „Sztandary i pieczęcie. Aktywność społeczna tomaszowian w ostatnim stuleciu”, „Jedna z wielu ścieżek Antoniego...”, „Sztuka – Sport – Olimpiada”, „200 lat poczty w Tomaszowie Mazowieckim”, „Dzieci, dzieci... ach te dzieci” (Stowarzyszenie Miłośników Haftu „Kanwa” w Łodzi), „Tomaszowska Solidarność” (43. rocznica wprowadzenia stanu wojennego), „Przeżyjmy to jeszcze raz?... Tomaszów Mazowiecki w PRL”.

Podczas Nocy Muzeów 18 maja 2024 roku odbyło się spotkanie autorskie z Magdaleną Sepkowską, autorką książki „Opowieść Urodzinowego Drzewa”. Ukazuje ona fragment historyczno-przyrodniczej przeszłości Tomaszowa Mazowieckiego. Książka jest skierowana

zarówno do dzieci jak i dorosłych. Oprócz tekstu opowieści dla dzieci pojawia się wyjaśnienie dlaczego książeczka powstała, a także fragmenty listów pisanych przez dorosłego Antoniego Ostrowskiego – syna założyciela naszego miasta – do matki Antoniny. Listy stały się inspiracją do napisania książki.

Podczas Nocy Muzeów odbył się też wykład o początkach Tomaszowa Mazowieckiego w badaniach archeologicznych dr Mariusza Ziółkowskiego – archeologa Muzeum, otwarcie wystawy „Jedna z wielu ścieżek Antoniego...”. Towarzystwo Przyjaciół Muzeum zorganizowało kiermasz książki, a Ludowy Klub Kolarski Start Tomaszów Mazowiecki „Spotkanie z historią tomaszowskiego kolarstwa”; w tym wydarzeniu uczestniczyło wielu weteranów rowerów szosowych. Jednostka Strzelecka 1002 Tomaszów Mazowiecki prezentowała sprzęt militarny oraz przybliżała historię działalności jednostki, a żołnierze 25-tej Brygady Kawalerii Powietrznej zaprezentowali sprzęt wojskowy.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się takie imprezy, jak X Giełda Mineratów, Skał, Skamieniałości i WYROBÓW Jubilerskich (2-3 marca 2024 roku), XXXIV Kiermasz Palm i Pisanek Wielkanocnych (22 marca 2024 roku), XXIV Aukcja Kolekcjonerska (15 września 2024 roku).

W Muzeum odbyło się spotkanie historyczne z udziałem numizmatyków dr inż. Andrzeja Fąka i Rafała Wójciaka, historyka i dziennikarza Andrzeja Kobalczyka oraz historyka Muzeum dr Daniela Warzochy poświęcone setnej rocznicy reformy pieniężnej Władysława Grabskiego.

Na stronie internetowej Muzeum publikowano artykuły pracowników merytorycznych, opisy „Muzealnego obiektu miesiąca” (rotacyjnie z poszczególnych działów), poza tym zamieszczono opracowania: Mariana Fronczkowskiego nt. walk o Tomaszów we wrześniu 1939 roku, Sławomira Fałka nt. sfragistyki bizantyjskiej oraz początków państwa polskiego w kontekście numizmatyki, Andrzeja Kobalczyka nt. ppłk. Władysława Łokczewskiego (1871-1958), Jana Zaborowskiego o historii sekcji bokserskiej RKS Lechia.

5 kwietnia 2024 roku w Muzeum odbyło się spotkanie z prof. Witoldem Jarno i dr Arturem Kuprianisem promujące ich najnowszą książkę „4 Pułk Artylerii Ciężkiej w latach 1921-1939”, której edycją zajął się Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi. Wydarzenie to cieszyło się dużym zainteresowaniem mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego.

Działalność edukacyjna obejmowała lekcje muzealne, zajęcia warsztatowe i terenowe promujące działalność i zbiory Muzeum, pracę muzealników oraz historię, zabytki i walory Tomaszowa Mazowieckiego i okolic. Ogółem odbyło się 5 lekcji muzealnych i 101 warsztatów, w których łącznie wzięło udział 2 051 uczniów. Kontynuowany jest projekt „Muzealna Akademia Malucha” (zapoczątkowany w 2009 roku).

Frekwencja na podstawie wpisów do ewidencji gości wyniosła 7 084 osoby (3 270 zwiedzających indywidualnie i 3 814 zwiedzających grupowo). Wśród zorganizowanych grup ponad 80% stanowiła młodzież szkolna. Frekwencja na wystawach wyniosła ogółem 9 362 osób (liczba jest większa niż wyżej podane, gdyż część zwiedzających oglądała wystawy czasowe dostępne równocześnie).

Tabela. Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim im. Antoniego hr. Ostrowskiego w liczbach.

	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Prace naukowo – badawcze			
Artykuły przygotowane do publikacji/opublikowane na stronie internetowej Muzeum i Facebooku	326	311	317
Konferencje, sesje, zjazdy, seminaria organizowane przez podmioty zewnętrzne	0	0	0
Wystawy stałe	5	6	6
Wystawy czasowe i oświatowe	10	12	8
Ogółem frekwencja na wystawach	8 227	12 479	9 362
Wystawy oświatowe, pokonkursowe	1	1	0
Frekwencja ogółem (wystawy, wykłady, lekcje, warsztaty, koncerty, itp.)	14 559	19 811	19 988
Frekwencja na podstawie wpisów do Ewidencji gości :			
- zwiedzający indywidualnie	3 783	4 658	3 270
- zwiedzający-grupowo	2 549	4 591	3 814
- zwiedzający-młodzież szkolna	1 514	3 719	3 053
Frekwencja – zwiedzający bezpłatnie w tym - Noc Muzeów	1 873 750	4 230 1 200	2 310 1 260
Imprezy oświatowe:			
uroczyste otwarcia wystaw	3 dla 133 osób	8 dla 513 osób	6 dla 200 osób
spotkania, prelekcje, odczyty	3 dla 145 osób	6 dla 203 osób	4 dla 138 osób
lekcje muzealne (45 min.)	25 dla 495 osób	6 dla 203 osób	5 dla 91 osób

	2022 rok	2023 rok	2024 rok
warsztaty interaktywne (90 min.)	159 dla 3 109 osób	126 dla 2 612 osób	101 dla 1 960 osób
Oprowadzanie grup	33 dla 814 osób	32 dla 968 osób	42 dla 1153 osób
Frekwencja na imprezach oświatowych ogółem	4 696	4 499	3 542
Kiermasze, giełdy, aukcje	3 dla 667 osób	3 dla 1 213 osób	3 dla 1 754 osób
Imprezy plenerowe, pikniki historyczne (podczas Nocy Muzeum)	1 dla 750 osób	1 dla 1 200 osób	1 dla 1 260 osób
Przedstawienie „U Hrabiego”	-	300 osób	-
Koncert Wiesława Ochmana	-	120 osób	-
Konkursy (współorganizacja)	0	1	0
Wydawnictwa	0	0	1 (1 000 egz.)
Foldery	1 (500 szt.)	2 (200 szt.)	0

5. Sport to zdrowie

W 2024 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki ogłosiła otwarte konkursy ofert na wsparcie wykonania następujących zadań publicznych z zakresu upowszechniania kultury fizycznej:

- 1) Organizacja szkolenia oraz współzawodnictwa sportowego w określonych dyscyplinach sportu polegająca na tworzeniu warunków, w tym organizacyjnych sprzyjających rozwojowi sportu na terenie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki w poszczególnych dyscyplinach sportowych: piłka nożna mężczyzn i piłka siatkowa mężczyzn – łączna kwota przeznaczonych środków 2 081 000,00 zł.

Dotacje otrzymało:

- Tomaszowskie Centrum Sportu sp. z o.o. – 2 081 000,00 zł.

- 2) Organizacja szkolenia oraz współzawodnictwa sportowego w określonych dyscyplinach sportu polegająca na tworzeniu warunków, w tym organizacyjnych sprzyjających rozwojowi sportu na terenie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki w poszczególnych dyscyplinach sportowych z wyłączeniem: piłki nożnej mężczyzn i piłki siatkowej mężczyzn – łączna kwota przeznaczonych środków 300 000,00 zł.

Dotacje otrzymały:

- Uczniowski Klub Sportowy Trzynastka Joker – 4 000,00 zł,

- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „DARGFIL” (piłka siatkowa) – 60 000,00 zł,
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „WIKING” – 9 000,00 zł,
- Klub Sportowy „PILICA” (kręglarstwo) – 10 000,00 zł,
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „DARGFIL” (piłka nożna kobiet) – 30 000,00 zł,
- Ludowy Klub Kolarski „START” – 10 000,00 zł,
- Klub Sportowy Champion Tomaszów Mazowiecki – 10 000,00 zł,
- Klub Sportowy „PILICA” (łyżwiarstwo) – 90 000,00 zł,
- Uczniowski Klub Sportowy „JEDYNKA” – 9 000,00 zł,
- Integracyjny Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka” (łyżwiarstwo) – 10 000,00 zł,
- Integracyjny Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka” (wrotkarstwo) – 5 000,00 zł,
- Klub Sportowy „ARENA” – 20 000,00 zł,
- Klub Sportowy NELASPORT – 5 000,00 zł,
- Uczniowski Klub Sportowy „Trzynastka Joker” (piłka siatkowa dziewcząt) – 5 000,00 zł,
- Klub Sportowy Akademia Łyżwiarstwa Kristensen (łyżwiarstwo szybkie) – 8 000 zł,
- Klub Sportowy Akademia Łyżwiarstwa Kristensen (wrotkarstwo szybkie) – 3 000 zł,
- Klub Sportowy DUET – 4 000 zł,
- Tomaszowska Akademia Sztuk Walki Marta Mysur – 8 000 zł.

Kwota przeznaczona na wsparcie realizacji wyżej wymienionych zadań łącznie wyniosła 2 381 000,00 zł.

Tabela. Dotacje sportowe:

Rok	2021	2022	2023	2024
Kwota [zł]	1 840 000,00	2 220 000,00	2 397 000,00	2 381 000,00

Tabela. Dotacje sportowe na dyscypliny strategiczne (piłka nożna, piłka siatkowa, łyżwiarstwo szybkie)

Rok	2021	2022	2023	2024
Kwota [zł]	1 733 000,00	2 173 000,00	2 230 000,00	2 218 000,00

Ponadto Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego wsparł stowarzyszenia sportowe w trybie pozakonkursowym tzw. „małych grantów”, o które to stowarzyszenia występowały z własnej inicjatywy.

Dotacje otrzymały:

- Tomaszowskie Centrum Sportu sp. z o.o. – 4 000,00 zł,
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „DARGFIL” (piłka siatkowa kobiet) – 9 000,00 zł,
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „King” – 4 000,00 zł,
- Ludowy Klub Kolarski „START” – 2 000,00 zł.

Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego na podstawie Uchwały Nr XXXIX/270/2020 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego w sprawie przyznawania dotacji, udzielania stypendiów sportowych oraz innych form wspierania tomaszowskiego sportu, przyznał w roku 2024 stypendia sportowe 38 zawodnikom i zawodniczkom osiągnięciem wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym, reprezentującym 3 dyscypliny o szczególnym znaczeniu dla Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki. Kwota zaplanowana na stypendia sportowe wynosiła 99 700,00 zł. Stypendia otrzymało 23 zawodników uprawiających łyżwiarstwo szybkie na łączną kwotę 62 400,00 zł, 15 zawodników uprawiających piłkę siatkową na łączną kwotę 37 300,00 zł.

Działania na rzecz upowszechniania kultury fizycznej i rekreacji

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki, wspólnie z miejskimi jednostkami organizacyjnymi oraz organizacjami pozarządowymi współorganizowała różnego rodzaju formy rekreacji ruchowej i profilaktyki zdrowotnej. Mieszkańcy w każdym wieku mogli korzystać z dogodnej dla siebie formy rekreacji wybierając z oferty proponowanych imprez sportowo – rekreacyjnych coś dla siebie.

W styczniu w Arenie Tomaszów Mazowiecki zorganizowano międzyszkolne zawody sportowe uczniów szkół podstawowych pod nazwą „Olimpijskie Iskry w Arenie”. Celem zawodów było promowanie aktywności sportowej w środowisku szkolnym oraz poszerzanie zainteresowań sportowych wśród dzieci i młodzieży. Organizatorzy zadbali o upowszechnianie idei olimpijskiej i zasad fair play wśród uczniów tomaszowskich szkół. W zawodach wzięli udział uczniowie tomaszowskich szkół podstawowych.

W czerwcu podczas Festiwalu „A może byśmy tak do... Tomaszowa” w Strefie Sportu odbył się turniej koszykówki 3x3, który swoimi pokazami uświetnił dunker Piotr „Grabo” Grabowski, aktualny mistrz świata FIBA 3x3 we wsadach do kosza.

We wrześniu odbył się 43. Ogólnopolski Tomaszowski Bieg im. Bronisława Malinowskiego. W Biegu Głównym wystartowało ponad 205 zawodników i około 500 osób w Biegu Rekreacyjnym.

Współzawodnictwo sportowe Szkół Podstawowych

W październiku 2024 roku odbyło się podsumowanie współzawodnictwa sportowego szkół podstawowych za rok szkolny 2023/2024, w ramach którego przeprowadzono rozgrywki pod nazwą Igrzyska Dzieci dla uczniów szkół podstawowych (rocznik 2011 i młodszych) oraz Igrzyska Młodzieży Szkolnej, w których uczestniczyli uczniowie szkół podstawowych (roczniki 2009 - 2010). W zawodach w ramach Igrzysk Dzieci oraz Igrzysk Młodzieży Szkolnej rywalizowało 12 szkół w podziale na kategorie dziewcząt i chłopców. Zawodnicy zmagali się w 16 konkurencjach sportowych, m. in. w biegach przełajowych, tenisie stołowym, pływaniu, lekkoatletyce, szachach oraz w grach zespołowych: piłce nożnej, piłce ręcznej, koszykówce, siatkówce. Za każde zawody przyznawane były punkty odpowiednio do zajętych przez szkoły miejsc w danej konkurencji. Umożliwiło to podsumowanie rywalizacji i wyłonienie najlepszych szkół w danym roku szkolnym.

Tabele współzawodnictwa:

Igrzyska Dzieci

Miejsce	Klasyfikacja ogólna	Klasyfikacja Dziewcząt	Klasyfikacja Chłopców
1	SP nr 1	SP nr 1	SP nr 1
2	SP TOMEK	SP TOMEK	SP TOMEK
3	SP nr 11	SP nr 11	SP nr 3
4	SP nr 3	SP nr 10	SP nr 11
5	SP nr 9	SP nr 6	SP nr 8
6	SP nr 8	SP nr 9	SP nr 9
7	SP nr 6	SP nr 8	SP nr 12
8	SP nr 12	SP nr 3	SP nr 6
9	SP nr 10	SP nr 14	SP nr 13
10	SP nr 13	SP nr 13	SP nr 14
11	SP nr 14	SP nr 12	SP nr 7
12	SP nr 7	SP nr 7	SP nr 10

Igrzyska Młodzieży Szkolnej

Miejsce	Klasyfikacja ogólna	Klasyfikacja Dziewcząt	Klasyfikacja Chłopców
1	SP nr 1	SP nr 1	SP nr 3
2	SP nr 8	SP nr 14	SP nr 1
3	SP nr 14	SP nr 10	SP nr 8
4	SP nr 12	SP nr 8	SP nr 12
5	SP nr 3	SP nr 12	SP nr 14
6	SP nr 10	SP TOMEK	SP TOMEK
7	SP TOMEK	SP nr 6	SP nr 13
8	SP nr 6	SP nr 13	SP nr 6
9	SP nr 13	SP nr 3	SP nr 10
10	SP nr 7	SP nr 11	SP nr 7
11	SP nr 9	SP nr 9	SP nr 9
12	SP nr 11	SP nr 7	SP nr 11

6. Tomaszów atrakcyjny turystycznie

Ważnymi elementami oferty turystycznej Tomaszowa Mazowieckiego są atrakcje takie jak: Podziemna Trasa Turystyczna „Groty Nagórzyckie”, Skansen Rzeki Pilicy oraz Rezerwat Niebieskie Źródła.

Statystyki odwiedzin dotyczące Grot Nagórzyckich, Skansenu Rzeki Pilicy oraz Informacji Turystycznej, które wchodzi w skład Miejskiego Centrum Kultury ujęto w przedstawionej poniżej tabeli.

Placówka	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Skansen Rzeki Pilicy	27 492	24 564	28 782
PTT Groty Nagórzyckie	24 172	31 497	32 176
Informacja Turystyczna	1 730	2 009	2 115

Informacja Turystyczna w Tomaszowie Mazowieckim przekazuje turystom z kraju i zagranicy materiały promocyjne, w tym: mapy turystyczne, foldery i ulotki tematyczne. Punkt prowadzi również bazę turystyczną (noclegową, gastronomiczną i sportowo-rekreacyjną) Tomaszowa Mazowieckiego i okolic dostępną bezpłatnie na stronie internetowej www.kochamtomaszow.pl, która została uruchomiona w 2024 roku. Powstała ona z myślą o mieszkańcach naszego regionu, turystach z całej Polski i zagranicy, ale również z myślą o przedsiębiorcach, którzy chcą zaprezentować swoją ofertę kulturalno-rozrywkowo-rekreacyjno-sportową. W ciągu 2024 roku stronę odwiedziło ponad 76 tys. użytkowników,

zamieszczono na niej łącznie 270 obiektów działających w branży Przemysłów Czasu Wolnego na terenie miasta i gminy Tomaszów, a do kalendarza wydarzeń dodano 300 pozycji.

Informacja Turystyczna stanowiła również punkt zborny i startowy podczas wydarzeń rekreacyjnych organizowanych przez Miejskie Centrum Kultury. Uczestnicy półkolonii letnich oraz uczniowie tomaszowskich szkół podstawowych brali udział w organizowanych przez pracowników grach terenowych wokół placu Kościuszki, poznając historię miasta.

Gry terenowe:

- „Bystre Oko”,
- „Gra miejska ‘Odkrywca Tomaszowa’”,
- „Jak Ostrowski Tomaszów planował”,
- „Gramy w zielone, czyli Tomaszów przyrodniczo”.

Informacja Turystyczna wzięła udział w procesie Certyfikacji Polskiego Systemu Informacji Turystycznej.

Na przestrzeni roku 2024 materiały promujące Miejskie Centrum Kultury, a także Skansen Rzeki Pilicy i PTT Groty Nagórzyckie ukazywały się na stronach internetowych oraz na profilach społecznościowych placówek, a także w mediach lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich.

Wydarzenia i działania organizowane przez Miejskie Centrum Kultury docierały do odbiorców m.in. dzięki informacjom medialnym, a także dostępowi do nich za pośrednictwem Internetu, m.in. fanpage’a MCK na Facebooku, Instagrama oraz kanału na YouTube oraz mediów społecznościowych zaprzyjaźnionych instytucji: Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Łódzkiego, Wydarzenia w Regionie Łódzkim itp. Na uwagę zasługuje współpraca z Łódzką Koleją Aglomeracyjną, dzięki której turyści mogą korzystać z tańszych biletów do tomaszowskich atrakcji turystycznych, a dodatkowo ŁKA promuje Tomaszów Mazowiecki w swoich pociągach na terenie całego województwa.

7. Świat przyjeżdża do Tomaszowa Mazowieckiego

Działalność Tomaszowskiego Centrum Sportu

Rok 2024 był siódmym rokiem funkcjonowania Tomaszowskiego Centrum Sportu, przełomowym pod wieloma względami. Po pierwsze z uwagi na nową aranżację przestrzeni w Arenie Lodowej związaną z uruchomieniem pierwszego w mieście toru kartingowego, który powstał wewnątrz obiektu – obok boiska do siatkówki, 400-metrowego toru lodowego i okólnej bieżni. 17 marca nastąpiło oficjalne otwarcie toru pn. GOO!Kart Tomaszów Mazowiecki – istotnego punktu na motoryzacyjnej mapie Polski ze względu na brak podpór wpływających na bezpieczeństwo jazdy oraz nowoczesne gokarty elektryczne. Z gokartów tych mogą korzystać zarówno osoby indywidualne, jak i zorganizowane grupy również po wynajmie toru na wyłączność. W roku 2024 do oferty Tomaszowskiego Centrum Sportu dołączyły także tor przeszkodowy Ninja i OCR oraz dmuchany Park Rozrywki o powierzchni 600 m². Nowy tor z przeszkodami to bezpieczne i nowoczesne centrum aktywności, z którego korzystają zarówno dzieci jak i dorośli w ramach zorganizowanych grup zajęciowych o różnym poziomie trudności. Dla grup zaawansowanych istotną informacją jest fakt, że biegi z przeszkodami (w skrócie OCR) staną się po raz pierwszy dyscypliną pięcioboju nowoczesnego już podczas najbliższych Letnich Igrzysk Olimpijskich. Natomiast dmuchany Park Rozrywki to największa w regionie przestrzeń do zabawy, z której tylko od dnia otwarcia tj. 14 czerwca skorzystało 6 tysięcy dzieci i młodzieży. Wśród najmłodszych szczególnie popularnością cieszy się oferta urodzinowa Parku. Już tysiąc entuzjastów skorzystało z takiej formy świętowania. Rozszerzenie oferty TCS-u o nowe obiekty jest kolejnym dowodem na to, że tym, co wyróżnia Arenę Lodową jest jej wielofunkcyjność. Jest to miejsce, w którym wiele dziedzin sportu potrafi łączyć się z rozrywką i kulturą na światowych poziomach. Co roku obiekt, wykorzystując swoją wszechstronność, stawia przede wszystkim na rozwój. Wiele udało się już osiągnąć, ale przyszłość otwiera przed Areną Lodową nowe, jeszcze ciekawsze perspektywy m.in. w postaci boulderingowej ścianki wspinaczkowej, której budowa rozpoczęła się na koniec roku. Nowy kierunek rozwoju Areny został podkreślony również przez nowy logotyp spółki obowiązujący od października.

1 stycznia – 31 grudnia 2024 roku

Liczba publikacji

5 166

Maksymalna liczba (1 081)
w grudniu

Ekwiwalent reklamowy

7,16 mln zł

Liczba potencjalnych
kontaktów

19,1 mln

Publikacje dotyczące Areny Lodowej

Według Instytutu Monitorowania Mediów w okresie 1 stycznia - 31 grudnia 2024 roku liczba publikacji dotyczących Areny Lodowej wyniosła 5 166. Maksymalna liczba publikacji (1 081) przypadła na grudzień. Dominującym medium w tym okresie były portale (3 627 publikacji, co stanowi 70,2% ogółu materiałów). Łączny ekwiwalent reklamowy publikacji we wszystkich zmonitorowanych mediach (prasa, radio, tv, internet, social media) w roku 2024 wyniósł 7,16 mln zł. Liczba potencjalnych kontaktów z publikacjami wyniosła 19,1 mln.

Z 35 krajowych wydarzeń sportowych, które trwały łącznie przez 48 dni roku 2024 i odbywały się w Arenie Lodowej i na Kręgielni przeważającą liczbę stanowiły ogólnopolskie i lokalne zawody łyżwiarskie – w liczbie 19. W Arenie regularnie trenowali podopieczni 23 klubów łyżwiarskich z całej Polski. Reprezentanci sześciu z nich to tomaszowianie, którzy

tylko w roku 2024 wygenerowali 7 188 osobowejść na treningi na rolkach lub łyżwach. Niezmiennie na 400-metrowym torze długim gościli również reprezentanci kadry narodowej podczas zgrupowania zimowego w sąsiedniej Spale. Część młodych tomaszowskich panczenistów miała okazję wystąpić na rodzimym obiekcie wspólnie z 25 innymi reprezentantami krajów z całego świata podczas dwóch Pucharów Świata Juniorów odbywających się w dniach 29 listopada - 1 grudnia 2024 oraz 6 - 8 grudnia 2024. Poza zawodami na co dzień z obiektu korzystali miejscowi oraz przyjezdni "ślizgawkowicze". Odnotowano ponad 44 tysiące wejść na ogólnodostępne, komercyjne wejścia na lód. Niemniej jednak 2024 rok zaskoczył posiadaczy Karty Tomaszowianina okazjonalnymi bezpłatnymi ślizgawkami finansowanymi przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki w godzinach wieczornych oraz dla posiadaczy legitymacji szkolnych/ Kart Przedszkolaka w okresie ferii zimowych. W odpowiedzi na oczekiwania klientów spółka uruchomiła po raz pierwszy sprzedaż karnetów wejść na ślizgawki na preferencyjnych warunkach oraz vouchery prezentowe. Ponadto w trakcie Mistrzostw Europy 2024 w piłce nożnej na czas rozgrywanych meczów polskiej reprezentacji została zorganizowana w Arenie Lodowej bezpłatna strefa kibiców.

Poza zawodami łyżwiarskimi odbyły się w minionym roku liczne imprezy sportowe z innych dyscyplin: sześć meczy pierwszoligowej piłki siatkowej mężczyzn na macierzystym boisku, dwa zawody kartingowe (w tym jedno niekomercyjne), dwie imprezy biegowe oraz trzy zawody kręglarskie na sąsiadującej z Areną Kręgielni oraz 19 meczy piłkarskich na Stadionie Miejskim. Na najwyższym światowym poziomie organizacyjnym i artystycznym odbyła się w kwietniu kolejna międzynarodowa impreza taneczna – tj. Mistrzostwa Świata w tańcu towarzyskim znane pod nazwą WDO World & European Championships 2024 zrzeszające tysiące najbardziej utalentowanych tancerzy z całego świata.

Rok 2024 pozostawił po sobie także 13 wydarzeń kulturalnych takich jak: Zjazd Dużych Rodzin z okazji Dnia Dziecka, wakacyjną, drugą edycję zlotu motoryzacyjnego Moto Show Arena, wrześniową VIII edycję Love Polish Jazz Festiwal oraz październikowy koncert zagranicznej i legendarnej gwiazdy disco Thomasa Andersa z Modern Talking Band. Wymienione wydarzenia zgromadziły ponad 6 tysięcy osób.

W Spółce w Klubie Sportowym Lechia 1923 Tomaszów Mazowiecki nadal funkcjonowały dwie sekcje: piłkarska i siatkarska z taką zmianą, że w tej drugiej utworzono Akademię. Otwarte zapisy dzieci i młodzieży do Akademii Siatkówki KS Lechia trwają od 1 września 2024 roku. Natomiast w Akademii Piłkarskiej aktualnie trenuje ponad 380 zawodników w 13 grupach pod okiem 19 trenerów, co czyni ją największym ośrodkiem szkolenia piłkarskiego w regionie. Zajęcia prowadzone były przez wysoko wyspecjalizowaną kadrę trenersko-instruktorską. Poszczególne zespoły, oprócz grup wczesnej specjalizacji, brały udział w swoich kategoriach wiekowych w ligowych rozgrywkach sportowych prowadzonych przez Łódzki Związek Piłki Nożnej. W roku 2024 prym wiódł rocznik 2011 z uwagi na awans do I Ligi wojewódzkiej. Ponadto, w dniach 7 - 8 grudnia Akademia Piłkarska była organizatorem otwartego Turnieju Mikołajkowego 2024, w którym wzięły udział 24 zespoły, na które składa się blisko 300 dzieci. Drużyna piłkarska seniorów kontynuowała rozgrywki ligowe na poziomie III ligi. Runda jesienna III Ligi została zakończona 12 miejscem w tabeli.

Koniec roku 2024 to zarazem koniec pierwszej rundy rozgrywek pierwszoligowego zespołu seniorów w piłce siatkowej. Zespół Lechii Tomaszów Mazowiecki po rozegraniu 15 spotkań odniósł osiem zwycięstw i sześć porażek zdobywając łącznie 24 punkty do ligowej tabeli, tracąc do czołowej czwórki zaledwie trzy punkty. Dwa mecze ligowe transmitowane były na antenie telewizji Polsat Sport. W trwającym sezonie rozgrywkowym drużyna seniorów składa się z 14 zawodników z czego aż 6 graczy to wychowankowie Lechii Tomaszów Mazowiecki - na co dzień mieszkańcy rodzinnego miasta Tomaszowa. Druga drużyna KS Lechia została zbudowana w całości z juniorów Lechii i miała za cel ogrywać się w 2 lidze co ma zaprocentować w rozgrywkach juniorskich. Po zakończonej pierwszej rundzie zespół Lechii II zajmował dwunaste miejsce i ma przed sobą jeszcze jedenaście meczów rundy rewanżowej a zdobyte doświadczenie ma zaprocentować w rozgrywkach juniorskich, w których w swojej grupie zajmuje pierwsze miejsce, odnosząc siedem zwycięstw i tylko jedną porażkę. W grupach młodzieżowych odnotowano kolejne sukcesy. Na początku roku zespół Michała Błońskiego wygrał wszystkie spotkania podczas turnieju Finałowego Juniorów, zyskując tytuł Mistrza Województwa Łódzkiego kategorii Junior. Zespół kadetów, który został zgłoszony także do rozgrywek w kategorii junior, po zakończonym roku zajmuje drugie miejsce w swojej grupie z wynikiem 6 zwycięstw i dwie porażki oraz odnotowuje dwa wygrane mecze w kategorii Junior. Grupa młodzików, która została zgłoszona również do

kategorii kadetów, w rozgrywkach młodzików drużyna Lechii I prowadzi w stawce rozgrywek wojewódzkich.

Osiągnięcia obu drużyn, działających pod auspicjami Tomaszowskiego Centrum Sportu są motorem napędowym działań w kierunku stworzenia warunków do ich dalszego rozwoju, w tym organizowania im szkolenia, spotkań towarzyskich, turniejów itp.

8. Pomoc społeczna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim jest realizatorem polityki społecznej państwa na poziomie lokalnym.

Działania pomocy społecznej realizowane przez MOPS mają podstawowy cel: szeroko rozumiany rozwój społeczny.

System świadczeń pieniężnych i niepieniężnych realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim stanowi integralną część zabezpieczenia społecznego, w ramach którego podejmowane działania spełniają zasadę pomocniczości zachowując jednocześnie zasadę aktywnego współudziału klientów we współpracy z Ośrodkiem.

Dane zebrane z poszczególnych działów i sekcji Ośrodka ukazują różnorodność realizowanych zadań i udzielanego wsparcia, i które stanowią jednocześnie podstawę do określenia i modyfikacji szacunkowych potrzeb niezbędnych do planowania dalszej pomocy.

Informacja z realizacji zadań Działu Pomocy Społecznej

Tabela. Liczba osób, rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2021	2 151	1 663	2 861
2022	2 047	1 614	2 633
2023	1 867	1 460	2 418
2024	1 835	1 492	2 384

Tabela. Liczba osób i rodzin korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Liczba osób i rodzin								
Rodzaj świadczenia	2021 rok		2022 rok		2023 rok		2024 rok	
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych	2 151	1 663	2 047	1 614	1 867	1 460	1 835	1 492
świadczenia niepieniężne	1 530	1 526	960	746	723	537	732	577
świadczenia pieniężne	846	622	1 303	1 290	1 289	1 278	1 265	1 250

Analiza liczby rodzin i osób pobierających świadczenia pomocy społecznej wskazuje na jej spadek. Powodem takiej sytuacji jest zarówno malejąca liczba osób bezrobotnych na terenie miasta, jak również niskie kryterium dochodowe uprawniające do korzystania z tej formy wsparcia.

Tabela. Rodzaj przyznanego świadczenia oraz liczba świadczeniobiorców

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeniobiorców			
		2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	zasiłek stały	693	648	633	611
2.	zasiłek okresowy	830	769	743	613
3.	zasiłek celowy	1 102	637	523	751
4.	zasiłek celowy specjalny	31	14	15	113
5.	zdarzenie losowe / usuwanie skutków klęski żywiołowej	17/110	3/0	2/0	5/0
6.	środki czystości dla podopiecznych	130	24	0	0
7.	schronienie	34	41	33	29
8.	sprawienie pogrzebu	8	7	5	5
9.	opłacenienie pobytu w DPS	229	235	253	245
10.	składki na ubezpieczenie zdrowotne	612	566	556	526
11.	usługi opiekuńcze / specjalistyczne usługi opiekuńcze/ usługi sąsiedzkie	113/ 0	182/16	154/13	204/19 /6
12.	specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	4	5	5	11
13.	mieszkanie chronione treningowe	20	16	25	21
14.	potwierdzenie prawa do świadczenia zdrowotnego na okres 90 dni	47	49	80	70
15.	opłacenie posiłków dla dzieci w żłobku, przedszkolu, szkole	506	425	410	358
16.	opłacenie posiłków dla osób dorosłych	231	184	142	155

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeniobiorców			
		2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
17.	zasiłek celowy na zakup artykułów żywnościowych	925	598	587	632
18.	wypłata należnych wynagrodzeń opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd	6	7	14	11
19.	poniesione wydatki na opłacenie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	149	150	166	151
20.	dodatki mieszkaniowe	1 377	1 146	1 158	1 155
21.	dodatki energetyczne	131	81	0	0
22.	dopłaty do czynszu	4	0	0	0
23.	stypendia szkolne	279	221	248	134
24.	zasiłki szkolne	5	2	5	8

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2021-2024 roku realizował miejskie programy polityki społecznej na rzecz rodzin i osób samotnych pozostających w trudnej sytuacji życiowej, które były ściśle powiązane ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2021-2030.

Poniżej przedstawiamy dane za okres 2021-2024 roku i wnioski dotyczące Lokalnego programu przeciwdziałania zjawisku bezdomności na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego oraz Programu Rozwiązywania Problemu Bezdomności i łagodzenia jej Skutków na lata 2021-2027.

Tabela. Dodatki mieszkaniowe

Rok	Liczba osób, rodzin, które otrzymały dodatek mieszkaniowy	Kwota
2021	1 377 (w tym: 357 osób samotnie gospodarujących i 1 020 rodzin)	2 941 213,11 zł (w tym: osoby samotnie gospodarujące: 551 730,80 zł., rodziny: 2 389 482,31 zł)
2022	1 146 (w tym: 414 osób samotnie gospodarujących i 732 rodziny)	3 016 469,99 zł. (w tym: osoby samotnie gospodarujące: 751 218,93 zł, rodziny: 2 265 251,06 zł)
2023	1 158 (w tym: 437 osób samotnie gospodarujących i 721 rodzin)	3 420 435,32 zł. (w tym: osoby samotnie gospodarujące: 889 588,00 zł, rodziny: 2 530 847,32 zł)
2024	1 155 (w tym: 468 osób samotnie gospodarujących i 687 rodzin)	3 303 666,98 zł. (w tym osoby samotnie gospodarujące: 900 939,68 zł., rodziny: 2 402 727,30 zł)

Tabela. Liczba osób bezdomnych rozeznanych przez pracowników socjalnych w latach 2021-2024

Rok	Ogólna liczba osób bezdomnych	Mężczyźni	Kobiety
2021	86	77	9
2022	72	61	11
2023	79	69	10
2024	60	53	7

Jak wynika z powyższych danych największą liczbę osób bezdomnych odnotowano w 2021 roku (86), liczba osób bezdomnych sukcesywnie maleje. Wśród osób bezdomnych znajdują się również kobiety. Największą liczbę bezdomnych kobiet odnotowano w 2022 roku (11).

Tabela. Liczba osób bezdomnych objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2021-2024

Rok	Ogólna liczba bezdomnych	Mężczyźni	Kobiety
2021	61	53	8
2022	54	45	9
2023	64	57	7
2024	55	48	7

Najwyższy wskaźnik osób bezdomnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej odnotowano w 2023 roku (64).

Biorąc pod uwagę powyższe zestawienia można zauważyć, że nie wszystkie osoby bezdomne korzystają ze świadczeń pomocy społecznej co może świadczyć o tym, że część osób bezdomnych posiada źródło utrzymania stałe tj. emerytura, renta lub nieregularne takie jak prace sezonowe, prace dorywcze, utrzymywanie się z żebractwa.

Na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego od kilku lat działa Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn, które jest prowadzone przez Koło Tomaszowskiego Towarzystwa Pomocy im. Brata Alberta przy ulicy Luboszewskiej 71, które zapewnia osobą bezdomnym całodobowe schronienie, wyżywienie, odzież bieliznę osobistą. Schronisko prowadzi również działania profilaktyczne i aktywizujące do podjęcia pracy.

Najwięcej bezdomnych mężczyzn przebywało w schronisku w 2023 roku, w latach 2021-2024 liczba bezdomnych mężczyzny utrzymywała się na podobnym poziomie.

Tabela. Liczba osób bezdomnych przebywających w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn w Tomaszowie Mazowieckim w latach 2021-2024

Rok	Liczba osób bezdomnych przebywających w schronisku
2021	37
2022	41
2023	46
2024	45

Osoby bezdomne, które wymagają całodobowej opieki są kierowane do domów pomocy społecznej na terenie Tomaszowa (osoby przewlekłe somatycznie chore) oraz poza Tomaszowem (osoby z zaburzeniami psychicznymi).

Tabela. Liczba osób Bezdomnych skierowanych do domów pomocy społecznej

Rok	Ogólna liczba osób
2021	5
2022	3
2023	1
2024	1

Na podstawie powyższej tabeli można zauważyć, że liczba osób bezdomnych, które wymagają całodobowej opieki i pielęgnacji w ostatnich latach maleje.

W okresie zimowym na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego działa Ogrzewalnia, która zapewnia wsparcie bezdomnym zarówno dla mężczyzn, jak i kobiet.

W ogrzewalni można otrzymać gorący napój, odzież, obuwie a także skorzystać z kąpieli. W razie potrzeby udzielana jest pomoc medyczna i sanitarna.

Tabela. Liczba osób przebywających w ogrzewalni w latach 2021-2024

Rok	Miesiące	Ogólna liczba osób
2021	styczeń - kwiecień	51
	listopad - grudzień	16
2022	styczeń - kwiecień	20
	październik - grudzień	30
2023	styczeń - kwiecień	74
	listopad - grudzień	20
2024	styczeń - kwiecień	58
	listopad - grudzień	37

Jak wynika z powyższych danych w roku 2023 w Ogrzewalni przebywała największa liczba osób bezdomnych, w 2021 i 2022 roku można zauważyć tendencje spadkową w poszczególnych okresach. Wśród osób bezdomnych największy odsetek stanowią mężczyźni.

Zadania realizowane zgodnie z założeniami Miejskiego Programu Wspierania Rodzin na lata 2019-2021 oraz 2022-2024

Tabela. Liczba asystentów rodziny i rodzin korzystających z ich wsparcia

Rok	2021	2022	2023	2024
Liczba asystentów prowadzących pracę z rodziną	4	4	3	4
Liczba rodzin pozostających pod opieką asystentów rodziny	69	66	64	61
Liczba dzieci w tych rodzinach	150	148	131	132

Asystenci rodziny udzielają pomocy rodzinom w rozwiązywaniu ich problemów socjalnych, psychologicznych, problemów wychowawczych z dziećmi, motywują członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i podejmowania pracy zarobkowej, podejmowaniu leczenia uzależnień.

W każdej rodzinie objętej tą formą pomocy opracowywany jest plan pracy z rodziną, który jest realizowany we współpracy z członkami rodzin, konsultacji z pracownikiem socjalnym, pedagogiem szkolnym czy też kuratorem rodziny.

Tabela. Mieszkania chronione

Rok	2021	2022	2023	2024
Liczba mieszkań chronionych	6	6	5	6
Liczba rodzin	7	7	8	6
Liczba dzieci w tych rodzinach	12	11	17	8

MOPS sprawuje bezpośredni nadzór nad mieszkaniami chronionymi na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Mieszkanie chronione funkcjonuje jako mieszkanie treningowe. Z osobą skierowaną zwaną mieszkańcem zawierana jest umowa w sprawie korzystania z mieszkania chronionego. Rodziny, których dochód nie przekracza progu kryterium dochodowego określonego w Ustawie o Pomocy Społecznej nie ponoszą żadnej odpłatności za eksploatację mieszkania chronionego. W sytuacjach, kiedy dochód rodziny przekroczy próg kryterium, MOPS nalicza odpłatność za użytkowanie mieszkania chronionego zgodnie z Uchwałą nr XLV/333/2021 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 27 maja 2021 roku.

Powyższe informacje zawarte w tabelach ukazują, że w okresie 2021-2024 liczba rodzin korzystających we wskazanej powyżej formie pomocy pozostaje na zbliżonym poziomie.

Tabela. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną

Rodziny	2021	2022	2023	2024
Wielodzietne	158	113	103	94
Niepełne	362	276	171	188

Jak wynika z powyższych tabel, liczba rodzin wielodzietnych maleje, liczba rodzin niepełnych objętych wsparciem i pomocą społeczną z roku 2023 i 2024 jest znacznie mniejsza w stosunku do lat wcześniejszych. Rozpad związków formalnych i nieformalnych w tym: rozwody, separacje, częste zmiany partnerów wpływają na skład rodziny, decydując tym samym o jednoosobowej roli opiekuna dla całej rodziny.

Dużym zainteresowaniem osób i rodzin cieszy się wsparcie w formie prac społecznie użytecznych.

Tabela. Prace społecznie użyteczne

Rok	Liczba godzin	Liczba osób biorących udział w pracach społecznie użytecznych
2021	1 100	51
2022	12 050	70
2023	11 805	52
2024	11 564	55

Prace obejmują 40 godzin miesięcznie, nie więcej niż 10 godzin tygodniowo na osobę.

W ramach prac społecznie użytecznych podejmowane są następujące rodzaje działań na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego:

- porządkowanie terenów zieleni,
- pielęgnacja trawników,
- prace porządkowe i gospodarskie.

Placówka wsparcia

Od listopada 2022 roku na terenie miasta funkcjonuje placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży przy MOPS w Tomaszowie Mazowieckim pod nazwą „Miasto Dzieci i Młodzieży”. Jest to miejsce przeznaczone dla dzieci i młodzieży zapewniające im udział w zajęciach, dzięki którym mogą rozwijać swoje zainteresowania i uzdolnienia. Placówka zapewnia :

- opiekę i wychowanie,

- pomoc w nauce,
- organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowania
- wsparcie psychologiczne.

Z udziału w placówce skorzystać mogą dzieci do lat 18 zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym zamieszkałe na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Do dyspozycji uczestników są: sale informatyczno-językowe, duża sala zajęciowa, pomieszczenie do spędzania czasu, czytelnia, przestrzeń do nauki i zabawy, pokój psychologa, aneks kuchenny, zaplecze socjalne.

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowane są w oparciu o ustawy:

- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Określone w ustawie pieniężne świadczenia rodzinne mają na celu wspieranie rodziny w realizowaniu jej funkcji opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej związanych z utrzymaniem dziecka w oparciu o kryterium dochodowe, których środkiem finansowania jest budżet państwa.

Tabela. Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w latach 2021-2024

Rok	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne
2021	3 863
2022	3 195
2023	3 071
2024	2 986

Niskie kryterium dochodowe uprawniające do korzystania z tej formy pomocy powoduje znaczący spadek liczby rodzin korzystających z ww. wsparcia.

Tabela. Liczba rodzin pobierających jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka w latach 2021-2024

Rok	Liczba rodzin pobierających jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka „becikowe”
2021	310
2022	286
2023	233
2024	143

Tabela. Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2021-2024

Rok	Liczba rodzin pobierających świadczenie alimentacyjne
2021	397
2022	334
2023	348
2024	390

Tabela. Liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze 500+ w latach 2021-2024

Rok	Liczba rodzin pobierających Świadczenie Wychowawcze 500+
2021	6 752
2022	6 302
2023	9
2024	5

Powyższe świadczenie było realizowane przez tutejszy organ do 31 maja 2022 roku.

Realizację powyższego programu od 1 czerwca 2022 roku przejął ZUS, od tej daty organ właściwy realizuje wypłaty świadczenia wychowawczego jedynie w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w oparciu o informacje przyznające przez Wojewodę Łódzkiego.

Tabela. Liczba rodzin pobierających świadczenie „za życiem” w latach 2021-2024

Rok	Liczba rodzin pobierających świadczenie „za życiem”
2021	4
2022	6
2023	8
2024	10

Tabela. Liczba rodzin pobierających zasiłek pielęgnacyjny w latach 2021-2024

Rok	Liczba rodzin pobierających zasiłek pielęgnacyjny
2021	2 384
2022	2 423
2023	2 522
2024	2 407

Tabela. Liczba rodzin pobierających świadczenie pielęgnacyjne w latach 2021-2024

Rok	Liczba rodzin pobierających świadczenie pielęgnacyjne
2021	307
2022	347
2023	445
2024	Świadczenie pielęgnacyjne na zasadach do dnia 31.12.2023 r. – 374 Nowe świadczenie pielęgnacyjne na zasadach od dnia 01.01.2024 r. – 98, łącznie 472

W dniu 1 stycznia 2024 roku weszła w życie zmiana zapisów ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych dotyczących uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego. Nowe zasady w przyznawaniu świadczenia pielęgnacyjnego są związane z możliwością wykonywania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i dotyczą wyłącznie opiekunów sprawujących opiekę nad niepełnosprawnymi osobami w wieku do ukończenia przez nie 18 roku życia. Od 1 stycznia 2024 roku opiekunowie takich osób mogą pobierać świadczenie pielęgnacyjne, łącząc je z pracą zarobkową lub innymi dochodami, bez żadnych ograniczeń, a co za tym idzie bez wymogu rezygnacji z dotychczasowego zatrudnienia.

Tabela. Liczba rodzin pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy w latach 2021-2024

Rok	Liczba rodzin pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy
2021	14
2022	8
2023	5
2024	0

Tabela. Liczba rodzin pobierających zasiłek dla opiekuna w latach 2021-2024

Rok	Liczba rodzin pobierających zasiłek dla opiekuna
2021	11
2022	6
2023	1
2024	0

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2027

Tabela. Liczba założonych Niebieskich Kart na terenie Tomaszowa Mazowieckiego w latach 2020-2023.

Rok wszczęcia procedury NK	Liczba wszczętych procedur NK	Liczba NK w trakcie realizacji - przeniesiona do kontynuacji z poprzedniego okresu	Łączna liczba NK prowadzonych w danym roku	Rok zakończenia procedury Niebieskiej Karty			
				2021	2022	2023	2024
2021	128	52 (z 2020)	180	102	/	/	/
2022	81	31 (z 2020/2021)	112	/	80	/	/
2023	73	32 (z 2021/2022)	105	/	/	71	/
2024	135	38 (z 2022/2023)	173	/	/	/	51

Tabela. Liczba Niebieskich Kart sporządzonych przez poszczególnych przedstawicieli jednostek zajmujących się zjawiskiem przemocy domowej na terenie Tomaszowa Mazowieckiego w latach 2021-2024

Poszczególne jednostki	Liczba NK w 2021 roku	Liczba NK w 2022 roku	Liczba NK w 2023 roku	Liczba NK w 2024 roku
MOPS	7	4	3	4
KPP	121	74	68	103
MKRPA	0	1	0	0
Oświata	0	1	1	7
Służba zdrowia	0	0	0	1
PCPR, Dom dziecka	0	1	0	0
ŻW	/	/	1	1
Razem	128	81	73	116

Tabela. Liczba posiedzeń Grup Roboczych w latach 2021-2024

Rok	Liczba posiedzeń Grup Roboczych
2020	114
2021	274
2022	159
2023	144
2024	163

Tabela. Liczba osób dotkniętych zjawiskiem przemocy na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego w latach 2021-2024, w których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty

Rok	2021	2022	2023	2024
Liczba osób dotkniętych przemocą	128	81	73	125
W tym:				
Kobiety	117	74	61	94
Mężczyźni	6	1	7	15
Nieletni	5	6	5	16

Tabela. Liczba osób podejrzewanych o stosowanie przemocy wobec bliskich na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego w latach 2021-2024

Rok	2021	2022	2023	2024
Liczba osób stosujących przemoc ogółem	128	82	74	119
W tym:				
Kobiety	5	3	10	14
Mężczyźni	122	79	63	105
Nieletni	1	0	1	0

Tabela. Stopień pokrewieństwa osób podejrzanych o stosowanie przemocy wobec bliskich w Tomaszowie Mazowieckim w latach 2021-2024

Osoba podejrzana o stosowanie przemocy	2021	2022	2023	2024
Małżonek/konkubent	88	51	47	80
Syn/córka	27	19	18	19
Synowa/zięć	0	1	0	0
Brat/siostra	1	1	0	2
Wnuk/wnuczka	4	3	0	2
Ojciec/matka	7	7	6	12
Inne osoby	1	0	3	4

Łącznie opieką Zespołu Interdyscyplinarnego objęto 135 rodzin z kart bieżących oraz kontynuowanych (w przybliżeniu 350 osób w tych rodzinach).

Ponad 50% Niebieskich Kart zamykanych jest w roku wszczęcia procedury lub wciągu następnego roku kalendarzowego .

Czas trwania procedury zależy od indywidualnego przypadku, przeciętnie jest to od 3 do 6 miesięcy, ale zdarzają się sytuacje w których rodzina objęta jest pomocą nawet 2 lata.

Założone w 2024 roku Niebieskie Karty w większości przypadków były uzasadnione i wymagały intensywnego zaangażowania oraz szeregu działań ze strony służb w celu przeciwdziałania przemocy.

Pomocą zespołu interdyscyplinarnego obejmowane są dzieci wprost wskazane jako ofiary przemocy oraz dzieci w rodzinie objętej procedurą Niebieska Karta.

W roku 2024 łącznie we wszystkich procedurach wszczętych w 2024 roku (116 Karty) wsparcie uzyskało 108 dzieci.

Między osobami doznającymi przemocy a stosującymi przemoc zachodzi korelacja dotycząca płci wskazująca, że ofiarami przeważnie są kobiety, a sprawcami mężczyźni (w 2024 roku 94 kobiety wskazano jako ofiary przemocy domowej).

Istotnym czynnikiem odnośnie przemocy okazuje się również zależność pomiędzy stopniem pokrewieństwa a występowaniem przemocy w rodzinie. Najczęściej zgłaszane lub ujawniane są przypadki przemocy partnerów wobec siebie w związkach małżeńskich i konkubinatach, akty przemocy dorosłych dzieci wobec rodziców i rodziców wobec dzieci. Rzadziej ujawniane są sytuacje znęcania między rodzeństwem lub wnukami nad dziadkami.

Ta ostatnia sytuacja wynikać może z niechęci osób starszych do angażowania służb w sprawy rodzinne, samodzielnego zgłaszania aktów przemocy lub strach przed odrzuceniem przez członków rodziny i pozostawanie bez pomocy usługowej z ich strony.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim w 2024 roku pozyskał znaczące środki na realizację projektów: „Tomaszowskie Centrum Usług Środowiskowych” o wartości ponad 21 mln zł oraz „Miasto dla rodziny” o wartości ponad 3 mln zł.

W ramach projektu pn. „Tomaszowskie Centrum Usług Środowiskowych” realizowane są następujące działania:

- 1) Opieka całodzienna w Dziennych Domach Pomocy świadczących usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz aktywizację w sferze fizycznej, intelektualnej oraz społecznej.
- 2) Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, których zakres obejmuje m. in. pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację zaleconą przez lekarza, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
- 3) Specjalistyczne usługi opiekuńcze, których zakres dostosowany jest do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności osoby, w tym: pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację, zapewnienie kontaktów z otoczeniem jak również pielęgnację jako wspieranie procesu leczenia, rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu.
- 4) Usługi asystenckie obejmujące wspieranie osób, w tym w szczególności osób z niepełnosprawnościami, w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do aktywnego funkcjonowania społecznego, zawodowego, edukacyjnego.
- 5) Mieszkania wspomagane stanowiące alternatywę dla opieki instytucjonalnej. Usługa ma charakter pobytu stałego lub okresowego służąca osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu lub osobom z niepełnosprawnościami.

- 6) Klub Seniora będący usługą opiekuńczą w formie stacjonarnej opieki dziennej realizowanej w formie klubu dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w wieku powyżej 60 lat.
- 7) Wypożyczalnia sprzętu, w tym rehabilitacyjnego i pomocowego.
- 8) Wsparcie psychologiczne.
- 9) Posiłki dowożone.
- 10) Punkt informacyjny zapewniający dostęp do kompleksowej informacji o usługach społecznych realizowanych na terenie całego powiatu.

W ramach projektu pn. „Miasto dla rodziny” realizowane jest następujące wsparcie:

- 1) Rozwój usług wspierania rodziny – działań o charakterze profilaktycznym.

Współpraca z asystentem rodziny, których zadaniem będzie pomoc rodzinie przy wdrażaniu prawidłowych postaw życiowych wszystkich jej członków, wskazanie sposobów wyjścia z trudnej sytuacji życiowej, ustalenie mocnych strony rodziny oraz rodzaju i kolejność podejmowanych działań. Wsparcie skierowane do 50 osób.

- 2) Rozwój usług w zakresie przeciwdziałanie przemocy, w tym przemocy w rodzinie.

Poradnictwo psychologiczne skierowane do ofiar przemocy, w tym przemocy w rodzinie – również w miejscu zamieszkania oraz działania edukacyjne i profilaktyczne skierowane do ww. osób tj. warsztaty edukacyjne ze specjalistą, działania profilaktyczne połączone z animacją społeczną skierowaną do dzieci doświadczających przemocy. Przewidziano również kampanię edukacyjną skierowaną do osób zagrożonych przemocą i jej doświadczających. Wsparcie skierowane do 50 osób.

- 3) Opieka dla dzieci i młodzieży w placówce wsparcia dziennego.

Poszerzenie wsparcia w już działającej przy ul. Św. Antoniego 28 placówce dla dzieci i młodzieży prowadzonej w formie opiekuńczej. Uczestnicy będą mogli skorzystać z wsparcia w formie: zajęć informatycznym, „Laboratorium przyszłości” (multimedia, druk 3D, tworzenie nadruków itp.), językowych (język angielski i niemiecki), kulturalnych – medialnych (wystąpienia publiczne, fotografia, film), z zakresu umiejętności społecznych (komunikacji, rozwiązywania konfliktów, asertywności), zajęć sportowych, wsparcia korepetytorów,

doradztwa zawodowego, jak również wsparcia psychologa. Dla uczestników organizowane będą wycieczki jednodniowe, warsztaty wyjazdowe, wyjścia kulturalne oraz działania integracyjne. Wsparcie skierowane do 100 osób, którym zapewnione zostaną materiały na zajęcia i poczęstunek.

Projekty są współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021 – 2027.

Tabela. Finansowanie Projektu

Rok	Kwota dofinansowania [zł]	Wkład własny [zł]	Razem [zł]
2021	1 573 998,16	209 465,24	1 783 463,40
2022	2 297 503,43	264 619,05	2 562 122,48
2023	1 369 592,15	156 093,41	1 525 685,56
2024	3 408 495,92	656 627,35	4 065 123,27

Finansowanie zadań w obszarze pomocy społecznej:

- zadania własne (finansowane są z własnych środków jednostki z możliwością otrzymania dotacji celowych z budżetu państwa na ich dofinansowanie),
- zadań zleconych (realizację zapewnia budżet państwa w formie dotacji).

Tabela. Budżet MOPS w Tomaszowie Mazowieckim w latach 2020-2023

Rok	2021	2022	2023	2024
Kwota	110 633 409,54 zł	99 023 016,85 zł	59 961 977,21 zł	75 760 581,41

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Od czerwca 2014 roku realizowany jest rządowy program dla rodzin wielodzietnych (z trójką i więcej dzieci), pn. „Ogólnopolska Karta dużej Rodziny” to inicjatywa, która ma na celu wsparcie rodzin wielodzietnych w Polsce. Karta jest dostępna dla wszystkich rodzin 3+, niezależnie od ich sytuacji materialnej. Jej celem jest promowanie wartości rodzinnych, a od 2019 roku karta również przysługuje rodzicom którzy mieli na wychowaniu co najmniej troje dzieci.

Warto podkreślić, że Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to nie tylko program ulgowy, ale także wyraz uznania dla wysiłku jaki rodziny wkładają w wychowanie dzieci. To symbol wsparcia i solidarności w społeczeństwie, które docenia znaczenie rodzin w budowaniu przyszłości kraju.

W Tomaszowie Mazowieckim w 2024 roku wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny złożyło 228 rodzin. Program oferuje system zniżek i uprawnień. Posiadacze karty mają możliwość korzystania między innymi z oferty kulturalnej, zdrowotnej, bankowej, spożywczej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Każde takie miejsce jest oznaczone specjalnym znakiem z informacją „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”. Karty wydawane są bezpłatnie na wniosek pełnoletniego członka rodziny.

Zniżki w programie obok instytucji publicznych oferują także przedsiębiorcy prywatni. Liczba instytucji i firm, które oferują zniżki rodzinom systematycznie się powiększa.

Karta Dużej Rodziny jest dostępna w dwóch wersjach:

- tradycyjnej - plastikowej,
- elektronicznej - na urządzeniach mobilnych.

Osoby posiadające kartę plastikową, mogą ubiegać się również o jej mobilną wersję.

Z dokumentu w aplikacji może korzystać każda dorosła osoba, która wychowuje co najmniej troje dzieci i posiada ważny dowód osobisty. Albo też każde dziecko z takiej rodziny, które posiada legitymację szkolną w aplikacji mObywatel 2.0. Osoby, które nie mają polskiego dowodu osobistego, mogą korzystać z Karty Dużej Rodziny w tradycyjnej wersji.

W tym celu należy złożyć wniosek osobiście w urzędzie miasta lub online, przez konto na portalu Emp@tia.

Na e-karcie widoczne są praktycznie te same dane, co na plastiku. Jedynym wyjątkiem jest znacznik upływającego czasu, który ma stanowić gwarant wiarygodności i autentyczności dokumentu.

Karta przyznawana jest dzieciom do ukończenia 18. roku życia lub do ukończenia 25 lat, gdy uczą się w:

- szkole - do 30 września następującego po roku szkolnym,
- szkole wyższej - do końca roku akademickiego.

Natomiast rodzice mogą korzystać z Karty Dużej Rodziny dożywotnio, a dzieci niepełnosprawne - do czasu obowiązywania orzeczenia o niepełnosprawności.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny	Ilość kart
Nowa rodzina	50
w tym rodziców	87
w tym dzieci	152
Nowo narodzone dzieci	7
Rodzice którzy mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci	82

9. Bezpieczeństwo

Działalność Straży Miejskiej w 2024 roku

W 2024 roku Straż Miejska w Tomaszowie Mazowieckim przeprowadziła 1 673 interwencje, z czego:

- zgłoszenie od mieszkańców – 1 208,
- inicjatywa własna strażników – zgłoszenia bezpośrednio strażników pełniących służbę na terenie miasta – 318,
- zgłoszenia z administracji i urzędów – 74,
- zgłoszenia pracowników monitoringu – 43,
- interwencje przekierowane z Komendy Powiatowej Policji – 29.

W liczbie 1 673 przeprowadzonych interwencji można wyróżnić:

- nieprawidłowe parkowanie – 573,
- obowiązki właścicieli i zarządców posesji/dróg – 323,
- nieobyczajne wybryki, nieprzystwoite słowa, napisy, bezdomni – 171,
- ochrona zwierząt, padlina – 126,
- zakłócanie spokoju publicznego – 124,
- niewłaściwe gospodarowanie odpadami, recykling, spalanie – 116,
- niszczenie, zaśmiecanie roślinności, traw, wody, lasów – 65,
- bezpieczne trzymanie psa, znęcanie, drażnienie – 48,
- spożywanie/ sprzedaż alkoholu wbrew zakazom – 44,
- szczepienia psów przeciwko wściekliźnie – 17,
- dewastacja mienia – 11,
- tamowanie i utrudnianie ruchu – 10,
- plakatowanie i agitacja wyborcza – 9,
- prowadzenie działalności gospodarczej w miejscu zabronionym – 7,

- wypalanie traw, ogniska, naruszenie zasad p-poż. – 5,
- zebranie/nakłanianie, brak nadzoru nad dzieckiem – 5,
- inne (zabezpieczenia wałów przeciwpowodziowych) – 4,
- sprzedaż i palenie tytoniu wbrew zakazom – 3,
- nielegalne plakatowanie – 2,
- prowadzenie działalności gospodarczej bez zezwolenia – 2,
- nielegalne zajęcie pasa drogowego, oznaczanie dróg i robót – 2,
- nielegalne odprowadzanie ścieków – 1,
- niszczenie / obowiązek oczyszczania drogi publicznej – 1,
- inne – 4.

Na sprawców ujawnionych wykroczeń strażnicy nałożyli 540 mandatów na kwotę 62 950 zł oraz sporządzili i skierowali 15 Wniosków do Sądu o ukaranie:

- naruszenie przepisów ruchu drogowego tj. nieprawidłowe parkowanie, tamowanie i utrudnianie ruchu, niszczenie zieleni kołami pojazdu – 477 na kwotę 52 500 zł, wnioski do Sądu – 13,
- z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – 17 na kwotę 1 700 zł,
- ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ustawa o odpadach – 20 na kwotę 4 700 zł, wnioski do Sądu – 2,
- bezpieczeństwo osób i mienia , wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu, przeciwko obyczajności publicznej – 6 na kwotę 700 zł,
- ustawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych – 3 na kwotę 300 zł,
- ustawa o ochronie zwierząt – 1 na kwotę 100 zł,
- ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – 1 na kwotę 50 zł,
- prowadzenie działalności handlowej poza miejscami wyznaczonymi – 3 na 300 zł,
- niezachowanie środków bezpieczeństwa przy trzymaniu zwierząt – 5 na 500 zł,
- obowiązek utrzymania czystości i porządku w obrębie nieruchomości – 2 na 500 zł,
- zaśmiecanie miejsca publicznego – 5 na 1 600 zł.

Zastosowano 640 pouczeń:

- bezpieczeństwo w komunikacji – 546 pouczenia,
- wykroczenia przeciwko obyczajowości – 33 pouczenia,
- niszczenie urządzeń publicznych – 31 pouczeń,
- z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – 14 pouczeń,
- z ustawy o odpadach – 3 pouczenia,
- wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu – 7 pouczeń,
- wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia – 5 pouczeń,
- obowiązek utrzymania czystości w obrębie nieruchomości – 1 pouczenie.

25 osób nietrzeźwych bądź w stanie upojenia alkoholowego dowieziono do miejsca zamieszkania, jednostki policji lub do ogrzewalni (w okresie zimowym).

Największą liczbę interwencji odnotowano w rejonach ulic:

- Plac T. Kościuszki – 189,
- Warszawska – 63,
- Prezydenta I. Mościckiego – 62,
- Marszałka J. Piłsudskiego – 56,
- Św. Antoniego – 48,
- Barlickiego – 40,
- Dzieci Polskich – 34,
- Polna – 33,
- Szeroka – 31,
- Park Bulwary – 25.

Najczęstsze zdarzenia występujące w tych rejonach to:

- parkowanie pojazdów w miejscach niedozwolonych (w tym niszczenie trawników kołami pojazdów),
- wykroczenie przeciwko obyczajności publicznej,
- zakłócenie porządku i spokoju publicznego,
- spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych.

W 2024 roku strażnicy miejscy przeprowadzili 254 kontrole palenisk. W 18 przypadkach przekształcania termicznego niedozwolonych substancji nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego na kwotę 4 450 zł oraz pobrano pięć próbek z palenisk. Jedna z próbek potwierdziła spalanie zakazanych substancji w związku z tym zostanie skierowany Wniosek do Sądu o ukaranie.

W ramach współpracy z pracownikami Wydziału Ochrony Środowiska i Klimatu strażnicy miejscy uczestniczyli w 795 kontrolach dotyczących pozbywania się nieczystości ciekłych i gospodarowania odpadami komunalnymi.

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Rok	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego		Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności	Razem
				liczba	kwota [zł]			
1	Ustawie – Kodeks wykroczeń:	2021	350	61	8 490	40	265	716
		2022	568	184	27 040	48	243	1 043
		2023	311	251	28 850	25	171	758
		2024	623	498	56 100	14	95	1 230
a)	wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	2021	20	5	1 740	2	33	60
		2022	6	12	6 000	4	23	45
		2023	1	4	1 200	0	13	18
		2024	7	3	300	0	29	39
b)	wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym (wprowadzanie w błąd f-szy Straży Miejskiej co do tożsamości własnej lub innej osoby, umyślne uszkodzenie i usunięcie ogłoszenia wystawionego przez instytucję państwową, samorządową lub organizację społeczną, fałszywa informacja i wprowadzenie w błąd f-szy Straży Miejskiej)	2021	0	0	0	1	0	1
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	0	0
c)		2021	6	10	1 450	4	104	124

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Rok	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego		Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności	Razem
				liczba	kwota [zł]			
	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	2022	6	17	2 300	2	94	119
		2023	8	6	700	2	91	107
		2024	5	6	700	0	22	33
d)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	2021	254	27	3 350	30	35	346
		2022	426	70	7 300	24	37	557
		2023	258	163	16 550	17	30	468
		2024	546	450	49 400	11	27	1 034
e)	wykroczenia przeciwko osobie	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	0	0
f)	wykroczenia przeciwko zdrowiu	2021	27	0	0	0	3	30
		2022	28	5	740	2	6	41
		2023	1	0	0	0	3	4
		2024	1	2	500	1	0	4
g)	wykroczenia przeciwko mieniu	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	0	0
h)	wykroczenia przeciwko interesom konsumentów	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	0	0
i)	wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	2021	10	4	900	3	83	100
		2022	26	38	7 000	2	67	133
		2023	8	17	3 600	1	25	51
		2024	33	4	1 200	0	0	37
j)	wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego (złośliwe utrudnianie, uniemożliwianie korzystania, uszkodzanie np.: ławek, urządzeń oświetleniowych, niszczenie. Uszkodzanie roślinności – niszczenie	2021	33	15	1 050	0	7	55
		2022	76	42	3 700	14	16	148
		2023	35	61	6 800	5	9	110
		2024	31	33	4 000	2	17	83

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Rok	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego		Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności	Razem
				liczba	kwota [zł]			
	trawników kołami pojazdów, deptanie trawników, uszkodzanie drzew lub krzewów, zanieczyszczanie, zaśmiecanie dróg, ulic, placów, trawników – dostępnych dla publiczności							
k)	szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	0	0
2.	przepisach wprowadzających Kodeks pracy	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	0	0
3.	ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	2021	19	13	1 300	2	3	37
		2022	39	55	5 500	0	9	103
		2023	4	31	3 100	1	1	37
		2024	14	17	1 700	0	0	31
4.	ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	2021	0	1	100	0	0	1
		2022	0	1	50	0	0	1
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	2	1	50	0	0	3
5.	ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	2021	3	1	100	4	199	207
		2022	0	0	0	1	120	121
		2023	0	1	50	0	110	111
		2024	0	2	250	0	66	68
6.	ustawie o ochronie zwierząt	2021	0	0	0	0	51	51
		2022	0	0	0	0	46	46
		2023	0	2	200	0	38	40
		2024	0	1	100	0	18	19
7.	ustawie o odpadach	2021	6	9	870	2	2	19
		2022	9	12	1 850	2	3	26
		2023	6	23	4 450	1	3	32

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Rok	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego		Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności	Razem
				liczba	kwota [zł]			
		2024	3	18	4 450	1	233	255
8.	ustawie - Prawo ochrony środowiska	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	5	0	0	0	5	10
9.	ustawie - Prawo o miarach	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	0	0
10.	ustawie - Prawo wodne	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	0	0
11.	ustawie o publicznym transporcie drogowym	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	0	0
12.	ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	0	0
13.	ustawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt	2021	1	6	2 100	0	1	8
		2022	1	7	950	1	0	9
		2023	0	1	100	0	0	1
		2024	0	3	300	0	0	3
14.	ustawie o ochronie przyrody	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	0	0
15.	ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	0	0
16.	ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Rok	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego		Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności	Razem
				liczba	kwota [zł]			
	ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych	2024	0	0	0	0	0	0
17.	ustawie o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	0	0
18.	ustawie o bateriach i akumulatorach	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	0	0
19.	ustawie - Kodeks wyborczy	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	9	9
20.	akty prawa miejscowego (przepisy porządkowe)	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	0	0	0	0	9	9
21.	innych	2021	0	0	0	0	0	0
		2022	0	0	0	0	0	0
		2023	0	0	0	0	0	0
		2024	36	0	0	0	0	36
Ogółem		2021	379	91	12 960	48	521	1 039
		2022	617	259	35 390	52	421	1 349
		2023	321	309	36 750	27	323	980
		2024	683	540	62 950	15	435	1 673

W 2025 roku działania Straży Miejskiej będą ukierunkowane na ujawnianie i eliminowanie przypadków zatrucia środowiska poprzez spalanie niedozwolonych substancji. Wspólnie z pracownikami Wydziału Ochrony Środowiska i Klimatu Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim w dalszym ciągu będą prowadzone kontrole w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz przestrzegania przepisów dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi. Strażnicy miejscy w trakcie codziennej służby będą podejmować działania mające na celu wyeliminowanie jak największej liczby wykroczeń dotyczących parkowania w miejscach niedozwolonych ze szczególnym uwzględnieniem kierowców niszczących trawniki samochodami. Ponadto będą ujawniać i wyciągać konsekwencje w stosunku do osób spożywających alkohol w miejscach publicznych oraz zakłócających spokój i porządek publiczny, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rejony ulic, gdzie w roku 2024 odnotowano najwięcej interwencji.

Wydział Zarządzania Kryzysowego i Monitoringu

1) W zakresie spraw obronnych i zarządzania kryzysowego.

Kontynuowano rozpoczęte wraz z wybuchem wojny i napływem uchodźców z Ukrainy działania na rzecz niesienia pomocy obywatelom Ukrainy w zakresie zapewnienia zakwaterowania, całodziennego wyżywienia oraz środków czystości i higieny osobistej. Utworzone w zasobach miejskich placówki zbiorowego zakwaterowania w których uchodźcy znaleźli schronienie, całodobowe wyżywienie, potrzebne środki czystości i higieny osobistej funkcjonowały do września 2024 roku i zgodnie z decyzją Wojewody Łódzkiego zostały zamknięte a osoby, które potrzebowały dalszej pomocy zostały przeniesione do innych placówek na terenie naszego województwa.

Realizowano zadania związane z nakładaniem świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz Sił Zbrojnych oraz jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na potrzeby obrony państwa. Dokonano oględzin stanu utrzymania nieruchomości i rzeczy ruchomych przeznaczonych na cele świadczeń. W ramach realizowania zadań dotyczących świadczeń obronnych współpracowano z Wojskowym Centrum Rekrutacji.

Tabela. Liczba wydanych decyzji dotyczą nakładanych świadczeń na rzecz obrony w latach 2021–2024

Rok	2021	2022	2023	2024
Świadczenia na rzecz obrony	100	55	30	58

W 2024 roku wpłynęło 8 wniosków o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej. W wyniku ich rozpatrzenia oraz weryfikacji złożonej dokumentacji wydano 8 pozytywnych decyzji na przeprowadzenie imprezy masowej.

W roku 2024 wpłynęło również 5 zawiadomień o organizacji zgromadzenia publicznego. Zgromadzenia przebiegały spokojnie, pokojowo, zgodnie ze złożonymi wcześniej zawiadomieniami. Podczas odbywania się imprez masowych jak i zgromadzeń publicznych pracownicy byli w stałym kontakcie z zabezpieczającymi je służbami ratowniczymi i porządkowymi.

Tabela. Liczba wydanych decyzji na przeprowadzenie imprez masowych i zarejestrowanych zgłoszeń dotyczących zgromadzeń publicznych w latach 2021-2024

Rok	2021	2022	2023	2024
Liczba imprez masowych	5	6	11	8
Liczba zarejestrowanych zgromadzeń	2	20	6	5

Zaktualizowało wszystkie plany zarządzania kryzysowego a szczególności Plan Zarządzania Kryzysowego Miasta Tomaszowa Mazowieckiego zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, procedurami realizacji przedsięwzięć i reagowania kryzysowego.

Opracowywano i przygotowywano materiały wykorzystywane na posiedzeniach Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego dotyczących omawianych zagrożeń zidentyfikowanych na terenie miasta.

2) W zakresie zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Działania podjęte w roku 2024 służyły podniesieniu sprawności bojowych poszczególnych jednostek OSP przez zakup niezbędnego sprzętu ratowniczego i wyposażenia samochodów pożarniczych i wyposażenia indywidualnego strażaków wraz z wydatkami bieżącymi związanymi z funkcjonowaniem jednostek OSP. Łącznie na to zadanie z budżetu miasta przeznaczono kwotę 347 395,62 zł.

Oprócz zadań związanych z zapewnieniem bezpośredniej gotowości bojowej jednostek OSP, realizowane były na bieżąco prace w zakresie modernizacji warunków lokalowych strażnicy.

W listopadzie 2024 roku Komenda Główna PSP po analizie stanu gotowości jednostki OSP Nagórzycze oraz dla zapewnienia właściwej realizacji zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta i ościennych gmin, w porozumieniu z Prezydentem Miasta Tomaszowa Mazowieckiego włączył tę jednostkę do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Podnosząc tym samym prestiż takiej jednostki uznano jej właściwe zaangażowania w działaniach ratowniczo-gaśniczych na terenie miasta. Potwierdzeniem takiej oceny było również nieodpłatne przekazanie z Komendy Wojewódzkiej PSP w Łodzi jednostce OSP Nagórzycze dodatkowego małego samochodu transportowego dla zwiększenia potencjału operacyjnego w działaniach ratowniczych.

3) W zakresie zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa w zdarzeniach losowych.

Na przestrzeni całego roku udzielano poszkodowanym mieszkańcom właściwej opieki i pomocy w zdarzeniach kryzysowych zaistniałych na terenie miasta. Działania dotyczyły przede wszystkim zdarzeń:

- nawałnica w dniu 12 lipca 2024 roku (burza niosąca nawałne opady deszczu oraz silnego wiatru).

W dniu 12 lipca 2024 roku w godzinach popołudniowych zgodnie z Alertem RCB nad naszym miastem rozwinęła się gwałtowna burza niosąca nawałne opady deszczu oraz silnego wiatru. Żywiół uderzył z pełną mocą około godziny 19-tej łamiąc drzewa, uszkadzając dachy, elementy infrastruktury miejskiej oraz wiele zaparkowanych w tym rejonie samochodów. Najbardziej ucierpiało ścisłe centrum miasta, gdzie wiatr zerwał około 400 m kwadratowych dachu z pobliskiego centrum handlowego, który spadając zniszczył zaparkowane samochody i miejską infrastrukturę. Wiatr powyrywał i uszkodził bardzo wiele drzew w ciągach komunikacyjnych, pobliskich parkach i ogrodach. Doszło do zalań i podtopień wielu ciągów komunikacyjnych, budynków i posesji. Uszkodzeniu uległa infrastruktura techniczna, uszkodzone zostały obiekty budowlane i ogrodzenia oraz systemy urządzeń technicznych. Szkody oszacowano na około 500 000 zł. Ze względu na duży rozmiar szkód Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego złożył wniosek o udzielenie pomocy finansowej dla Członka

Łódzkiego Stowarzyszenia Samorządowego „PomagaMY”. Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki otrzymało na ten cel pomoc finansowych w wysokości 200 000 zł.

4) W zakresie funkcjonowania monitoringu miejskiego .

W bieżącym roku 2024, zrealizowane zostały dwie inwestycje związane z monitoringiem miejskim. W ramach „Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem Bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024” uzyskaliśmy dofinansowanie w wysokości 100 000 złotych na realizację zadania pn. „Modernizacja Biura Monitoringu oraz rozbudowa systemu monitoringu w mieście Tomaszów Mazowiecki na obszarze Parku Miejskiego im. dr Jana Rodego”. Dzięki temu dofinansowaniu wybudowane zostały trzy punkty kamerowe na terenie Parku dr Rodego, natomiast Biuro Monitoringu zostało wyposażone w dodatkowy serwer do archiwizacji nagrań oraz monitory do wyświetlania obrazów z kamer.

Natomiast w ramach środków własnych miasta zostaną przeprowadzone prace modernizacyjne istniejącego monitoringu, polegające na: wymianie wysłużonych już kamer stanowiących pierwsze zainstalowane - w czterech punktach w centrum miasta, modernizacji samego Biura Monitoringu Miejskiego polegającej na zwiększeniu powierzchni obserwacyjnej o nowe monitory poglądowe w związku ze zwiększoną ilością punktów kamerowych, a także na zwiększeniu pojemności dyskowej archiwów zapisujących nagrania.

Kolejna inwestycja w trakcie realizacji to budowa punktów kamerowych w rewitalizowanym obecnie Parku Solidarność, w którym przewidziano 27 kamer.

Obecnie monitoring miejski obsługuje 27 punktów kamerowych, stanowiących 136 kamer, w tym: 33 obrotowe i 103 stałopozycyjne.

Tabela. Statystyki Monitoringu Miejskiego w Tomaszowie Mazowieckim w 2024 roku

Rodzaj ujawnionego zdarzenia	Ilość zgłoszeń
Spożywanie alkoholu w miejscu publicznym	41
Osoba leżąca / upojenie alkoholowe	72
Osoba leżąca / nagłe pogorszenie stanu zdrowia	7
Przemoc fizyczna	47
Obrót / posiadanie środków odurzających	14
Kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości	14
Wypadek / kolizja / potrącenie	14
Umyślne niszczenie mienia / uszkodzone mienie	18
Przywłaszczenie mienia / kradzież	10

Rodzaj ujawnionego zdarzenia	Ilość zgłoszeń
Zakłócanie porządku publicznego	28
Spowodowanie zagrożenia w ruchu drogowym – pojazd / osoba	10
Posiadanie niebezpiecznego narzędzia	4
Zdezorientowana/ zagubiona osoba	8
Pożar/inne Straż Pożarna	7
Inne	38

Ilość zdarzeń zgłoszonych do poszczególnych służb	
Policja	277
Straż Miejska	48
Straż Pożarna	7
Razem	332

Ilość wniosków o udostępnienie nagrań	
Policja	188
Inne podmioty	2
Razem	190

10. Aktywni mieszkańcy

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Tabela. Dotacje na poszczególne obszary wykazano w poniższej tabeli. Szczegółowy wykaz dotacji wydatkowanych przez organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w latach 2022-2024 roku:

Lp.	Obszary współpracy	Dotacje wykorzystane w 2022	Dotacje wykorzystane w 2023	Dotacje wykorzystane w 2024
1.	Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób	434 146,13	507 720,19	590 962,19
2.	Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej	161 560,00	180 000,00	183 000,00
3.	Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej	11 000,00	11 000,00	6 000,00
4.	Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	55 000,00	55 000,00	70 000,00

Lp.	Obszary współpracy	Dotacje wykorzystane w 2022	Dotacje wykorzystane w 2023	Dotacje wykorzystane w 2024
5.	Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie	4 037 502,83	6 206 083,57	8 138 714,93
6.	Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży	314 747,02	305 827,30	286 600,00
7.	Kultura, sztukę, ochronę dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	14 000,00	16 909,65	13 000,00
8.	Porządek i bezpieczeństwo publiczne	18 000,00	10 000,00	10 000,00
9.	kultura fizyczna i rekreacja	2 220 000,00	2 397 000,00	2 372 754,01
10.	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – zwalczanie narkomani	45 000,00	30 000,00	30 000,00
11.	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – przeciwdziałanie alkoholizmowi	643 468,69	603 472,02	578 270,25
12.	Działalność na rzecz rodziny	2 000,00	2 000,00	0,00
Suma		7 956 424,67	10 325 012,73	12 279 301,38

Po rozpatrzeniu otwartych konkursów ofert ogółem w 2024 roku zawarto 59 umów w tym 22 umów na realizację zadań publicznych z zakresu zadań Wydziału Kultury i Sportu oraz 37 umów na realizację zadań publicznych z zakresu zadań Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia. Natomiast w trybie uproszczonym zostało zawartych 19 umów w tym 7 z zakresu zadań Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia i 12 z zakresu zadań Wydziału Kultury i Sportu.

Miasto w 2024 roku współpracowało z 34 organizacjami pozarządowymi, zlecając im w drodze otwartego konkursu ofert realizację zadań publicznych.

W roku 2024 Miasto Tomaszów Mazowiecki kontynuowało realizację zadań w formie zakupu usług społecznych i zawarło 18 umów z zakresu zadań Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia.

- 1) Usługi z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego - wydatkowano łącznie 8 000,00 zł,
- 2) Usługi z zakresu pomocy społecznej - wydatkowano łącznie 49 999,99 zł,
- 3) Usługi z zakresu polityki społecznej - wydatkowano łącznie 31 000,00 zł,
- 4) Usługi z zakresu działalności na rzecz rodziny - wydatkowano łącznie 2 000,00 zł,

- 5) Usługi z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym - przeciwdziałanie alkoholizmowi - wydatkowano łącznie 137 661,14 zł.

Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w Tomaszowie Mazowieckim w roku 2024 rozpoczęła kontynuowała VI kadencję, w ramach której odbyły się trzy posiedzenia stacjonarne. Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego jako społeczny organ opiniodawczo - doradczy w zakresie działalności pożytku publicznego, podejmuje działania zmierzające do rozwoju lokalnego sektora pozarządowego. Wszystkie spotkania miały charakter otwarty. Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w 2024 roku:

- odbyła 3 spotkania w ramach swoich posiedzeń,
- skonsultowała projekty uchwał w sprawie przyjęcia programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2025,
- konsultowała Regulamin Przyznawania Nagrody i Tytułu „Wolontariusza Roku 2024”,
- podjęła 2 uchwały dotyczące Konkursu Kreatywności Społecznej LOKALNI NIEBANALNI,
- przeprowadziła Konkurs Kreatywności Społecznej Lokalni Niebanalni,
- współorganizowała Piknik Organizacji Pozarządowych Lokalni Niebanalni,
- zorganizowała kampanię społeczną „A gdy nadchodzi pora PIT-owa, wpisz 1,5% dla Tomaszowa”,
- wzięła udział w spotkaniu Ciał Dialogu „RADY DLA RADY” połączone z warsztatami z ekspertami.

IV. ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ

1. Zielony Tomaszów Mazowiecki

Łączna powierzchnia terenów zieleni na terenach należących do Gminy Miasto Tomaszowie Mazowieckim wynosi 633 632,51 m².

Utrzymaniem zieleni w mieście zajmuje się Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta, który ma pod opieką poniższe tereny:

- Zabytkowy Park Miejski „Solidarność”, w którym zieleń zajmuje powierzchnię 65 273 m²,
- Zabytkowy Park Miejski im. dr Jana Rodego, w którym zieleń zajmuje powierzchnię 19 166 m²,
- Park „Bulwary”, w którym zieleń zajmuje powierzchnię 88 744 m²,
- Park „Michałówek”, w którym zieleń zajmuje 29 789 m²,
- piętnaście skwerów o łącznej powierzchni zieleni – 49 920 m²,
- rezerwat przyrody „Niebieskie Źródła” o powierzchni – 6 039 m²,
- zieleń na placu im. Tadeusza Kościuszki – 3 358 m²,
- siedem rond o łącznej powierzchni zieleni – 680 m²,
- treny komunalne o łącznej powierzchni zieleni – 64 439 m²,
- zieleń w 224 pasach drogowych o łącznej powierzchni – 301 703,51 m².

Na wyżej wymienionych terenach pracownicy Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta przeprowadzają kilka razy w tygodniu wizję lokalną w terenie celem ustalenia prac do wykonania. Szczególną uwagę zwraca się na drzewa, które w związku z ocieplającym się klimatem słabną i zaczynają zamierać. Pracownicy ZDiUM oceniają stan zdrowotny drzew na kontrolowanym terenie, sporządzają dokumentację drzew będących w słabym stanie zdrowotnym i kwalifikują je do pielęgnacji lub do wycinki.

Dział Administracyjno-Gospodarczy odpowiadał za następujące działania na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego:

- 1) sprzątanie i koszenie pasów drogowych dróg gminnych i wewnętrznych,
- 2) omiatanie i pielienie przerostów w chodnikach oraz opaskach drogowych,
- 3) prowadzenie akcji zimowej:
 - a) ZDiUM realizując zadania własne gminy w ww. zakresie zajmuje się prowadzeniem akcji zimowej na ulicach gminnych, wewnętrznych, terenach komunalnych oraz w parkach, na skwerach oraz zieleńcach miasta.
 - b) Do realizacji przedmiotowych zadań dedykowany jest następujący sprzęt komunalny:
 - Ciągnik kołowy FOTON FT 404,
 - Ciągnik komunalny KUBOTA L2-522,
 - Ciągnik komunalny Kubota B2231,
 - Komunalny pojazd wolnobieżny City Master model 600,
 - Komunalny pojazd wolnobieżny City Ranger model 2 250.
 - c) Do dyspozycji Zakładu pozostaje również jedna mechaniczna, spalinowa odśnieżarka z wyrzutem bocznym bądź przednim – w zależności od potrzeby i ustawienia sprzętu.
 - d) Pozostały sprzęt należy do grupy ręcznych narzędzi typu łopaty śniegowe plastikowo-metalowe lub drewniane , szczotki itp.
- 2) utrzymanie w czystości i porządku terenów komunalnych o łącznej powierzchni ok. 120 000 m² oraz terenów zielonych tj. parki, skwery, zieleńce o powierzchni 198 000 m²,
- 3) stałe utrzymanie czystości na ok 40 działkach komunalnych oraz interwencyjne sprzątanie pozostałych działek komunalnych (według zgłaszanych potrzeb mieszkańców, Straży Miejskiej oraz własnych obserwacji),
- 4) koszenie około 63 ha obszarów zielonych (kilka razy w roku),
- 5) wykonywanie nasadzeń kwiatowych,
- 6) podlewanie i pielęgnacja bieżąca zieleni,

- 7) opróżnianie koszy ulicznych, parkowych oraz koszy na zwierzęce odchody w łącznej ilości 1 037 szt. rozstawionych w pasach drogowych, na terenach komunalnych i zielonych oraz na przystankach na terenie całego miasta,
- 8) uzupełnianie, wymiana oraz konserwacja koszy na odpady,
- 9) naprawa, renowacja oraz montaż ławek siedziskowych,
- 10) utrzymanie porządku i czystości na przystankach komunikacyjnych (258 sztuk przystanków) na terenie Tomaszowa Mazowieckiego polegające między innymi i na:
 - 11) zbieraniu zanieczyszczeń z terenu przystanku,
 - 12) zamykaniu powierzchni wokół przystanku,
 - 13) odchwaszczaniu i wykaszaniu terenu przylegającego,
 - 14) opróżnianiu koszy na odpady,
 - 15) uzupełnianiu brakujących koszy,
 - 16) drobnych naprawach urządzeń stanowiących wyposażenie przystanków tj. konstrukcji wiat, ramek na rozkłady jazdy, kasetonów reklamowych, ławek itp.,
 - 17) sprzątanie terenów placów zabaw, wybiegów dla psów i siłowni plenerowych oraz naprawa urządzeń w 17 lokalizacjach na terenie miasta,
 - 18) obsługa techniczno-porządkowa imprez organizowanych przez Urząd Miasta (porządkowanie terenu, transport stolików, krzeseł, podestów i inne zlecone działania),
 - 19) naprawianie i wymiana zniszczonych znaków drogowych w wyniku zdarzeń drogowych lub konieczności zmian organizacji ruchu drogowego,
 - 20) organizacja prac i prowadzenie dokumentacji prac społeczno-użytecznych osób skierowanych przez MOPS,
 - 21) w 2024 roku kontynuowano realizację „Programu rozwiązywania problemu bezdomności i łagodzenia jej skutków na lata 2021-2027”, którego celem głównym jest przeciwdziałanie zjawisku bezdomności oraz łagodzenie jego skutków poprzez wspieranie i podejmowanie inicjatyw na rzecz osób bezdomnych zagrożonych bezdomnością; w ZDiUM została

zorganizowana praca dla osób z zaległościami czynszowymi w wymiarze godzinowym w ilości 850 godzin.

22) obsługa 32 słupów ogłoszeniowych; obsługa polegała na naklejeniu plakatów zgodnie ze zleceniami otrzymanymi z Urzędu Miasta oraz innych jednostek podległych Urzędowi ,

23) utrzymywanie w należytym stanie techniczno-porządkowym obiektów i obszarów pozostających po działaniach inwestycyjnych tj. parku Bulwary oraz terenu przystani miejskiej (stałe nadzorowanie, prace porządkowe, drobne prace remontowe itp.).

Pod koniec 2024 roku Zarządowi Dróg i Utrzymania Miasta udało się pozyskać środki na doposażenie parku maszynowego.

Działając na podstawie Regulaminu udzielania zamówień oraz zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych ZDiUM wszedł w posiadanie dwóch kosiarek samojezdnych marki John Deere dostarczonych przez firmę Wanicki z Wolborza. Ich łączny koszt wyniósł niecałe 161 000 zł. Dzięki mniejszej kosiarce możemy sprawniej kosić i wertykulować tereny zielone.

Drugą prócz powyższych działań usprawni też odśnieżanie terenów należących do Gminy – Miasto dzięki dodatkowemu wyposażeniu jakim jest pług, czy też szczotka do śniegu.

Kolejnym zakupem był podnośnik koszowy na podwoziu IVECO o wysięgu 18 metrów wartości 134 000 zł. Wykorzystywany będzie do przycinania gałęzi zagrażających bezpieczeństwu czy też wieszaniu flag i banerów.

W zasobach ZDiUM znalazł się również rębak – tzw. przyczepa specjalna dla firm komunalnych. Wyróżnia go szybkość podawania gałęzi do 33 metrów na minutę oraz średnica gałęzi poddanych zrębkowaniu sięgająca aż 16 cm. Przyspieszy to proces pozbywania się zalegających gałęzi. Powstałe w wyniku przeróbki zrębki mogą być wykorzystane przez ZDiUM jako kompost lub do celów dekoracyjnych w parkach i na skwerach. Koszt 96 000 zł.

Oprócz maszyn i pojazdów specjalistycznych pozyskaliśmy również środki na dwa samochody dostawcze:

- Renault Master – tzw. brygadówka z wywrotem o wartości 80 000 zł,
- Dacia Dokker o wartości 41 000 zł.

Wszystkie nowe maszyny i samochody zdecydowanie ułatwią i przyspieszą prace oraz usprawnią wykonywanie zadań statutowych Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta, w szczególności dbanie o czystość i porządek w Tomaszowie Mazowieckim.

Wycinka drzew

W 2024 roku przyjęto 174 zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew,

W 2024 roku przyjęto do realizacji 127 wniosków o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew. Wydano:

- 47 zezwoleń na usunięcie drzew,
- 2 wnioski przekazano zgodnie z właściwością,
- 5 wniosków pozostawiono bez rozpoznania ze względu na nie uzupełnienie braków formalnym w wyznaczonym terminie,
- dla 13 wniosków wydano postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania, ze względu na to, że wnioskodawcami były osoby fizyczne i winy złożyć zgłoszenie zamiaru usunięcia drzew,
- dla 17 wniosków odmówiono zezwolenia na usunięcie drzew,
- dla 4 wniosków dla części drzew wydano zezwolenie na usunięcie oraz odmówiono wydania zezwolenia na część drzew,
- dla 12 wniosków naliczono opłaty za usunięcie drzew ze względu na kolizję z planowaną decyzją oraz zobowiązano do dokonania nasadzeń zastępczych,
- dla 3 wniosków umorzono postępowaniu ze względu na wycofanie wniosku oraz z uwagi na brak konieczności uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew,
- dla 21 wniosków zobowiązano wnioskodawców do dokonania nasadzeń zastępczych,
- dwóch spraw nie zakończono do dnia 31 grudnia 2024 roku.

W 2024 roku zakończono 2 sprawy, które zostały wszczęte w 2022 roku, dla jednej sprawy naliczono opłatę za usunięcie drzew i zobowiązano do nasadzeń zastępczych, dla drugiej sprawy zobowiązano do nasadzeń zastępczych.

W 2024 roku wszczęto 3 postępowania w sprawie naliczenia administracyjnej kary za usunięcie drzew bez wymaganego zezwolenia. Sprawy te nie zakończyły się wydaniem do końca 2024 roku rozstrzygnięcia.

W 2024 roku wydano 2 decyzje za usunięcie drzew bez wymaganego zezwolenia:

- wymierzającą osoby fizycznej prowadzącą działalność gospodarczą administracyjną karę pieniężną w wysokości 7 700,00 zł,
- wymierzającą osobie fizycznej administracyjną karę pieniężną w wysokości 1 825,00 zł za usunięcie bez wymaganego zezwolenia 1 sztuki drzewa gatunku czeremcha zwyczajna o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 5 cm wynoszącym Nr 6 – 85 cm i najmniejszej średnicy pnia wynoszącej 10 cm, 12 cm, 15 cm,

oraz 1 decyzję:

- wymierzającą osobie fizycznej administracyjną karę pieniężną w wysokości 3 955,50 zł za zniszczenie drzew - 3 szt. w Tomaszowie Mazowieckim,

W 2024 roku prowadzono również 71 spraw o wydanie oświadczeń woli w sprawach dot. usuwania drzew i krzewów z terenów stanowiących własność Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki, w tym 13 spraw dotyczących zgłoszenia wywrotów lub złomów drzew.

Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta

W związku z przyjęciem przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Rezolucji z dnia 19 czerwca 1997 roku w sprawie programu wycofywania azbestu z gospodarki na mocy której powstał „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, a następnie „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, który zakłada, iż do roku 2032 nastąpi:

- usunięcie i unieszkodliwienie wszystkich wyrobów zawierających azbest z terenu Polski,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

W celu wypełnienia zapisów „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009- 2032” Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki w ramach aktualizacji „Programu usuwania materiałów zawierających azbest z terenu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego” zakłada wdrożenie i realizację:

- działań edukacyjno-informacyjnych,
- działań polegających na usuwaniu i utylizacji wyrobów zawierających azbest,
- działań sprawozdawczo-monitoringowych.

W dniu 24 lutego 2022 roku Rada Miejska Tomaszowa Mazowieckiego uchwaliła Regulamin dofinansowania kosztów usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego (uchwała NR LV/423/2022), który obowiązywał w 2024 roku. Przedmiotowy regulamin określa zasady finansowania zadań związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2022 – 2032. Dofinansowaniu podlegają koszty realizacji przedsięwzięć związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest z nieruchomości położonych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego polegające na:

- demontażu wyrobów zawierających azbest,
- usunięciu odpadów wcześniej zdjętych z obiektów i składowanych na nieruchomości oraz unieszkodliwieniu poprzez składowanie wyrobów zawierających azbest na składowisku odpadów niebezpiecznych.

Dofinansowanie nie obejmuje kosztów zakupu i montażu nowych pokryć dachowych oraz wykonania dokumentacji technicznej. Wnioski, które nie zostały zakwalifikowane w danym roku z powodu limitu środków przewidzianych na ten cel w budżecie, są rozpatrywane w pierwszej kolejności przy ponownym ogłoszeniu naboru w kolejnym roku, po uprzedniej ich aktualizacji polegającej na kontakcie z wnioskodawcami. Zgodnie z wynikami przeprowadzonej inwentaryzacji, na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego zlokalizowanych było 1 654 obiektów, na których występują wyroby zawierające azbest, 1 622 należą do osób fizycznych oraz 32 do osób prawnych. Ilościowo, na terenie miasta występuje: 1 533,933 Mg wyrobów azbestowych należących do osób fizycznych oraz 88,885 Mg wyrobów azbestowych należących do osób prawnych. Łączna ilość wyrobów azbestowych zlokalizowanych na terenie miasta oszacowano na poziomie 1 642,818 Mg. W celu spełnienia obowiązku jakim jest usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest do roku 2032, z terenu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego należy usuwać rocznie

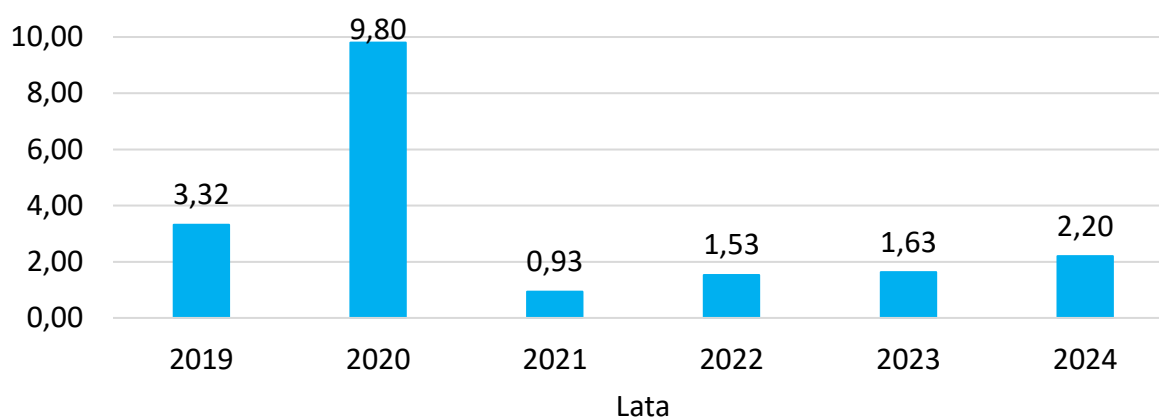
149,347 Mg azbestu. Większość zinwentaryzowanych wyrobów charakteryzuje się 2 stopniem pilności usunięcia. Obiekty, w których znajdują się wyroby zawierające azbest na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego to głównie domy mieszkalne oraz budynki gospodarcze. Szczegółowe informacje na temat rodzaju oraz ilości wyrobów zawierających azbest występujących na terenie miasta zawarte zostały w wynikach inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego, które wprowadzone zostały do rządowej Bazy Azbestowej (www.bazaazbestowa.gov.pl). Przewidywany koniec realizacji Programu wyznaczony został zgodnie z Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu i przypada na rok 2032.

W 2024 roku na realizację usuwania wyrobów zawierających azbest zabezpieczono kwotę 79 400,00 zł. W dniu 20 maja 2024 roku podpisano umowę z przedsiębiorcom wyłonionym w postępowaniu przetargowym, w którym wpłynęło 5 ofert. Umowę zawarto z firmą PHU PIOTR Piotr Jaczyński, ul. Warszawska 38B, 05-084 Leszno. Faktyczne wydatki na przestrzeni lat 2021– 2024 przedstawiają się następująco:

	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba złożonych wniosków [szt.]	177	115	96	76
Liczba zrealizowanych wniosków [szt.]	133	82	81	63
Ilość usuniętego azbestu [m ²]	24 216	10 484	8 342	7 123
Ilość usuniętego azbestu w przeliczeniu na jednostkę wagi [Mg]	363,24	157,26	133,395	92,95
koszt usunięcia azbestu [zł]	184 107,70	108 173,91	61 467,18	53 524,25

Edukacja ekologiczna

W 2024 roku zrealizowano projekt: Sprzątanie Świata – ogólnopolska kampania przebiegała pod hasłem „Na straży czystej ziemi od 1994 roku” której celem było promowanie nieśmiecenia, edukacja odpadowa oraz inicjowanie działań dzięki którym zmniejszy się nasz negatywny wpływ na środowisko. Młodzi wolontariusze ze wszystkich przedszkoli i szkół wyruszyli na sprzątanie naszego Miasta. W akcji wzięło udział około 3 709 dzieci i młodzieży. Ogółem w roku 2024 zebrano 2,200 Mg odpadów. Poniższy wykres przedstawia ilości zebranych odpadów w latach 2019-2024.

Rysunek. Ilość zebranych odpadów podczas akcji Sprzątania Świata [Mg]

2. Zagospodarowanie przestrzeni

1) Planowanie przestrzenne.

Dla całego obszaru miasta Tomaszowa Mazowieckiego obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tomaszowa Mazowieckiego uchwalone uchwałą nr LI/445/2009 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 18 grudnia 2009 roku. Zgodnie z obowiązującym studium udział poszczególnych funkcji terenów w powierzchni miasta kształtuje się następująco:

- tereny zabudowy mieszkaniowej – 27%,
- tereny zabudowy usługowej (w tym tereny rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²) – 3%,
- tereny zabudowy mieszkaniowej i usług – 11%,
- tereny zabudowy techniczno-produkcyjno-usługowej – 3%,
- tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej – 5%,
- obszary i tereny górnicze – 1%,
- tereny infrastruktury technicznej – 3%,
- tereny zieleni urządzonej, lasy i wody – 21%,
- tereny rolnicze (w tym: rola, łąki, zieleń naturalna i zabudowa zagrodowa) – 19%,
- tereny komunikacji (w tym: tereny dróg publicznych i tereny kolejowe) – 7%.

Na terenie miasta obowiązuje 50 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmują swoimi ustaleniami 19,3% powierzchni miasta. Natomiast 12 obszarów objętych jest uchwałami o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a prace planistyczne są w toku. Obszar objęty pracami obejmuje 27% powierzchni miasta.

Z porównania danych dotyczących pokrycia obszaru miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego za lata 2021-2024 wynika, że w 2021 roku pokrycie powierzchni miasta planami wynosiło 18,5%, natomiast w latach 2022-2024 wynosiło 19,3%.

Jednocześnie powierzchnia miasta objęta pracami planistycznymi na podstawie uchwał o przystąpieniu do sporządzenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynosiła 27% w latach 2023-2024, natomiast w latach wcześniejszych kształtowała się na poziomie 16,0% w 2021 roku i 15,2% w 2022 roku.

Ponadto w 2024 roku podjęta została uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego miasta Tomaszowa Mazowieckiego, na podstawie której rozpoczęto procedurę sporządzania nowego dokumentu planistycznego.

2) Ocena aktualności studium i planów miejscowych.

Zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletni program ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego. Wyniki analiz przekazuje radzie gminy co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania, o których mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Wypełniając powyższy obowiązek, analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta sporządzono w kadencji (2018-2024). W dniu 27 sierpnia 2020 roku Rada Miejska Tomaszowa Mazowieckiego podjęła uchwałę nr XXXI/237/2020 w sprawie oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tomaszowa

Mazowieckiego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W uchwale stwierdzono aktualność obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzonych na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz brak aktualności tych planów miejscowych, które zostały sporządzone w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym. Ponadto w uchwale stwierdzono brak aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tomaszowa Mazowieckiego, zatwierdzonego uchwałą nr LI/445/09 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 grudnia 2009 roku.

3) Ochrona i opieka nad zabytkami.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 368/2019 Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 sierpnia 2019 roku w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków miasta Tomaszowa Mazowieckiego na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego znajdują się następujące zabytki nieruchome:

- obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków – 37 kart adresowych,
- obiekty i obszary ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz wyznaczone przez Prezydenta Miasta – 191 kart adresowych,
- stanowiska archeologiczne zewidencjonowane na terenie miasta – 64 karty adresowe.

Z porównania ilości kart adresowych zabytków ujętych obecnie w Gminnej Ewidencji Zabytków z ilością kart zabytków ujętych we wcześniejszej ewidencji zabytków przyjętej Zarządzeniem nr 175/2017 Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 9 maja 2017 roku wynika, że zwiększyła się liczba zabytków o sześć kart adresowych założonych dla schronów zespołu fortyfikacji polowej rzeki Pilicy linia Tomaszów Mazowiecki.

4) Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy czym lokalizację inwestycji celu publicznego ustala się w drodze decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, a sposób

zagospodarowania terenu i warunki zabudowy dla innych inwestycji ustala się w drodze decyzji o warunkach zabudowy.

W 2024 roku na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego wydano 101 decyzji o warunkach zabudowy i 33 decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Przeznaczenie obiektów, dla których wydano decyzje o warunkach zabudowy kształtowało się następująco:

- budynki mieszkalne jednorodzinne – 51 decyzji,
- budynki mieszkalne wielorodzinne – 9 decyzji,
- budynki usługowe – 14 decyzji,
- budynki mieszkalne z usługami – 10 decyzji,
- budynki gospodarcze i garażowe – 4 decyzje,
- budynki produkcyjne (w tym magazynowe) – 4 decyzje,
- obiekty infrastruktury technicznej – 6 decyzji,
- parking – 1 decyzja,
- inne – 2 decyzje.

Dla porównania w 2021 roku wydano 95 decyzji o warunkach zabudowy, w roku 2022 – 127 decyzji o warunkach zabudowy, a w roku 2023 - 109 decyzji o warunkach zabudowy.

Struktura funkcjonalna wydanych w latach 2021-2023 decyzji kształtowała się porównywalnie do 2024 roku. Najwięcej decyzji wydano dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (50 decyzji w 2021 roku, 63 decyzje w 2022 roku i 42 decyzje w roku 2023) oraz usługowej (22 decyzje w 2021 roku, 28 decyzji w roku 2022 i 16 decyzji w roku 2023).

Wśród decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego 27 decyzji dotyczyło infrastruktury technicznej, w tym dróg. Pozostałe 6 decyzji dotyczyło:

- 1) Zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń w piwnicy II Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Żeromskiego w Tomaszowie Mazowieckim na salę zajęć pozalekcyjnych, pokój na potrzeby biblioteki oraz na pokój dla nauczycieli.

- 2) Rozbudowy budynku opieki zdrowotnej o windę zewnętrzną.
- 3) Instalacji urządzeń, w tym antenowych konstrukcji wsporczych i instalacji radiokomunikacyjnych, a także związanego z tym urządzeniami osprzętu i urządzeń zasilających.
- 4) Rozbudowy wejścia i przebudowa budynków Tomaszowskiego Centrum Zdrowia Sp. z o.o. wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem.
- 5) Dwie decyzje wydane na budowę wieży jako nośnika radiokomunikacji wraz z antenowymi konstrukcjami wsporczymi, osprzętem i urządzeniami zasilającymi.

Dla porównania w 2021 roku wydano 52 decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego, natomiast w latach 2022-2023 wydano rocznie 33 decyzje. Podobnie jak w roku 2024 zdecydowana większość decyzji wydanych w latach poprzednich dotyczyła lokalizacji infrastruktury technicznej (46 w 2021 roku, 29 w 2022 roku, 24 w 2023 roku).

- 5) Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach.

W 2024 roku wydano 10 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla następujących przedsięwzięć:

- 1) Rozszerzenie katalogu odpadów przeznaczonych do zbierania i przetwarzania w procesie termicznej degradacji.
- 2) Budowa, nadbudowa, przebudowa i rozbudowa Zakładu ROLDROB S.A. ul. Warszawska 168/172, 97-200 Tomaszów Mazowiecki.
- 3) Budowa na terenie Zakładu "Tomaszów 2" przy ul. Milenijnej 21, zewnętrznej instalacji gazowej z baterią zbiorników o pojemności $4 \times 9\,200\text{ dm}^3$, wraz ze stacją redukcyjną na gaz płynny, na cele technologiczne dla potrzeb zasilania suszarni rozpyłowej ATM 15 000 znajdującej się w budynku na terenie działki 37/6, obręb 2, Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki.
- 4) Budowa na terenie Zakładu Paradyż przy ul. Milenijnej 27/35, zewnętrznej instalacji gazowej z baterią zbiorników o pojemności $4 \times 9\,200\text{ dm}^3$, wraz ze stacją redukcyjną na gaz płynny, na cele technologiczne dla potrzeb zasilania suszarni rozpyłowej ATM 15 000 znajdującej się w budynku na terenie działki 38/1, obręb 2, Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki.

- 5) Przebudowa i rozbudowa istniejącego budynku produkcyjnego wraz z zapleczem socjalno-biurowym na potrzeby realizacji nowej linii technologicznej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach o nr ewid. 162/20, 162/24 i 162/25, obręb 4 w miejscowości Tomaszów Mazowiecki.
- 6) Budowa ulic: W. Witosa, 25 Pułku Armii Krajowej oraz S. Dziubałtowskiego w Tomaszowie Mazowieckim wraz z budową kanalizacji deszczowej i odwodnienia oraz budową kanału technologicznego.
- 7) Budowa 9 budynków mieszkalnych jednorodzinnych wraz z drogą wewnętrzną oraz niezbędną infrastrukturą techniczną.
- 8) Budowa Stacji Przetłokowej Odpadów Komunalnych (SPOK) wraz z elementami niezbędnej infrastruktury technicznej.
- 9) Wiercenie studni S-12 wykonywanym w celu zaopatrzenia w wodę z utworów górnajurajskich na działce ewid. nr 73/21 w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Milenijnej.
- 10) Wiercenie studni S-11 i S-11A (studnia awaryjna) wykonywanym w celu zaopatrzenia w wodę z utworów górnajurajskich na działce ewid. nr 73/3 w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Warszawskiej.

Dla porównania w 2021 roku wydano 7 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w roku 2022 wydano 12 decyzji, a w 2023 wydano 2 decyzje.

3. Walka o czyste powietrze

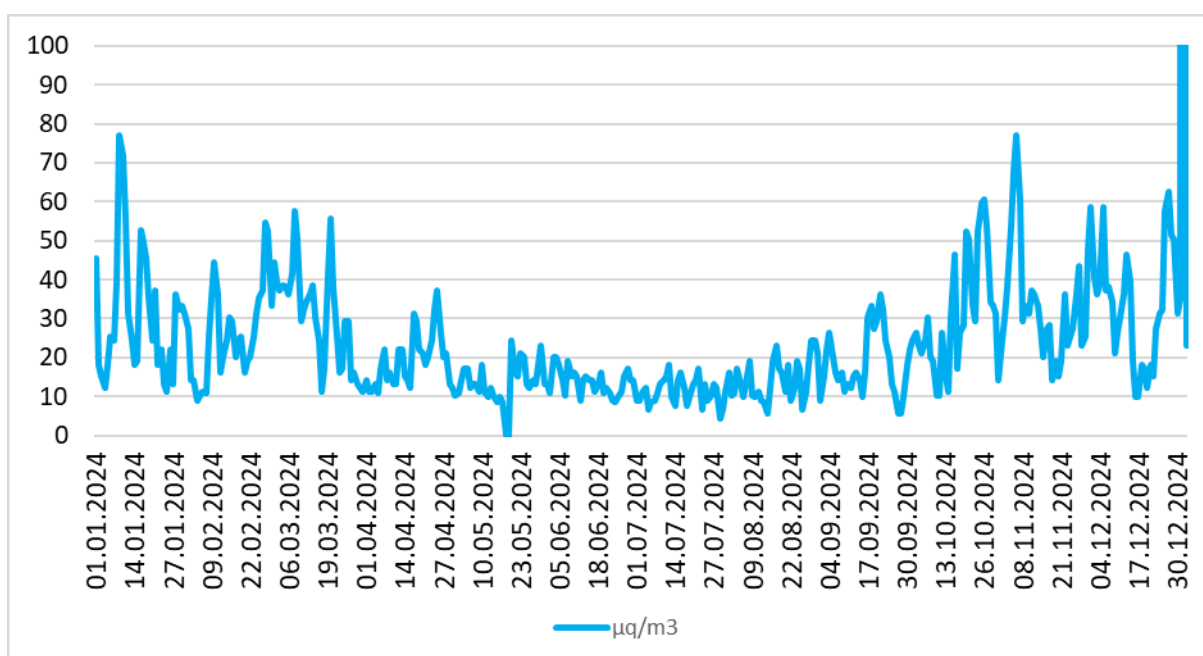
Stan powietrza w Tomaszowie Mazowieckim

W ramach monitoringu jakości powietrza Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – RWMS w Łodzi prowadzi pomiary w Tomaszowie Mazowieckim, przy ul. św. Antoniego 43/45. Wyniki w latach 2017-2024 prezentuje tabela oraz wykres zamieszczony poniżej. W roku 2024 widzimy wzrost dni wykazujących przekroczoną normę $50\mu\text{g}/\text{m}^3$. W przypadku średniego stężenia rocznego odnotowano taką samą wartość w porównaniu z rokiem poprzednim, a stężenie benzoapirenu zmniejszyło się.

Rok 2017 – P<10 Sa=39,0 $\mu\text{q}/\text{m}^3$	PM10 S24>50 $\mu\text{q}/\text{m}^3$ 63 dni	BaPSa=8,1 ng/m^3
Rok 2018 – P<10 Sa=35,6 $\mu\text{q}/\text{m}^3$	PM10 S24>50 $\mu\text{q}/\text{m}^3$ 72 dni	BaPSa=5,3 ng/m^3
Rok 2019 – P<10 Sa=29,9 $\mu\text{q}/\text{m}^3$	PM10 S24>50 $\mu\text{q}/\text{m}^3$ 39 dni	BaPSa=3,1 ng/m^3
Rok 2020 – P<10 Sa=26,9 $\mu\text{q}/\text{m}^3$	PM10 S24>50 $\mu\text{q}/\text{m}^3$ 28 dni	BaPSa=2,9 ng/m^3
Rok 2021 – P<10 Sa=29,8 $\mu\text{q}/\text{m}^3$	PM10 S24>50 $\mu\text{q}/\text{m}^3$ 35 dni	BaPSa=3,0 ng/m^3
Rok 2022 – P<10 Sa=27,2 $\mu\text{q}/\text{m}^3$	PM10 S24>50 $\mu\text{q}/\text{m}^3$ 30 dni	BaPSa=3,0 ng/m^3
Rok 2023 – P<10 Sa=26,4 $\mu\text{q}/\text{m}^3$	PM10 S24>50 $\mu\text{q}/\text{m}^3$ 19 dni	BaPSa=2,5 ng/m^3
Rok 2024 – P<10 Sa=26,4 $\mu\text{q}/\text{m}^3$	PM10 S24>50 $\mu\text{q}/\text{m}^3$ 24 dni	BaPSa=2,0 ng/m^3

gdzie: Sa – stężenie średnie roczne, BaPSa- średnie stężenie benzoapirenu,
PM10 S24>50 $\mu\text{q}/\text{m}^3$ - ilość dni kiedy wartość dobowa przekracza 50 $\mu\text{q}/\text{m}^3$

Jakość powietrza w Tomaszowie Mazowieckim również jest rejestrowana za pomocą zainstalowanych na terenie Miasta czujników Airly. Poniższy wykres przedstawia uśrednione wyniki, jakie zostały zarejestrowane w roku 2024, uwzględniającą wszystkie czujniki:

W 2024 roku przeprowadzono następujące działania mające na celu ograniczenia niskiej emisji oraz przeciwdziałaniu negatywnym jej skutkom:

Kontynuacja współdziałania w ramach realizacji programu „Czyste Powietrze”.

Program „Czyste Powietrze” obejmuje zarówno wymianę źródeł ciepła, a także termomodernizację budynków oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, co powoduje ograniczenie ubytków ciepła, mniejszą ilość spalnego paliwa, a co za tym idzie zmniejszenie produkcji substancji szkodliwych dla środowiska. Według danych przedstawionych przez WFOŚiGW, łączna liczba wniosków, zawartych umów, a także liczba zrealizowanych

przedsięwzięć, wraz z kwotą wypłaconych dotacji na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego, od początku trwania programu przedstawia się następująco:

Nazwa Gminy	Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie	Liczba zawartych umów	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć	Kwota wypłaconych dotacji [zł]
Miasto Tomaszów Mazowiecki	1 410	1 201	780	10 272 972,21

Program Ciepłe Mieszkanie

W dniu 20 czerwca 2024 zostało podpisana umowa pomiędzy Gminą Miasto Tomaszów Mazowiecki i Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”. Ramach programu mieszkańcy miasta posiadający lokale w budynkach wielorodzinnych mają możliwość wymiany źródeł ciepła oraz wykonanie zadań termomodernizacyjnych. Umowa przewiduje 103 beneficjentów końcowych, a kwota przeznaczona na realizację tego zadania wynosi 3 521 500 zł. W ramach programu w 2024 roku podpisano 2 umowy o dofinansowanie z beneficjentami końcowymi. Zadanie to będzie kontynuowane w 2025 roku.

Gminny program udzielania i rozliczania dotacji celowej na realizację przedsięwzięć związanych z ograniczeniem niskiej emisji na terenie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki

W dniu 1 czerwca 2024 roku został ogłoszony nabór w ramach gminnego programu ograniczania niskiej emisji. W ramach programu mieszkańcy Tomaszowa Mazowieckiego mogli skorzystać z dofinansowania z budżetu Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki na realizację zadań związanych z wymianą nieekologicznych źródeł ciepła. Podczas trwania tego programu złożono 31 wniosków, z czego 27 zostało prawidłowo rozliczonych. Łączna kwota dotacji wyniosła 112 538 zł.

Kontrola palenisk przez Straż Miejską w Tomaszowie Mazowieckim

W 2024 roku strażnicy miejscy przeprowadzili 254 kontroli palenisk. Popełniono 22 wykroczenia. W 18 przypadkach przekształcania termicznego niedozwolonych substancji nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego na kwotę 4 450 zł oraz dokonano

3 pouczeń. Pobrano 5 próbek paleniskowych (w tym jedna pozytywna). Sporządzono jeden wniosek do Sądu o ukaranie w związku ze spalaniem zakazanych substancji.

Rok	Kontrole palenisk	Mandaty	Wnioski o ukaranie do sądu
2018	1 086	102	2
2019	397	79	2
2020	175	46	2
2021	74	9	2
2022	125	10	1
2023	98	23	1
2024	254	18	1

Pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska rozdyskrybuowali do skrzynek pocztowych 2 000 sztuk materiałów informacyjnych, w których zawarte były treści dotyczące szkodliwości smogu, możliwości skorzystania z programu „Czyste Powietrze”. Bezpośrednie chodzenie „od domu, do domu” pozwoliło pracownikom gminy przeprowadzić wiele rozmów z mieszkańcami dotyczących ochrony powietrza, czy też warunków uzyskania dotacji. Dnia 20 stycznia 2024 roku odbył się piknik dotyczący poprawy jakości powietrza. W ramach Dni Tomaszowa funkcjonował punkt, gdzie pracownicy Urzędu Miasta przybliżali możliwości skorzystania z programu, a także zachęcali do wymiany nieekologicznych źródeł ciepła. W ramach promocji programu „Czyste Powietrze”, podczas spotkań Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego, mieszkańcy mieli możliwość zasięgnięcia informacji dotyczących programu. 25 sierpnia 2024 roku podczas XVI pikniku organizacji pozarządowych "Lokalni Niebanalni" pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska wystawili się z punktem konsultacyjnym programu „Czyste Powietrze”. 26 października 2024 roku odbył się piknik ekologiczny dotyczący ograniczania niskiej emisji, pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska mieli możliwość wystawienia się i promowania programu "Czyste Powietrze".

Gospodarka niskoemisyjna

SM Przodownik

W 2024 roku wykonano przyłącze ciepłownicze do budynku żłobka publicznego przy ul. Kombatantów 5 w Tomaszowie Mazowieckim. Koszt realizacji zadania wyniósł 56 249,90 zł. Powierzchnia budynku – 1 575 m².

Ilość budynków poddanych termomodernizacji wraz z lokalizacją.

W 2024 roku poddano termomodernizacji 19 budynków należących do zasobów Spółdzielni Mieszkaniowej „Przodownik” w następujących zakresach i lokalizacjach w Tomaszowie Mazowieckim:

- a) poprzez uzupełnienie istniejącego w budynku ocieplenia stropodachu o powierzchni 345 m² metodą wdmuchiwania granulatu celulozy w bloku nr 4 przy ul. Hożej 5/7 – koszt realizacji 19 524,24 zł;
- b) poprzez docieplenie styropianem elementów elewacji budynków o łącznej powierzchni 3 970,5 m²:
 - blok nr 8 przy ul. Sterlinga 3 – koszt realizacji 63 203,18 zł,
 - blok nr 10 przy ul. Św. Antoniego 93 – koszt realizacji 106 000,00 zł,
 - blok nr 51 przy ul. Sikorskiego 10 – koszt realizacji 80 100,00 zł,
 - blok nr 6 przy ul. Głowackiego 39/43 – koszt realizacji 174 900,00 zł,
 - blok nr 53 przy ul. Zamenhofa 3 – koszt realizacji 67 501,32 zł,
 - blok nr 1 przy ul. Rode 1 – koszt realizacji 86 433,30 zł,
 - blok nr 2 przy ul. Rode 3 – koszt realizacji 86 433,30 zł,
 - blok nr 9 przy ul. Sterlinga 1 – koszt realizacji 73 279,49 zł,
 - blok nr 2 przy ul. Strzeleckiej 8 – koszt realizacji 53 500,00 zł,
 - blok nr 3 przy ul. Strzeleckiej 10 – koszt realizacji 53 500,00 zł,
 - blok nr 6 przy ul. Mazowieckiej 5 – koszt realizacji 53 500,00 zł,
 - blok nr 23 przy ul. Sterlinga 11 – koszt realizacji 59 101,84 zł,
 - blok nr 51 przy ul. Zamenhofa 5 – koszt realizacji 84 752,06 zł,
 - blok nr 5 przy ul. Małkowskich 1 – koszt realizacji 85 223,28 zł,
 - blok nr 5 przy ul. Mazowieckiej 3 – koszt realizacji 53 500,00 zł,
 - blok nr 49 przy ul. Sikorskiego 12 – koszt realizacji 139 000,00 zł,
 - blok nr 81 przy ul. Wandy Panfil 16 – koszt realizacji 78 000,00 zł,
 - blok nr 1A przy ul. Granicznej 41/43 – koszt realizacji 202 000,00 zł.

ZGC Sp. z o.o.

Podłączenie 1 nowego obiektu zlokalizowanego przy ul. Zgorzelickiej 13/15 (długość przyłącza – 15,5 mb. Koszt zadania: 30 591,43 zł. Powierzchnia budynku – 2 009 m².

Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi:

Ilość wybudowanych metrów sieci wraz z lokalizacją:

- Rybaki dz. 657 – długość 19,99 m,
- Mireckiego dz. 808/59 – długość 84,60 m,
- Szarotki dz. 957/1 – długość 18,29 m,
- Legionów dz. 56 – długość 14,06 m,
- Gęsia dz. 54 – długość 131,20 m,
- Warszawska dz. 2 – długość 4,05 m.

Ilość wykonanych przyłączy do sieci gazowej – 55 szt.

Straż Miejska

- Liczba przeprowadzonych kontroli – protokołów – 254,
- Mandaty karne – 18 na kwotę 4 450 zł,
- Pouczenia – 5,
- Liczba popełnionych wykroczeń – 22,
- Liczba spraw skierowanych do sądu – 1,
- Pobranie 5-ciu próbek paleniskowych (4 negatywne, 1 pozytywna) – koszty badania próbek 2 982,75 zł.

TTBS Sp. z o.o.

Wykonanie instalacji gazu ziemnego wraz z montażem kotłów gazowych dwufunkcyjnych w budynku przy ul. Zgorzelickiej 43:. Prace związane ze zmianą sposobu ogrzewania w budynku wielorodzinnym przy ul. Zgorzelickiej 43 były prowadzone w 10 lokalach mieszkalnych (powierzchnia lokali mieszkalnych 408,85 m²).

Wymiana źródeł ciepła pozwoliła na likwidację 13 szt. pieców na paliwo stałe.

Ponadto w 2024 roku wykonano prace związane z termomodernizacją budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Stolarskiej 9, gdzie zakres prac obejmował: docieplenie ścian budynku, docieplenie ościeży, docieplenie połaci dachu w płaszczyźnie skosów, docieplenie stropu ostatniej kondygnacji oraz piwnic, docieplenie ścian wewnętrznych oddzielających piwnicę od klatki schodowej, wymianę stolarki okiennej wraz ze stolarką połaciową, montaż instalacji fotowoltaicznej, wymianę lamp oświetleniowych na

energooszczędne w ilości 33 szt., wymianę stolarki aluminiowej wejściowej do budynku oraz drzwi do piwnic, wykonanie opaski obwodowej budynku.

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki:

- Budynek mieszkalny ul. Smutna 19 – wykonanie zewnętrznej oraz wewnętrznej instalacji kanalizacji sanitarnej zgodnie z dokumentacją projektową, warunkami technicznymi z Zakładu Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej Sp. z o.o.
- Budynek mieszkalny ul. Smutna 21 – wykonanie zewnętrznej oraz wewnętrznej instalacji kanalizacji sanitarnej zgodnie z dokumentacją projektową, warunkami technicznymi z Zakładu Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej Sp. z o.o.
- Wymiana kotła olejowego w Dzielnicowym Ośrodku Kultury w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Gminnej 37/39 – montaż nowego lepszego technicznie kondensacyjnego kotła olejowego Vitorodens 200-T z palnikiem Vitoflame 300 typu VHG, 18 do 33 kW wraz z regulatorem sterowanym pogodowo Vitotronic 200 (sprawność znormalizowana nowego kotła – 103%, odporny na korozję wymienników ciepła Inox-Radial ze stali nierdzewnej, powierzchnia grzewcza Eutectoplex zapewniająca długą żywotność kotła, możliwość zdalnego nadzoru).

Instalacja PV na budynku Urzędu Miasta

W lipcu 2024 roku zgodnie z umową nr WI.272.1.5.2024, zawartą pomiędzy Gminą Miasto Tomaszów Mazowiecki a firmą Intelus Inwestycje Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, na dachu budynku A zamontowano instalację fotowoltaiczną o mocy maksymalnej do 50 KW.

Zakres robót obejmował w szczególności:

- montaż konstrukcji pod panele PV,
- montaż paneli PV na konstrukcji,
- ułożenie tras kablowych i kabli od paneli PV do rozdzielnic elektrycznej,
- modernizację rozdzielnic elektrycznej,
- montaż rozdzielnic PV oraz układów automatyki,
- rozruch i szkolenie z obsługi.

W ramach niniejszej inwestycji zamontowano łącznie 93 sztuki modułów fotowoltaicznych ułożonych poziomo w kącie nachylenia 15° ($\pm 1^\circ$) o łącznej mocy 46,96 KWp.

Wg danych pochodzących z układu pomiarowego w 2024 roku instalacja wyprodukowała w okresie od lipca do grudnia - 17,30 MWh, co stanowi wymierną korzyść dla środowiska w postaci redukcji emisji CO₂ do atmosfery w ilości 7 345,30 kg (ekwiwalent 219 posadzonych drzew).

4. Gospodarka odpadami

Odbiór odpadów z terenu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2024 realizował Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. Wykonawca odbierał odpady od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a także z terenu nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wykorzystywanych jedynie przez część roku, powstałe w gospodarstwach domowych:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne w każdej ilości,
- zbierane selektywnie w każdej ilości takie odpady jak: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe, ulegające biodegradacji, w tym opakowaniowe ulegające biodegradacji, odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny, odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z remontów prowadzonych samodzielnie, w tym również gleby, ziemi i kamieni, popiół.

Na terenie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki obowiązuje pojemnikowy oraz workowy sposób zbierania odpadów komunalnych. Gmina zapewnia właścicielom nieruchomości worki do odpadów zbieranych selektywnie. W 2024 roku wydano łącznie 727 908 worków do segregacji.

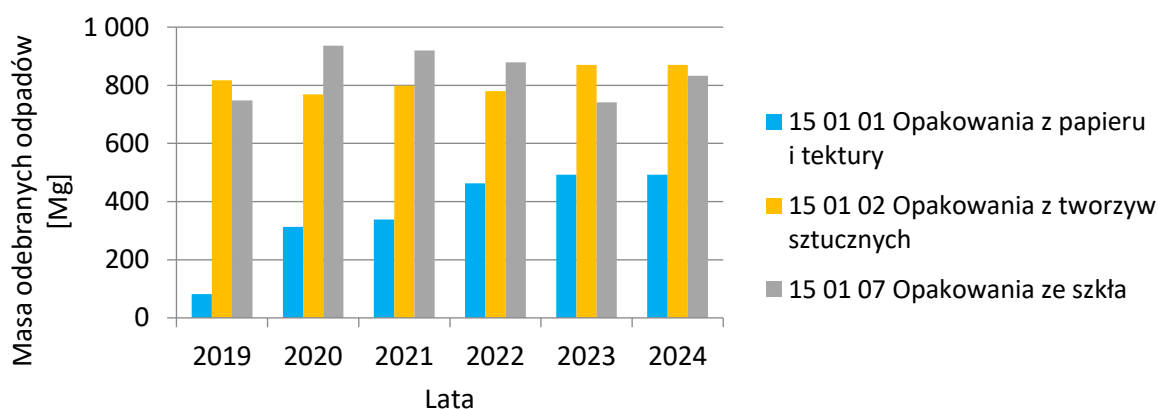
Ilości odebranych odpadów w latach 2021-2024 przedstawia tabela.

Tabela. Masa odpadów odebranych w latach 2021-2024 [Mg]

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów komunalnych			
		2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	338,750	462,420	465,840	492,700

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów komunalnych			
		2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	798,860	779,480	796,170	869,780
15 01 04	Opakowania z metali	0,000	0,000	0,000	0,000
15 01 07	Opakowania ze szkła	919,310	879,280	741,130	832,920
16 01 03	Zużyte opony	8,990	10,660	7,220	7,130
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	0,000	0,000	0,000	0,000
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	2 215,430	2 400,700	2 223,990	2 280,570
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	12 648,370	11 844,540	11 438,300	11 827,700
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	489,120	175,920	383,240	368,880
	Suma	17 418,830	16 553,000	16 055,890	16 679,680

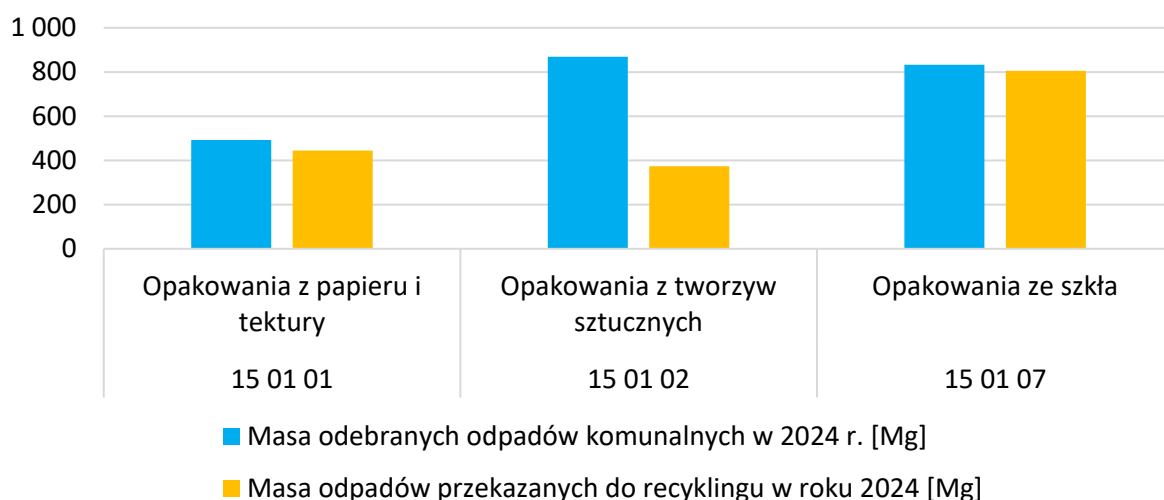
Poniżej wykres przedstawia ilości odebranych odpadów segregowanych z posesji zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki w latach 2019-2024.

Rysunek. Ilość segregowanych odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki w latach 2019-2024

Segregacja odpadów ma ogromne znaczenie. Ta zwykła czynność pozwala nie tylko zaoszczędzić, ale też daje drugie życie odpadom. Odpady segregowane odebrane od mieszkańców trafiają do dalszego zagospodarowania również do recyklingu który polega na powtórным przetwarzaniu odpadów w procesach przemysłowych w celu uzyskania substancji lub materiałów o przeznaczeniu pierwotnym lub o innym przeznaczeniu. Dzięki recyklingowi możemy odzyskać surowce, z których m.in. powstały opakowania, które po użyciu stały się

odpadami. Poniższy wykres przedstawia masę odebranych odpadów segregowanych oraz masę odpadów poddanych recyklingowi z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Rysunek. Masa odebranych odpadów komunalnych do masy odpadów komunalnych poddanych recyklingowi w roku 2024

Na terenie miasta funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) Obecnie zarządzany jest przez Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o. o. PSZOK przeznaczony jest dla mieszkańców chcących bezpłatnie pozbyć się problematycznych odpadów takich jak zużyte meble, zużyte opony, gruz, tworzywa poremontowe, zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny i wiele innych odpadów segregowanych. Problemowe odpady można przekazać do PSZOK-u zlokalizowanego przy ul. Henrykowskiej 2/4. W 2024 roku w sposób selektywny zostało zebranych 1 382,627 Mg odpadów komunalnych.

Tabela. Masa odpadów przyjętych do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w latach 2021-2024 [Mg]

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa zebranych odpadów w PSZOK [Mg]			
		2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,000	0,000	0,00	7,35
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,000	0,440	0,00	5,69
16 01 03	Zużyte opony	37,947	36,925	47,63	59,12
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	308,302	220,455	236,88	295,38
17 01 02	Gruz ceglany	17,090	0,000	0,00	0,00

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa zebranych odpadów w PSZOK [Mg]			
		2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	72,073	87,444	61,44	77,95
17 01 80	Usunięte tynki, tapety, okleiny itp.	0,000	0,000	0,00	0,00
17 02 01	Drewno	0,000	0,000	0,00	0,00
17 02 02	Szkło	12,095	13,220	6,88	10,14
17 02 03	Tworzywa sztuczne	61,157	24,531	42,38	45,99
17 04 05	Żelazo i stal	0,000	0,000	0,29	0,12
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	0,000	0,000	0,00	0,00
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,000	0,000	0,00	0,00
20 01 10	Odzież	0,000	0,000	0,00	0,00
20 01 11	Tekstylia	0,000	0,000	0,00	0,00
20 01 13	Rozpuszczalniki	0,000	0,000	0,00	0,00
20 01 14	Kwasy	0,000	0,000	0,00	0,00
20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,020	0,089	0,08	0,13
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	16,975	10,550	12,96	13,08
20 01 25	Oleje i tłuszcze jadalne	0,000	0,000	0,00	0,00
20 01 26	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25	0,000	0,000	0,00	0,00
20 01 27	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,000	0,000	0,00	0,00
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,000	0,000	0,00	0,00
20 01 29	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	0,000	0,000	0,00	0,00
20 01 30	Detergenty inne niż wymienione w 20 01 29	0,000	0,000	0,00	0,00

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa zebranych odpadów w PSZOK [Mg]			
		2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,000	0,000	0,00	0,00
20 01 33	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,082	0,195	0,24	0,21
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,000	0,000	0,00	0,00
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	14,096	9,717	4,11	7,77
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	25,661	11,620	15,34	12,96
20 01 37	Drewno zawierające substancje niebezpieczne	0,000	0,000	0,00	0,00
20 01 38	Drewno inne niż wymienione w 20 01 37	0,000	0,000	0,00	0,00
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	113,265	70,760	124,42	217,01
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie	0,000	0,000	0,00	0,00
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	594,267	605,480	423,00	629,74
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	0,000	0,000	0,00	0,00
	Suma	1 273,030	1 091,426	975,629	1 382,627

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku odpady do PSZOK dostarczyło 5 479 mieszkańców. Wśród nich było 53 mieszkańców, którzy przekroczyli przyjęty limit na odpady poremontowe. Mieszkańcy ci zostali obciążeni przez spółkę i wnieśli opłatę zgodnie

z uchwalonym cennikiem. Obecnie limit odpadów poremontowych, które może każdy mieszkaniec dostarczyć do PSZOK bezpłatnie wynosi 1 tona/rok.

Zebrane odpady w ramach działalności podstawowej PSZOK były wywożone do instalacji przetwarzania odpadów, z którymi spółka ma podpisane umowy.

Lp.	Kategoria odpadów	kod odpadu	ilość odpadów rocznie [kg]	Procentowa realizacja w roku [%]
1	Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	6 980,00	0,51
2	Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	5 620,00	0,41
3	Opakowania ze szkła	15 01 07	0,00	0,00
4	Zużyte opony (o średnicy do 1100 mm)	16 01 03	61 990,00	4,50
5	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	288 860,00	20,96
6	Gruz ceglany	17 01 02	0,00	0,00
7	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	17 01 03	80 040,00	5,81
8	Szkło	17 02 02	10 940,00	0,79
9	Tworzywa sztuczne	17 02 03	45 920,00	3,33
10	Żelazo i stal	17 04 05	120,00	0,01
11	Gleba i ziemia, w tym kamienie	17 05 04	0,00	0,00
12	Lampy fluorescencyjne i inne zawierające rtęć	20 01 21	134,00	0,01
13	Urządzenia zawierające freony	20 01 23	13 552,00	0,98
14	Baterie i akumulatory	20 01 33	208,00	0,02
15	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (Telewizory i monitory)	20 01 35	5 869,00	0,43
16	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (Pozostała elektronika)	20 01 36	12 471,00	0,90
17	Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	217 005,00	15,74
15	Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	628 760,00	45,61
Razem			1 378 469,00	100,00

Wraz z rozpoczęciem roku 2024 działalność dodatkowa Zakładu Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o. o. została rozszerzona o nowe podmioty oraz odnowiono umowy na kolejny rok z jednostkami miejskimi, szkołami, wygrano przetarg na obsługę lokali użytkowych w ramach współpracy z Tomaszowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Spółka z o.o., Tomaszowskim Centrum Sportu Arena Lodowa. Również w drodze przetargu pozyskano umowę z 31 Wojskowym Oddziałem Gospodarczym w Zgierzu na obsługę jednostek wojskowych w Tomaszowie Mazowieckim oraz Nowym

Glinniku. Od stycznia 2024 roku, w wyniku wygrania przetargu nieograniczonego, rozpoczęto realizację umowy na obsługę Gminy Tomaszów Mazowiecki – nieruchomości zamieszkałe, odnowiono umowę na obsługę Urzędu Gminy w Lubochni i punkty jej podległe – świetlice wiejskie na terenie gminy oraz Gminnym Centrum Kultury i Biblioteką Publiczną w Lubochni.

W 2024 roku rozpoczęto obsługę znaczących podmiotów gospodarczych w ramach "zaproszenia do złożenia oferty":

- Powiat Tomaszowski – Starostwo,
- Lasy Państwowe Nadleśnictwo w Smardzewicach,
- Ceramika Paradyż Spółka z o.o. z siedzibą w Opocznie,
- Parafia Ewangelicko-Augsburska w Tomaszowie Mazowieckim,
- PreZero Bałtycka Energia Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- Tomaszowskie Centrum Zdrowia Spółka z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim.

W 2024 roku w ramach działalności dodatkowej zawarto 186 nowych umów z podmiotami gospodarczymi na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki oraz gmin Lubochnia i Tomaszów Mazowiecki.

W ramach usługi „zleceń jednorazowych” podstawiono i odebrano odpady z:

- 17 kontenerów z gruzem, odpadów budowlanych i poremontowych, zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów wielkogabarytowych,
- 92 pojemniki 1 100 l - niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, plastik oraz papier, dzwon 1,5 m³ - szkło - 1 sztuka,
- worków: 9 sztuk - papier, tworzywa sztuczne, szkło.

Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. przystąpił do postępowań na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w gminach sąsiadujących z Gminą Miasto Tomaszów Mazowiecki. W wyniku postępowań udało się podpisać umowę z gminą Lubochnia na 2025 rok na zadanie „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Lubochnia”. Wartość kontraktu to 1 578 542,97 zł brutto.

Spółka zawarła również umowę z Gminą Tomaszów Mazowiecki na „Utworzenie i prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz zbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych dostarczonych selektywnie przez właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Tomaszów Mazowiecki w latach 2025-2026” o wartość 326 507,52 zł brutto.

17 października 2023 roku została zawarta z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi umowa nr 639/OZ/P/2023 o udzielenie dofinansowania w formie pożyczki na „Zakup i dostawę specjalistycznego pojazdu do odbioru odpadów segregowanych” z terminem realizacji do 30 czerwca 2024 roku i na kwotę 1 135 440,00 zł. 3 października 2023 roku podpisano z wykonawcą GP Truck Trading umowę na „Zakup i dostawę specjalistycznego pojazdu do odbioru odpadów segregowanych”. Po zrealizowaniu umowy na zakup specjalistycznego pojazdu z HDS do odbioru odpadów segregowanych i kontroli przeprowadzonej z pozytywnym wynikiem przez WFOŚiGW w Łodzi w dniu 28 maja 2024 roku, pożyczka została ostatecznie rozliczona. W 2024 roku na bieżąco spłacane były raty oraz odsetki od pożyczki. Dzięki funkcji kompaktującej pojazdu ww. zakup umożliwił spółce zbieranie znacznie większej ilości odpadów oraz pięciokrotnie zwiększył ilość odebranych pojemników w czasie jednorazowego wywozu. Przyczyniło się to do zmniejszenia ilości transportów do wskazanej przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki instalacji zagospodarowującej odpady segregowane.

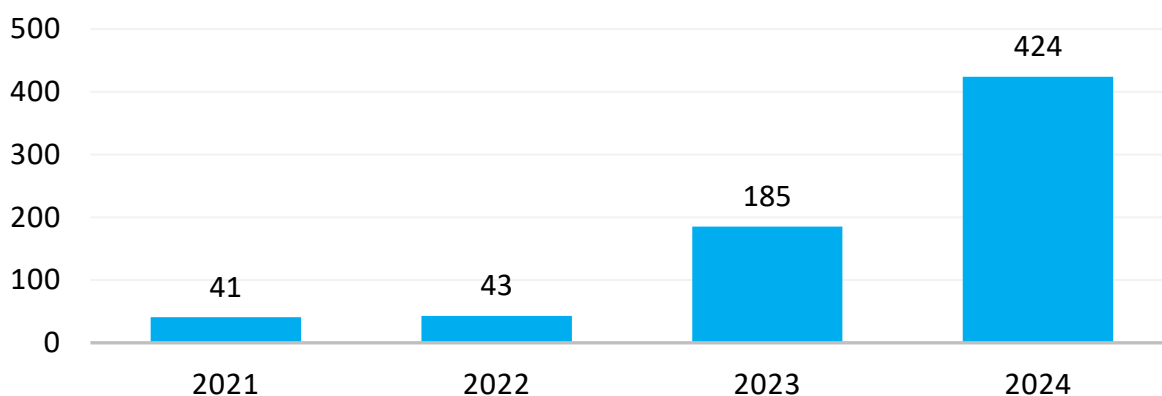
23 października 2024 roku zawarta została umowa o dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Łodzi nr 395/OZ/P/2024 w formie pożyczki na realizację zadania pn.: „Zakup i dostawa specjalistycznego pojazdu do odbioru odpadów biodegradowalnych” na kwotę 850 000,00 zł, natomiast 29 listopada 2024 roku zawarto umowę z firmą GP TRUCK TRADING na dostawę specjalistycznego pojazdu do odbioru odpadów biodegradowalnych z terminem realizacji do 31 marca 2025 roku.

30 września 2024 roku Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. złożył wniosek do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego na zadanie „Gospodarka odpadami i edukacja ekologiczna na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego”, tj. zakup koszy i automatów do zbioru odpadów segregowanych

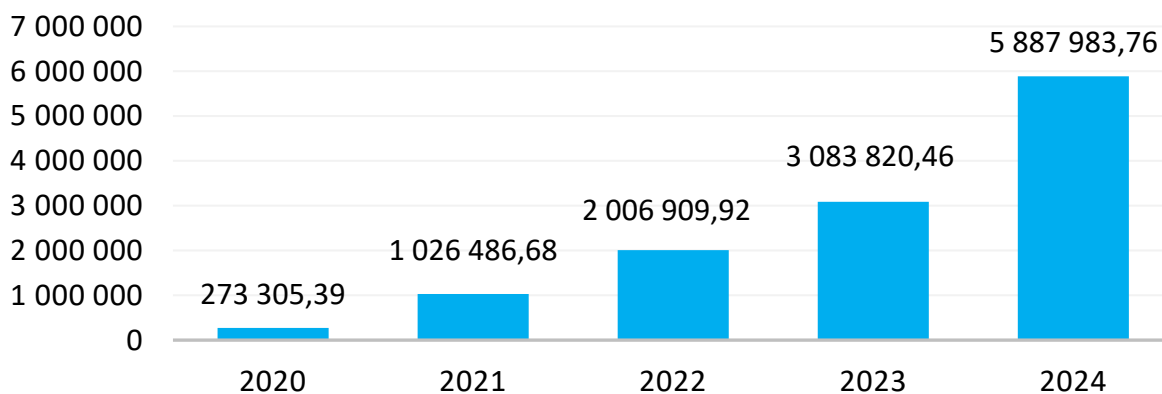
w ramach Funduszy Europejskich dla Łódzkiego 2021-2027 Działanie FELD.02.13 Gospodarka o Obiegu Zamkniętym.

Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. realizował także szereg działań w zakresie edukacji ekologicznej, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki odpadami, w ramach których na przykład uczestniczył w ogólnokrajowej akcji „Zdrowiej i taniej” na Pl. Kościuszki w Tomaszowie Mazowiecki, „Ferie z PCAS-em”, „Światowy Dzień Wody”, „Dzień Ziemi” Edukacja ekologiczna, „Sprzątanie Świata”, piknikach ekologicznych, Akcja „Czysta Rzeka”, Festiwalu „A może byśmy tak do Tomaszowa” (Dni Tomaszowa), Piknik ekologiczny „Smog, czad i ogień”.

W roku 2024 podobnie jak w roku poprzednim spółka położyła duży nacisk na pozyskiwanie klientów z zakresu odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych od podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, instytucji oraz innych samorządów. Obsłużono 424 klientów co przyniosło spółce 5 887 983,76 zł przychodu.

Rysunek. Ilość klientów – odbiór i zagospodarowania odpadów

Rysunek. Przychody – gospodarka odpadami

W 2024 roku kontynuowano również działania zmierzające do budowy stacji przeładunkowej odpadów komunalnych (SPOK) wraz z elementami niezbędnej infrastruktury technicznej. 18 listopada 2024 roku została wydana przez Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nr 8/S/2024 w sprawie planowanego przedsięwzięcia polegającego na „Budowie Stacji Przeładunkowej Odpadów Komunalnych (SPOK) wraz z elementami niezbędnej infrastruktury technicznej na terenie działki o nr ewid. 6/2 obręb 5, gm. Tomaszów Mazowiecki”.

Przeterminowane leki mieszkańcy mogą oddawać do specjalnie do tego celu przeznaczonych pojemników znajdujących się w aptekach na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego, tj.:

- Apteka SALUBRIS - ul. Dzieci Polskich 28,
- Apteka PRIMULA - ul. Jana Pawła II 6,
- Apteka FAMILYPHARM DUO - ul. Mireckiego 88,
- Apteka CENTRUM - Plac Kościuszki 9,
- Apteka Dbam o zdrowie - ul. Konstytucji 3-go Maja 1/3,
- OLFARM Apteka Przyjazna - ul. Bohaterów 14 Brygady 17,
- Apteka PIERWSZA - ul. Graniczna 4a,
- Apteka FLORA II - ul. Słowackiego 22,
- Apteka MAX-Pharma Apteka Dr. Max - ul. Warszawska 1,
- AB INITIO Sp. j. M. Matejczyk, C. Stańczyk Apteka Słoneczna Centrum Farmaceutyczne - Plac Kościuszki 5.

W roku 2024 roku zebrano 4,0151 Mg przeterminowanych leków.

Ponadto nadal jest realizowany program „Tomaszów Mazowiecki bez plastiku”. W 2019 roku zarządzeniem nr 369/2019 Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego z 28 sierpnia 2019 roku w sprawie podjęcia działań zmierzających do ograniczenia stosowania przedmiotów jednorazowego użytku wykonanych z tworzyw sztucznych zapoczątkowano akcję „Tomaszów Mazowiecki bez plastiku”. W Urzędzie Miasta, jednostkach organizacyjnych oraz w trakcie wydarzeń organizowanych przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki

zrezygnowano z używania jednorazowych kubków, talerzy, sztućców i innych artykułów tego typu na rzecz wielorazowych odpowiedników oraz jednorazowych produktów podlegających kompostowaniu lub biodegradacji; ograniczono też zużycie papieru dzięki wymianie korespondencji drogą e-mailową. Ponadto w szkołach zainstalowano poidła na wodę, w innych placówkach zastosowano dzbanki filtrujące wodę, by ograniczyć zużycie plastikowych opakowań na napoje. Realizacja działań z każdym rokiem jest kontynuowana.

5. Nie kupuj – adoptuj!

Schronisko dla bezdomnych zwierząt

Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt zlokalizowane jest przy ulicy Kępa 3 w Tomaszowie Mazowieckim, a zadania podmiotu realizuje gminna jednostka budżetowa – Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta, ulica Warszawska 119, 97-200 Tomaszów Mazowiecki.

Do zadań schroniska należy zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym oraz odebranych czasowo decyzją Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego, odławianie i transport zwierząt bezdomnych z terenu miasta oraz z gmin, z którymi schronisko ma podpisana umowę – gmina Tomaszów Mazowiecki, gmina Czerniewice, gmina Lubochnia oraz gmina Rzeczyca, opieka weterynaryjna dzienna i całodobowa, wykonywanie zabiegów kastracji i sterylizacji, czipowanie zwierząt oraz poszukiwanie podopiecznym nowych stałych lub tymczasowych opiekunów. Schronisko realizuje zadania całodobowo 7 dni w tygodniu.

Na terenie schroniska w 2024 roku było 97 boksów dla psów, w tym 11 miejsc z przeznaczeniem na kwarantannę, oraz 10 miejsc przeznaczonych na szpital dla psów. Jedno dodatkowe pomieszczenie służyło jako szczeniakarnia.

W schroniskowych kontenerach były również wyznaczone miejsca dla kotów tzw. kociarnie.

Jedna duża kociarnia z wolierą, w której przebywało średnio 35 kotów. Mała kociarnia, w której przewidziane jest miejsce dla około 10 kotów oraz dwa kontenery z przeznaczeniem na kwarantannę i szpital, w których przebywać może nie więcej niż 8 kotów w jednym kontenerze.

W 2024 roku do schroniska zostało przyjętych 369 zwierząt, w tym 301 psów i 68 kotów. Z tego do właścicieli powróciły 163 zwierzęta, 160 zwierząt z gatunku pies i 3 z gatunku kot.

Rok 2024 był bardzo satysfakcjonujący pod względem adopcji, nowy dom znalazły 192 psy i 18 kotów. Odnotowano rekordową liczbę adopcji psów na przestrzeni ostatnich pięciu lat. Do domów tymczasowych wydanych zostało 5 psów i 1 kot.

Eutanazji poddanych zostało łącznie 15 zwierząt, w tym 4 psy i 11 kotów. Zwierząt padłych było 18, z czego 5 z gatunku pies i 13 z gatunku kot.

Nie odnotowano uciezek oraz zagryzień.

Poniższa tabela przedstawia dane statystyczne za lata 2020 – 2024:

	2020 rok		2021 rok		2022 rok		2023 rok		2024 rok	
	Psy	Koty	Psy	Koty	Psy	Koty	Psy	Koty	Psy	Koty
Przyjęcia	341	191	360	142	340	165	268	101	301	68
Zwrot właścicielowi	137	16	196	9	154	3	132	0	160	3
Adopcje	187	77	126	62	115	39	107	18	192	18
Domy tymczasowe	22	30	6	7	7	7	5	4	5	1
Eutanazje	4	12	2	23	6	18	3	35	4	11
Padnięcia	11	25	4	11	9	13	5	36	5	13
Zagryzienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ucieczki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Środki finansowe przeznaczone na prowadzenie Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w roku 2024 wynosiły 1 870 422,00 złotych z czego:

- na opiekę weterynaryjną dzienną przeznaczono 90 860,00 złotych.
- na opiekę weterynaryjną całodobową przeznaczono 77 760,00 złotych.
- na zabiegi sterylizacji/kastracji przeznaczono 50 705,00 złotych.

Poniższa tabela przedstawia koszty usług weterynaryjnych w latach 2022-2024.

Rok	2022	2023	2024
Opieka weterynaryjna dzienna	77 760,00	90 720,00	90 860,00
Opieka weterynaryjna całodobowa	60 000,00	63 600,00	77 760,00
Zabiegi kastracji/sterylizacji	21 560,00	35 110,00	50 705,00

W ramach podpisanych umów Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt odławia bezpieczne psy z terenu pobliskich gmin. W roku 2024 wnoszona była opłata w wysokości

35 złotych netto za dobę od jednego psa. W związku z powyższym łączny przychód wyniósł 68 229,00 złotych brutto.

W roku 2024 roku Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt otrzymało środki finansowe z Tomaszowskiego Budżetu Obywatelskiego w wysokości 1 200 000,00 złotych.

Dzięki tej kwocie udało się zrealizować wiele inwestycji, które wpływają na poprawę opieki nad zwierzętami przebywającymi w schronisku oraz usprawniają pracę pracownikom.

Szczególną uwagę przywiązano do wyposażenia gabinetu weterynaryjnego. Zakupiono sprzęty, dzięki którym zminimalizowano liczby wyjazdów do kliniki weterynaryjnej, zdecydowana większość przeglądów i badań może odbywać się na miejscu.

Jedną z najważniejszych inwestycji był zakup sprzętu ultrasonograficznego, na zakup którego przeznaczono kwotę 133 380,00 złotych. USG wyposażone jest w trzy głowice elektroniczne – liniową szerokopasmową, głowicę convex oraz głowicę micro-convex, każda z możliwością zmiany częstotliwości pracy. Ultrasonograf umożliwia przeprowadzenie badań na zwierzętach różnych gabarytów, od kotów po psy dużych ras.

Kolejnym istotnym zakupem był system bezpośredniej radiografii cyfrowej z aparatem rentgenowskim, na który przeznaczono kwotę 97 189,20 złotych. Sprzęt, który jest często wykorzystywany w diagnozowaniu zwierząt. Służy do zobrazowania budowy tkanek. Najczęściej właśnie w ten sposób badane są kości i stawy. Badanie RTG pozwala w nich wykryć na przykład złamania. Do schroniska notorycznie trafiają zwierzęta powypadkowe, a zakupiony sprzęt pozwoli na szybszą reakcję i wdrożenie odpowiedniego leczenia.

Wyposażenie gabinetu zostało wzbogacone również o analizator hematologiczny, za który zapłacono 23 370,00 złotych. Analizatory hematologiczne to kluczowe urządzenia używane w weterynarii do kompleksowej oceny parametrów krwi u zwierząt. Dzięki precyzyjnym badaniom krwi, weterynarze mogą szybko diagnozować schorzenia, monitorować stan zdrowia pacjentów oraz oceniać skuteczność terapii. Te zaawansowane systemy umożliwiają analizę różnych parametrów krwi, takich jak liczba komórek krwi, poziom hemoglobiny czy obecność komórek odpornościowych, co jest niezwykle istotne w diagnostyce i leczeniu wielu chorób.

Jednym z podstawowych narzędzi wykorzystywanych w diagnostyce biochemicznej jest analizator biochemiczny, który również został zakupiony za kwotę 20 910,00 złotych. Pozwala na określenie poziomu nawet kilkudziesięciu składników krwi. Należą do nich między innymi enzymy, białka, hormony, elektrolity oraz pierwiastki śladowe.

Do gabinetu weterynaryjnego zostały również zakupione: nowy stół chirurgiczny, lampa zabiegowa, monitor anestezjologiczny oraz autoklaw o łącznej wartości 73 575,00 złotych. Wyposażenie to pozwoli na przeprowadzanie zabiegów w schronisku bez konieczności transportowania zwierząt do kliniki. Takie rozwiązanie ma pozytywny wpływ na zwierzęta, które po zabiegu bezpośrednio umieszczane są w schroniskowym szpitalu zamiast samochodowej klatce, w której muszą wrócić do schroniska.

W schronisku brakowało dużego pojazdu dostosowanego do przewozu zwierząt. W związku z tym środki z TBO zostały przeznaczone na zakup dwóch samochodów. Jeden z pojazdów kosztował 219 678,00 złotych i spełnia wszystkie oczekiwania zapewniające komfort podróżującym zwierzętom. Samochód marki Renault Traffic wyposażony w dużą przestrzeń bagażową posiada trzy niezależne klatki, które pozwalają na przewóz psów dużych gabarytów. Jedna z klatek ma możliwość podziału na dwie mniejsze. Schronisko może przewieźć jednocześnie 4 psy, dwa duże i dwa mniejsze. W przestrzeni bagażowej jest również miejsce na wstawienie transporterów do przewozu kotów lub małych psów. Kabina kierowcy oraz przestrzeń bagażowa są klimatyzowane, co poprawia komfort podróżowania w upalne dni. W pojeździe przewidziane jest również miejsce na przechowywanie akcesoriów niezbędnych do odławiania zwierząt.

Drugi pojazd, Renault Kangoo, na którego zakup przeznaczono kwotę 116 900,00 złotych jest wykorzystywany do przewozu darów, które schronisko otrzymuje od darczyńców. Zazwyczaj są to duże ilości ze zbiórek organizowanych przez szkoły i przedszkola. Samochód sprawdza się również do licznych wyjazdów na wizyty przed i po adopcyjne, a także do transportu mniejszych zwierząt.

Na terenie schroniska częstym awariom ulegała stara chłodnia, w związku z tym postanowiono przeznaczyć kwotę 56 457,00 złotych na nową komorę chłodniczą. Chłodnia jest pomieszczeniem niezbędnym w schronisku. Magazynowana jest w niej mokra karma, która musi być przechowywana w niższych temperaturach. Komora chłodnicza

wyposażona została także w nowe regały. Dodatkowym atutem jest samoczynna regulacja temperatury, dzięki czemu jest ona energooszczędna.

Na terenie schroniska zamontowano monitoring, którego koszt wyniósł 13 236,52 złotych. W przypadku tej inwestycji skupiono się na kociarniach, w których do tej pory nie było systemu telewizji dozorowej. Jedną kamerę zamontowano na wybiegu dla psów, co pozwala na obserwację zachowań zwierząt, które z wybiegu korzystają.

Zakupione zostały także maszyny usprawniające codzienne czynności, traktorek wielofunkcyjny w kwocie 18 174,98 złotych, który ułatwia prace porządkowe w boksach i na terenie schroniska. Traktorek wyposażony jest w kosiarkę, pług śnieżny i przyczepkę.

Zakupiony został agregat prądotwórczy za 16 495,00 złotych, niezastąpiony w przypadku awarii instalacji elektrycznej.

Generator ozonu za 31 926,06 złotych dzięki, któremu można lepiej zadbać o przestrzeń gabinetu weterynaryjnego lub szpitala dla zwierząt. Urządzenie usuwa z powietrza różne żywe organizmy, w tym wirusy.

Istotnym zakupem było wielofunkcyjne urządzenie do mycia i dezynfekcji różnych powierzchni, na zakup którego przeznaczono kwotę 22 755,00 złotych. Jest to sprzęt niezbędny w schronisku, ponieważ pozwala lepiej zadbać o higienę tego miejsca.

W związku z wykorzystywanym programem służącym do ewidencji zwierząt i przechowywania informacji dotyczących szczepień i przebiegu leczenia, konieczny był zakup serwera, który umożliwi zakup licencji dla lekarza weterynarii obsługującego schronisko. Na serwer przeznaczono kwotę 14 3930,00 złotych.

W związku z ciągłym problemem nadliczbowej ilości kotów, jedną z inwestycji był zakup kontenera z przeznaczeniem na kociarnię w kwocie 28 905,00 złotych. Koty zyskały większą przestrzeń co wpłynie korzystnie na ich stan zdrowia i zmniejszy stres tych zwierząt.

Kolejne dwa kontenery zostały zakupione z przeznaczeniem na pomieszczenie socjalne dla pracowników oraz pomieszczenie biurowe. Dzięki temu zwolniono pomieszczenie, które zostało wykorzystane na stworzenie dodatkowego gabinetu do przeprowadzania zabiegów i badań laboratoryjnych. Koszt kontenerów to 94 587,00 złotych.

Mając na uwadze budowę nowego obiektu, schronisko zadbało o zakup sprzętów, które będą tam wykorzystywane, a na które w obecnej przestrzeni nie ma miejsca. Do takich zakupów należy między innymi wyparzarka, duża szafa chłodnicza do przechowywania leków czy klimatyzatory.

W roku 2024, tak samo jak w latach poprzednich, głównym problem w schronisku była duża liczba zwierząt, przede wszystkim kotów. Przepełnienie kociarni ma negatywny wpływ na stan zdrowia tych zwierząt, co wpływa niekorzystnie na liczbę adopcji.

Czipowanie oraz kastracja i sterylizacja ma na celu zminimalizowanie ilości bezdomnych zwierząt, jednak jest to proces długotrwały, a efekty będzie można zaobserwować za kilka lat.

Sterylizacja zwierząt

W 2023 roku został powołany Zespół ds. zwierząt, co przyczyniło się do zintensyfikowania działań na ich rzecz, w tym na sterylizację, kastrację, a także znakowanie oraz szczepienia przeciwko wściekliźnie. Działaniami objęto również koty wolnożyjące. Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zabiegów zrealizowanych w 2024 roku.

W 2024 roku zrealizowano 653 zabiegów czipowania kotek i kocurów właścicielskich oraz kotek i kocurów wolno żyjących na łączną kwotę 28 183,00 zł.

W 2024 roku zrealizowano 269 zabiegów kastracji psów i suk na łączną kwotę 146 270,00 zł.

W 2024 roku zrealizowano 265 zabiegów kastracji kotów, kotek na łączną kwotę 77 700,00 zł.

W 2024 roku zrealizowano 52 zabiegów kastracji kotów wolno żyjących oraz kotek wolno żyjących na łączną kwotę 16 940,00 zł. W 2024 roku zrealizowano również 290 szczepień przeciwko wściekliźnie na łączną kwotę 11 600,00 zł.

V. INFORMACJE DODATKOWE

Strona „KochamTomaszów” na Facebooku promująca Tomaszów Mazowiecki ze swoimi treściami w roku 2024 dotarła łącznie do 757 434 osób. To wzrost względem poprzedniego roku o około 10%. W 2024 roku strona zyskała 1 784 nowych obserwatorów, łącznie strona wygenerowała 65 984 reakcji.